

BIDRAG TILL FINLANDS OFFICIELA STATISTIK.

XI.

[*Ulemaan terveyden ja sairauksien*]
MEDICINALVERKET.

Ny följd 16.

Medicinalstyrelsens berättelse för år 1899.

Tilastokirjasto
Statistikbiblioteket

091319

HELSINGFORS,
FRENCKELLSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET,
1901.

Härmed får Medicinalstyrelsen i djupaste underdånighet till Eders Kejsersliga
Majestät öfverlämna berättelse om Medicinalverket i Finland för år 1899.

F. SALTZMAN.

J. A. Florin.

K. A. Bergstedt.

K. A. Aschan.
t. f.

Innehållsförteckning.

- I. Allmänna helso- och sjukvården Refer. Med. Rådet J. A. Florin.
- A. Sammanställning af provincialläkarenes
 uppgifter om smittosamma sjukdomars
 förekomst inom distrikten.
- B. Utdrag ur de af städernas helsovårdsnäm-
 nder afgifna årsberättelser.
- II. Skyddskoppvymningen " " " K. A. Bergstedt.
- III. Sjukvårdsinrättningarna " " " "
- IV. Barnmorskeväsendet " " " "
- V. Rättsmedicin " " " J. A. Florin.
- VI. Apoteksväsendet " T. f. Assessor K. A. Aschan.
- VII. Veterinärväsendet " T. f. Veterinären vid Med. Sty-
relsen, Frih. Oskar v. Hellens.
- VIII. Läkarepersonalen.
- IX. Medicinalstyrelsen.
- X. Kartor utvisande utbredningen af skarlakansfeber, mässling, tarmtyfus och influensa
i Finland år 1899.

A. Sammanställning af provinciälläkarenes uppgifter om nedanangifna

Län, provinciälläkaredistrikt, socknar och kapell.	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
	Antal.	Månad.	Antal.	Månad.	Antal.	Månad.
Nylands län.						
<i>Helsingfors distrikt.</i>						
Helsinge s:n	50	9-12	—	—	8	8
Sibbo "	73	2, 3, 6-12	—	—	—	—
Borgå "	63	1-4, 6-12	—	—	1	9
Borgnäs kap.	6	10, 12	—	—	—	—
Askola "	1	7	—	—	—	—
Pukkila "	1	12	—	—	—	—
Mäntsälä s:n	27	8-11	6	6	1	2
Thusby "	6	9, 12	—	—	—	—
Nurmijärvi "	10	6, 7	66	4, 6, 7	—	—
<i>Lovisa distrikt.</i>						
Pernå s:n	6	5	3	2	—	—
Strömfors "	—	—	2	1	—	—
Lapträsk "	—	—	—	—	—	—
Elimä s:n	—	—	17	3, 4	—	—
Iittis "	—	—	—	—	11	2-4
Orimattila "	7	9, 11	—	—	—	—
<i>Lojo distrikt.</i>						
Lojo s:n	6	7, 8	25	1, 2	—	—
Nummis kap.	—	—	—	—	—	—
Pusula kap.	—	—	—	—	—	—
Vichtis s:n	40	7-11	15	1, 2	—	—
Pyhäjärvi kap.	—	—	—	—	—	—
Sjundeå s:n	—	—	3	2, 6	—	—
Kyrkslätt "	48	4, 5, 7-11	30	6, 10, 11	—	—
<i>Ekenäs distrikt.</i>						
Ekenäs landsförsamling	5	10	—	—	—	—
Pojo s:n och Fiskars bruk	28	10-12	—	—	—	—
Karis s:n och Svartå bruk	8	10-12	—	—	—	—
Snappertuna kap.	—	—	—	—	—	—
Ingå s:n (med Fagerviks bruk)	21	5, 6, 8, 12	1	3	—	—
Karislojo s:n	22	5-7, 10	—	—	—	—
Sammatli kap.	—	—	E	1	—	—
Tenala s:n	—	—	—	—	—	—
Bromarf kap.	—	—	—	—	—	—

sjukdomars utbredning inom provincialläkaredistriktet under år 1899.

Kikhosta.		Rödsot.		Halsröta och strypsjuka.		Frossa.		Influensa.	
Antal.	Månad.	Antal.	Månad.	Antal.	Månad.	Antal.	Månad.	Antal.	Månad.
—	—	—	—	—	—	—	—	M	1-4
39	4, 6, 7, 11, 12	17	1, 6, 8, 9, 11	14	1, 3, 4, 6, 11	1	7	M	1-4
—	—	—	—	—	—	—	—	M	1-4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	2, 4, 6	10	8, 9, 11	1	5	3	4, 6, 9	M	1-4, 11, 12
15	6, 7	—	—	—	—	2	4	M	1-4
—	—	—	—	—	—	—	—	M	1-4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	1	—	—	2	1	—	—	—	—
5	6-9	—	—	—	—	—	—	17	1-4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	10, 11	—	—	—	—	2	6, 8	8	1, 3, 11
—	—	—	—	—	—	1	7	—	—
—	—	13	8	—	—	—	—	—	—
8	5, 10	1	10	16	1, 6, 9	—	—	—	—
17	5, 6	—	—	—	—	—	—	—	—
5	7, 8	—	—	—	—	—	—	6	1, 2, 4
1	7	11	6, 9, 10	3	2, 9	14	4-7	30	2-4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	6	1, 3, 5, 6	18	1, 3-5
—	—	1	7	3	3	2	5, 8	6	2, 3
20	11, 12	—	—	—	—	2	8, 9	2	3
7	10, 12	—	—	1	8	2	4, 5	10	2-4
29	2-5, 8, 12	—	—	—	—	18	1-8	79	2-5, 12
—	—	—	—	—	—	1	3	4	3
—	—	—	—	—	—	—	—	2	3
—	—	—	—	—	—	3	5, 7	6	1-4
—	—	—	—	—	—	1	6	1	5

	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
Tavastehus län.						
<i>Tavastehus distrikt.</i>						
Tavastehus landsförsamling	—	—	M	6, 7, 11, 12	—	—
Vänä s:n	—	—	—	—	—	—
Rengo kap.	—	—	15	1, 2	—	—
Janakkala s:n	3	8, 12	—	—	2	10
Hausjärvi "	44	7-10	16	1, 2, 4	—	—
Loppis "	—	—	—	—	—	—
Hattula "	3	11	22	3	—	—
Tyrväntö kap.	—	—	—	—	15	10-12
Hauho s:n	—	—	277	1-4	—	—
Tuulois kap.	—	—	20	6, 7	—	—
<i>Tammela distrikt.</i>						
Tammela s:n	2	12	37	1, 2, 9-11	1	1
Jokkis kap.	—	—	1	11	—	—
Humppila "	2	9	—	—	—	—
Somero s:n	—	—	—	—	2	10, 12
Somerniemi kap.	8	11, 12	—	—	—	—
Urdiala s:n	77	1-6, 8-10	8	1, 3	2	1
Akkas "	14	1, 2, 4, 6, 7	5	1	1	1
Kylmäkoski kap.	8	9	—	—	—	—
Sääksmäki s:n	100	1-8, 10, 11	64	3-10, 12	—	—
<i>Tammerfors distrikt.</i>						
Messuby s:n	2	1	22	1-3, 12	5	10, 12
Kangasala "	1	3	38	1-3, 6	7	1-3, 10, 11
Birkkala "	39	1-6, 10-12	71	1-6	3	11, 12
Ylöjärvi kap.	9	1, 2, 4, 11	39	1-5	2	4, 12
Vesilaks s:n	17	1, 2, 4, 12	—	—	—	—
Tottijärvi kap.	—	—	3	1	1	10
Lempälä s:n	64	1-5	154	1-3	3	11, 12
Pälkäne "	23	1, 2	144	1-4, 12	—	—
Sahalaks "	—	—	74	1-7, 11	2	11
<i>Ruovesi distrikt.</i>						
Ruovesi s:n	57	1-12	25	1-3, 5, 6, 11	4	12
Kuru "	—	—	108	4-6	2	8
Orivesi "	10	1, 7	3	2	—	—
Teisko kap.	12	12	17	1	—	—
<i>Jämsä distrikt.</i>						
Jämsä s:n	51	8-12	246	1-4	1	4
Korpilaks "	—	—	166	3, 4	2	2
Kuorevesi "	20	8, 9	20	3	—	—
Längelmäki "	—	—	7	1	—	—
Kuhmalaks kap.	—	—	84	1, 2	—	—
Kuhmois s:n	—	—	283	1-4	—	—
Luopiois kap.	—	—	618	1-3	—	—
<i>Hollola distrikt.</i>						
Hollola s:n	41	5-6, 8-12	6	4-5	—	—
Lampis "	—	—	—	—	—	—
Koskis "	2	7	—	—	—	—
Kärkölä "	10	8-11	—	—	—	—
Nastola "	5	12	—	—	—	—
Padasjoki "	—	—	18	4, 6	1	12

Kikhosta.		Rödsot.		Halsröta och strypsjuka.		Frossa.		Influensa.	
4	7, 11, 12	—	—	2	5, 9	—	—	—	—
—	—	5	8, 9	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
107	10-12	—	—	—	—	—	—	1	1
14	1, 8, 10	7	8, 10, 12	3	4, 11	—	—	21	1, 2, 12
M	3, 9	—	—	7	3	—	—	—	—
—	—	—	—	2	3	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
94	5, 7-12	—	—	9	2, 4, 5, 11, 12	3	4, 5	49	1-4, 12
—	—	—	—	2	4	—	—	3	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	9, 10	15	7, 9	—	—	—	—	2	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	8-10	—	—	—	—	—	—	57	1-6, 8, 10
12	7, 10, 11	—	—	2	4	—	—	26	1-4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
78	1-11	—	—	14	2-4, 6, 7, 11	—	—	193	1-12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	10-12	—	—	11	2, 10, 11	—	—	32	1-3, 12
5	3, 12	1	8	—	—	—	—	64	1-6, 11, 12
4	2, 5, 11	—	—	6	5, 8	—	—	77	1-4, 11, 12
—	—	—	—	3	1, 5	—	—	28	1-3, 12
10	3, 4, 11, 12	—	—	1	1	—	—	27	1-3, 12
—	—	—	—	—	—	—	—	47	1-3
30	5-8, 10-12	—	—	—	—	—	—	74	1-4, 12
8	4, 6	—	—	—	—	—	—	80	1-3, 12
—	—	1	4	—	—	—	—	34	1-3, 12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	1, 2, 5	2	12	1	12	—	—	4	12
—	—	—	—	1	6	—	—	—	—
—	—	4	12	1	6	1	11	5	11-12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	3	27	1, 2, 6-11	—	—	1	10	27	1, 2, 12
13	2, 3, 5, 6	—	—	—	—	—	—	3	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
58	1-5	—	—	1	4	—	—	13	1-3, 12
—	—	—	—	3	7	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	1, 3-4	—	—	1	10	—	—	29	1-3
15	11	—	—	—	—	1	1	33	1
15	7	—	—	—	—	—	—	—	—
12	3-4	—	—	—	—	—	—	18	2, 3
4	3, 12	—	—	—	—	—	—	6	3
18	1, 3	—	—	2	12	—	—	3	1

	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
Åbo län.						
<i>Salo distrikt.</i>						
Uskela s:n och Salo köping.	E	10, 11	—	—	—	—
Muurla kap.	—	—	—	—	—	—
Halikko s:n	M	8—12	E	5, 6	—	—
Angelniemi kap.	E	1	—	—	—	—
S:t Bertils s:n	—	—	—	—	—	—
Kuusjoki kap.	—	—	—	—	—	—
Bjerno s:n	E	8, 11, 12	—	—	1	8
Finby kap.	—	—	—	—	—	—
Kimito s:n	—	—	M	1—3	—	—
Kisko "	—	—	—	—	—	—
Suomusjärvi kap.	—	—	—	—	—	—
Kiikala s:n	—	—	—	—	—	—
<i>Åbo distrikt.</i>						
S:t Karins s:n	2	1, 10	—	—	—	—
Sagu "	—	—	—	—	—	—
S:t Marie "	10	3, 10, 12	—	—	—	—
Lundo "	10	1, 3—5	—	—	—	—
Brunnkala kap.	7	8, 12	—	—	—	—
Rusko "	1	11	—	—	—	—
Vahto "	11	12	—	—	—	—
Pöytis s:n	30	8, 9	—	—	—	—
S:t Märrens s:n med Karinais.	20	7—9, 11	—	—	—	—
Eura kap.	12	12	—	—	—	—
Nousis s:n	4	1, 4	—	—	—	—
<i>Rimito distrikt.</i>						
Villnäs kap.	14	7, 11, 12	8	6	—	—
Merimasku "	20	6, 7, 9, 11, 12	1	1	—	—
Rimito s:n	11	7, 9, 11, 12	4	1, 11	—	—
Nagu "	5	11	—	—	—	—
Korpo "	—	—	—	—	—	—
Houtskär "	—	—	—	—	—	—
<i>Godby distrikt</i>						
Saltvik s:n	M	2, 5—12	—	—	—	—
Finström "	M	5—12	—	—	—	—
Geta kap.	M	9—12	—	—	—	—
Sund s:n	M	1, 3, 4, 10, 12	—	—	—	—
Vårdö "	M	6, 8, 10—12	—	—	—	—
Kumlinge "	—	—	—	—	—	—
Hammarland "	M	10—12	—	—	—	—
Eckerö "	—	—	—	—	—	—
Jomala "	M	6—12	—	—	2	7
Lemland "	—	—	—	—	—	—
Lumparland kap.	E	8, 10	—	—	—	—
Föglö s:n	—	—	—	—	—	—
Kökar kap.	—	—	—	—	—	—
Sottunga "	—	—	—	—	—	—
<i>Nystads distrikt.</i>						
Nystads landsförsamling	2	5	1	1	—	—
Nykyrko s:n	21	8—12	8	1, 3, 5, 7	—	—
Letala "	104	1—7, 12	42	1—3	—	—
Pyhämaa (Rohdais).	97	5, 8—12	1	4	—	—

Kikhosta.		Rödsot.		Halsröta och strypsjuka.		Frossa.		Influensa.	
M	2-9	-	-	E	11	-	-	-	-
M	6-9, 11	-	-	-	-	-	-	-	-
M	2, 4, 6-9	-	-	-	-	-	-	-	-
M	5, 6, 7, 9	-	-	-	-	-	-	-	-
M	5-10	-	-	-	-	-	-	-	-
E	7, 8, 12	-	-	-	-	-	-	-	-
E	5-8	-	-	E	12	-	-	-	-
-	-	-	-	E	12	-	-	-	-
E	7	-	-	-	-	-	-	-	-
E	10	-	-	-	-	-	-	-	-
E	12	-	-	E	11	-	-	-	-
M	7-12	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	7	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	10	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	7	-	-	1	12	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	4, 5	3	3, 4
-	-	-	-	-	-	2	3, 9	6	3, 4
-	-	2	5, 10	-	-	4	6, 10, 12	-	-
-	-	-	-	-	-	1	6	13	3
-	-	23	7	11	11	-	-	S	1, 2
-	-	-	-	-	-	-	-	36	2, 3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	E	2, 4, 5, 7, 8, 11, 12	E	1-4, 6, 12
-	-	-	-	-	-	E	4-8	E	1-4, 7
-	-	-	-	-	-	E	5, 6, 8, 12	E	1-4, 12
-	-	-	-	-	-	E	4, 5, 7	E	1-5, 12
-	-	-	-	-	-	E	4, 7	E	1-4, 12
-	-	-	-	-	-	E	5, 6	E	2
-	-	-	-	-	-	E	9	E	2-4
-	-	-	-	-	-	E	6	E	3, 5, 6
-	-	-	-	17	8, 10	E	2, 5, 7	E	2, 3, 9, 12
-	-	-	-	-	-	-	-	E	2, 3, 12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	E	7	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	E	8
-	-	-	-	-	-	-	-	E	1, 2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	S	11, 12
-	-	23	9, 10	1	12	7	5-8, 10	S	2-5, 11, 12
-	-	2	12	12	1	-	-	M	1-5, 11, 12
-	-	-	-	-	-	1	6	M	1-5

	Skarlakansfeber		Messling.		Tarmtyfus.	
Pyhämaa ö	1	1	7	1, 2, 7	—	—
Vehmo s:n	49	9-12	46	1, 2	—	—
Lokalaks kap.	1	1	60	1-3	—	—
Töfsala s:n	1	4	11	1, 3	—	—
Iniö kap.	—	—	M	6	—	—
Velkua "	—	—	—	—	—	—
Gustafs s:n	—	—	M	5-7	—	—
Virmo "	66	3-4, 7, 9, 10	—	—	—	—
Mietois "	—	—	5	2, 4	—	—
Lemo "	—	—	—	—	14	5
<i>Björneborgs distrikt.</i>						
Björneborgs landsförsamling	15	8, 10, 12	M	4	E	9
Ulfsby	M	7	—	—	—	—
Kulla kap.	E	8	M	4	—	—
Nakkila s:n	E	10	M	4	—	—
Norrmark "	M	8	—	—	—	—
Hvittisbofjärd kap.	S	6, 7, 9-12	—	—	3	9
Pämark "	M	7	E	5	1	10
Siikais s:n	E	3-5	M	4	—	—
Sastmola "	M	9-12	S	5, 6	2	10
Eura "	S	4-7, 9-12	—	—	—	—
Kiukais kap.	S	9-12	—	—	—	—
Honkilaks "	—	—	M	5	—	—
Euraäminne s:n	S	7, 8, 10	—	—	—	—
Luvia kap.	E	8, 12	—	—	—	—
Raumo landsförsamling	S	9-12	E	4	—	—
Lappi	M	6-8	—	—	—	—
Hinnerjoki	E	12	—	—	—	—
<i>Hvittis distrikt.</i>						
Hvittis s:n	—	—	3	1, 3	—	—
Vampula kap.	—	—	12	2-4	—	—
Kauvatsa "	6	10	—	—	—	—
Punkalaitio s:n	10	3-4, 6	6	2-4, 6	—	—
Kumo "	52	5-12	65	1-2	1	8
Harjavalta "	4	11	24	1-3	—	—
Kjulo "	M	12	—	—	—	—
Säkylä "	—	—	56	1-3	—	—
Alastaro "	14	11-12	—	—	—	—
Loimijoki "	63	9-12	60	1-5, 9	—	—
<i>Tyrvis distrikt.</i>						
Tyrvis s:n	182	3-12	71	1, 3-8	2	7-8
Kiikka kap.	8	11, 12	E	7	1	12
Kiikois "	—	—	33	5-7	—	—
Karkku s:n	34	1-3, 6-8	M	1-2	—	—
Suoniemi kap.	M	1-3, 5-6	M	2	—	—
Mouhijärvi s:n	—	—	21	4-7	4	8, 9
Suodenniemi kap.	8	10-12	M	1, 6, 7, 10	—	—
Lavia s:n	59	2-4, 8-12	M	6-8, 11-12	—	—
<i>Ikalis distrikt.</i>						
Ikalis köping	—	—	—	—	—	—
" socken	M	4, 5	M	10-12	E	9
Tavastkyrö s:n	M	1, 6, 10	8	4, 11, 12	E	9
Parkano "	M	4	—	—	—	—
Honkajoki kap.	M	6	—	—	—	—
Karvia "	M	1	—	—	—	—

Kikhosta.		Rödsot.		Halsröta och strypsjuka.		Frossa.		Influensa.	
—	—	2	9	—	—	—	—	M	2
4	12	—	—	1	12	8	1, 5-7, 11	S	2, 5, 10-12
—	—	—	—	—	—	10	3-4, 6-8,	S	2-4, 12
—	—	—	—	—	—	M	6-9	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	M	12
—	—	—	—	—	—	—	—	M	12
—	—	—	—	9	6, 7	2	6	E	1-3
—	—	3	3, 4	4	4	—	—	E	2, 4
2	5	—	—	3	8	—	—	M	12
—	—	—	—	—	—	—	—	M	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
E	8	2	4	1	3	—	—	M	4
—	—	—	—	E	7	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	9	—	—	3	3	—	—	—	—
3	9	—	—	E	8	—	—	M	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	11	4	4	—	—	M	5
—	—	E	5, 10	M	4, 6, 7, 9, 11	—	—	M	4-6
—	—	2	12	S	9-11	—	—	E	4, 5
—	—	—	—	—	—	—	—	E	4, 5
E	9	—	—	E	10	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
—	—	—	—	M	10-12	—	—	E	4
—	—	—	—	—	—	—	—	E	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	6-8	—	—	—	—	—	—	33	1-4, 10-12
E	8	—	—	—	—	—	—	5	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
M	7, 8	—	—	—	—	—	—	4	2
—	—	—	—	2	5	—	—	1	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	5	—	—	—	—	—	—	12	1, 5
6	4, 10	2	10	—	—	—	—	71	1-3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	—	—	2	1, 8	—	—	20	1-3
—	—	—	—	2	5	—	—	E	1-3
—	—	—	—	—	—	—	—	E	1
—	—	—	—	1	9	—	—	E	1-3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	E	1-2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	E	8, 9	—	—	—	—	—	—
—	—	E	8	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
Vasa län.						
<i>Kristinestads distrikt.</i>						
Kristinestads landsförsamling . . .	—	—	—	—	3	4
Nerpes s:n	19	1—3	4	3	—	—
Korsnäs "	—	—	—	—	4	6
Lappfjärd "	12	9, 11, 12	—	—	—	—
Östermark "	88	6, 7, 11, 12	—	—	—	—
Sideby "	—	—	3	6	—	—
Storå "	27	6, 7, 11, 12	5	3	—	—
Bötom "	3	8	—	—	—	—
Kauhajoki "	530	6—12	2	3	—	—
Kurikka "	10	5, 6, 10	3	9	—	—
Umolta "	212	2—12	97	5, 6, 8, 12	2	2, 9
Seinäjäki kap.	24	3, 4, 6, 8, 9	—	—	—	—
Peräseinäjäki s:n	5	6	—	—	—	—
Jalaajärvi "	525	4, 5, 6—12	30	2, 7, 8, 12	—	—
<i>Vasa distrikt.</i>						
Mustasaari s:n	35	1—12	E	4—10	—	—
Replot "	S	6—12	—	—	—	—
Qveflax "	17	7—12	M	1, 2, 6	—	—
Solf "	E	9, 10	—	—	—	—
Malaks "	—	—	—	—	—	—
Pörtom "	31	8—12	—	—	—	—
Lillkyro "	84	1—12	S	2	—	—
Storkyro "	40	3—12	S	2, 4	—	—
Ylistaro "	132	4, 8—12	—	—	—	—
Laihela "	S	6, 7, 10—12	98	3, 4	—	—
Jurva "	3	11	—	—	14	1 5
<i>Nykarleby distrikt.</i>						
Nykarleby landsförsamling	54	2—5, 8—10	—	—	—	—
Jeppo kap.	—	—	14	9—11	—	—
Munsala s:n	14	8	—	—	—	—
Oravais "	—	—	—	—	—	—
Vörå "	10	1, 6	—	—	—	—
Nurmo "	9	3, 4, 6	—	—	—	—
Lappo "	220	1—12	2	6	27	2, 4, 6—12
Kauhava "	31	4, 6	4	2, 4	1	3
Ylihärmä "	3	6, 7	—	—	—	—
Alahärmä "	6	6	7	4	2	1
<i>Gamlakarleby distrikt.</i>						
Gamlakarleby landsförsamling	—	—	29	4, 5, 7	24	7—12
Lochteå s:n	—	—	—	—	6	7—9
Kannus s:n (= Ylikannus)	—	—	—	—	—	—
Toholampi s:n	—	—	—	—	4	1, 2, 7
Lestijärvi kap.	—	—	—	—	—	—
Kelviå s:n	—	—	—	—	2	10
Nedervetil "	—	—	2	12	6	7—9
Vetil "	—	—	—	—	1	11
Kaustby "	—	—	—	—	9	1
Perho "	—	—	—	—	1	11
Terijärvi "	10	11, 12	—	—	—	—
Kronoby "	20	1, 10—12	48	2—5	1	9
Esse "	—	—	27	9, 10	2	10
Pedersöre "	19	2—4, 8, 12	16	7, 8	—	—
Purmo kap.	44	3—6, 8	1	7	—	—
Larsmo s:n	—	—	18	3—6	—	—

	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
<i>Kuortane distrikt.</i>						
Alavo s:n	9	9-12	—	—	1	5
Kuortane „	11	10-12	—	—	—	—
Töysä kap.	7	8, 10, 11	—	—	—	—
Etseri s:n	33	5, 8, 11, 12	25	3, 5	14	5, 7-10, 12
Virdois „	—	—	—	—	2	9, 12
Keuru „	21	5, 8, 12	69	4, 5, 8	—	—
Alajärvi „	54	10-12	—	—	—	—
Soini kap.	4	10	—	—	—	—
Lehtimäki „	21	1, 6	63	2, 7	—	—
Lappajärvi s:n	37	11, 12	—	—	—	—
Vindala „	9	10-12	10	3, 5, 11	15	7, 8, 10, 12
Evijärvi „	—	—	4	1, 4	—	—
Kortesjärvi „	—	—	6	2-4	—	—
<i>Jyväskylä distrikt.</i>						
Jyväskylä landsförsamling	M	8	—	—	M	8-12
Sumiais kap.	—	—	—	—	5	12
Saarijärvi s:n	36	1, 6, 11	8	10-12	2	6
Karstula „	25	3, 7	—	—	14	5
Viitasaari „	8	9-11	8	10-12	14	6-11
Konginkangas kap.	8	6-12	—	—	—	—
Pihtipudas s:n	—	—	—	—	50	10-12
Uleåborgs län.						
<i>Kalajoki distrikt.</i>						
Kalajoki s:n	—	—	—	—	—	—
Rautio „	—	—	—	—	2	7
Ylivieska „	4	9	—	—	—	—
Evijärvi „ (Sievi)	6	8, 9	—	—	7	5
<i>Haapajärvi distrikt.</i>						
Haapajärvi s:n	M	6-10	—	—	M	11-12
Nivala „	M	8, 9	8	5	6	1
Piipola „	—	—	—	—	—	—
<i>Brahestads distrikt.</i>						
Salo s:n	—	—	—	—	—	—
„ kap.	—	—	—	—	6	1, 2
Karlö s:n	—	—	—	—	—	—
Siikajoki „	—	—	—	—	—	—
Paavola „	—	—	—	—	—	—
Frantsila „	—	—	4	8	13	8, 12
<i>Uleåborgs distrikt.</i>						
Uleå s:n	8	5, 8, 10	—	—	—	—
Uleåsalö kap.	—	—	—	—	2	8, 10
Kiiminki s:n	18	11, 12	—	—	—	—
Ylikiiminki kap.	—	—	—	—	—	—
Haukipudas „	197	5, 7-12	—	—	—	—
Límingo s:n	—	—	—	—	—	—
Lumijoki kap.	—	—	—	—	E	10
Tyrnävä „	—	—	—	—	—	—
Temmes „	—	—	—	—	—	—
Kempele „	—	—	—	—	—	—
Muhos s:n	—	—	—	—	—	—
Utajärvi kap.	12	8, 11, 12	—	—	—	—
Ijo s:n	37	1-4, 6, 11, 12	—	—	2	6, 8
Kuivaniemi kap.	2	10	—	—	—	—

	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
<i>Torneå distrikt.</i>						
Nedertorneå s:n	—	—	—	—	—	—
Karunki ”	—	—	—	—	—	—
Öfvertorneå ”	—	—	—	—	—	—
Kemi landsförsamling	9	12	—	—	—	—
Simo ^s s:n	—	—	—	—	—	—
<i>Kittilä distrikt.</i>						
Kittilä s:n	—	—	—	—	1	12
Sodankylä ”	—	—	—	—	—	—
Utsjoki ”	—	—	—	—	—	—
Enare ”	—	—	—	—	—	—
Muonioniska ”	—	—	—	—	—	—
Enontekis kap.	—	—	—	—	—	—
<i>Rovaniemi distrikt.</i>						
Rovaniemi s:n	—	—	—	—	—	—
Kemijärvi ”	—	—	—	—	—	—
Kuolajärvi ”	—	—	—	—	—	—
<i>Pudasjärvi distrikt.</i>						
Pudasjärvi s:n	—	—	M	1—3	—	—
Taivalkoski ”	—	—	—	—	—	—
Kuusamo ”	—	—	—	—	E	3, 4
<i>Kajana distrikt.</i>						
Säräisniemi s:n	—	—	—	—	—	—
Puolanko ”	—	—	—	—	—	—
Kuopio län.						
<i>Idensalmi distrikt.</i>						
Idensalmi s:n	—	—	11	4	8	8, 12
Kiuruvesi ”	—	—	—	—	2	12
Lapinlaks ”	—	—	—	—	—	—
Nilsisä ”	—	—	—	—	4	12
Strömsdals bruksförsamling	—	—	—	—	—	—
<i>Pielisjärvi distrikt.</i>						
Nurmes s:n	—	—	—	—	4	1, 10—12
Pielisjärvi ”	—	—	—	—	6	11, 12
Juuka ”	—	—	—	—	9	5—7, 11, 12
<i>Tohmajärvi distrikt.</i>						
Tohmajärvi s:n	—	—	15	11, 12	8	1—3, 9, 12
Värtsilä bruksförsamling	—	—	—	—	—	—
Kihtelysvaara s:n	—	—	—	—	—	—
Pälkjärvi ”	—	—	—	—	—	—
Kides ”	—	—	—	—	4	8
<i>Joensuu distrikt.</i>						
Libelits s:n	—	—	—	—	1	12
Kuusjärvi kap.	—	—	4	1, 2	—	—
Kontiolaks s:n	—	—	—	—	9	1, 9, 11
Enso ”	—	—	—	—	—	—

	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
<i>Kuopio distrikt.</i>						
Kuopio landsförsamling	—	—	—	—	10	2, 11, 12
Maaninka	—	—	—	—	—	—
Karttula	6	3, 6	S	3	15	4, 10
Pielavesi	—	—	S	3	—	—
<i>Rautalampi distrikt.</i>						
Rautalampi s:n	56	3-8	S	9-12	1	1
Vesanto kap.	—	—	532	7-12	—	—
Suonnejoki s:n	68	1-9, 11, 12	37	1, 2	6	10, 12
Leppävirta „	25	1, 2, 5-7, 9, 12	2	5	9	11, 12
Hankasalmi	—	—	—	—	—	—
S:t Michels län.						
<i>Jorois distrikt.</i>						
Jorois s:n	12	4, 6, 7	19	1, 3-5	1	10
Jokkas „	14	11, 12	27	1, 4, 9	2	12
Pieksämäki „	16	1	31	1, 4	2	4, 11
Jäppilä kap.	—	—	—	—	—	—
Haukivuori s:n	—	—	15	2	—	—
Heinävesi „	—	—	—	—	—	—
<i>Nyslotts distrikt.</i>						
Sääminki s:n	29	1, 2, 4, 7, 9-11	—	—	30	5, 6, 10-12
Rantasalmi „	22	1-4	—	—	8	7, 9
Kangaslampi kap.	2	10	—	—	1	9
Kerimäki s:n	1	12	—	—	7	1, 7, 10-12
Enonkoski	—	—	—	—	—	—
Savonranta s:n	—	—	—	—	3	12
Sulkava „	1	1	5	7	6	1, 2, 4, 11
Puumala „	—	—	—	—	8	1, 2, 4
<i>S:t Michels distrikt.</i>						
S:t Michels landsförsamling	—	—	264	3-5	3	3, 11
Anttola s:n	—	—	48	1-4	5	10, 11
Kangasniemi „	—	—	32	1-5	—	—
Hirvensalmi „	—	—	25	4, 7, 9	7	1
<i>Heinola distrikt.</i>						
Heinola landsförsamling	12	12	7	1, 5, 6, 9	—	—
Mäntyharju s:n	72	5, 8, 10-12	58	1, 5, 9	—	—
Gustaf Adolfs „	—	—	16	1, 4, 5	—	—
Joutsa „	—	—	6	5	—	—
Leivonmäki „	—	—	—	—	—	—
Sysmä „	—	—	20	1, 3-4	4	12
Viborgs län.						
<i>Villmanstrands distrikt.</i>						
Lappvesi s:n	160	1-12	M	1-12	40	1-5, 7
Klemis „	E	11	S	1-3	E	11, 12
Taipalsaari „	E	1	E	1	20	3, 10-12
Suomenniemi „	M	7-12	E	11	—	—
Savitaipal „	—	—	S	1, 2, 5	M	12
Valkeala „	S	1-12	M	1, 7, 8, 11, 12	—	—
Luumäki „	—	—	—	—	E	11

Kikhosta.		Rödsot.		Halsröta och strypsjuka.		Frossa.		Influensa.	
M	7, 8, 12	—	—	—	—	—	—	S	2
—	—	—	—	—	—	—	—	S	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
M	9—12	—	—	—	—	1	6	22	1, 3, 6, 10—12
130	9—12	—	—	—	—	—	—	—	—
42	11, 12	—	—	—	—	1	5	61	1—4, 5, 12
M	9—12	9	8, 9	1	5	23	1, 5—9, 11, 12	145	1—12
M	12	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	5	4—7	40	1—5
—	—	—	—	—	—	—	—	2	4
63	10—12	1	4	—	—	—	—	3	4, 12
6	11	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	21	5—7	—	—
6	12	—	—	—	—	1	5	M	1, 2, 3, 5
5	3—5	2	4, 5	—	—	9	2, 4, 5	46	1—5, 10
—	—	—	—	—	—	3	6, 7	—	—
2	9	—	—	—	—	1	6	M	2, 3
M	10—12	—	—	—	—	—	—	—	—
M	10	4	11	—	—	1	6	—	—
5	4, 11	—	—	—	—	—	—	M	2, 3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	14	8, 9	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50	1—6, 8, 9	26	1—3, 10	3	3—5	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	2, 3, 5, 8, 10	—	—	—	—	1	11	88	1—5, 9—12
15	2, 3, 8, 10	—	—	—	—	—	—	45	1—3
8	5, 8, 10	—	—	1	6	—	—	19	2—4, 10
5	8, 12	—	—	—	—	—	—	1	12
—	—	—	—	—	—	—	—	9	1
23	5, 6, 8, 10, 11	—	—	7	1—3, 11	—	—	75	2—4, 6, 8, 10
S	1—10	E	10, 11	E	3, 9	—	—	S	1—2, 11, 12
S	2—10	—	—	—	—	—	—	S	1—2, 11, 12
M	2—11	E	1, 5, 9	E	3	—	—	S	1—2, 11, 12
S	4—12	E	6	—	—	—	—	S	1—2, 11, 12
S	1—12	—	—	—	—	—	—	S	1—2, 11, 12
S	1—12	—	—	E	1, 3, 9, 11, 12	—	—	S	1—2, 11, 12
E	4	E	12	—	—	—	—	S	1—2, 11, 12

	Skarlakansfeber.		Messling.		Tarmtyfus.	
<i>Fredrikshamns distrikt.</i>						
Vekkelaks s:n	15	6, 12	1	2	3	4, 7, 8
Miehikkälä „	—	—	1	2	—	—
Sippola „	4	8, 10	—	—	—	—
Kymmene „	4	6, 7	185	1—4	4	2, 3, 5, 8
Pyttis „	8	11	5	1	—	—
Hogland och Tytärsaari	—	—	—	—	—	—
Vederlaks s:n	—	—	2	1	2	7, 11
<i>Viborgs distrikt.</i>						
Viborgs landsförsamling	5	3, 12	8	2, 3	2	3
S:t Johannes s:n	—	—	—	—	—	—
Nykyrka „	1	7	91	1, 2, 7, 8	10	1, 4—6, 8 10
Säkkijärvi „	—	—	—	—	—	—
Björkö „	—	—	—	—	—	—
<i>Mohla distrikt.</i>						
Kivinebb s:n	—	—	11	5, 6	3	5
Valkjärvi „	—	—	—	—	2	1, 10
Mohla „	19	1, 10, 11	7	6, 10	3	1
Kyyrölä „	—	—	—	—	—	—
<i>Kexholms distrikt.</i>						
Räisälä s:n	44	6, 10, 11	—	—	—	—
Sakkola „	2	2, 3	—	—	—	—
<i>S:t Andreae distrikt.</i>						
S:t Andreae s:n	—	—	—	—	—	—
Jääskis „	6	3, 12	2	8, 11	4	11, 12
Kirvus „	8	9, 11, 12	—	—	—	—
Rautjärvi „	8	10—12	—	—	—	—
Ruokolaks „	E	8	—	—	20	1, 7, 12
<i>Kronoborgs distrikt.</i>						
Kronoborgs s:n	—	—	8	5	3	8
Parikkala „	11	10, 12	1	10	19	6, 11
Jaakimvaara „	—	—	—	—	3	12
<i>Sordavala distrikt.</i>						
Sordavala landsförsamling	—	—	E	5, 9	M	5, 7—12
Ruskeala s:n	—	—	E	10	E	2
Ukuniemi „	—	—	—	—	E	4
<i>Salmis distrikt.</i>						
Impilaks s:n }	—	—	1	11	28	1, 7—11
Kidellä }	—	—	—	—	1	5
Salmis s:n	—	—	—	—	11	8, 9
Mantsinsaari	—	—	—	—	—	—
	5,418	—	5,412	—	734	—

Kikhosta.		Rödsot.		Halsröta och strypajuka.		Frossa.		Influensa.	
22	1, 5, 11	5	4	4	1, 11	1	7	17	1-5, 12
14	1, 3, 5, 11, 12	8	1, 2	—	—	1	1	1	2
1	11	1	1	—	—	—	—	2	4, 5
46	1-6, 8-10	2	8	2	4, 7	3	4-6	49	1-10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	4-11	33	2, 4-8	4	11	1	6	E 7	3 1, 2, 4, 10
—	—	7	4, 5, 8	—	—	—	—	51	1, 7, 9
—	—	8	2, 7	4	2, 10	—	—	5	2
—	—	1	8	—	—	—	—	1	8
—	—	—	—	—	—	—	—	40	1
—	—	—	—	—	—	—	—	48	3, 4, 12
—	—	9	9, 10	—	—	—	—	5	1
5	10	1	10	5	8, 11	1	10	15	1, 2
1	10	—	—	15	8, 10	—	—	1	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	8	4	1	3	3	2, 4	—	—
—	—	—	—	E	7, 8	—	—	—	—
M	3	34	1-3, 7-10	3	7	—	—	54	1-4, 12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	34	1, 8	—	—	3	8	23	1, 12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	8, 12	—	—	—	—	—	—	7	1, 3
—	—	—	—	—	—	—	—	11	1, 3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
E	1, 3, 4, 7-9, 11	—	—	—	—	—	—	E	1, 4, 5, 12
E	1, 7	—	—	—	—	—	—	E	1
E	4	—	—	—	—	—	—	E	1, 5
—	—	3	5	—	—	—	—	22	1, 2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,627	—	526	—	264	—	184	—	3,147	—

Smittkoppor.

Tavastehus län, Tavastehus distrikt, Janakkala socken	8 fall XII.
” ” ” ” Hausjärvi ”	9 ” XII.
Uleåborgs ” Uleåborgs ” Uleåborgs landsf.	1 ” VIII.
” ” Kittilä ” Enontekis socken	1 ” III.
” ” Pudasjärvi ” Kuusamo ”	1 ” VIII.
Kuopio ” Rautalampi ” Suonnejoki ”	5 ” VII, VIII.
Wiborgs ” Mohla ” Kivinebb ”	8 ” IV—VI.
” ” ” ” Rautus ”	3 ” VI.
S:t Michels ” Heinola ” Mäntyharju ”	6 ” V—VI.
	42

Fläcktyfus.

Tavastehus län, Hollola distrikt, Padasjoki socken,	6 fall IX, X.
Kuopio ” Iisalmi ” Nilsjä ”	1 ” XII.
	7

Recurrent feber.

Uleåborgs län, Kittilä distrikt, Enontekis socken,	E. V—VII, XII.
” ” ” ” Muonionniska ”	E. I, IV, IX.

Epidemisk hjärn- och hjärnhinneinflammation.

Tavastehus län, Jämsä distrikt, Korpilaks socken,	1 fall, VI.
Uleåborgs ” Brahestads ” Salo ”	1 ” VIII.
Wiborgs ” Fredrikshamns ” Vederlaks ”	4 ” II, V, VI.
Åbo ” Björneborgs ” Kiukais ”	1 ” XI.
	7

Mjältbrand.

Åbo län, Åbo distrikt, Yläne socken,	2 fall, XI.
Uleåborgs ” Brahestads ” Paavola ”	1 ” V.
	3

Utdrag ur de af städernas hälsovårdsnämder afgifna berättelser för år 1899.

Helsingfors. „Regler beträffande de smittosamma sjukdomarnes spridning genom skolorna“ hafva tryckts och utdelats i hemmen samt skolorna.

„Stadgar för handeln med kött och matvaror uti butik i Helsingfors“ hafva blifvit stadfästade samt tryckta och utdelade.

För skärpt kontroll öfver renligheten inom gårdarna antogos under sommaren 3 extra tillsyningsmän.

Syner och förrättningar utförda af hälsopolisen uppgå till ett antal af 34,483.

Mjolkbutikssynerna, hvilka under året utgjorde inalles 1,243, föranledde till 57 anmärkningar. Af 628 mjolkprof befunnos 72 underhaltiga och hafva iföljd häraf 20 personer ådömts böter.

Ordning och snygghet i de egentliga köttbutikerna hafva varit temligen tillfredsställande. 2,041 syner hafva föranledt till endast 20 anmärkningar. Deremot har köttförsäljningen å torgen ofta nog lemnat åtskilligt öfrigt att önska, hvilket synes deraf att vid 719 syner å torgen 102 anmärkningar blifvit gjorda dels mot varans beskaffenhet, dels mot renligheten. I saluhallarna hafva 598 syner gifvit anledning till 29 anmärkningar.

Handeln med färsk fisk i stadens hamn har lemnat åtskilligt öfrigt att önska; 12 anmärkningar äro antecknade.

2,730 kilo kött ha kasserats.

Köttransporten har allt fortfarande gifvit anledning till anmärkningar, och hafva 46 dylika blifvit gjorda.

I korfmakerierna hafva 197 besök blifvit gjorda och föranledt till 7 anmärkningar och 2 anmälningar till magistraten.

I bagerier och konditorier hafva verkställts 588 syner; 50 anmärkningar.

Vid inspektioner i 21 fabriker och handtvärkerilokaler gjordes 7 anmärkningar beträffande renhållning m. m.

Noggrann tillsyn har egnats renlighetsförhållandena inom stadens gårdar och villor.

Vid 19 besigtningar å passagerar-ångfartyg hemmahörande i staden iakttogos mindre missförhållanden beträffande renligheten i fartygens förvaringsrum för proviant samt i besättningarnas skansar.

Vid stadens desinfektionsinrättning verkställdes 396 desinfektioner; desinfektionerna i hemmen uppgingo till 531.

Vid undersöknings-stationen för lifsmedel utfördes inalles 4,126 undersökningar, af hvilka 683 på föranstaltande af stadens myndigheter och 3,443 på anhållan af enskilda.

Vid slaktinrättningen undersöktes 6,197 hela djur.

Enligt anteckningar beträffande slaktdjurens ras hafva sådana af blandad varit till högre procent angripna af tuberkulos än de af finsk ras:

	Hela antalet boskap.	Antalet tuberkulösa djur.	Procent.
Finsk ras	5,035	17	0,34.
Blandad „	148	15	10,14.
Summa	5,183	32	0,62.

Borgå. Inga särskilda sanitära åtgärder hafva kommit ifråga.

Lovisa. De vid badanstalten inskrifna badgästernas antal uppgick till 226.

Ekenäs. Hälsovårdsnämndens verksamhet har, såvidt densamma hänför sig till den allmänna hälso- och sjukvården, icke i högre grad än vanligt tagits i anspråk.

Bostäder, i hvilka fall af lungсот eller skarlakansfeber förekommit, hafva desinficerats.

I 10 fall hafva skämda matvaror blifvit förstörda.

Hangö. Badanstalten var besökt af 402 badgäster, af hvilka 166 voro inskrifna såsom kurgäster.

Hälsovårdsnämnden har sedan november för vård af sjuka i deras hem anställt en diakonissa.

Tavastehus. Förslag till ordnande af de sanitära förhållandena å s. k. Myllymäki-arrendetomterna har af stadsfullmäktige godkänts.

Tammerfors. För skolorna i staden har särskild skol-läkare antagits mot ett årligt arvode af 3,000 mk. och har för honom utfärdats instruktion.

Hälsopolisen har under året förstört odugliga partier födoämnen till ett antal af 151.

323 mjölkprof hafva undersökts. Å undersökningsstationen hafva varnats 125 samt å poliskammaren 8 personer; vid rådstuvurätten ha åtalats 29.

Hälsovårdspolisen har verkställt 50,236 besigtningar, vid dessa hafva 2,765 påminnelser gjorts.

106 desinfektioner af bostäder hafva utförts, rummens antal uppgick till 265. 10 gårdsegare hafva blifvit pliktfällda, 8 varnade af polisen för försumlighet att iakttaga hälsovårdspolisens föreskrifter,

Bostadsbristen var fortfarande stor. Vattning före sopning har införts å en del gator. En del husegares försumlighet i afseende å snygghet i gårdarna har mycket ökat hälsopolisens arbete.

Föreskrifna besigtningar hafva hvarje dag egt rum beträffande handeln å torg och i hamnen.

Försäljningen af köttvaror å torget har befunnit sig i temligen tillfredsställande skick. Särskilda köttbutiker finnas ej.

Uppsigt har hållits öfver bagerier och konditorier, likasom äfven öfver värdshus, gästhem och arbetarkök.

Mot badstugorna har ingenting anmärkts.

Ett nytt tvätthus har uppförts.

Åbo. Enär lämpligt sjukhus var behöfligt, på det tilläfventyrs i pest insjuknade, eller för slik sjukdom misstänkte personer skulle kunna behörigen vårdas och isoleras, iständsattes under senhösten en del af kolerabaracken.

Föreskrift har utfärdats derom att båt, som användes för yrkesmässigt bedrifven forsling och försäljning af vatten till i stadens hamnar liggande fartyg, skall vara utrustad med skild i båten fristående och med manhål försedd, tät behållare.

En stor mängd gårdsegare ålades att afhjelpa särskilda bristfälligheter beträffande latriner, urinkurar, slaskbrunnar och kreaturs-stall.

Af hälsovårdsnämndens tillsyningsmän verkställdes inspektion i samtliga å orten befintliga handtverkerier.

Å Kemiska och frökonsultstationen verkställdes undersökningar på möjlig halt af arsenik hos tapeter, mattor m. m. 3 tapetprof voro starkt arsenikhaltiga, de öfriga voro dels fria, dels obetydligt arsenikhaltiga.

Hälsopolisen har verkställt 17,723 syner och förrättningar samt derved gjort 566 anmärkningar.

Nådendal. Hälsovårdsnämndens verksamhet, såvidt densamma hänför sig till den allmänna hälso- och sjukvården å orten, har hufvudsakligen gått ut på öfvervakandet af de sanitära förhållandena. Likasom under föregående år har under detta en noggrann tillsyn egnats renlighetsförhållandena inom staden. Sålunda hafva, förutom extra inspektioner under årets lopp, regelbundet tvenne gånger i månaden under juni—augusti äfvensom en gång i maj och september nämndens ledamöter i tur jemte stadsfiskalen och stadens poliser verkställt inspektion å samtliga gårdar, tomter, brandgator och afloppsdikeyn i afseende å renhållningen och gällande föreskrifters efterlefnad särskildt beträffande latrinerna och äfvenså matvaruhandeln, bagerierna och badstugorna,

hvarvid särskilda anmärkningar och påminnelser blifvit gjorda. Dessa hafva af respektiva gårdsegare och yrkesidkare öfverhufvudtaget beredvilligt tagits ad notam, så att ingen anmälan till Magistraten om svårare missförhållandens afhjelpande behöft ifrågakomma. I en mindre gård i staden förefanns vid årets ingång intet särskildt afträde, hvarför, då förut gjorda påminnelser af egaren icke kunnat efterkommas, nämnden erinrat stadens fattigvårdsstyrelse att låta å ifrågavarande tomt uppföra ett lämpligt nödvändighetshus, hvilket äfven numera genom sagda styrelsens försorg kommit till stånd.

Latrinspillning, sopor och affall dels afhentas af närboende landtbrukare dels uppläggas i komposthögar å det „Humalisto“ benämnda området utanför staden. Latrinernas skötsel tillgodoses genom underlag af sågspån eller torfströ jemte kalkning. Efter hvarje tömning, som sker tvänne gånger i månaden under den varmare årstiden, utströs likaså kalk å latringrunden samt i gårdsmygar, portgångar och rännstenar. Ett fåtal gårdsegare använder tunn- eller lådsystemet; en och annan har inrättat särskild slaskbrunn. I närheten af hamnen finnes ett offentligt afträde för allmänheten tillgängligt; en urinkur är äfven i närheten uppställd, så att afflödet ledes ut i sjön.

Matvaruhandeln försiggår året om i tvenne köttförsäljnings- och fyra bageributiker samt hos stadens handlande och från lass å stadens torg, äfvensom under seglationstiden å farkoster förtöjda i hamnen.

Behovvet af godt dricksvatten fylles temligen väl från de inom stadens område förefintliga brunnarne.

Mjölkhandeln eger rum å torget och i hamnen.

Angående stadens slakthus, som genom nämndens försorg år 1896 flyttats till en lämpligare plats, kan nämnas att nödigt vattentag icke finnes i dess närhet. Under året har slakt i inrättningen företagits par, tre gånger.

Stadsplanen har under året ansenligt utvidgats genom att för stadens räkning inlösts och med dess tidigare område införlivats en del, utgörande omkring 23,66 hektarer jord.

Kurgästernas antal vid badanstalten utgjorde 504, hvaraf 36 personer i anstalten åtnjutit kostnadsfri badkur och läkarevård. Sommargästernas antal i staden steg till 1,094.

Mariehamn. Sedan stadsfullmäktige beviljat nödigt anslag, anställdes en tillsyningsman i hälsovårdsnämndens tjänst och har han på ett mycket verkamt sätt öfvervakat renhållningen i staden samt tillsett att vid syner gjorda anmärkningar efterkommit. Vid fall af smittosamma sjukdomar har han äfven verkställt desinfektion.

Stadens slakthus har blifvit försatt i bättre skick.

Bagerier och handtverkerier hafva stått under hälsovårdsnämndens kontroll.

Nystad. Hälsovårdsnämndens verksamhet var enahanda som under föregående år.

Raumo. En 2:a stadsläkartjänst har inrättats och ett sjukhus öppnats den 13 november. En stor mängd nybyggnader hafva uppförts, hvarföre hopp finnes att bostadsbristen skall upphöra.

Björneborg. Under året har mjölkhandeln i staden blifvit ordnad genom en särskild stadga. Instruktion för stadsläkaren har blifvit stadfästad.

Mot slutet af året blef stadens allmänna slaktinrättning färdig.

Kristinestad. Anslag har beviljats för anställande af en tillsyningsman. Stadens bagerier, korfmakerier, m. fl. hafva besigtigats.

En formalin-desinfektionsapparat har anskaffats och dermed desinfektion i hemmen verkstälts.

Kaskö. Ingenting särskildt anmärkningsvärdt har förekommit.

Nikolaistad. Den skölbrygga, hvilken var placerad invid kloakbanken söder om länshäktet, har flyttats till annan, lämpligare plats.

Beslut har fattats att desinfektion af lokal efter bortflyttad eller afliden lungsiktig skall verkställas genom hälsovårdsnämndens försorg.

Utom mindre besigtningar har nämnden genom sundhetsinspektorn två gånger under året låtit verkställa syn å gårdar, latriner och brandgator.

För att erhålla bättre dricksvatten har på stadens bekostnad Wasa diamantborrnings aktiebolag utfört två brunnsborrningar, men dugligt vatten erhöles icke från någöndera brunnen.

Nykarleby. De sanitära förhållandena i offentliga lokaler, skolor, handtverkerier, äfvensom stadshäktet hafva ej gifvit skäl till några anmärkningar.

På särskilda tider af året hafva af hälsovårdsnämnden utsedda tillsyningsmän anställt inspektioner och besökt stadens gårdar samt, då något sanitärt missförhållande förekommit, derom påmint vederbörande.

Stadens renhållning har dels upplåtits på entreprenad och dels ålegat de enskilda gårdegarene och hafva vederbörande äfven öfverhufvudtaget oklanderligt fullgjort sin skyldighet härutinnan.

För rumdesinfektion har under året af hälsovårdsnämnden inköpts en formalindesinfektionsapparat, system „Aeskulap“, hvilken användts såväl till att desinficera rum, som bebotts af personer lidande af lungtuberkulos, som till desinfektion efter skarlakansfeber.

Jakobstad. Två i berg borrhade brunnar hafva tillkommit och lemna ymnigt och godt vatten, derjemte har en förut otillfredsställande rörbrunn ändrats till cementerad.

Hälsovårdsnämnden har verkställt besigtning å en på stadens hamnplats belägen arbetarbostad.

Under juni till november har särskild tillsyningsman öfvervakat renligheten i staden.

Gamlakarleby. Ingenting i hygieniskt afseende anmärkningsvärdt har inberättats.

Jyväskylä. Sundhetsnämnden har under året egnat särskild uppmärksamhet åt de s. k. hembagerierna, hvarvid missförhållanden i synnerhet med afseende å iakttagande af snygghet och renlighet påpekats och i möjligaste mån undanröjts. Äfven arbetarbostäderna hafva tagits i närmare skärskådande af nämnden och har det allmänna intrycket af dessa inspektioner varit ganska nedslående. Lokalerna äro vanligen små och låga, utan tillräckligt tillträde för solljuset, med golfven bristfälliga och ofta belägna på eller under jordytan samt med otillräcklig eller ingen ventilation. Genom sundhetspolisens åtgöranden har en mängd matvaror, såsom kött och fisk, blifvit förklarade onjutbara och större renlighet vid de torgförda varornas emballage åstadkommits.

Brahestad. Utom löpande ärenden, såsom hämmande af smittosamma sjukdomar samt öfvervakande af bageri- och andra yrken samt isynnerhet allmän renlighet, har hälsovårdsnämnden sysselsatt sig med frågan om anskaffande af godt dricksvatten. I sådant afseende hafva brunnsborrningar företagits på flere olika ställen till ett djup af minst 30 meter. Från 5 af dessa har vattnet blifvit kemiskt undersökt, men med dåligt resultat ity att endast 2 visade sig lemna ett användbart vatten. På det ena af dessa ställen har ett pumpverk inrättats.

Uleåborg. Af bagerier voro 24 snygga, 19 någorlunda snygga och 4 osnygga. 20 användes tillika såsom kök, 8 såsom kök samt sof- och boningrum.

Af matserveringsställen voro 33 snygga, 25 någorlunda snygga samt 6 osnygga.

I 2 korfmakerier var renligheten god, i 1 temligen god.

Slaktares och köttförsäljares lokaler: 3 snygga, 5 temligen snygga, 4 osnygga.

I köttförsäljningslokalerna har ordningen, utom i 2, varit god.

Renligheten i badhus och badstugor har varit god.

I staden befintliga fabriker och handtverkerier hafva besigtigats. Renligheten i lokalerna har i allmänhet varit mindre tillfredsställande.

På torget har i 3 fall lagts beslag på skämd vara samt i 4 fall förbud utfärdats mot försäljning af dylik.

För bristande renhållning hafva 1 slaktare och 4 gårdsegare bötfällts. 1 gårdsegare pliktfulldes, emedan han uthyrte osunda rum och 1 kvinna för sköljning af kläder på förbjudet ställe. 1 köttthandlande bötfölldes för försäljning af ostempladt kött.

10 afträden rengjordes på de försumliga gårdsegarens bekostnad.

Hälsopolisen har verkställt 16,112 förrättningar.

Stadens slaktinrättning har under året blifvit färdig.

Kemi. Under juni, juli och december anställdes syner för öfvervakande af renligheten.

Tornedå. I staden och dess omnäjd, äfvensom i handtverkerierna hafva de vanliga besigtningarna företagits.

I lungsof afidnas såväl bostad som kläder hafva desinficerats.

Kajana. Ingenting särskildt anmärkningsvärdt har förekommit.

Kuopio. För vattenförsörjning hafva 2 nya brunnar tagits i bruk.

Öfvervakande af matvaruhandeln har skett såsom förut.

Besigtningarna af passagerarångfartygen ådagalade att renligheten ombord var ganska tillfredsställande.

Såsom vanligt förständigades gårdsegarena att innan kälen gick ur jorden, låta bortföra all orenlighet från gårdarna samt utverkades vite för underlåtenhet häraf.

Isalmi. Besiktningar hafva utförts å bagerier och handtverkerier. Nämnvärda anmärkningar hafva ej gjorts, utom beträffande ett bageri, hvarest renligheten ej var tillfredsställande. Hälsovårdsnämnden har varit tvungen att göra särskilda påminnelser i många gårdar beträffande renligheten och latriernas skötsel.

Joensuu. Hälsovårdsnämnden har utfört de vanliga besigtningarna af gårdar, fabriker och handtverkerier.

S:t Michel. På samma sätt som under de förra åren har hälsovårdsnämndens ordförande och tillsyningsman besigtigat fabriker och handtverks-lokaler. En glädjande företeelse är att handtverkarena år från år hafva begynt iakttaga större ordning och renlighet, hvilket framgår af de få anmärkningar, som gjorts i detta afseende. Dylika hafva förnämligast träffat bagerier, skomakeriverkstäder samt en vattenfabrik.

Heinola. Ingenting särskildt anmärkningsvärdt har förekommit.

Nyslott. Beslut har fattats att uppgöra en plan för anläggning af afloppsledningar inom staden, hvilka sedan småningom skulle utföras.

För bättre öfvervakande af snygghet och renlighet antogs en tillsyningsman.

Till afstjelningsplats för orenlighet har en annan, längre bort från staden belägen plats utsetts.

Åtgärd är vidtagen att aflägsna de olägenheter, som härflyta från inne i staden belägna garfverier.

Wiborg. Antalet vid lifsmedels besigtningens byrån utförda undersökningar utgör 2,617, hvåraf köttvaror 2,522 och andra födoämnen 95. Vid undersökningen har varan i 396 fall befunnits vara af dålig beskaffenhet, men dock

användbar och fått försälas, i 284 fall har försäljning förbjudits och i 166 fall har varan förstörts.

Under de å stadens torg samt i bagerier och matvarubutiker företagna besigtningarna hafva flere anmärkningar angående renligheten blifvit gjorda samt om förhållandet anmälts hos stadens polismästare, hvilket haft till följd att 27 köttmåglare, 3 bagare och 7 matvaruhandlande blifvit af Magistraten bötfälda. Dessutom hafva omkring 180,000 kilog. amerikanskt fläsk blifvit undersökt, hvaraf 190 kilo, innehållande trikiner, förstörts.

Genom Hälsovårdsnämndens åtgärd har en latrin blifvit ombyggd, cemerterad, samt en slaskbrunn ändrad. Ett kringelbageri har blifvit stängdt på grund af ohjelpig osnygghet.

Under året ha särskilda syner å latriner, slaskbrunnar, osunda bostäder, värkstäder, butiker blifvit verkställda och hafva dervid iakttagna missförhållanden beifrats.

Fredrikshamn. Hälsovårdsnämndens sundhetsinspektör har genom regelbundna ronder utöfvat kontroll öfver hygien i butiker, handtverkerier, gårdar m. m. En rumdesinfektions apparat har anskaffats och får af allmänheten mot billig afgift användas; fattiga få begagna den gratis. Under året hafva 7 rumdesinfektioner utförts i staden (orsak tuberkulos) samt 1 i stadens närhet (difteri).

Kotka. På våren rengjordes stadens alla kanaler och utfördes en ny dylik under Henriksgatan afsedd att till kanalen under Hafsgatan leda afloppsvattnet från „Kotkalan Osakeyhtiö“ nyinrättade tidsenliga badstuga samt dessutom allt dagvatten, som från Katarina bergen i ymnig mängd samlas till Henriksgatan. Ett antal nya gator blefvo under året upptagna och planerade.

Under hela sommaren och hösten anställdes af stadens sundhetsinspektör och sundhetspolis täta besiktningar, hvarvid speciellt åt rengöring och desinfektion af alla orena ställen egnades den största uppmärksamhet.

Af ifrån olika orter infördt kött hafva inalles 37 djur af diverse orsaker kasserats och dels nedgräfts, dels uppbränts, dels förbjudits att torgföras.

Willmanstrand. Hälsovårdsnämnden har verkställt besigtningar å gårdar, bagerier samt matvaru-försäljningsställen.

Kexholm. Tillsyningsmannen har öfvervakat gårdar och latriner. Vid besigtningarna hafva ej sådana missförhållanden förekommit att hälsovårdsnämnden behöft ingripa.

Sordavala. De vanliga besigtningarna af arbetarbostäder, bagerier och matvarubutiker hafva försiggått och snyggheten i allmänhet öfvervakats.

Samm andrag af månadsoppgifterne angående nedanstående akuta sjukdomars förekomst i landets städer under år 1899.

Städer.	Typhus abdominalis.	Febris gastrica et remittens; febricula.	Febris intermittens.	Influenta.	Meningitis cerebrospinalis epidemica.	Dysenteria.	Cholera nostras. Gastroenteritis epidemica.	Gastritis; enteritis acuta.	Variola.	Varicellae.	Scarlatina.	Morbilli.	Rubeola.	Erysipelas.	Septico-pyæmia.	Febris puerperalis.	Diphtheritis faucium.	Laryngitis crouposa.	Angina tonsillarlis.	Laryngo-bronchitis acuta.	Pertussis.	Pneumonia crouposa.	Parotitis epidemica.	Rheumatismus articulo- rum acutus.	Meningitis tuber- culosa.	Pleuritis acuta (idiopathica).	Syphilis recens.	Gonorrhœa.	Ulcus molle.	Summa.
Helsingfors	50	398	293	2,772	2	22	6	3,467	—	201	476	209	26	137	2	8	123	24	1,699	5,172	324	524	193	210	19	138	162	529	65	17,251
Borgå	5	53	9	33	—	5	—	52	—	1	36	—	37	4	—	1	9	1	58	70	19	19	16	9	1	—	—	—	—	438
Lovisa	—	11	2	26	—	—	—	35	1	2	3	6	10	—	—	—	—	—	29	45	8	6	10	4	—	—	—	—	—	236
Ekenäs	—	14	15	92	—	1	—	57	12	8	7	1	—	—	—	—	—	—	42	71	7	7	6	5	2	—	—	—	—	324
Hångö	—	22	2	84	—	5	—	175	8	1	41	93	22	—	—	—	—	—	116	192	14	13	30	8	3	11	4	—	—	769
Tavastehus	6	17	6	78	1	4	—	40	66	—	1	—	—	—	—	—	—	—	44	53	25	7	9	2	6	—	—	—	—	466
Tammerfors	272	246	23	1,046	2	58	—	2,189	37	61	96	469	16	104	6	17	16	7	897	2,613	72	188	77	146	26	57	51	173	5	8,945
Åbo	6	21	497	718	—	—	—	1,201	37	124	37	124	61	19	—	2	7	3	676	1,381	72	118	231	64	11	24	18	50	4	5,384
Nådendal	—	—	—	—	—	—	—	16	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	15	8	3	2	—	—	—	—	—	—	—	68
Mariehåm	—	—	—	—	—	—	—	110	—	1	22	1	—	—	—	—	—	—	62	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	324
Nystad	—	—	—	—	—	7	—	163	1	22	9	5	—	—	—	—	—	—	79	189	23	26	—	—	—	—	—	—	—	773
Raumo	—	—	—	—	—	4	—	141	12	117	76	76	—	—	—	—	—	—	92	125	—	37	1	7	—	—	—	—	—	733
Björneborg	16	110	26	1,222	2	8	—	670	8	72	454	25	19	3	2	2	21	12	249	719	2	145	4	79	15	12	39	112	7	2,992
Kristinestad	9	1	—	19	—	—	—	59	—	21	24	4	33	1	—	—	—	—	44	60	—	13	1	1	—	—	—	—	—	295
Kaskö	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	129	243	106	14	1	4	11	4	303	788	123	56	26	14	13	20	21	99	1	2,886
Nikolaistad	—	—	—	—	—	—	—	504	—	32	4	5	—	—	—	—	—	—	4	48	—	4	—	—	—	—	—	—	—	125
Nykarleby	—	—	—	—	—	—	—	25	—	11	12	90	1	—	—	—	—	—	43	107	6	34	—	—	—	—	—	—	—	460
Jakobstad	—	—	—	—	—	—	—	58	—	7	5	36	16	—	—	—	—	—	15	58	—	8	—	—	—	—	—	—	—	243
Gamlakarleby	—	—	—	—	—	—	—	42	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	54	123	3	8	30	3	4	3	—	—	—	488
Jyväskylä	—	—	—	—	—	—	—	85	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	131	26	14	38	7	—	—	—	—	—	495
Brahestad	—	—	—	—	—	—	—	43	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	40	131	26	14	38	7	—	—	—	—	—	495
Uleåborg	13	52	2	332	—	10	—	588	1	55	38	8	1	22	—	—	—	—	198	581	140	59	40	33	1	2	9	32	—	2,221
Kemi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	264
Torneå	—	—	—	—	—	—	—	52	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	50	110	—	7	4	5	—	—	—	—	—	99
Kajana	—	—	—	—	—	—	—	37	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	15	36	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—
Kuopio	43	12	12	363	—	1	—	486	—	12	4	4	1	22	—	—	—	—	237	562	178	48	129	67	1	8	—	—	—	2,148
Idensalmi	5	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	9	13	—	4	5	—	—	—	—	—	—	108
Joensuu	31	32	5	52	—	22	—	140	—	15	4	—	—	—	—	—	—	—	64	109	38	7	14	1	3	4	3	6	—	554
S:t Michel	8	27	2	53	—	2	—	239	—	2	10	192	—	—	—	—	—	—	89	241	31	11	18	4	—	—	—	—	—	941
Heinola	—	—	—	—	—	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	23	—	14	5	—	—	—	—	—	—	151
Nyslott	35	23	3	21	3	2	—	54	—	—	4	3	—	—	—	—	—	—	10	23	2	3	—	—	—	—	—	—	—	202
Wiborg	6	99	7	425	—	9	—	1,303	—	30	20	16	2	30	—	—	—	—	430	2,074	50	87	139	84	7	11	28	106	25	5,130
Fredrikshamn	—	28	3	105	5	9	—	103	—	10	1	—	—	—	—	—	—	—	87	59	23	25	42	10	—	—	—	—	—	542
Kotka	4	7	30	155	—	17	—	137	—	11	11	52	43	2	—	—	—	—	58	161	107	38	11	8	—	—	—	—	—	948
Willmansstrand	—	—	—	—	—	—	—	83	—	8	10	3	4	1	—	—	—	—	34	82	9	7	8	4	—	—	—	—	—	380
Kexholm	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	33	—	5	1	—	—	—	—	—	—	113
Sordavala	12	2	—	—	—	—	—	114	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	20	157	1	5	12	6	—	—	—	—	—	421
Summa	540	1,347	972	7,597	19	188	140	12,510	3,621	1,285	2,178	448	423	16	49	279	82	5,936	16,281	1,318	1,570	1,103	811	115	325	853	1,290	119	57,917	

Dödsorsakerna i Finland

Sjukdomens namn.	Helsingfors.	Borgå.	Lovisa.	Ekenäs.	Hangö.	Tavastehus.	Tammerfors.	Abo.	Nådendal.	Mariehamn.	Raumo.	Åbo.	Kaskö.
Syphilis congenita	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alii morbi congeniti	73	—	1	—	—	4	13	27	—	—	2	—	3
Marasmus senilis	38	11	6	1	1	—	9	38	1	—	9	1	2
Meningitis cerebro-spinalis epi- demica	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Morbilli	15	1	—	—	—	—	8	1	—	—	12	1	—
Scarlatina	79	8	3	—	5	—	21	29	—	—	36	3	1
Typhus abdominalis	2	—	—	—	—	—	20	7	—	—	—	—	—
„ recurrens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia: Septicæmia	14	—	—	—	—	—	3	6	—	—	—	—	—
Sepsis puerperalis	4	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—
Cholera nostras	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dysenteria	5	3	—	—	—	—	3	—	—	—	1	—	—
Tussis convulsiva	12	1	1	—	—	—	7	6	—	—	—	—	—
Diphtheria	5	1	—	—	2	1	3	3	—	—	—	1	—
Laryngitis crouposa	5	2	—	—	—	—	5	3	—	1	2	1	—
Erysipelas	5	1	—	—	—	1	9	4	—	—	2	—	—
Influenza epidemica	15	—	—	—	—	—	3	8	1	—	—	—	—
Aliae infectiones acutae	10	—	—	—	—	—	9	1	—	1	1	—	—
Tuberculosis. a) Phtisis pulmo- num	236	8	2	7	5	21	111	121	—	1	12	21	8
„ b) aliorum orga- norum	58	—	—	—	—	5	25	36	—	—	1	4	4
Lepra	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Syphilis acquisita	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Aliae infectiones chronicae	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Scrophulosis	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Rhachitis	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—
Aliae cachexiæ	6	—	—	—	—	1	13	2	—	—	—	—	—
Alcoholismus acutus et chronicus	1	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—
Aliae intoxicationes chronicae	1	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	2
Morbi cerebri, medullæ spina- lis, systematis nervosi et or- ganorum sensuum	94	—	6	—	5	9	42	23	1	—	2	8	8
Insania	2	—	—	—	—	1	2	9	—	—	1	—	—
Morbi organorum circulationis	127	—	5	—	3	14	29	77	1	1	7	5	1

städer under år 1899.

Stad	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Summa.
Sordavala.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kexholm.	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	202
Willmanstrand.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	218
Kotka.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Fredrikshamn.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54
Wiborg.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	289
Nyslott.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50
Heinola.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
S:t Michel.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
Joensuu.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
Idensalmi.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kuopio.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
Kajana.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51
Torneå.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
Kemi.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
Uleåborg.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
Brahästad.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46
Jyväskylä.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
Gamlakarleby.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	848
Jakobstad.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	194
Nykarleby.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Nikolaistad.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
	12	7	1	4	1	10	32	2	1	2	1	3	1
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
	8	2	3	2	—	4	14	—	—	—	—	—	297
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
	13	1	12	5	1	6	21	—	—	—	—	—	398

Sjukdomens namn.	Helsingfors.	Borgå.	Lovisa.	Ekenäs.	Hangö.	Tavastehus.	Tammerfors.	Abo.	Nådendal.	Mariehamn.	Nystad.	Raumo.	Björneborg.	Kristinestad.	Kaskö.
Pneumonia et pleuritis acuta	172	3	—	2	7	7	48	56	—	—	4	7	5	7	—
Alii organorum respirationis morbi	79	—	8	—	3	3	39	7	1	—	4	—	—	5	1
Enteritis acuta	208	1	1	—	9	4	96	48	1	4	1	—	2	2	—
Alii organorum digestionis morbi	62	—	9	—	4	3	20	16	1	—	1	3	1	3	2
Morbi organorum uropoëticorum	36	—	2	—	2	2	14	12	1	1	3	—	3	1	—
” ” sexualium muliebrum.	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—
” ” locomotionis et ossium	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” systematis cutanei et telae connexivae	2	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	1	1	1	—
Cancer	57	1	—	—	2	5	15	36	—	—	5	2	2	4	—
Tumores alii	7	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Casus mortiferi	31	2	—	—	2	4	12	19	—	1	—	—	—	3	—
Suicidium	10	—	—	1	1	—	3	5	—	—	1	1	1	—	—
Homicidium	3	1	—	—	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—
Aliae causae mortis	45	47	1	16	24	5	22	2	—	4	6	9	319	5	—
Summa	1,527	92	45	27	76	91	630	616	8	12	57	126	365	58	11

Summa.	478	209	512	180	118	6	5	8	194	15	108	34	11	804	5,574
Sordavala.	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
Kexholm.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
Willmansstrand.	3	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
Kotka.	12	—	8	12	3	—	1	—	3	10	—	—	—	—	96
Fredrikshamn.	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	40
Wiborg.	38	7	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	393
Nyslott.	—	1	2	1	2	—	—	—	2	2	—	7	—	—	42
Heinola.	5	—	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	35
St Michel.	—	3	7	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62
Joensuu.	3	2	3	—	3	—	—	—	—	1	3	—	—	—	39
Idensalmi.	5	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
Kuopio.	8	3	3	7	2	—	—	—	2	1	—	—	1	—	169
Kajana.	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
Tornea.	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
Kemi.	—	—	6	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	41
Uleaborg.	19	9	21	13	7	1	—	—	9	2	2	—	—	—	215
Brahestad.	3	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	42
Jyväskylä.	4	5	7	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	57
Gamlakarleby.	11	2	—	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	49
Jakobstad.	9	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54
Nykarleby.	3	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Nikolaistad.	25	25	28	3	6	—	—	10	—	8	2	1	48	—	328

Dödligheten i Finlands städer år 1899.

Städer.	Folkmängd vid årets slut.	Döde under året.	Döde per tusen inne- vånare.
Helsingfors	85,034 ¹⁾	1,527	18,0
Borgå	5,118	92	17,9
Lovisa	2,329	45	19,3
Ekenäs	2,227	27	12,2
Hangö	4,552	76	16,7
Tavastehus	5,243	91	17,4
Tammerfors	34,148	630	18,4
Åbo	36,945	616	16,6
Nådendal	876	8	9,1
Mariehamn	951	12	12,6
Nystad	4,209	57	13,5
Raumo	4,799	126	26,2
Björneborg	14,447	365	25,3
Kristinestad	2,792	58	20,7
Kaskö	898	11	12,2
Nikolaistad	14,293	328	23,0
Nykarleby	1,066	15	14,0
Jakobstad	2,813	54	19,2
Gamlakarleby	2,470	49	20,0
Jyväskylä	2,987	57	19,1
Brahestad	3,276	42	12,8
Uleåborg	15,309 ¹⁾	215	14,0
Kemi	1,339	41	30,0
Torneå	1,463	26	17,7
Kajana	1,191	22	18,4
Kuopio	10,981	169	15,3
Idensalmi	1,340	21	15,8
Joensuu	3,224	39	12,9
St Michel	3,541	62	17,5
Heinola	1,562	35	22,4
Nyslott	1,721	42	24,4
Wiborg	24,343	393	16,2
Fredrikshamn	2,839 ¹⁾	40 ¹⁾	14,1
Kotka	5,631	96	17,0
Willmanstrand	2,231	32	14,3
Kexholm	1,279	28	21,9
Sordavala	1,767	27	15,2

¹⁾ Medelfolkmängd för Helsingfors (af luthersk trosbekännelse).

²⁾ Lutherska församlingen.

För öfriga städer är dödligheten beräknad efter folkmängden vid årets slut.

Tabell utvisande folkmängd vid 1899 års slut, döde under året samt döde på 1000 innevånare inom provincialläkar-distrikten; (Städernas folkmängd ej inberäknad).

Provincialläkaredistrikt.	Folkmängd den 31 decem- ber 1899.	Döde under år 1899.	Döde på 1000 inne- vånare.
Helsingfors	61,661	1,220	19,1
Lovisa	55,155	968	17,6
Ekenäs	28,708	500	17,4
Lojo	40,930	821	20,0
Åbo	59,917	1,148	19,1
Nystads	37,415	789	21,1
Rimito	13,088	252	19,3
Godby	23,436	423	18,0
Björneborg	68,258	2,026	29,6
Ikalis	45,985	789	17,1
Tyrvis	32,071	640	20,0
Salo	45,336	885	19,3
Hvittis	52,768	1,168	22,1
Tavastehus	43,411	796	18,3
Hollola	44,614	823	18,4
Tammela	57,224	1,133	19,8
Tammerfors	37,876	775	20,4
Jämsä	43,478	878	20,2
Ruovesi	29,177	630	21,6
Wiborgs	69,933	1,423	20,3
Fredrikshamn	42,893	768	17,9
Willmanstrands	47,408	1,006	21,2
S:t André	41,850	959	22,9
Mohla	42,762	747	17,5
Kexholms	33,589	697	20,7
Kronoborgs	31,689	630	19,8
Sordavala	27,594	525	19,0
Salmis	35,902	615	17,1
S:t Michels	40,552	820	20,2
Heinola	47,346	1,004	21,0
Jorois	46,347	861	18,3
Nyslotts	46,688	1,039	22,2
Kuopio	57,147	1,116	19,5
Rautalampi	46,725	890	19,0
Idensalmi	58,654	987	16,8

Provincialläkaredistrikt.	Folkmängd den 31 decem- ber 1899.	Döde under år 1899.	Döde på 1000 inne- vånare.
Pielisjärvi	35,180	581	16,5
Tohmajärvi	47,799	891	18,6
Joensuu	50,349	983	19,5
Wasa	65,954	1,579	23,9
Kristinestad	94,894	2,462	25,9
Nykarleby	59,338	1,517	25,5
Gamlakarleby	58,552	1,020	17,4
Kuortane	76,290	1,435	18,8
Jyväskylä	74,419	1,411	18,9
Uleåborgs	41,914	825	19,0
Brahestads	20,298	358	17,6
Kalajoki	31,620	622	19,9
Haapajärvi	39,579	770	19,4
Kajana	44,462	561	12,6
Torneå	27,815	516	18,5
Kittilä	11,096	204	18,3
Rovaniemi	15,983	272	17,0
Pudasjärvi	22,053	337	15,2
Summa	2,185,448	43,669	19,9

II. Skyddskoppypningen.

Enligt till medicinalstyrelsen från landets provincialläkare och föreståndaren för vaccindepoten i Helsingfors insända berättelser för år 1899 undergingo sammanlagt 71,107 personer skyddskoppypning. Af detta antal hafva 66,456 blifvit ympade med framgång och 2,121 utan tillfredsställande påföljd; för de återstående 2,530, hvilka icke undergått föreskrifven granskning, är ympningsresultatet obekant. — De med fullständig påföljd ympade utgöra sålunda 93,46 procent, de med ofullständigt resultat 2,98 procent och de från granskningen frånvarande 3,56 procent af hela antalet vaccinerade.

Antalet under året vaccinerade öfverstiger fjolårets med 844 personer. År 1898 företedde 88,54 procent af de ympade fullständigt och 7,19 procent ofullständigt resultat, medan 4,27 procent voro från granskningen frånvarande. Ympningsresultatet år 1899, jemfördt med det under föregående år, utvisar sålunda en ökning af de med fullständig påföljd vaccinerade med 4,92 procent, en minskning af de ofullständigt ympades antal med 4,21 procent och en minskning af de från granskningen frånvarande med 0,71 procent. Vaccinationen i landet har aldrig förut utförts med så god påföljd och måste detta hufvudsakligen tillskrifvas ympämnets goda beskaffenhet, men också delvis vaccinationspersonalens större förtrogenhet med användandet af den animala lymfan.

Resultatet af vaccinympningen framgår ur Tab. I.

Denna tabell utvisar att af hela antalet ympade:

90,34	procent	innehaft	en	ålder	under	2	år;
9,37	”	”	”	”	”	emellan	2—10
0,29	”	”	”	”	”	öfver	10
						år.	

Med hänsyn till ympningens resultat framställer sig följande förhållande:

	Med fullständig framgång.	Med ofullständig framgång.	Frånvarande från granskning.
Under 2 år . . .	60,251 = 84,73 %.	1,847 = 2,60 %.	2,139 = 3,01 %.
Emellan 2—10 år.	6,015 = 8,46 ”	266 = 0,37 ”	380 = 0,53 ”
Öfver 10 år . . .	190 = 0,27 ”	8 = 0,01 ”	11 = 0,02 ”

Förhållandet emellan antalet ympade och ympningens resultat inom hvarje af de särskilda åldersgrupperna belyser nedanstående sammanställning:

	Antal ympade.	Med fullständig framgång.	Med ofullständig framgång.	Frånvarande från granskning.
Under 2 år	64,237	93,79 %.	2,88 %.	3,33 %.
Emellan 2—10 år . .	6,661	90,31 „	3,99 „	5,70 „
Öfver 10 år	209	90,91 „	3,83 „	5,26 „

Vaccinationsresultatet hos de ympade visar som vanligt ganska betydande olikheter inom provincialläkaredistriktet i de särskilda länen. Under detta redogörelseår hafva de bästa resultat uppnåtts i Tavastehus och Nylands län och dernäst i Åbo och Björneborgs samt Uleåborgs och Vasa län. I Kuopio län har vaccination utfallit sämst.

	Fullständig framgång.	Ofullständig framgång.	Frånvarande från granskning.
Nylands län	5,238 = 96,6 %	25 = 0,5 %	156 = 2,9 %
Åbo o. B:borgs „	11,131 = 95,2 „	308 = 2,7 „	249 = 2,1 „
Tavastehus „	7,939 = 96,9 „	167 = 2,1 „	85 = 1,0 „
Viborgs „	10,767 = 92,1 „	357 = 3,0 „	568 = 4,9 „
S:t Michels „	4,538 = 89,1 „	93 = 1,8 „	465 = 9,1 „
Kuopio „	8,159 = 88,3 „	605 = 6,5 „	479 = 5,2 „
Vasa „	11,011 = 94,5 „	254 = 2,2 „	388 = 3,3 „
Uleåborgs „	6,725 = 94,7 „	268 = 3,7 „	111 = 1,6 „
	65,508 = 93,5 %	2,077 = 2,9 „	2,501 = 3,6 %

Af 2,936 vid ympningstillfällena närvarande barn, som icke blifvit vaccinerade, befunnos: 1,659, motsvarande 56,51 procent hafva blifvit förut vaccinerade; 1,222 eller 41,62 procent hafva varit af sjukdom så angripna att de icke kunde vid tillfället undergå vaccination; 35, motsvarande 1,19 procent, varit vid alltför späd ålder; 10 eller 0,34 procent besvärats af hudaffektioner; 4, utgörande 0,14 procent, hafva af okänd orsak icke vaccinerats hvarjemte föräldrar och målsmän till 6 barn, eller 0,20 procent, vägrat att låta dessa undergå skyddskoppymning.

Bland de vaccinerade uppgifvas 103 eller 0,15 procent af totalantalet hafva blifvit 3 år å rad vaccinerade utan påföljd och till följd häraf afförda ur journalerna såsom icke emottagliga för vaccination.

Antalet utsatta ympstyggn på barn inom provincialläkaredistriktens och städernas samlingsställen utgjorde 416,388 och de resulterande koppornas 392,171, hvilket antal motsvarar 94,18 procent af de utsatta ympstyggnens.

Sedan Hans Kejserliga Majestät på underdånig framställning i nåder funnit godt förordna att vaccindepoterna i städerna Åbo, Viborg, Kuopio, Nikolaistad och Uleåborg skulle från och med den 1 Juni 1899 indragas, har

vaccinationen i dessa städer sedan denna dag handhafts på samma sätt som i de städer, der sådan depot icke funnits. Samtliga dessa depoters handlingar hafva af denna orsak numera blifvit insända till Medicinalstyrelsen, för att derstädes förvaras. Emedan vid dessa depoter under året intill d. 1 Juni vaccinerade barn äro till antalet få och ingå i provincialläkarenes uppgifter, intagas icke här några special-uppgifter rörande dessa depoters verksamhet.

Af staten underhålles sålunda numera endast en vaccindepot, den i Helsingfors. Vid densamma hafva under året 1,021 barn undergått vaccination, af hvilka 948, motsvarande 92,85 procent, blifvit ympade med fullständig och 44, utgörande 4,31 procent, med ofullständig framgång och 29 eller 2,84 procent varit från granskningen frånvarande.

De utslagna vaccinkoppornas antal hos de vid ifrågavarande depot vaccinerade barnen uppgick till 5,777 af 5,952 utsatta ympstygn eller till 97,06 procent af de senare.

Under året hafva 52 elever vid barnbördshuset följt med ympningarna vid depoten och öfvat sig vid koppypning. Af eleverna blefvo 911 barn vaccinerade och hafva i medeltal 17 barn kommit på hvarje elev. Efter verkställda öfningar i journalföring och sedermera undergånget förhör hafva eleverna erhållit betyg öfver kunnighet i vaccinering.

Såsom ympämne har under detta år med högst få undantag när användts endast kalfvaccin, till största delen beredd vid statens vaccinberedningsanstalt i Helsingfors och till en mindre del vid enkedoktorinnan S. Qvist's privata inrättning i samma stad.

Fall af smittkoppor hafva under året yppats inom Rautalampi och Tavastehus provincialläkaredistrikter. Inom förstnämnda distrikt uppträdde sjukdomen i Suonenjoki socken, hvarest 304 personer inalles revaccinerades, men då af dessa 89 icke instälde sig till granskningen är resultatet af revaccinationen känt endast för 215; inom det sistnämnda distriktet förekommo fall af smittkoppor i Janakkala och Hausjärvi socknar och blefvo i den förra 2,917 och i den senare 2,210 personer revaccinerade. Då emellertid det af provincialläkaren i sistnämnda distrikt insända sammandraget icke upptager resultatet af den förnyade ympningen, kan detta icke heller här närmare angifvas. Inalles 5,552 personer undergingo under året förnyad vaccination.

Totalantalet revaccinerade, angående hvilka fullständiga uppgifter ingått, uppgå till 336, af hvilka 140 voro män och 196 kvinnor. Af dessa blefvo 265 — 112 män och 153 kvinnor — ympade med framgång och 71 — 28 män och 43 kvinnor — utan framgång. De med framgång ympade utgjorde således 78,9% och de utan framgång 21,1%. Af de revaccinerade voro: 203 — 91 män och 112 kvinnor — under 20 år gamla; 38 — 8 män och 30 kvinnor — i en ålder emellan 20 och 30 år; 34 — 17 män och 17 kvinnor — emellan 30

och 40 år gamla samt 61 — 24 män och 37 kvinnor — öfver 40 år. I åldern under 20 år ympades 158 — 74 män och 84 kvinnor — med påföljd och 45 — 17 män och 28 kvinnor — utan; i åldern emellan 20 och 30 år 30 — 6 män och 24 kvinnor — med påföljd och 8 — 2 män och 6 kvinnor — utan; i åldern emellan 30 och 40 år 25 — 13 män och 12 kvinnor — med framgång och 9 — 4 män och 5 kvinnor — utan samt i åldern öfver 40 år 42 — 19 män och 33 kvinnor — med påföljd och 9 — 5 män och 4 kvinnor — utan framgång.

För öfvervakande af skyddskoppypningen hafva inspektionsresor af provincialläkarene blifvit författningsenligt verkställda.

Nedanstående utdrag ur provincialläkarenes och depotföreståndarenes årsberättelser belysa närmare vaccinationsförhållandena i landet under detta redogörelseår.

Nylands län. Helsingfors distrikt. Den del af Helsingfors arbetarebefolkning, som bor inom Helsinge kommun, var delvis mycket likgiltig för barnens vaccination. (L. Runeberg).

Lovisa distrikt. Uti Iittis och Orimattila kommuner hafva ett större antal vaccinationspligtige barn icke blifvit hemtade till ympningen, ehuru hos kommunalstyrelserna anhållits om de försumlige föräldrarnes och målsmänes lagliga åtalande. (O. Hoffström).

Lojo distrikt. I Kyrkslätt socken utföll vaccinationen mindre tillfredsställande. I Pyhäjärvi gaf ympningen bättre resultat än under föregående år. (K. F. Walle).

Åbo och Björneborgs län. Åbo distrikt. Till följd af att kikhosta och skarlakansfeber under ympstättningstiden var gängse inom Karinais kapell blefvo flere barn ovaccinerade. (H. Sirén).

Nystads distrikt. Vaccinationen i distriktet har öfverhufvudtaget visat ett synnerligen godt resultat. (G. I. Rothström).

Rimito distrikt. Den under året verkställda skyddskoppypningen har gifvit ett ännu bättre resultat än under år 1898 i det att antalet utslagna vaccinkoppor uppgick till 96,7 % af samtliga granskade ympstygnet emot 94,05 % år 1898. (A. A. Branders).

Godby distrikt. I allmänhet var resultatet af ympningen godt. Sålunda slogo samtliga utsatta ympstygnet ut i Mariehamn, Finnström, Geta, Eckerö, Lemland och Lumparland kommuner. I Föglö observerades ett fall af roseola vaccinalis. (L. W. Fagerlund).

Björneborgs distrikt. Vaccinationsdagböckerna, förda af vaccinatorisen i Ulfaby år 1898, hafva numera återfunnits. Uti Nakkila socken har vaccinationsresultatet varit jemförelsevis dåligt. (E. Schildt).

Ikalis distrikt. En hos allmänheten inrotad ovana, att icke inställa de ympade barnen till granskningen, är orsaken till att ett så stort antal barn sedermera vid ympningstillfällena året derefter befinnas hafva blifvit förut vaccinerade. (A. Achrén).

Tyrvis distrikt. Störingar i vaccinationens gång hafva förorsakats af att skarlakansfeber yppade sig i Suoniemi, Tyrvis, Karkku och Lavia kommuner. (E. v. Weymar).

Hvittis distrikt. I Kumo socken blefvo 31 vaccinationspligtige barn ovaccinerade, emedan dessa voro angripna af akuta sjukdomar. (T. Calonius).

Tavastehus län. Ruovesi distrikt. Vaccinationsresultatet för året har varit synnerligen godt. I Teisko uppstego samtliga utsatta ympstygnet. (E. Roos).

Tammerfors distrikt. I enstaka fall har humaniserad lymfa användts. Från vaccinationen uteblifna barn hafva varit synnerligen talrika i Tammerfors stad, beroende delvis på bortflytning från orten delvis på sjukdom. (A. H. Ilmoni).

Tavastehus distrikt. Ympsättningen i distriktet framvisade ovanligt vackra resultat. Revaccination i stor skala anställdes inom Janakkala och Hausjärvi kommuner till följd af inom dessa yppade fall af smittkoppor. Inalles blefvo i distriktet 5,127 personer revaccinerade. (K. von Fieandt).

Tammela distrikt. I distriktets minsta kommun Berttula användes vid vaccinationen humaniserad lymfa af orsak att dess gamla vaccinator icke gjort sig förtrogen med det animala vaccinämnetts användning. Resultatet af årets ympsättning var godt. (F. W. Westerlund).

Hollola distrikt. Kommunalmyndigheterna i Nastola, Padasjoki, Lampis och Koskis hafva fortfarande visat efterlåtenhet i sina åligganden gent emot vaccination, hvarföre dessa af provincialläkaren blifvit erinrade om att framdeles behörigen fullgöra sina åligganden. (O. Londén).

Viborgs län. Viborgs distrikt. Emedan ingen sökande anmält sig till barnmorske- och vaccinatorbefattningen i Lavansaari kom ingen vaccination under detta år till stånd å denna ort. (K. Schröder).

Fredrikshamns distrikt. Resultatet af vaccinationen är tillfredsställande. Blott i Mie-hikkälä och Pyttis socknar har ett nämnvärdt antal ympstygn felslagit. (G. Hornborg).

Willmanstrands distrikt. Årets vaccination har gifvit bättre resultat än tillföre. Vaccinatören i Taipalsaari tilldelades tillrättavisning för att han åt tillsyningsmannen uppdragit en del af grankningen. (K. A. Hällström).

S:t Andrae distrikt. Inom Ruokolaks kommun blefvo 4 barn ovaccinerade, emedan deras föräldrar utan uppgifven orsak icke tillåto detta. I Kirvus kommun var antalet frånvarande stort. (A. Fabritius).

Kexholms distrikt. Vid årets ympsättning användes animal lymfa inom samtliga församlingar. (A. Krogerus).

Sordavala distrikt. Vid årets ympsättning inom Sordavala landskommun uteblefvo ett stort antal vaccinationspligtige barn, hvarföre kommunalnämnden anmodats att genom utsättande viten framdeles söka förekomma detta. I Soanlahti kommun blef resultatet dåligt, emedan den använda kalfvaccin genom olämplig förvaring delvis försvagats. (W. Starck).

Kronoborgs distrikt. Orsakerna till att så många barn uteblifvit från årets ympsättning inom Parikkala kommun voro dels talrikt förekommande hudsjukdomar, dels en del sekteristers motvilja emot vaccinationen och vaccinatorens sjuklighet. (B. Standertskjöld).

Salmis distrikt. Vaccinationsarbetet i Salmis kommun motverkas af befolkningens häglöshet. Resultatet i Suojärvi var bättre än under år 1898. (O. Meurman).

S:t Michels läu. S:t Michels distrikt. Resultatet var synnerligen godt i Anttola kommun och S:t Michels stad och tillfredsställande i S:t Michels lands-, Kristina och Kangasniemi kommuner, men mindre godt i Hirvensalmi kommun. (J. Martola).

Jorois distrikt. De från grankningen frånvarande barnens antal har varit stort, men beror derpå att föräldrarna anse det onödigt att inställa barnen till densamma, då de utsatta ympstygnen slagit väl an. (L. Svinhufvud).

Nyslotts distrikt. Vaccinationsarbetet i Sulkava kommun utföll mindre tillfredsställande, emedan den förra vaccinatören derstädes afgått och den nya först i slutet af Augusti kunde påbörja ympsättningen. (W. Snellman).

Kuopio län. Kuopio distrikt. Resultatet af årets vaccination har icke varit synnerligen tillfredsställande. (Z. Walmari).

Rautalampi distrikt. I allmänhet har resultatet af årets vaccination varit godt. Kalfvaccin användes öfverallt; blott 8 barn ympades från arm till arm. Inom Suonenjoki kommun ympade sig under sommaren fall af smittkoppor, hvarföre derstädes under Augusti månad 304 personer revaccinerades. (J. E. Rahm).

Idensalmi distrikt. Vaccinationen inom distriktet utföll skäligen väl. (W. Backmansson).

Pielisjärvi distrikt. Öfverhufvudtaget utföll årets vaccination gynsam. Inom Lampela by i Nurmes socken angreps en del af de ympade barnen efteråt af rikligt hudutslag. Detta berodde sannolikt på att insnitten möjligen gjorts för djupa och att de i följd häraf framkallade stora vaccinkopporna sedermera framkallat en starkare hudretning. Ympämnet hade tagits ifrån vaccinberedningsanstalten i Helsingfors, kalfven N:o 14, och användes i samma kommun vid alla ympåttningar utan att annorstädes ofvanangifna följder förmärks. (E. Roos).

Tohmajärvi distrikt. Tvenne vaccinatorer hafva anført att presterskapets vaccinationslängder varit bristfälliga och hafva vederbörande pastorer utlofvat att framdeles afhjelpa förekommande felaktigheter. (M. Calonius).

Joensuu distrikt. Då en stor mängd barn uteblifvit från ympningen och granskningen, utfärdades en cirkulärskrifvelse till samtliga kommunalnämnder att noggrant ställa sig gällande författningar till efterrättelse. (K. B. Nohrström).

Vasa län. *Vasa distrikt.* Vaccinationsarbetet har under året utfallit synnerligen tillfredsställande utom i Bergö församling. I Lillkyrö kommun måste ympåttningen med anledning af utbredd skarlakansfeber uppskjutas till början af September månad. (L. Hedlund).

Kristinestads distrikt. Sedan beskattning af vaccinpustlerna efter det uteslutande användandet af kalfymfa icke mera ifrågakommit, hafva de ympade talrikare inställt sig till granskningen. (T. Munsterhjelm).

Nykarleby distrikt. I Lappo socken stördes vaccinationens gång genom derstädes uppträdande fall af skarlakansfeber. (V. Inberg).

Gamlakarleby distrikt. Inom Halso, Wetil, Lestijärvi, Toholampi, Kannus, Lochteå, Himango, Ullava och Kelviå kommuner åtgöres från de kommunala myndigheternas sida nästan intet för att tvinga tredskande vaccinationspligtige att låta vaccinera sig. Guvernörens i länet medverkan häremot har begärts. (E. F. Staudinger).

Jyväskylä distrikt. Vaccinationen utföll i allmänhet tillfredsställande. (E. J. Warén).

Uleåborgs län. *Uleåborgs distrikt.* Resultatet af årets ympåttning har varit mycket godt. (G. Borg).

Brahestads distrikt. I Karlö kommun var årets ympåttning mindre tillfredsställande; i de öfriga kommunerna mycket godt. (C. Gustafsson).

Kalajoki distrikt. Endast hos 2 af inalles 898 ympade barn uppstego mindre antal vaccinkoppor än föreskrifvet är. (W. Lindman).

Haapavesi distrikt. Ett fall af roseola vaccinalis ympade sig i Haapavesi kommun. Inom Haapajärvi visade sig hos några af de ympade hudutslag efter den åtgångna vaccinationen; vaccinämnet var taget från kalfven N:o 16 vid beredningsanstalten i Helsingfors. (A. G. Helenius),

Kajana distrikt. Vaccinationsarbetet har fortgått utan störingar och med gynsam påföljd. (O. W. Wennerström).

Pudasjärvi distrikt. De frånvarandes antal i Taivalkoski kommun var synnerligen stoft. (J. E. Wasz).

Torneå distrikt. Vaccinationsresultatet har varit synnerligen godt. (E. Broms).

Rovaniemi distrikt. Antalet frånvarande från ympsättningen är allt fortfarande öfverhöfvan stort. (G. F. Snellman).

Kittilä distrikt. Till följd af att barnen under ympsättningstiden voro angripna af influensa, förhindrades vaccinationen i Muonio, Enontekis, Sodankylä och delvis äfven i Kittilä kommuner. (O. Ruuth).

Årsberättelse från Vaccinberedningsanstalten i Helsingfors för år 1899.

De för anstalten erforderliga kalfvarna, hvilka alla varit af finsk landtras, hafva äfven i år levererats af possessionaten M. Hollmerus, i Ingå. Vid framkomsten till inrättningen hafva djuren, på några få undantag när, varit i godt fodertillstånd. Deras vikt har varierat emellan 79 och 145 kg., åldern emellan 4 och 8 månader. Under den tid de varit internade i anstaltens stall, har deras hälsotillstånd varit tillfredsställande, så att rubbningar i vaccinationsarbetets gång ej inträdt på grund af sjuklighet hos kalfvarna. Tarmstöringar hafva visat sig mindre ofta än förr, till väsentlig del väl beroende därpå, att djurens vårdare blifvit allt mera förtrogen med deras skötsel och utfodring. Vid sektionen hafva samtliga kalfvar godkänts af anstaltens veterinär.

Inalles hafva 31 kalfvar blifvit ympade, näml.: under februari 2, mars 1, april 7, maj 10, juni 5, juli 2, augusti 1, september 1, oktober 1 och november 1.

För inokulation af djuren har användts uteslutande kalfvaccin.

Såsom framgår af redogörelsen för år 1898, hade anstalten vid ingången af året till sitt förfogande tvänne vaccinstammar. Den gamla, som under en följd af år med framgång underhållits vid anstalten, men som under sistlidne år börjat visa betänkliga tecken till degeneration, och den nya, som anlagts i december 1898 med lymfa från Königl. Lymph-erzeugungsanstalt i Berlin. Afsikten var att om möjligt fortplanta bägge dessa stammar jämsides. Det visade sig dock inom kort, att anstaltens egen stamlymfa så försvagats, att den ej mera lämnade pålitligt utsäde, och har den fördenskull fått utdö under årets lopp. — Med densamma hafva 3 kalfvar ympats, näml. N:ris 2, 8 & 10.

N:o 2 inokulerades i slutet af februari med vaccin N:o 31 från föregående år. Pusteleruptionen hade ett normalt förlopp, men var ej tillräckligt kraftig, en omständighet, som delvis antogs bero på kalfvens synnerligen dåliga nutritionstillstånd. Vid verkställda profympningar visade sig den preparerade vaccinen vara fullt användbar. Två månader senare, i slutet af april, ympades kalfven N:o 8 med denna vaccin och en mindre mängd af N:o 31/1898. Resultatet var mycket tillfredsställande och ingaf förhoppning om, att den gamla stammen ännu kunde bibehållas vid god virulens. Så mycket större missräkning beredde inokulationen af kalfven N:o 10, för hvilken användes precis samma vaccin som för N:o 8; denna gång felslog ympningen fullständigt;

stora områden af operationsfältet visade ej spår till vegetation eller blott enstaka varfyllda blåsor; där en sammanhängande pustelvall uppstått, hade denna antagit en abnormt gulaktig färg med starkt rodnande omgifning, och den utskrapade massan, hvars vikt utgjorde blott 6 grm, var af lös, varig konsistens, hvadan den ej alls preparerades. För att ej ytterligare riskera ett kostsamt djurmaterial beslöts efter denna nedslående erfarenhet att ej vidare underhålla den gamla stammen, så mycket mer som den från Berlin erhållna lymfan under vårens lopp visade sig vara synnerligen värksam och anstalten sålunda hade tillgång till ett kraftigare ympämne.

Ofriga kalfvar, utom de 3 nyssnämnda, hafva inokulerats med denna nya stamlymfa, som fortplantats inom anstalten. Under årets lopp har dess virulens snarare till- än aftagit. Pustelutvecklingen på samtliga kalfvar har försiggått regelrätt och de vid vaccindepoten värkställda profympningarna hafva gifvit vid handen, att den preparerade vaccinen varit fullt värksam och lämplig för användning. Äfven hållbarheten af vaccinen har, med undantag af enstaka skördar, varit fullt tillfredsställande. Vid anstalten har för ympning af kalfvarna användts ända till 7 månader gammal vaccin med fullgodt resultat.

Nedanstående tabell lemnar ypplysningar om ympningarnas förlopp:

Nummer.	Kalfrens ålder i månader.	Tiden för ympningen.	Tiden, då pustlerna utskrapats.	Pustlernas ålder, uttryckt i timmar.	Pustelmassans vikt i gram.
1	6½	10/II kl. 3 e. m.	20/II kl. ½ 10 f. m.	90½	15,8
2	6½	28/II kl. ½ 1 e. m.	1/III kl. ½ 9 f. m.	80	10,5
3	7	6/III kl. ½ 5 e. m.	13/III kl. ½ 11 f. m.	90	14,5
4	8	6/IV kl. 4 e. m.	10/IV kl. ½ 9 f. m.	88½	21,0
5	7½	10/IV kl. ½ 11 f. m.	13/IV kl. 9 e. m.	82½	18,0
6	7½	15/IV kl. ½ 7 e. m.	10/IV kl. 8 f. m.	85½	26,0
7	7	21/IV kl. 9 f. m.	24/IV kl. ½ 7 e. m.	81½	19,0
8	7	21/IV kl. 11 f. m.	24/IV kl. ½ 6 e. m.	78½	17,0
9	7½	30/IV kl. ½ 12 f. m.	3/V kl. ½ 9 e. m.	81	12,5

Nummer.	Kalfrens Ålder i månader.	Tiden för ympningen.	Tiden, då pustlerna utskrapats.	Pustlernas ålder, uttryckt i timmar.	Pustelmas-sans vikt i gram.
10	7 ¹ / ₃	³⁰ / _{IV} kl. 10 f. m.	³ / _V kl. 12 p. d.	74	6,0
11	7 ¹ / ₂	¹ / _V kl. ¹ / ₂ 10 f. m.	¹⁰ / _V kl. ¹ / ₂ 4 e. m.	78	19,5
12	7 ¹ / ₂	¹¹ / _V kl. ¹ / ₂ 11 f. m.	¹⁴ / _V kl. ¹ / ₂ 9 e. m.	82	15,0
13	7 ¹ / ₂	¹⁴ / _V kl. 7 e. m.	¹⁸ / _V kl. ¹ / ₂ 11 f. m.	87 ¹ / ₂	19,0
14	7 ¹ / ₂	¹⁵ / _V kl. 8 e. m.	¹⁹ / _V kl. ¹ / ₂ 8 f. m.	83 ¹ / ₂	23,5
15	7 ¹ / ₂	²⁰ / _V kl. 8 f. m.	²³ / _V kl. 11 f. m.	75	23,5
16	7 ¹ / ₂	²⁰ / _V kl. 9 f. m.	²³ / _V kl. ¹ / ₂ 1 e. m.	75 ¹ / ₂	19,0
17	7 ¹ / ₂	²⁶ / _V kl. 10 f. m.	²⁸ / _V kl. 7 e. m.	81	23,0
18	7 ¹ / ₂	²⁸ / _V kl. 12 p. d.	²⁹ / _V kl. 6 e. m.	78	10,0
19	7 ¹ / ₂	³⁰ / _V kl. ¹ / ₂ 10 f. m.	² / _{VI} kl. 6 e. m.	80 ¹ / ₂	18,0
20	7	³⁰ / _V kl. ¹ / ₂ 11 f. m.	² / _{VI} kl. 5 e. m.	78 ¹ / ₂	15,4
21	6	³ / _{VI} kl. 10 f. m.	⁶ / _{VI} kl. 8 e. m.	82	14,6
22	6 ¹ / ₂	³ / _{VI} kl. 11 f. m.	⁶ / _{VI} kl. ¹ / ₂ 8 e. m.	80 ¹ / ₂	34,0
23	4 ¹ / ₂	⁶ / _{VI} kl. ¹ / ₂ 6 e. m.	⁹ / _{VI} kl. 11 ¹ / ₂ e. m.	78	18,2
24	7	⁶ / _{VI} kl. ¹ / ₂ 7 e. m.	¹⁰ / _{VI} kl. 4 f. m.	81 ¹ / ₂	19,8
25	7 ¹ / ₂	²¹ / _{VI} kl. 9 f. m.	¹ / _{VII} kl. 4 f. m.	79	14,5
26	5	² / _{VII} kl. 9 f. m.	⁵ / _{VII} kl. 4 e. m.	79	13,0
27	4	⁹ / _{VII} kl. ¹ / ₂ 10 f. m.	¹² / _{VII} kl. 5 f. m.	91 ¹ / ₂	11,5
28	4 ¹ / ₂	² / _{VIII} kl. 8 e. m.	⁶ / _{VIII} kl. ¹ / ₂ 11 f. m.	86 ¹ / ₂	20,0

Nummer.	Kalfvens ålder i månader.	Tiden för ympningen.	Tiden, då pustlerna utskrapats.	Pustlernas ålder, utryckt i timmar.	Pustelmassans vikt i gram.
29	8	²⁰ / _{IX} kl. 1/2 e. m.	²⁴ / _{IX} kl. 1/2 3 e. m.	95	17,0
30	6 1/2	²⁰ / _X kl. 1/2 4 e. m.	²⁴ / _X kl. 2 e. m.	94 1/2	25,2
31	7 1/2	⁵ / _{XI} kl. 1/2 2 e. m.	⁹ / _{XI} kl. 11 1/2 f. m.	94	18,8

Totala skörden af pustelmassa eller rå-vaccin stiger till 552,8 grm, med afdrag af det belopp 6 grm, som erhöles från kalfven N:o 10 och som af ofvannämnd orsak kasserats, utgör den faktiskt använda kvantiteten 546,8 grm. I medeltal erhöles per kalf 17,8 grm.

Vid preparationen af vaccinen, hvilken fortfarande värkstälts i steriliserade porlinsmortlar, har blandningen skett i följande proportion:

- 1 del pustelmassa.
- 2 delar aqu. dest. steril.
- 3 delar glycerin. puriss.

Under den brådaste arbetstiden, då vaccinen ofta måste utsändas såsom alltför färsk, har emellanåt en något starkare utspädning användts, medan å andra sidan af de flesta skördar reserverats flere rör med mera koncentreradt ympämne för inokulation på kalf.

De från anstalten utgående expeditionerna af vaccin hafva stigit till 801. Inalles hafva utgifvits 105,463 portioner vaccin, hvaraf för allmänt behof kostnadsfritt 103,605 portioner och åt enskilda mot ersättning 1,858 portioner.

På de olika månaderna fördelar sig beloppet på följande sätt:

Månad.	För allmänt behof kost- nadsf:itt.	Åt enskilda mot ersätt- ning.	Summa portioner.
Januari	450	—	450
Februari	225	31	256
Mars	2,625	65	2,690
April	2,440	252	2,692
Maj	25,125	217	25,342
Juni	51,000	85	51,085
Juli	11,265	180	11,445
Augusti	2,925	68	2,993
September	1,725	86	1,811
Oktober	1,450	153	1,603
November	2,450	31	2,481
December	1,925	690	2,615
Summa	103,605	1,858	105,463

Utgifterna för anstalten hafva stigit till 8,457 mark 28 penni, med afdrag af den inkomst 985 mark 20 penni, som anstalten haft genom försäljning af vaccin och slaktade kalfvar, belöper sig den faktiska kostnaden till 7,472 mark 8 penni. (A. Lindholm).

Årsberättelse från Doktorinnan Sofi Qvist's privata vaccineringsanstalt i Helsingfors.

Sedan mig enligt Kejsarliga Senatens resolution af den 12 december 1898 meddelats tillstånd att här i staden inrätta och underhålla en anstalt för beredande af animal vaccin och efter det Medicinalstyrelsen den 7 januari 1899 förordnat veterinären, med. o. kir. doktorn, friherre Oskar von Hellens att vara läkare och veterinär vid denna anstalt, vidtog verksamheten vid densamma i Mars månad sistlidet år.

Ympningen och afympningen af kalfvarna har verkstälts å en statorådet E. Qvist tillhörig villa i Tölo, hvarest lokal för ändamålet upplåtits. Under året hafva tvänne kalfvar blifvit vaccinerade, båda levererade af possessionaten M. Hollmerus i Ingå. Hvardera kalfven var 5 månader gammal, till färgen brun och hvit och i för ändamålet lämplig kondition. Såväl vid ankomsten till anstalten som under vistelsen derstädes var kalfvarnes helsotillstånd fullt tillfredställande. Vid obduktionen, som verkställdes dagen efter afympningen, befunnos båda kalfvarna fullt friska. Hvad tekniken vid ympningen och afympningen beträffar, så har härvid det förfarande tillämpats, som vid statens härvarande vaccineringsanstalt införts af min affidne man stadsläkaren K. E. Qvist. Vid tvättning af operationsfältet hafva sålunda inga antiseptica kommit till användning, utan har tvättningen utförts uteslutande medelst tvål och nyss kokadt vatten.

Beredningen af vaccinnämnet har verkstälts af undertecknad, och har härvid den utskrapade pustelmassan under 3—4 timmars tid rifvits i porslins-mortel med circa fyrdubbla mängden af en blandning af lika delar destilleradt vatten och ren glycerin.

Kalven N:o 1 ympades den 13 mars kl. 9 f. m. med 2 gram kalfvaccin från central-institutet i Berlin. Vid afympningen, som verkställdes den 17 mars kl. $\frac{1}{2}$ 10 f. m., alltså 96 $\frac{1}{2}$ timmar senare, erhöles 7 gram pustelmassa, hvaraf bereddtes 40 gram vaccin.

Kalven N:o 2 åter ympades den 8 maj kl. 9 f. m. med 4 grm. vaccin från föregående kalf. Vid afympningen den 12 maj kl. 8 f. m., 95 timmar senare, erhöles 14 gram pustelmassa, hvaraf 70 gram vaccin bereddtes.

Såväl ympningen som afympningen verkställdes af doktor von Hellens, som äfven vid hemma hos mig verkställda vaccinationer kontrollerat vaccinenes duglighet. Vid dessa profympningar har framgått att den vunna vaccinen i hvardera fallet varit af synnerligen god beskaffenhet. Såsom exponent för vaccinenes duglighet och hållbarhet torde följande sammanställning öfver af mig med denna vaccin verkställda ympningar förtjena anföras.

Vaccin från kalf N:o 1.

	Utsatta snitt.	Uppgångna pustler.	Icke uppgångna pustler.
Mars	42	42	—
April	114	114	—
Maj	204	199	5
Juni	84	84	—
Juli	126	125	1
Augusti	30	30	—
September	72	70	2
Oktober	12	12	—
November	12	12	—
	<hr/> 696	<hr/> 688	<hr/> 8

Vaccin från kalf N:o 2.

	Utsatta snitt.	Uppgångna pustler.	Icke uppgångna pustler.
Maj	96	96	—
Juni	108	108	—
Juli	66	66	—
Augusti	42	42	—
September	210	199	11
Oktober	72	71	1
November	114	112	2
December	24	24	—
	<hr/> 732	<hr/> 718	<hr/> 14

Såsom synes har resultatet i hvardera fallet varit synnerligen godt, i det att i förra fallet af 696 snitt resulterat 688 pustler eller 98,9 %, hvaremot endast 8 snitt, eller 1,1 % gifvit negativt resultat, och i senare fallet af 732 snitt resulterat 718 pustler, motsvarande 98,1 %, medan 14 pustler, motsvarande 1,9 % icke kommo till utveckling. Äfven i fråga om hållbarheten har vaccinen i bägge fallen varit mycket god, i det att såsom synes i förra fallet ännu i november och i senare fallet i december af de utsatta snitten intet enda slog fel.

Af hvarken läkare eller vaccinatorer, som använt denna vaccin, har något klagomål emot densamma anförts, utan har ympämnet af läkare, vaccinatorer och föräldrar tvärtom vitsordats såsom synnerligen godt.

Från anstalten, från hvilken tillsvidare vaccin försålts endast inom eget land, har under året utlemnats inalles 2,383 portioner, hvarvid portionernas antal beräknats sålunda att 1 gram vaccin antagits motsvara 70 portioner. Af vaccinen försålles:

under april 178, maj 292, juni 1,031, juli 88, augusti 66, september 97, oktober 81, november 52 och december 498 portioner. (S. Qvist).

Årsberättelse från vaccindepoten i Helsingfors under år 1899.

Den offentliga vaccineringen, som vaccindepoten i Helsingfors föranstaltat, har under året försiggått på samma sätt som förut. Under årets kallaste månader: januari, februari och december, var all offentlig vaccinering instäld. Med mars månads ingång vidtogo 2 gånger i veckan kompympningarna, först i folkskolelokalen vid Rödbergsgatan, hvarest 275 barn vaccinerades, intill den 26 maj, då vaccineringen öfverflyttades till folkskolelokalen vid Lappviksgatan, där den fortgick till den 7 juli; 180 barn blefvo därstädes vaccinerade. Men samtidigt (eller från början af juni) föranstaltades vaccinering äfven i depoten, Mikaelsgatan 6, hvarest den fortgick under sommaren och upphörde den 22 september efter 141 värkställda ympningar. Från den 22 september till och med den 20 oktober vaccinerades 340 barn från Bärghäll, Sörnäs och Hermanstad i Folkets hem och från den 23 oktober till och med den 19 november 85 barn från Tölötrakten & Hesperia folkskolelokal. Alla vaccineringar hafva värkstälts med kalfvaccin från vaccineringsanstalten.

Af de under året vaccinerade 1,021 förstymplingarna hafva & 948 vunnits fullständigt resultat (878 hafva erhållit 6 och 70 erhållit 5 koppor af 6 stygn), hvaremot påföljden för 29 i följd af utevara från granskningen blifvit okänd. De 44 ofullständiga resultaten (mindre än 5 koppor af 6 stygn) förhålla sig sålunda: i 31 fall 4 koppor, i 8 fall 3 koppor och i 5 fall 2 koppor; alla dessa fall med ofullständigt resultat omvaccinerades vid granskningen och uppstod vid omvaccinering endast rudimentära pustler med undantag af & ett 2 års barn, hos hvilket resultatet blef fullkomligt negativt. Dessutom har omvaccinering företagits & 8 barn i åldern 1½—9 år, hvilka hade 1—4 ärr från tidigare vaccinering. Af dessa lämnade 5 negativt resultat, men & 2 (i åldern 2, 6 år) uppstodo rudimentära pustler eller rodnande ansvallning & snittställena och & ett 7 årigt barn med 1 ärr utvecklade sig vid omvaccineringen 6 pustler. Af barnen hade två 1 ärr, fyra 2 ärr, ett 3 ärr och ett 4 ärr.

Frånräknas de i följd af utevara från granskningen till resultatet okända fallen, hafva vid första ympningen i 992 fall med 5,952 snitt 5,777 pustler uppkommit. Fördelade på dessa 992 ymplingar (med känt resultat) belöpa sig sålunda i medeltal 5,82 pustler på hvarje granskad.

Vid vaccinationen har användts alla de 29 vaccinskördarne, som från beredningsanstalten utskickats under årets lopp samt N:o 30 och 31 från 1898. Alla skördar hafva öfverhufvud lämnat ett godt resultat; en del har kommit till användning endast under 1—2 månader, men de flesta vaccinnumrorna hafva på prof blifvit utsatta upprepade gånger med några veckors mellantid och visat sig värksamma ända till 5 månader efter skördandet (numrorna 14—24 användes under en tid af 3—5 månader).

Hos 13 barn gjordes af olika orsaker ympsnitten å högra armen.

Af vaccinnumrorna utsattes de flesta på 20—40 barn, endast af 3 numror utsattes på mindre än 10 barn och med N:o 28 och 29 vaccinerades ett större antal (resp. 73 och 168) barn.

De ympade voro:

Mankön	Kvinkön	Greker	Katoliker	Muhamedaner	Svenska talande föräldrar	Finska talande föräldrar	Oäkta.	Utsocknebor
476	545	16	3	1	364	657	62	45

Efter månader voro besöken vid vaccineringarna sålunda fördelade:

januari . . .	0	maj	98	september . .	135
februari . . .	0	juni	177	oktober . . .	266
mars	65	juli	50	november . . .	23
april	133	augusti	54	december . . .	0

Resultatet af ympningen vid depoten framgår närmare ur följande tabell:

Antal ympade				Ympningens resultat						Frånvarande från granskningen			Utslagna vaccinpuster i % af ympsnitten	Resultatet i %		Frånvarande från granskningen i %
under 2 år	2—10 år	öfver 10 år	Summa	under 2 år		2—10 år		öfver 10 år		under 2 år	2—10 år	öfver 10 år		fullst.	ofullst.	
				fullst.	ofullst.	fullst.	ofullst.	fullst.	ofullst.							
707	303	1	1,021	651	38	296	6	1	—	22	7	—	97,0	95,6	4,4	2,6

På depoten hafva 332 barn blifvit anmälda som vaccinerade af i staden praktiserande vaccinatriser. Af barnen voro 158 gossar och 174 flickor. Från granskningen hade 14 uteblifvit. Resultatet af vaccineringen var: fullständigt resultat i 314 fall och ofullständigt i 4 fall. (E. Juslin).

Kostnaderna för skyddskoppymningen hafva enligt från länestyrelserna i landet meddelade uppgifter och af medicinalstyrelsen utfärdade anordningar uppgått till 67,479 mark 33 penni förutom de 8,000 mark, hvilka årligen proportionsvis fördelas emellan samtliga provincialläkare i landet såsom ersättning för dem åliggande inspektionsresor i och för vaccinationens öfvervakande inom distrikten. Afdrages ifrån dessa summor 985 mark 20 penni, som vid vaccineringsanstalten i Helsingfors influtit genom försäljning af vaccinämnem och slaktade kalfvar och hvilket belopp levererats till ränteriet i Nylands län, nppgår totalkostnaden för vaccinationen i landet under detta år till 74,494 mark

13 genni. Enligt tabell 1 uppgår antalet af de under året vaccinerade personerna till 71,107, hvilket utvisar en medelkostnad af 1 mark 4,8 penni för person. Under år 1878 steg denna kostnad till 1 mark 15,8 penni.

Fördelad på de skilda länen utfaller kostnaden för skyddskoppymningen och densammas öfvervakande under år 1899 sålunda:

L ä n.	Af medicinalstyrelsen uppburna medel för vaccinationens befrämjande.		För inspektionsresor åt provinzialläkarene.		Vaccinberedningsanstalten i Helsingfors.		Vaccindepoterna.		Anslag till kommunerna.	
	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>
Nylands	240	—	488	—	8,457	28	2,900	—	3,933	06
Åbo och Björneborgs	—	—	1,365	—	—	—	1,016	67	7,349	89
Tavastehus	—	—	780	—	—	—	—	—	5,711	80
Viborgs	—	—	1,317	—	—	—	1,458	30	6,385	—
S:t Michels	—	—	585	—	—	—	—	—	3,765	80
Kuopio	—	—	951	—	—	—	666	65	7,660	45
Vasa	—	—	951	—	—	—	666	65	8,065	58
Uleåborgs	—	—	1,563	—	—	—	758	29	6,443	91
(Lappmarken)	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—
Summa	240	—	8,000	—	8,457	28	7,466	56	51,315	49

III. Sjukvårdsinrättningarna.

I sjukvårdsinrättningarna i Finland vårdades år 1899 sammanlagdt 30,474 personer, af hvilka 2,972 qvarlågo från 1898 och 27,502 intogos under året. Af samtliga vårdade utskrefvos 19,282 såsom friska, 4,123 såsom förbättrade, 1,478 såsom obotade, 1,759 såsom döda och 731 såsom obehandlade eller öfverförda till andra sjukvårdsanstalter; 3,101 blefvo qvarliggande till följande år. Sjukvårdsdagarnes antal uppgick till 1,129,640.

Antalet vårdade i hvarje särskild anstalt, resultatet af behandlingen samt antalet sjukvårdsdagar utvisar Tab. 2.

Fördelningen på de olika sjukvårdsanstalterna framgår af följande sammanställning:

	U t s k r i f n a .					Qvarliggande till år 1900.	Summa vårdade.	Sjukvårdsdagar.
	Friska.	Förbättrade.	Obotade.	Döda.	Obehandlade.			
Statens sinnessjukhus	137	64	147	43	8	715	1,114	261,133
Enskilda och kommunala sinnessjukhus	67	72	105	35	3	248	530	85,849
Allmänna sjukhusens lasarettsfdelningar	5,801	1,585	623	668	395	756	9,828	296,940
Allmänna sjukhusens syfilitiska afdelningar	2,769	286	76	54	74	443	3,702	142,113
Extra veneriska sjukhus	411	37	6	11	1	58	524	19,992
Barnbördsanstalter	2,983	14	—	29	57	49	3,132	25,549
Militärsjukhus	1,178	47	39	13	—	42	1,319	21,892
Fängelsernas sjukhus	397	112	81	26	—	45	661	16,200
Jernväglasarett	71	19	4	4	4	6	108	1,787
Enskilda och kommunala sjukhus . .	5,468	1,887	397	876	189	739	9,556	258,185
Summa	19,282	4,123	1,478	1,759	731	3,101	30,474	1,129,640

Medeltalet af sjukvårdsdagar för hvarje i landets sjukhus år 1899 vårdad person uppgick till 37,1 dagar. Uteslutas från denna beräkning sinnessjukhusen och barnbördsinrättningarna med tillsammans 4,776 vårdade och 372,531 sjukvårdsdagar, blir medeltalet för hvarje i de öfriga sjukvårdsinrättningarna vårdad sjuk 29,5 dagar.

Af hela antalet vårdade hafva i medeltal 63,27 procent utgått såsom friska, 13,53 procent såsom förbättrade, 4,85 procent såsom obotade och 2,40 procent såsom obehandlade; 5,77 procent hafva aflidit och 10,18 procent blifvit kvarliggande.

De skilda sjukvårdsinrättningarna visa i berörda afseende följande förhållande, uttryckt i procent af vårdade:

	Friska.	Förbättrade.	Obotade.	Döda.	Obehandlade.	Qvarliggande till år 1900.
Statens sinnessjukhus (utom asylerna) . . .	15,03	7,07	16,13	3,54	0,88	57,35
Enskilda och kommunala sinnessjukhus . .	12,41	8,27	15,33	4,74	0,67	58,58
Allmänna sjukhusens lasarettssafdelningar . .	59,04	16,12	6,34	6,80	4,02	7,68
” ” syfilitiska afdelningar.	74,80	7,73	2,05	1,46	2,00	11,96
Extra veneriska sjukhus.	78,43	7,06	1,14	2,10	0,20	11,07
Barnbördsanstalter	95,21	0,45	—	0,96	1,82	1,56
Militärsjukhus	89,31	3,56	2,96	0,98	—	3,19
Fängelsernas sjukhus	60,06	16,96	12,25	3,92	—	6,81
Jernvägslasarett	65,74	17,60	3,70	3,70	3,70	5,56
Enskilda och kommunala sjukhus	57,22	19,75	4,16	9,17	1,98	7,72

I medeltal voro i landets sjukvårdsanstalter intagna hvarje dag under året:

I statens sinnessjukhus	716 personer.
” enskilda och kommunala sinnessjukhus.	236 ”
” allmänna sjukhusens lasarettssafdelningar	814 ”
” ” ” syfilitiska ”	390 ”
” extra veneriska sjukhus	55 ”
” barnbördsanstalter	70 ”
” militärsjukhus	60 ”
” fängelsernas sjukhus	45 ”
” jernvägslasarett	2 ”
” enskilda och kommunala sjukhus. . .	707 ”

Summa 3,095 personer.

Frequensen i de allmänna sjukhusen har såsom vanligt varierat under olika tider af året. I de flesta af landets sjukhus har högsta antalet på en gång vårdade i lasarettssafdelningarna under vissa dagar varit större än antalet sjukplatser, emedan det icke varit möjligt att tillbakavisa sjuka, som varit i oundgängligt behof af sjukvård. Ett öfverlopp af veneriska patienter har kunnat undvikas derigenom att extra veneriska sjukhus bibehållits eller vid behof öppnats.

Följande tabellariska sammanställningar utvisa högsta antalet inneliggande sjuka i de allmänna och extra veneriska sjukhusen.

Högsta antalet intagna sjuka i allmänna sjukhusens lasaretsafdelningar
år 1899.

	Antal plåter.	Januari.	Februari.	Mars.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Augusti.	September.	Oktober.	November.	December.
Lovisa	24	19	25	24	22	16	21	20	15	18	16	22	22
Åbo	60	57	55	58	58	59	61	60	55	58	55	61	56
Björneborg	12	13	14	14	16	16	13	12	10	13	12	16	14
Åland	4	10	10	7	4	2	7	7	4	4	3	4	5
Tavastehus	50	43	42	44	40	45	40	33	33	37	42	43	41
Tammerfors	35	40	41	41	38	39	39	39	40	38	39	41	39
Viborg	70	75	77	80	76	78	76	61	58	59	76	77	79
Sordavala	20	26	22	22	22	22	22	23	22	25	25	25	23
S:t Michel	38	43	48	49	42	38	39	36	37	39	39	39	38
Nyslott	20	20	20	20	20	20	20	20	19	17	20	20	20
Kuopio	44	45	44	41	44	40	40	41	39	44	43	36	36
Joensuu	20	24	20	24	25	25	22	26	22	21	22	23	23
Nurmes	12	10	11	10	11	10	11	11	11	8	6	7	8
Vasa	40	39	40	40	40	40	42	42	38	40	39	41	37
Jyväskylä	25	26	27	27	29	29	33	31	26	26	29	28	27
Uleåborg	50	55	54	56	56	57	55	47	49	57	54	50	54
Kajana	10	10	11	12	13	9	8	13	13	7	7	4	8
Torneå	10	12	12	11	11	13	9	10	12	12	12	12	13
Rovaniemi	20	21	21	22	20	21	19	18	13	13	14	14	19

Högsta antalet intagna sjuka i allmänna sjukhusens syfilitiska afdelningar
år 1899.

	Antal plåter.	Januari.	Februari.	Mars.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Augusti.	September.	Oktober.	November.	December.
Åbo	60	37	46	41	37	38	30	36	33	37	42	40	33
Björneborg	38	37	31	33	23	23	20	20	16	17	16	21	20
Åland	8	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Tavastehus	36	29	34	33	25	23	23	18	13	13	13	17	26
Tammerfors	40	29	25	23	22	17	17	23	24	22	20	30	32
Viborg	60	61	76	71	35	32	39	30	40	45	57	55	48
Sordavala	20	23	20	21	23	22	22	21	22	22	21	21	22
S:t Michel	40	34	36	37	28	20	15	12	7	13	14	14	25
Nyslott	20	18	19	20	20	19	17	18	17	8	11	15	20
Kuopio	44	40	45	44	44	36	31	27	31	34	38	38	56
Joensuu	20	20	18	20	17	20	12	11	15	14	20	22	22
Nurmes	13	1	4	5	1	1	2	2	2	2	—	—	1
Vasa	80	46	47	49	42	39	29	25	26	35	30	33	38
Jyväskylä	45	19	20	19	22	19	12	9	10	7	8	13	23
Uleåborg	25	20	18	19	15	14	11	14	11	14	20	27	27
Kajana	8	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Torneå	20	21	18	23	22	19	8	4	4	8	12	13	15

Högsta antalet intagna sjuka i extra veneriska sjukhusen år 1899.

	Antal plåser.	Januari.	Februari.	Mars.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Augusti.	September.	Oktober.	November.	December.
Viborg N:o 1 ¹⁾	25	25	25	24	20	11	—	—	—	—	—	8	11
Viborg N:o 2 ²⁾	20	—	—	15	13	—	—	—	—	—	—	—	—
Sordavala	20	11	17	21	18	16	15	15	9	12	10	10	12
Kuopio	20	31	29	31	23	29	28	22	25	28	24	28	29
Tohmajärvi	20	29	29	30	24	23	13	14	12	12	11	18	19

Kostnaden för landets med allmänna medel underhållna civila sjukvårdsinrättningar uppgick år 1899 till 1,792,787 mark 5 penni, deri icke inberäknade de understöd, som af statsverket tilldelats kommunala och enskilda sjukanstalter. — Uti ofvannämnda kostnad ingå utgifter för *medikamenter* och *förbandsmaterial* med 182,302 mark 72 penni och för *utspisning* med 627,687 mark 72 penni. — *Sjukvårdsdagarnas* sammanlagda antal uppgår för ifrågavarande sjukvårdsanstalter till 731,099. De vårdades antal utgör 16,608. — Hvarje vårdad sjuk har således i medeltal betingat en utgift af 107 mark 95 penni. — Kostnaden för dag och person uppgår till 2 mark 45,2 penni, hvaraf för medikamenter och förbandsmaterial 24,9 penni och för utspisning 85,9 penni. I förhållande till totalkostnaden utgör kostnaden för medikamenter och förbandsmaterial 10,2 procent och för utspisning 35,0 procent.

Kostnaden för de under Medicinalstyrelsens förvaltning stående sjukvårdsinrättningarna, de provisionella förlossningsanstalterna häri icke inberäknade, uppgår till 1,212,018 mark 32 penni, hvaraf för medikamenter och förbandsmaterial 88,045 mark 44 penni och för utspisning 460,777 mark 50 penni. De vårdades antal utgör 10,890 och sjukvårdsdagarnas 571,312. — Hvarje sjuk har i medeltal kostat 111 mark 30 penni. — Medelkostnaden för dag och person utgör 2 mark 12,1 penni, i hvilken summa kostnaden för medikamenter och förbandsmaterial ingår med 15,4 penni och för utspisning med 80,6 penni.

Kostnaden för hvarje sjukhus framgår af Tab. 3.

¹⁾ Öppet från den 1 januari till den 1 juni och från den 25 November till årets slut.

²⁾ Öppet från den 1 Mars till den 16 april.

Fördelningen af kostnaderna för de med allmänna medel underhållna anstalterna belyser följande sammanställning:

	För hela sjukantalet						För dag och person.					
	Medikaments- och förbands- materialkostnad.		Utspienings- kostnad.		Total- kostnad.		Medikaments- och förbands- materialkostnad.		Utspienings- kostnad.		Total- kostnad.	
	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	<i>pk.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>
<i>Läne allmänna sjukhusen.</i> (Lasarett- och syfilittiska afdelningarna samt Uptagningsanstalterna)	45,673	54	153,936	46	447,743	57	21,6	72,9	2	12,0		
<i>Allmänna sjukhusen</i>	29,939	72	90,018	11	288,801	77	27,4	82,3	2	64,1		
<i>Extra veneriska sjukhusen</i>	4,802	49	15,771	44	48,118	96	24,0	78,9	2	40,1		
<i>Sinnessjukhusen (excl. Uptagningsanstalterna)</i>	7,629	69	201,051	49	427,354	02	3,3	87,1	1	85,2		
<i>Allmänna sjukhuset i Helsingfors (incl. Kirurgiska sjukhuset, Barnsjukhuset o. Barnbördshuset)</i>	94,257	28	166,910	22	580,768	73	59,0	104,5	3	63,5		
<i>Barnförlossningsanstalterna:</i> Tavastehus, Sordavala, S:t Michel, Joensuu, Nurmes, Uleåborg, Kajana, Torneå och Rovaniemi.	800	17	3,780	20	20,638	15	21,8	102,9	5	61,6		
Åbo, Borgå, Tammerfors, Wiborg, Kexholm, Kuopio, Nikolaistad och Jyväskylä i årliga statsbidrag.	—	—	—	—	30,200	—	—	—	—	—		

Beräknas kostnaden för hvarje under året vårdad person, så uppgår densamma för de olika slagen af sjukvårdsinrättningar till följande belopp:

för Läne allmänna sjukhusen.	till	75 <i>Fmk.</i>	34 <i>pk.</i>
„ Allmänna	„	79	17
„ Extra veneriska	„	91	83
„ Sinnessjukhusen	„	551	42
„ Förlossningsanstalterna	„	54	31
„ Allmänna sjukhuset i Helsingfors. „	101	57	„

Enligt en mera i detalj gående beräkning har kostnaden för hvarje vårdad person utgjort:

Vid sinnessjukhusen:

i centralanstalterna	569 <i>Fmk.</i>	97 <i>pk.</i>
i asylerna.	501	21

samt särskildt:

i Lappviks centralanstalt	717	„	07	„
i Fagnäs „	506	„	82	„
i Kexholms asyl	450	„	90	„
i Sjählö „	645	„	75	„

Vid allmänna sjukhuset i Helsingfors:

Kirurgiska afdelningen	139	„	13	„
Barnbörds- „	45	„	85	„
Barnsjukhuset	225	„	09	„
Öfriga afdelningar tillsammans	103	„	04	„

De uppgifna kostnaderna för de offentliga sjukvårdsinrättningarna hafva dock icke helt och hållet blifvit betäckta med allmänna medel. I *legosängsavgifter* hafva till landtränterierna under året 1899 af resp. sysslomän för ifrågasvarande sjukanstalter inlevererats *491,594 mark 60 penni*. Afdrages detta belopp från totalsumman *1,792,787 mark 5 penni*, återstår *1,301,192 mark 45 penni*, hvilka sålunda representera statsverkets utgift för de civila sjukvårdsanstalternas underhåll för året. Medräknas de med allmänna medel delvis eller helt och hållet underhållna barnbördsanstalterna, för hvilka kostnaderna utgjorde *50,838 mark 15 penni*, hvarifrån dock till resp. landtränterier i legosängsavgifter inlevererade *1,166 mark* böra frånräknas, så uppgår summan till *1,350,864 mark 60 penni*. Den kostnad, som statsverket fått vidkännas för hvarje i dess civila sjukvårdsanstalter vårdad person, uppgår alltså till *1 mark 78 penni* för hvarje dag, hvaremot kostnaden för hvarje person, som åtnjutit vård i samtliga af statens civila sjukvårdsanstalter och i af densamma helt och hållet eller delvis underhållna barnbördsinrättningar belöper sig till *1 mark 78,8 penni*, motsvarande i förra fallet *72,58 procent* och i senare fallet *73,27 procent* af hela kostnaden.

I förestående beräkningar ingå icke de utgifter, som staten fått vidkännas för de förberedande åtgärderna till öppnande af Pitkäniemi centralanstalt, emedan i denna under nu föreliggande redogörelseår ännu icke någon sjukvård ägt rum och de i Tab. 3 upptagna utgifterna för densamma betingats af anställandet af en del för anstaltens blifvande verksamhet nödiga funktionärer, såsom läkare, vård- och tjenstepersonal, betjening m. m.

Af respektive sysslomän vid en del af landets sjukvårdsanstalter hafva äfven under året 1899 fortfarande uppburits en del af vissa, sjukhusen tillfallande medel, såsom hemmansräntor, kronotionden, arrendeavgifter, räntor å donationer och på löpande räkning insatta medel, beloppen af försålda kasserade sjukhuspersedlar m. m. Summan af här ofvannämnda medel uppgår för år 1899 till *30,863 mark 94 penni*.

En öfversigt öfver de af sysslomännen vid sjukhusen och barnbördsanstalterna uppburna och till landtränterierna under år 1899 levererade medlen gifver följande tabell:

	Levererade lego-sängsängiffrer.		Levererade sjukhusen tillfallna öfriga medel.		Summa levererade medel.		I procent af hela kostnaden.	Levererade lego-sängsängiffrer.		Levererade sjukhusen tillfallna öfriga medel.		Summa levererade medel.	I procent af hela kostnaden.
	Fmk.	pk.	Fmk.	pk.	Fmk.	pk.		Fmk.	pk.	Fmk.	pk.		
<i>Läne allmänna sjukhusen:</i>													
Lasarettsskifdelningarna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Syfilitiska „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Upptagningsanstalterna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Allmänna sjukhusen . .	—	—	—	—	—	—	—	55,675	15	507	43	56,182	58
Extra väneriska sjukhusen	—	—	—	—	—	—	—	2,178	30	—	—	2,178	30
<i>Allmänna sjukhuset i</i>													
<i>Helsingfors:</i>													
Kirurgiska sjukhuset . .	40,347	50	3,007	05	47,354	55	23,4	—	—	—	—	—	—
Accouchementshuset . .	8,549	—	1,111	55	9,660	55	14,6	—	—	—	—	—	—
Barnsjukhuset	1,512	—	565	65	2,077	65	15,3	—	—	—	—	—	—
Öfriga afdelningar (gila och nya klinikum) . .	44,005	—	7,512	60	51,517	60	19,0	94,413	50	12,196	85	106,610	35
<i>Sittnessjukhusen:</i>													
Läppviks centralanstalt .	44,788	25	2,337	—	47,125	25	38,7	—	—	—	—	—	—
Fågerfås „	117,164	50	878	38	118,042	88	58,8	—	—	—	—	—	—
Kexholms asyl	48,494	—	52	71	48,546	71	69,5	—	—	—	—	—	—
Sjöhilö „	15,776	50	13,344	11	29,119	61	83,3	226,222	25	16,612	20	242,834	45
<i>Barnförlossningsanstalterna:</i>													
Tavastehus, Sordavala, S:t Michel, Joensuu, Nurmes, Uleåborg, Kajana, Torneå och Rovaniemi	—	—	—	—	—	—	—	1,166	—	—	—	1,166	—
Åbo, Borgå, Tammerfors, Wiborg, Kexholm, Kuopio, Nikolaistad och Jyväskylä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	—	—	—	492,760	60	30,863	94	523,624	54

Allmänna sjukhusens lasaretsafdelningar.

I Läne-allmänna sjukhusens lasaretsafdelningar hafva under året vårdats 3,916 personer. Af detta antal utskrefvos:

2,712,	motsvarande	69,3	procent,	såsom	<i>friska,</i>
424,	"	10,8	"	"	<i>förbättrade,</i>
196,	"	5,0	"	"	<i>obotade,</i>
219,	"	5,6	"	"	<i>döda,</i>
96,	"	2,4	"	"	<i>obehandlade;</i>
269,	"	6,9	"	"	blefvo kvarliggande.

I allmänna sjukhusen vårdades 2,390 och utskrefvos:

1,495,	motsvarande	62,6	procent,	såsom	<i>friska,</i>
410,	"	17,1	"	"	<i>förbättrade,</i>
95,	"	4,0	"	"	<i>obotade,</i>
157,	"	6,6	"	"	<i>döda,</i>
42,	"	1,7	"	"	<i>obehandlade;</i>
191,	"	8,0	"	"	qvarlågo till följande år.

I Allmänna sjukhuset i Helsingfors vårdades 3,522 och utskrefvos:

1,594,	motsvarande	45,3	procent,	såsom	<i>friska,</i>
751,	"	21,3	"	"	<i>förbättrade,</i>
332,	"	9,4	"	"	<i>obotade,</i>
292,	"	8,3	"	"	<i>döda,</i>
257,	"	7,3	"	"	<i>obehandlade;</i>
296,	"	8,4	"	"	blefvo kvarliggande till år 1900.

Ögonsjukdomarna voro talrikt representerade och förekommo till ett antal af 1,001. Af dessa vårdades 339 å allmänna sjukhuset i Helsingfors, 424 å läne allmänna sjukhusen och 238 å öfriga allmänna sjukhus.

Förekomsten af ögonsjukdomar är, såsom välbekant, synnerligen olika i skilda delar af landet. Såsom exponent för dessa sjukdomars frekvens kan antalet vårdade fall i de särskilda sjukhusen betraktas.

I läne-allmänna sjukhuset i Åbo	vårdades	27
" " " i Tavastehus	"	26
" " " i Wiborg	"	120
" " " i St. Michel	"	42
" " " i Kuopio	"	84
" " " i Wasa	"	17

I läne-allmänna sjukhuset i Uleåborg vårdades	108
„ allmänna sjukhuset i Lovisa	15
„ „ „ i Björneborg	18
„ „ „ i Tammerfors	24
„ „ „ i Sordavala	26
„ „ „ i Joensuu	34
„ „ „ i Jyväskylä	34
„ „ „ i Kajana	16
„ „ „ i Torneå	13
„ „ „ i Nurmes	21
„ „ „ i Nyslott	19
„ „ „ i Godby	0
„ „ „ i Rovaniemi	18

Ögats bindehinna var säte för sjukdomen i 379, hornhinnan i 272 och regnbågshinnan i 14 fall. Af bindehinnans sjukdomar var *trachomet* den allmänaste och förekom hos 239 personer; för *katarrhal konjunktivit* vårdades 35 personer, för *phlyktænulär* 95, för *gonorrhöisk* 4 och för *blennorrhoe* 6.

Af hornhinnans sjukdomar förefans *keratit* hos 103 vårdade, *sår* på hornhinnan hos 108, *fläckar* hos 29 och *staphylom* hos 25.

Särskilda former af *starr* förekommo i 95 fall.

Af sjukdomar, för hvilka ett större antal sjuka erhållit vård i de offentliga sjukvårdsinrättningarna, intaga de *tuberkulösa sjukdomarna* ett framstående rum. Af dessa förekommo 734 fall, bland hvilka 198 af *lungdot*. *Ledgångsreumatism* förekom i 124 fall, — 80 akut och 44 kronisk. *Anämi* förekom i 64 fall och *perniciös anämi* i 43. *Akut magkatarrh* förekom i 15 fall, *kronisk magkatarrh* i 108, *magdilatation* i 21, *magsår* i 40 och *tarmkatarrh* i 101 fall — 54 akut och 47 kronisk. Elakartade nybildningar förekommo i 531 fall, hvaraf *sarcomer* i 94 och *kräfta* i 437. Kräftsjukdomen var i 103 fall lokaliserad i magsäcken, i 3 fall i lefvern, i 2 fall i tarmarne, i 13 fall i buken, i 13 fall i bukhinnan, i 15 fall i ändtarmen, i 6 fall i urinblåsan, i 8 fall i de manliga könsorganerna, i 43 fall i lifmodern, i 3 fall i äggstockarna, i 45 fall i bröstet, i 8 fall i luftstrupen, i 16 fall i matstrupen, i 5 fall i halskörtlarna, i 10 fall i tungan, i 72 fall i munnen och läpparne, i 12 fall i käkarna, i 30 fall i ansigtet och i 30 fall i öfriga delar af kroppen.

Närmare öfversigt öfver de sjukdomsfall, som vårdats å lasarettssafdelningarne, lemnar Tab. 4.

Likasom under åren 1893—1898 hafva äfven under 1899 *undervisningskursér för utbildande af sjuksköterskor* fortgått vid länesjukhusen i Åbo, Wiborg, S:t Michel, Kuopio och Uleåborg sedan Kejsarliga Senaten på Medicinal-

styrelsens framställning enligt beslut af den 21 November 1898 härtill bifallit. Ur de till Medicinalstyrelsen ingångna uppgifterna angående dessa kurser inhemtas bland annat följande:

Vid *länesjukhuset i Åbo* fortgiok undervisningen från den 15 Februari till den 15 Augusti. Elevernas antal var 6 och deras ålder varierande emellan 22 och 39 år; 3 voro hemma från Åbo, 1 från Nystad, 1 från Alastaro och 1 från Somero; 1 hade genomgått fruntimmersskola och 2 högre folkskola samt 1 besökt folkskola under 2 år hvaremot 2 voro endast skrif- och läskunniga. Samtligas uppförande vitsordades såsom berömligt, deras praktiska insigter och ordentlighet såsom godkända. 4 af dessa hafva efter genomgången kurs blifvit anställda såsom sköterskor vid länesjukhuset i Åbo.

Vid *länesjukhuset i Wiborg* varade kurserna från den 10 Januari till den 10 Juli. Antalet elever var 6, af hvilka 2 voro hemma från Helsingfors, 1 från Wiborg och 1 från Mohla socken samt 1 från Jyväskylä och 1 från Sordavala stad. Elevernas ålder vexlade emellan 19 och 27 år. Allas uppförande vitsordades såsom godt; fliten hos 5 såsom god och hos 1 såsom fullkomligt nöjaktig; ordningssinnet hos 3 såsom godt och hos 3 såsom fullkomligt nöjaktigt; de praktiska insigterna bedömdes hos 1 vara goda, hos 3 fullkomligt nöjaktiga och hos 2 nöjaktiga samt de teoretiska kunskaperna hos 2 såsom goda, hos 2 såsom fullkomligt nöjaktiga och hos 2 såsom nöjaktiga. Efter avslutad kurs erhöll 1 plats såsom undersköterska vid Maria sjukhus i Helsingfors, 1 skötersketjenst vid upptagningsanstalten och 1 anställning såsom t. f. sköterska vid länesjukhusets kirurgiska afdelning i Wiborg; de öfriga hafva begifvit sig till sina resp. hemorter.

Vid *länesjukhuset i S:t Michel* anmälte sig till kurserna, som fortgingo från den 15 Februari till den 15 Augusti, 5 elever, af hvilka 2 hade sitt hemvist i Jockas, 1 i S:t Michels, 1 i Mäntyharju och 1 i Hirvensalmi socken och voro i åldern emellan 19 och 27 år. Samtligas uppförande tillerkändes vitsordet berömligt, deras ordningssinne och praktiska förfarenhet hos 3 såsom med beröm godkända och hos 2 såsom godkända. Efter kursens avslutande voro eleverna i tillfälle att under den tid, som de ordinarie sköterskorna vid sjukhuset åtnjöto semester, vikariera i deras ställe. Ingen af eleverna hade vid tidpunkten af berättelsens rörande kurserna afgifvande ännu vunnit fast anställning.

Vid *länesjukhuset i Kuopio* fortgingo kurserna i 2 särskilda perioder från den 15 Februari till den 15 Maj och från den 15 September till den 15 December. Kurserna genomgingos af 6 elever; deras ålder varierade från 17 till 25 år; 2 voro hemma från Nilsä, 1 från Leppävirta, 1 från Pielavesi, 1 från Karttula socken och 1 från Kuopio stad. Dessutom deltog 1 provincialläkaredotter såsom volontär i den ena hälften af kursernas förlopp. Alla elevers upp-

förande vitsordades såsom godt; deras ordningssinne hos 4 såsom godt, hos 1 såsom nöjaktigt och hos 1 såsom försvarligt samt allas praktiska insigter såsom nöjaktiga. 1 af eleverna är numera antagen till sköterska vid länesjukhuset i Kuopio; 1 har vunnit anställning hos enskild familj i Keitele socken; de öfriga äro fortfarande utan ordinarie befattningar.

Vid *länesjukhuset i Uleåborg* pågingo kurserna emellan den 15 Februari och den 15 Augusti. De i dessa deltagande 4 eleverna voro emellan 21 och 24 år gamla samt 2 hemma från Uleåborgs stad, 1 från Limingo och 1 från Taivalkoski socken. Samtligas uppförande bedömdes såsom godt; deras ordentlighet såsom god hos 2, nöjaktig hos 1 och försvarlig hos 1; de teoretiska insigterna såsom goda hos 1 och nöjaktiga hos 3 samt den praktiska färdigheten såsom nöjaktig hos 2 och försvarlig hos 2. Af dessa elever blef en fast anställd såsom sköterska vid statens sjukhus i Torneå hvarjemte en 2 månader funktionerat såsom vikarierande sköterska vid det kommunala sjukhuset i Haparanda stad i Konungariket Sverige.

	Allm. sjukhusets i Helsingfors Kirurg. afdeln.		Åbo.	Tavastehus.	Viborg.	St. Michel.	Kuopio.	Wasa.	Uleborg.	Lovisa.	Bjorneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyväskylä.	Kajana.	Torneå.	Nurmes.	Nyslott.	Godby.	Rovaniemi.	
	Klinik.	Polikli- nik.																				
Exstirpatio carcinomat. lab. infer.	3	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
" " et cheilo- " " pl. Est- " " lander .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " tonsillae " " et gland. " " lymph. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " linguae .	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " gland. " " lymph. " " colli . .	4	—	1	—	—	1	—	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " gland. " " lymph. " " inguin. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " mammas .	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " "etevacua- " " tio axillae	12	—	6	—	5	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " clitoridis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " coli . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " recti . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " manus .	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " sinus fron- " " tal . . .	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " femoris " " seu. cruris	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " penis . .	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " et " " gland. " " lymph. " " inguin. .	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " epitheliomatis faciei	5	—	4	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " reg. ma- " " stoid. .	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " extre- " " mitat. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " dorsi .	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " penis .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	Allm. sjukhusets i Helsingfors Kirurg. afdeln.		Åbo.	Tavastehus.	Viborg.	St Michel.	Kupio.	Wasa.	Uleborg.	Lovisa.	Björneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyväskylä.	Kajana.	Torneå.	Nurmes.	Nyslott.	Göddy.	Rovaniemi.
	Klinik.	Poliklin. nik.																			
Operatio plastica pro epispadia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” prohypospasia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
” ” pro cic. extr. super.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” pro ectrop. cic. palp. infer. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
” ” pro synech. cic. ext. super.	4	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” pro synech. cic. ext. infer.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” pro synech. cic. colli . . .	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” pro strictur. urethrae . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” transplantatio Thiersch . . .	—	1	13	—	6	3	—	—	12	—	—	6	18	6	1	—	1	—	—	—	1
” ” Thiersch seu Krause	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” Krause . . .	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” osteoplastica cranii (König)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Osteoplastica tibiae (af Schultén)	5	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
” femoris	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Myoplastia femoris (af Schultén)	8	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” humeri	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Thoracoplastia (af Schultén) . .	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Staphyloraphia	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uranoplastia	2	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cheiloplastia	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Meloplastia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Orchidopexia	5	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Laryngotomia	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tonsillotomia	—	14	1	—	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tracheotomia	7 ¹⁾	—	4	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tensio non cruenta nerv. ischiad.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Af dessa utfördes 2 å barn. afd.

	Allm. sjukhusets i Helsingfors Kirurg. afdeln.		Åbo.	Tavastehus.	Wiborg.	St. Michel.	Kuopio.	Wasa.	Uleåborg.	Lovisa.	Björneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyväskylä.	Kajana.	Torneå.	Nurmes.	Nyslott.	Godby.	Rovaniemi.	
	Klinik.	Polikli- nik.																				
Amputatio et exarticulatio oss. metacarpi, metatarsi et digit.	3	2	16	1	—	4	—	1	12	—	5	5	6	2	—	—	—	—	—	—	—	—
„ penis et evacuatio region. inguinal. . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Reamputatio humeri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Exarticulatio humeri	1	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ manus	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ metacarpi	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ metatarsi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ coxae	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ genu	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ pedis subtalo	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ chopart	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	
„ Lisfranc	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ digitor. pedis et manus	4	40	—	9	4	7	2	2	—	1	2	2	13	5	1	4	1	—	—	1	1	
Trepanatio cranii	12	—	3	—	7	—	—	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	
„ „ proc. mastoid.	27 ¹⁾	—	—	—	—	—	2	2	—	—	2	—	3	4	1	—	2	—	1	—	—	
„ „ „ et eva- cuat. cavit. tymp. (Stacke)	11	—	17	—	8	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ antri Highmori	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ maxill. super.	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ humeri	5	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ tibiae	11	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	
„ fibulae	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ femoris	17	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	
„ oss. ilei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ sinus frontalis	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ cranii et incisio ex- plorat. cerebri et ce- rebelli	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ proc. mastoid et eva- cuatio sinus lateral.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

¹⁾ Af dessa utfördes 1 å barn. afd.

	Allm. sjukhusets i Helsingfors Kirurg. afdeln.		Abo.	Tavastehus.	Wiborg.	St. Michel.	Kuopio.	Wasa.	Uleaborg.	Lovisa.	Björneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyväskylä.	Kajana.	Torneå.	Nurmes.	Nyslott.	Godby.	Rovaniemi.	
	Kirurg.	Klinik.																				Polikli- nik.
Trepanatio oss. pariet.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ sterni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Extractio fragm. fract. compl. cranii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Resectio stricturae oesophagi .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ cristae nasi	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ conchae nasi	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ maxillae super.	2	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ „ infer.	1	—	—	—	—	—	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ art. scapulo-humeralis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ „ cubiti	1	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	
„ „ manus	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ „ coxae	7	—	—	—	—	1	—	3	1	—	—	1	3	—	—	—	—	—	1	—	—	
„ „ genu.	5	—	2	—	3	—	—	1	5	—	—	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	
„ „ talocruralis	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ synchondros. sacroiliac. pseudarthros. humeri	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ „ claviculae	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ tibiae	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ femoris	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ ossis coccygis	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ cuneiformis tarsi	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ „ genu	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ costarum	5	—	3	2	9	—	—	9	1	—	1	15	5	1	2	—	—	—	—	—	—	
„ „ Estlander	1	—	5	—	—	—	—	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ „ et thoracoto- mia	16	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ ossis sacri	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ nervi	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ et sutur. oss. p. pseu- darth.	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ capitul. metatarsi I.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	—	—	—	—	—	—	
„ art. interphal. digit. manus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ metacarpi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	
„ digit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ vertebr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	

	Allm. sjukhusets i Helsingfors Kirurg. afdeln.		Abo.	Tavastehus.	Wilborg.	S:t Michel.	Kuopio.	Wasa.	Uleåborg.	Lovisa.	Björneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyväskylä.	Kajana.	Torneå.	Nurmes.	Nyslott.	Godby.	Rovaniemi.
	Kirurg.	Klinik.																			
Resectio omenti	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ intestini	7	—	—	—	3	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
„ recti	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Incisio explorativa	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laparotomia explorativa.	10	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—
„ pro appendicit. perfor. c. peritonit. circumscr.	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ pro appendic. c. peritonit. diffusa	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ pro peritonit.	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
„ „ oclusioni intest.	5	—	7	—	5	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ peritonit. tuberc.	1 ¹⁾	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
„ et enteroraphia	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ pro ulcer. ventricul.	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ ruptur. intest.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ et drainatio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Exstirpatio appendicis pro appendicit. chr. recid.	19	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
„ appendicis (vid bräckoperationer)	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Operatio pro ano praeternatur.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ fistul. stercoral.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ ani	6	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dilatatio violenta ani pro fissur.	4 ¹⁾	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ „ venectas. haemorrh.	1 ¹⁾	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ „ stricturae urethrae	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephrotomia	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephrectomia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Utfördes å barn. afd.

²⁾ Af dessa utfördes 1 å gynäk. afd.

³⁾ Utfördes å gynäk. afd.

	Allm. sjukhusets i Helsingfors Kirurg. afdeln.																					
	Klinik.	Polikli- nik.	Abo.	Tavastehus.	Wilborg.	S:t Michel.	Kuopio.	Wasa.	Uleborg.	Lovisa.	Björneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyväskylä.	Kajana.	Torneå.	Nurmes.	Nyslott.	Godby.	Rovniemi.	
Nephropexia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystotomia suprapubica	5	—	2	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " p. lithias	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Punctio vesic. urin.	—	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Urethrotomia externa	6	—	—	—	4	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sutur. vulner. vesic. urin.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Circumcisio praeputii	1	1	9	4	6	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Excisio membr. mucos. uretrae prolaps.	1 ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Operatio plastica pro incontin. urinae	1 ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" hydrocele punctio	—	—	—	4	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1
" " et inject. jodi	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
" " (Doyen)	4	3	—	15	—	—	—	—	—	—	—	6	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—
" " (Volkman)	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " (v. Berg- mann)	3	—	5	1	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " (Kocher)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " funiculi	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" pro phimos.	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " atresia ani.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " paraphimos.	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Repositio paraphimos.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" testis prolaps.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Castratio	5	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vasectomia	1	—	2	—	1	—	3	—	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Tendoraphia	2	—	2	—	3	3	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Musculoraphia	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Incisio et canalis. phlegm. et absc.	106 ²⁾	791	82	84	72	16	33	32	49	13	7	48	18	32	15	—	—	—	9	5	4	18
Tenotomia tendinis Achillis	1	3	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
" " hallucis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " musc. sterno- cleidomast.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Utfördes å gynäkol. afd.

²⁾ Af dessa utfördes 1 å barn. afd.

	Allm. sjukhusets i Helsingfors.		Åbo.	Tavastehus.	Viborg.	St. Michel.	Kuopio.	Wasa.	Uleåborg.	Lovisa.	Björneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyväskylä.	Kajana.	Torneå.	Nurmes.	Nyslott.	Göddby.	Rovaniemi.
	Gynekol. afdeln.	Kirurg. afd.																			
Excisio prolaps. membr. muc. urethrae	1																				
„ cuneiformis port. uteri.	1																				
Evacuatio abortus	15		2		1																
Abrasio membr. muc. uteri . .	42	1	10	14	3	11	1	8		3		15	29	25	3				2		1
„ uteri pro carcinom. . . .												1			1						
Excochleatio uteri carcinom. .	8								4				1								
„ carcinom. vagin.					1																
Exstirpatio polyp. uteri	5					1							1								
„ uteri totalis	1				3				2			1									
„ „ „ per laparat.	4												1								
„ „ „ per vagin.	12																				
„ lipomat. retroperit. per laparat.	1																				
„ salping.		1		1		1															
„ cyst. vagin.	1					1															
„ salping. gravid.													1								
„ carcinom. vulvae													1								
„ „ clitorid																	1				
„ fibrôm. labii major.													1								
Extractio placent. gangraen. .												1									
Ovariectomia	6		5		6		5		1				1	2						1	
„ simplex	21																				
„ duplex.	4																				
„ praeparatio vagin. artefic.	1																				
Parovariectomia	2																				
Oophorosalingectomia	8	4											1								
„ „ pro rupt. gravid. extrauter.															2						
Myomotomia (Chrobak)	12			1										2							
„ „ „ „ „		1											1		1						
Enucleatio myomat. per laparat.	3																				
„ „ „ vagin.	1										1										
„ „ „ subseros.																					
Laparotomia explorativa	7			1																	
Ventrofixatio uteri	3	3		2									3	2							

	Allm. sjukhusets i Helsingfors Öfalm. afd.	Åbo.	Tavastehus.	Viiborg.	St Michel.	Kuopio.	Wasa.	Uleborg.	Lovisa.	Björneborg.	Tammerfors.	Sordavala.	Joensuu.	Jyväskylä.	Kajana.	Torneå.	Nurmes.	Nyslott.	Godby.	Rovaniemi.
Enucleatio bulbi	20 ¹⁾	4	1	6	1	6	—	5	—	—	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Exenteratio bulbi	4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Exstirpatio epitheliom. palp. inf.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" sacci lacrym.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" prolaps. iridis	5	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
" verruc.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" chalazii	59	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—
" tumor. palp. sup.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " inf.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" epitheliom. corn.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" glandul. lacrym.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Extractio corp. alien. corneae . . .	373	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " bulbi	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " palp. sup.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" cataract.	—	1	—	14	1	1	2	4	1	—	7	—	—	1	—	1	—	3	—	—
" lentis cum iridectom.	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1
" " sine iridectom.	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
" linear. catar. secund.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " membran.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " disciss.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Evacuatio orbitae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Incisio absc. palp. infer.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" et abrasio fistul. reg. in-	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
fraorbit.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " sacc. lacrym.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" panophthalmit.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Iridectomia curativa	25	—	1	5	—	2	—	2	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1
" optica.	27	—	—	5	—	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
" pro oclus. pupill.	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Operatio pro blepharophim.	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " entropii	98	—	2	—	—	—	—	—	—	—	4	14	—	—	—	—	—	2	—	4
" " ptosi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
" plastica pro ectrop.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " conjunctiv.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " palp.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " super.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " pro symble-	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
phar.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Af dessa utfördes 2 å kirurg. afd.

I enskilda sjukhus år 1899 utförda operationer.

	Iskares enskilda sjukhem.	Diakonissanst. i Helsingfors.	Prof. Engströms öfnskol. klinik.
Amputatio femoris	—	1	—
„ cruris	—	1	—
„ ossis metatarsi V.	—	—	1
„ port. vaginal.	—	—	2
„ cervicis supravagin.	—	—	13
Exarticulatio pedis chopartii	—	1	—
„ hallucis.	—	1	—
„ digit. V pedis	—	1	—
Trepanatio et evacuatio proc. mastoid. et cavit tymp.	—	2	—
„ sinus frontalis	3	—	—
„ „ „ et antri Highmori	—	1	—
„ et evacuatio femoris	1	1	—
„ „ „ tibiæ	—	2	—
„ proc. mastoid.	1	—	—
Resectio maxillæ super.	1	1	—
„ partialis maxill. super.	—	1	—
„ costæ	1	—	—
„ costar. p. empyem.	—	3	—
„ „ et pneumotomia p. bronchiect.	—	1	—
„ art. metatarso-phalang. I	—	1	—
„ „ metacarp. phal. pollic.	1	—	—
„ recti (stenosis luetica)	—	1	—
„ flexur. sigmoid.	—	—	1
„ cornu uteri gravidi.	—	—	2
Sequestrotomia cranii	—	1	—
„ maxillæ super.	—	1	—
„ femoris	—	3	—
„ patellæ	—	1	—
„ humeri	—	1	—
Osteotomia ossis metatarsi I (Hallux valgus)	—	3	—
Extractio fragment. et adaptio fract. complic. et commin. femoris	—	1	—
Repositio luxation. inveter. cubiti	—	1	—
Arthrectomia cubiti	—	1	—
Arthrotomia genu	—	1	—
Punctio genu et lavatio	—	1	—
„ abscess. coxæ et lavatio	—	1	—
„ „ „ „ injectio ol. jodoform.	—	1	—

	Läkares enskilda sjukhem.	Diakonissanst. i Helsingfors.	Prof. Engeströms gynskol. klinik.
Punctio abscess. glutealis et injectio ol. jodoform.	—	1	—
” ” lumbalis	—	3	—
” ” pelvis	—	1	—
” ” pedis et lavatio	—	1	—
” ” dorsi ” ”	—	1	—
” cystæ ovarii per vagin.	—	—	1
” abdominis	—	—	3
Incisio et canalisatio phlegmon. subpectoral.	—	2	—
” ” ” mastitidis	—	2	—
” ” ” abscess. cerebri	—	1	—
” ” ” ” subphrenic. p. resection. costæ	—	1	—
” ” ” ” intraabdominal.	—	1	—
” ” ” ” glutealis	—	1	—
” ” ” ” femoris	—	3	—
” ” ” ” dorsi	—	1	—
” recti seu vaginæ pro periton.	3	—	—
” abscess	5	—	—
” parametrit.	—	—	1
Redressio spondylit.	—	1	—
” scolios.	—	1	—
” articulationis coxæ	—	3	—
” ” genu	—	4	—
” ” talo-cruralis	—	1	—
Ligatura venæ saphen. magn. et excisio venectas. cruris	—	3	—
Neurectomia n. axillaris	—	1	—
Abrasio vegetat. adenoid. cavitat. naso-pharyngeal.	—	1	—
” cavit. naso-pharyngeal.	4	—	—
” membran. mucos. uteri	13	61	128
Evacuatio et abrasio osteit cranii	—	1	—
” ” ” maxillæ infer.	—	4	—
” ” ” ulcer. rod. nasi et labii super.	—	2	—
” ” ” abscessus colli	—	1	—
” ” ” actinomycosis colli	—	1	—
” ” ” abscessus retroperitoneal.	—	1	—
” ” ” carcinom. vesicæ et vaginæ	—	1	—
” ” ” abscessus lumbalis	—	1	—
” ” ” ” glutealis	—	1	—
” ” ” fistulæ region. inguinal.	—	2	—
” ” ” ossis ilei et femoris	—	1	—

	Läkarens enskilda sjukhem.	Diakonissanst. i Helsingfors.	Prof. Engströms gynäkol. klinik.
Evacuatio et abrasio abscessus region. trochant. major. . . .	—	1	—
” ” ” osteit femoris	—	1	—
” ” ” ” tibie malleoli	—	2	—
” ” ” ” tarsi et metatarsi.	—	3	—
” ” ” ” fibule specific.	—	1	—
” ” ” femoris amputat.	—	1	—
Exstirpatio cystæ dermoid. capitis	—	4	—
” ” ” coccygis	—	2	—
” atheromatis capitis	—	1	—
” ” faciei	—	1	—
” ” colli.	—	1	—
” lipomatis capitis	—	1	—
” ” colli	—	1	—
” ” thoracis	—	1	—
” ” pariet. abdom.	—	—	2
” ” dorsi	—	1	1
” ” glutealis	—	1	—
” ” labii major.	—	—	1
” ” femoris profundi	—	1	—
” papillomatis frontis	—	1	—
” ” pedis	—	1	—
” adenofibromat. mammæ.	—	1	—
” fibromatis faciei	—	1	—
” angiomatis labii super.	—	2	—
” ” ” infer.	—	1	—
” lymphangiom. congenit. genu	—	1	—
” aneurysmatis fossæ popliteæ c. ligatura art. femor. (Hunter)	—	1	—
” venectasiæ	2	—	—
” ” femoris et cruris	—	5	—
” ” hæmorrhoidal.	—	9	—
” bursæ hallucis	—	1	—
” cystæ digiti	—	1	—
” glandul. lymph. tuberc. colli	—	11	—
” adenofibromatis mammæ	—	1	—
” adenosarcomatis ”	—	3	—
” neurosarcomatis brachii	—	1	—
” sarcomatis capitis	—	1	—
” ” orbitæ	1	—	—

	Läkarens enskilda sjukhem.	Diakonissanst. i Helsingfors.	Prof. Engströms gynskol. klinik.
Exstirpatio sarcomatis testis et funiculi spermat.	—	2	—
” carcinomatis glandul. colli	—	2	—
” ” mammæ et gland. axillæ.	—	10	—
” ” recidivant. thoracis	—	1	—
” ” linguae	—	1	—
” ” labii infer. et gland. colli	—	2	—
” ” buccæ et gland. faciei.	—	1	—
” glandul. submaxillaris (calculus salivalis)	—	1	—
” ” lymph. inguinal.	—	1	—
” lupus faciei	—	1	—
” myelocystocel. lumbalis	—	1	—
” coccygis (coccygodynia)	—	2	—
” cystæ sacral.	1	—	—
” ” glandul. Barthol.	—	—	1
” ” labii minor	—	3	—
” sarcomat. pariet. abdom.	—	—	1
” tumor. umbilici	—	—	1
” abdom. tot. uteri myomatos.	—	2	—
” vagino-abdom. carcinomat. uteri	—	1	—
” vaginal. uteri myomatos.	—	2	—
” ” carcinomatis uteri	—	—	5
” ” uteri prolaps.	—	2	5
” polyp. uteri fibros.	—	5	2
” ” ” sarcomat.	—	—	2
” carcinomat. vaginæ	—	—	1
” sarcomat. tubæ Fallopii	—	—	1
” ” strat. cellul. pelv.	—	—	1
” tumor. retroperiton (dermoid.)	—	—	2
Herniotomia ventral. et deliberatio intestin.	—	1	—
” umbilical.	—	1	—
” et oper. radic. hern. umbil. c. resect. intestin. gangræn.	—	1	—
Operatio radicalis herniæ inguinalis	1	29	—
” ” ” c. orchidopexia	—	1	—
” ” ” et castratio	—	1	—
” ” ” cruralis	—	1	—
” ” ” umbilicalis	—	3	—
” ” ” ventralis	—	2	—
” ” ” lineæ alb.	—	1	—

	Läkares enskilda sjukhem.	Diakonissanst. i Helsingfors.	Prof. Engströms gynskol. klinik.
Operatio pro ano præternatur.	—	1	—
" " fistula ani.	—	1	—
" radicalis hydrocel	1	—	—
" " " (v. Bergmann)	—	1	—
" " " (Doyen)	—	2	—
" plastica p. contractura fasciæ palmaris (Dupuytren)	—	2	—
" " defectus. seu atresiæ vaginæ	—	—	2
" " faciei	—	1	—
" " auriculæ.	—	1	—
" " p. adhæsiön. cicatr. lab. minor.	—	1	—
" Alexander-Adam	—	1	—
" pro entrop.	—	1	—
" anchyloblephar.	1	—	—
" cataract.	1	—	—
" fistul. vesico-vagin.	—	—	1
" " recto-vagin.	—	—	1
" stenos. hymenal. Doyen	—	—	1
Paracentesis abdominis	—	1	—
Gastrostomia (Carwe)	—	1	—
Gastroenterostomia (v. Hacker) pro carcinomat.	—	1	—
" pro stenosis duodeni.	—	1	—
" " " pylori (peripyloritis).	—	1	—
" " dilatatione ventriculi et gastroptos.	—	1	—
Laparotomia explorativa	—	6	1
" et extirpatio appendicis	3	23	7
" " " " et ovariectomia	—	1	—
" " " " et ovariosalpingectomia	—	1	—
" " " " et ovariectomia et deli- beratio intestin.	—	1	—
" " resectio intestini valvulæ Bauhini.	—	1	—
" pro ulcer. perforant. duodeni	—	1	—
" " occlusionem intestin. c. typhlostomia	—	1	—
" " peritonit. tuberc.	—	—	1
Cholecystostomia	—	2	—
Nephrectomia	—	—	2
Nephrotomia	—	2	—
Nephropexia	—	—	11
Dilatatio violenta ani	4	10	1
" et abrasio fistul. reg. inguin.	—	1	—

	Läkarens enskilda sjukhem	Diakonissanst. i Helsingfors.	Prof. Engströms gynökol. klinik.
Cystostomia suprapubica	—	1	—
” ” c. exstirpatione carcinom. vesicæ	—	1	—
Vasectomia	—	1	—
Trasplantatio (Thiersch)	—	3	—
Extractio ungu. incarnat. hallucis	—	4	—
Castratio	1	—	—
Tenotomia	1	—	—
” musc. rect. extern. et antepositio musc. rect. intern.	—	1	—
Iridectomia	5	2	—
Extractio lentis	—	2	—
Enucleatio bulbi	3	—	—
Excisio mallei	2	—	—
Tonsillotomia	1	—	—
Kolpotomia post.	—	—	3
Perineoraphia	—	2	18
” totalis Lawson-Tait	—	—	2
Kolpoperineoraphia.	—	3	3
Kolporaphia	1	3	21
Excochleatio et cauterisatio carcinom. uteri	—	2	6
” residuor. abort.	—	3	—
Ovariectomia unilat.	1	7	—
” ” et resectio ovarii	—	1	—
” bilat.	—	1	—
” et parovariotomia	—	—	24
Resectio ovarii	—	—	6
Ignipunctura ovarii	—	—	12
Ovariosalpingotomia unilat.	—	1	—
” ” et exstirpatio appendicis	—	2	—
” ” ” ” ” et ventrofixatio uteri	—	4	—
” ” ” salpingotomia unilat. et ventrofixatio uteri	—	2	—
” p. graviditat. extrant.	—	3	—
Salpingotomia sive ovariosalpingotomia	—	—	21
” unilat. et resectio ovarii	—	1	—
” bilat. et ventrofixatio uteri	—	1	—
Myomotomia Chroak	—	14	—
” per vagin.	1	1	—
” Martin	1	5	19

	Läkares enskilda sjukhem.	Diakonissanst. i Helsingfors.	Prof. Engströms gynekol. klinik.
Myomectomia per laparat.	2	—	—
” et ovariosalpingotomia unilat. et exstirpatio appendicis	—	1	—
Hysterotomia abd. c. ovariosalping. bilat. et exstirpatio appendicis	—	1	—
Ventrofixatio uteri	—	7	16
Vaginofixatio uteri	—	2	—
Semiamputatio cornu rudim.	—	—	1
Urethroraphia Engström	—	—	3
Cauterisatio polyp. urethræ	—	—	1
Sutura ossea rupt. artic. pubis	—	—	1
Forceps.	—	1	—

Syfilitiska afdelningarna och extra veneriska sjukhusen.

I de *syfilitiska afdelningarna* af allmänna sjukhusen samt å de *extra veneriska sjukhusen* hafva 4,226 personer blifvit vårdade, af hvilka 497 qvarlågo från föregående år och 3,729 intogos under året. — För *syfilis* vårdades 2,239, af hvilket antal 337 voro qvarliggande från år 1898 och 1,902 tillkommo under redogörelseåret. — För *mjuk chancre* intogos 77 och för *gonorrhé* 1,005 nya fall samt för hudsjukdomar m. fl. 745.

I förhållande till hela antalet intagna nya fall utgöra:

de med syfilis	behäftade. . .	51,01 proc.
” ” mjuk chancre	” . . .	2,06 ”
” ” gonorrhé	” . . .	26,95 ”
” ” hudsjukdomar m. fl.	” . . .	19,98 ”

Af samtliga vårdade utskrefvos:

3,503,	motsvarande 82,89 proc.,	såsom friska och förbättrade,
157,	” 3,71 ”	” obotade och obehandlade,
65,	” 1,54 ”	” döda;
501,	” 11,86 ”	blefvo qvarliggande.

Af de för *syfilis* vårdade utskrefvos:

1,894,	motsvarande 84,59 proc.,	såsom friska och förbättrade,
19,	” 0,85 ”	” obotade ock obehandlade,
36,	” 1,61 ”	” döda;
290,	” 12,95 ”	blefvo qvarliggande.

Af de under året intagna med syfilis behäftade sjuka företedde:

509,	motsvarande 26,76 proc.	primära symptom,
1,344,	” 70,66 ”	konsektiva ”
49,	” 2,58 ”	hereditära ”
<u>Summa</u>	<u>1,902</u>	

Beträffande de intagnas kön och ålder visar sig följande förhållande:

män:	1,003,	motsvarande 52,73 proc.
qvinnor:	765,	” 40,22 ”
barn under 10 år:	<u>134,</u>	” 7,05 ”
	<u>1,902</u>	

Under 2 år	2,9	proc.
2—10 ”	4,1	”
10—15 ” , mk 0,6 proc. qk. 1,5 proc., s:a	2,1	”
15—20 ” ” 5,6 ” ” 6,7 ” ”	12,3	”
20—30 ” ” 30,5 ” ” 17,3 ” ”	47,8	”
30—50 ” ” 12,5 ” ” 11,3 ” ”	23,8	”
Öfver 50 ” ” 3,6 ” ” 3,4 ” ”	7,0	”

I afseende å åldern är klassen 20—30 år talrikast representerad och dernäst åldersperioden emellan 30—50 år. Beträffande könen i ofvanstående åldersklasser förefinnas den olikheten, att kvinnokönet är öfvervägande i klasserna 10—15 och 15—20 år, medan männens antal är högre i klasserna 20—30, 30—50 och öfver 50 år.

Af samtliga under året i de allmänna sjukvårdsanstalterna intagna *venerska sjuka* vårdades å sjukhusen i:

Helsingfors	775 personer = 20,78 proc.,	för syfilis 324 = 8,69 proc.
Abo	278 ” = 7,46 ” ” ”	128 = 3,43 ”
Tavastehus	161 ” = 4,32 ” ” ”	94 = 2,52 ”
Viborg	519 ” = 13,92 ” ” ”	246 = 6,60 ”
St Michel	122 ” = 3,27 ” ” ”	80 = 2,15 ”
Kuopio	320 ” = 8,58 ” ” ”	205 = 5,80 ”
Vasa	199 ” = 5,34 ” ” ”	101 = 2,71 ”
Uleåborg	97 ” = 2,60 ” ” ”	58 = 1,55 ”
Åland	2 ” = 0,05 ” ” ”	2 = 0,05 ”
Björneborg	181 ” = 4,85 ” ” ”	119 = 3,19 ”
Tammerfors	182 ” = 4,88 ” ” ”	109 = 2,92 ”
Sordavala	240 ” = 6,44 ” ” ”	102 = 2,74 ”
Nyslott	124 ” = 3,33 ” ” ”	50 = 1,34 ”
Joensuu	143 ” = 3,83 ” ” ”	56 = 1,50 ”
Tshmajärvi	152 ” = 4,08 ” ” ”	93 = 2,49 ”
Nurmes	7 ” = 0,19 ” ” ”	4 = 0,11 ”
Jyväskylä	135 ” = 3,62 ” ” ”	71 = 1,90 ”
Kajana	2 ” = 0,05 ” ” ”	1 = 0,03 ”
Torneå	90 ” = 2,41 ” ” ”	59 = 1,58 ”

Summa 3,729 personer = 100,00 proc ; för syfil. 1,902 = 51,00 proc.

Jemfördt med förhållandet år 1898 visar redogörelseåret en minskning af de för venerisk sjukdom i landets sjukvårdsanstalter vårdade personerna med 669. De å sjukhusen för syfilis intagna understiga det föregående årets antal

med 169 personer, men frånräknas utlänningar, så uppgår minskningen beträffande landets egen befolkning till 158.

I förhållande till landets folkmängd, som den 31 December uppgick till 2,673,200 personer, utgjorde de å sjukhusen för venerisk sjukdom intagna 1,28 och de för syfilis intagna 0,84 pro mille af befolkningen.

År 1896 utvisade detta förhållande resp. 1,98 och 1,26, år 1897 resp. 1,79 och 1,12 och år 1898 resp. 1,63 och 0,91 på tusentalet af landets innevånare.

Antalet af syfilitiska sjuka, vårdade i landets sjukhus, har sålunda sedan år 1895, som i detta afseende hade att uppvisa ett maximum (1,46 på 1,000 af landets folkmängd), ytterligare nedgått och en betydande minskning af det samma framträdt inom landets samtliga län med undantag af Tavastehus län, ifrån hvilket de för syfilis intagna sjuka ifrån 209 år 1898 stigit till 214 under detta redogörelseår.

Nedanstående jemförande sammanställning för åren 1895—1899 utvisar närmare detta förhållande:

	Intagna syfilis-patienter				
	År 1895.	År 1896.	År 1897.	År 1898.	År 1899.
Nylands län	327	288	260	225	224
Abo och Björneborgs län	468	364	393	362	269
Tavastehus län	414	358	273	209	214
Viborgs län	502	570	460	389	308
St:t Michels län	375	372	349	287	174
Kuopio län	585	589	634	463	409
Vasa län	460	429	338	299	207
Uleåborgs län	323	244	179	157	91
Summa	3,454	3,214	2,886	2,391	1,896
Antal utlänningar	29	11	22	17	6
Summa	3,483	3,225	2,908	2,408	1,902

Beräknas förhållandet emellan de under året i sjukhusen för *syfilis* från de skilda länen intagna och folkmängden, så befinnes detta utgöra:

för Nylands län	0,78	pr. mille af befolkningen
„ Abo och Björneborgs län	0,61	„ „ „ „
„ Tavastehus län	0,73	„ „ „ „
„ Viborgs län	0,74	„ „ „ „
„ St:t Michels län	0,92	„ „ „ „
„ Kuopio län	1,31	„ „ „ „
„ Vasa län	0,45	„ „ „ „
„ Uleåborgs län	0,33	„ „ „ „

Beträffande åter förekomsten af *primär syfilis* hos de under året intagna, så hafva 504 patienter, nemligen 360 män och 144 kvinnor, af landets egen befolkning företett primära symtomer, motsvarande 26,58 proc. af alla för syfilis intagna och understiga fjolårets totalantal med 164 personer. Männens antal understeg med 104 och kvinnornas med 60 det antal, som under år 1898 vårdades å sjukhusen. Emellan de skilda länen visa sig stora olikheter, hvilka framgå ur följande sammanställning:

Nylands län	57	män,	30	kvinnor
Åbo och Björneborgs län .	56	„	43	„
Tavastehus län	30	„	14	„
Viborgs län	55	„	4	„
S:t Michels	28	„	5	„
Kuopio län	77	„	24	„
Vasa län	40	„	24	„
Uleåborgs län	17	„	0	„

Summa 360 män, 144 kvinnor

Antalet personer, intagna för primär syfilis från de skilda länen, voro:							
från Nylands län	87,	motsvarande	38,8	pr. af de för syfilis intagna.			
„ Åbo o. Björneborgs län	99,	„	36,8	„ „ „ „ „ „			
„ Tavastehus län	44,	„	20,6	„ „ „ „ „ „			
„ Viborgs län	59,	„	19,2	„ „ „ „ „ „			
„ S:t Michels län	33,	„	18,9	„ „ „ „ „ „			
„ Kuopio län	101,	„	24,7	„ „ „ „ „ „			
„ Vasa län	64,	„	30,6	„ „ „ „ „ „			
„ Uleåborgs län	17,	„	18,7	„ „ „ „ „ „			

Summa 504, motsvarande 26,6 pr. af de för syfilis intagna.

Å allmänna sjukhusets i Helsingfors syfilitiska afdelning intogos under år 1899 inalles 441 personer ifrån Helsingfors stad. Af dessa voro 173 behäftade med syfilis, deraf 39 män och 25 kvinnor med primära och 47 män och 62 kvinnor med konsekutiva symtomer.

De veneriska besigtningebyråernas verksamhet.

Helsingfors. Vid ingången af år 1899 voro 112 kvinnor inregistrerade såsom besigtningsskyldiga; under året tillkommo ytterligare 26 och steg således hela antalet till 138, af hvilka dock 55 afgingo, till följd hvaraf antalet vid årets slut utgjorde 83. Extra besigtning undergingo 129 personer, deraf 9 voro män och 120 kvinnor. Antalet veneriska besigtningar steg till 4,252 och utfördes derunder 1,171 mikroskopiska undersökningar.

Antalet patienter, som genom byrån afsändes till syfilitiska afdelningen vid allmänna sjukhuset i Helsingfors, voro:

	Syfilis.					Mjuk chancker.	Dröppel.	Hudsjuk- domar m. fl.		Summa patienter.		
	Recens.		Recidiv.		Summa.			m. fl.				
	m.	qv.	m.	qv.		m.	qv.	m.	qv.			
Regelbundet besigtigade personer.	—	5	—	16	21	—	7	—	86	—	4	118
Extra " " "	—	6	3	5	14	—	1	5	21	—	1	42
Summa	—	11	3	21	35	—	8	5	107	—	5	160

Åbo. Vid årets början uppgick de regelbundet besigtigade kvinnornas antal till 39; af dessa afgingo under året 7 och tillkommo 4. Tillfällig besigtning underkastades 65 män och 108 kvinnor. Antalet besigtningar å inskrifna prostituerande steg till 632 och för de extra besigtigade till 460.

Nedastående tabell utvisar antalet af de till sjukhus genom byrån insända personerna:

	Syfilis.					Mjuk chancker.	Dröppel.	Hudsjuk- domar m. fl.		Summa patienter.		
	Recens.		Recidiv.		Summa.			m. fl.				
	m.	qv.	m.	qv.		m.	qv.	m.	qv.			
Regelbundet besigtigade personer.	—	—	—	1	1	—	—	—	19	—	3	23
Extra " " "	4	5	16	20	45	—	—	21	30	4	2	102
Summa	4	5	16	21	46	—	—	21	49	4	5	125

Viborg. Under året underkastades 188 kvinnor regelbunden besigtning samt 42 personer, 19 män och 23 kvinnor tillfällig sådan. Totalantalet besigtningar steg till 504.

Till sjukhus blefvo under år 1899 följande antal personer insända:

	Syfilis.					Mjuk chancker.	Dröppel.	Hudsjuk- domar m. fl.		Summa patienter.		
	Recens.		Recidiv.		Summa.			m. fl.				
	m.	qv.	m.	qv.		m.	qv.	m.	qv.			
Regelbundet besigtigade personer.	—	—	—	15	15	—	—	—	16	—	—	31
Extra " " "	—	—	1	1	2	—	—	1	3	—	—	6
Summa	—	—	1	16	17	—	—	1	19	—	—	37

Nikolaistad. Antalet kvinnor, som underkastades regelbunden besigtning, varierade emellan 17 och 24 under hvarje månad. Tillfälligt besiktigades under året 1899 inalles 17 personer, af hvilka 9 voro män och 8 kvinnor. Totalantalet besigtningar steg till 233.

Af de besigtigade insändes följande antal personer till sjukhus:

	Syfilis.					Mjuk chanker.	Dröppel.		Hudsjukdomar m. fl.		Summa patienter.	
	Recens.		Recidiv.		Summa.		m.	qv.	m.	qv.		
	m.	qv.	m.	qv.								
Regelbundet besigtigade personer	—	—	—	3	3	—	—	—	30	—	—	33
Extra " " "	2	1	—	—	3	—	—	2	5	—	—	10
Summa	2	1	—	3	6	—	—	2	35	—	—	43

Tammerfors. Antalet besigtningkvinnor vexlade emellan 13 och 46 under de skilda månaderna af året. Tillfällig besigtning undergicks af 3 män och 6 kvinnor. Besigtningarnas antal utgjorde under året 348.

Antalet af de till sjukhus insända personerna utgjorde:

	Syfilis.					Mjuk chanker.	Dröppel.		Hudsjukdomar m. fl.		Summa patienter.	
	Recens.		Recidiv.		Summa.		m.	qv.	m.	qv.		
	m.	qv.	m.	qv.								
Regelbundet besigtigade personer.	—	—	—	7	7	—	—	—	7	—	—	14
Extra " " "	—	—	1	1	2	—	—	1	—	—	—	3
Summa	—	—	1	8	9	—	—	1	7	—	—	17

Förteckning öfver de kommuner i landet, inom hvilka de år 1899 å sjukhusen intagna syfilitiska sjuka haft sina hemorter, samt antalet sjuka från hvarje kommun.

	Primär.		Sekundär m. f.		Summa		Primär.		Sekundär m. f.		Summa
	M.	Q.	M.	Q.			M.	Q.	M.	Q.	
Nylands län.											
Borgå	—	1	1	—	2	Koskis	—	—	—	2	2
Degerby	—	1	—	—	1	Kulla	—	—	1	—	1
Ekenäs	—	—	1	—	1	Kumo	5	2	4	2	13
Esbo	1	—	—	—	1	Kustö	—	—	1	—	1
Hangö	1	—	1	1	3	Lappi	—	—	—	1	1
Helsinge	—	—	1	2	3	Lavia	—	—	—	2	2
Helsingfors	39	25	47	62	173	Lokalaks	1	—	—	—	1
Iittis	2	—	1	1	4	Lundo	—	1	—	—	1
Jaala	—	—	1	1	2	St Marie	1	1	2	4	8
Kyrkslätt	1	—	—	—	1	Mouhijärvi	1	—	—	—	1
Lojo	1	—	—	2	3	St Märten	1	—	1	1	3
Lovisa	1	—	—	—	1	Nagu	1	—	—	—	1
Mäntsälä	2	1	2	1	6	Nakkila	2	4	2	—	8
Orimattila	1	1	2	—	4	Norrmark	1	1	—	1	3
Pusula	—	—	1	—	1	Nousis	—	—	—	2	2
Pyhäjärvi	5	—	2	1	8	Nykyrko	—	—	1	1	2
Sveaborg	—	—	—	1	1	Nystad	—	—	3	1	4
Thusby	3	1	1	1	6	" landsförs.	1	2	—	—	3
Vichtis	—	—	1	2	3	Nädendal	—	—	—	1	1
Summa	57	30	62	75	224	" landsförs.	—	—	2	—	2
Åbo och Björneborgs län.											
Björnå	—	1	2	—	3	Pargas	1	—	2	5	8
Björneborg	8	4	6	7	25	Punkalaitio	—	—	3	7	10
" landsförs.	1	—	—	—	1	Pyhämaa	—	—	—	1	1
Eura	—	1	—	—	1	Pämark	8	13	—	3	19
Euraåminne	—	—	1	1	2	Pöytis	—	1	1	3	5
Halikko	1	—	1	2	4	Raumo	—	1	—	1	2
Hammarland	1	—	—	—	1	Reso	—	—	1	1	2
Harjavalta	—	—	4	1	5	Rimito	1	—	1	1	3
Hiittis	1	—	1	1	3	Sagu	—	—	1	—	1
Honkajoki	1	—	—	3	4	Salo	—	1	—	1	2
Hvittisbofjärd	1	—	—	1	2	Sastmola	1	2	3	—	6
Ikalis	1	—	—	—	1	Siikais	3	3	1	3	10
Kankaanpää	—	—	2	2	4	Sund	1	—	—	—	1
St Karins	2	—	5	—	7	Tavastkyrö	—	—	—	3	3
Karuna	2	1	1	—	4	Tyrvis	1	1	—	1	3
Kauvatsa	1	—	—	—	1	Ufsby	8	—	4	4	11
Kimito	—	—	1	—	1	Viljakkala	—	—	2	—	2
Kjulå	—	—	1	1	2	Virmo	—	—	—	4	4
Korpo	—	1	—	7	8	Yläne	—	—	1	—	1
						Åbo	8	2	12	14	36
						Summa	56	43	74	96	269

	Primär.		Sekundär m. fl.		Summa.		Primär.		Sekundär m. fl.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.			M.	Q.	M.	Q.	
Tavastehus län.											
Akkas	—	—	2	—	2	Lavansaari	—	—	—	1	1
Asikkala	1	1	4	1	7	Miehikkälä	—	—	1	—	1
Birkkala	—	—	2	2	4	Mohla	3	—	2	5	10
Haubo	2	—	2	2	6	Nykyrka	2	—	—	3	5
Hausjärvi	1	—	1	—	2	Parikkala	—	—	1	—	1
Hollola	—	—	4	1	5	Pyhäjärvi	1	—	1	2	4
Jämsä	1	—	7	2	10	Rautjärvi	—	—	1	1	2
Kangasala	1	—	—	1	2	Rautus	—	—	3	—	3
Korpilaks	—	—	7	4	11	Ruokolaks	3	—	4	3	10
Koskis	—	—	1	—	1	Ruskeala	1	—	5	1	7
Kuhmalaks	1	—	—	—	1	Räisälä	—	—	6	5	11
Kuhmois	—	—	—	2	2	Sakkola	—	1	—	1	2
Kuorevesi	—	—	1	—	1	Salmis	2	—	9	5	16
Kylmäkoski	—	—	—	1	1	Savitaipale	—	—	2	1	3
Kärkölä	—	—	1	2	3	Sippola	1	—	4	—	5
Lahtis	—	—	1	—	1	Soanlaks	—	—	—	1	1
Lampis	1	1	2	1	5	Sordavala stad	2	—	3	2	7
Lembois	—	—	—	1	1	” socken	2	1	10	8	21
Loppis	—	—	2	4	6	Suistamo	—	—	3	1	4
Orivesi	3	—	2	—	5	Suojärvi	—	—	5	3	8
Padasjoki	2	—	3	3	8	Säkkijärvi	1	—	1	1	3
Pälkäne	2	2	1	3	8	Taipalsaari	—	—	—	1	1
Rengo	—	—	—	1	1	Uguniemi	—	—	2	3	5
Ruovesi	1	1	2	2	6	Valkeala	1	—	1	—	2
Somero	1	—	—	6	7	Valkjärvi	3	—	—	—	3
Sääksmäki	1	—	1	1	3	Veckelaks	1	—	1	1	3
Tammela	3	1	6	11	21	Vederlaks	2	—	—	1	3
Tammerfors	7	7	23	27	64	Viborgs stad	10	1	23	16	50
Tavastehus	2	1	1	—	4	” socken	3	—	15	4	22
Teisko	—	—	1	—	1	Villmanstrand	—	—	3	1	4
Tuulois	—	—	1	—	1						
Urdiala	—	—	4	4	8						
Vesilaks	—	—	1	2	3						
Vänä	—	—	—	3	3						
						Summa	55	4	141	108	308
Summa	30	14	83	87	214	S:t Michels län.					
						Anttola	—	—	1	2	3
						Enonkoski	1	—	—	—	1
						Gustaf Adolfs	—	—	1	2	3
						Haukivuori	—	1	1	—	2
						Heinola stad	1	—	2	1	4
						” socken	3	—	—	1	4
						Heinävesi	1	—	3	1	5
						Hirvensalmi	1	—	5	2	8
						Jokkas	1	1	—	5	7
						Jorois	3	1	4	—	8
						Jousa	3	—	5	—	8
						Kangaslampi	—	—	5	1	6
						Kangasniemi	1	—	2	5	8
						Kerimäki	4	—	8	7	19
						Kristina	1	—	3	—	4
						Leivonmäki	—	—	3	3	6
						S:t Michel	3	1	5	1	10
						” socken	—	—	5	10	15
						Mäntyharju	—	—	7	1	8
						Nyslott	3	—	2	2	7
						Pieksämäki	3	1	6	2	12
						Puumala	—	—	2	—	2
						Rantasalmi	1	—	2	4	7

	Primär.		Sekundär m. f.		Summa.		Primär.		Sekundär m. f.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.			M.	Q.	M.	Q.	
Savonranta	—	—	1	1	2	Jyväskylä	2	—	6	2	10
Sulkava	—	—	2	3	5	” socken	1	—	2	6	9
Sysmä	—	—	4	1	5	Karstula	1	—	—	4	5
Sääminge	1	—	2	5	8	Kauhava	—	—	1	3	4
Summa	28	5	81	60	174	Keuru	1	2	4	3	10
Kuopio län.						Kivijärvi	—	—	1	3	4
Bräkylä	—	—	2	3	5	Konginkangas	—	—	1	2	3
Eno	1	—	2	1	4	Kuortane	—	—	1	—	1
Hankasalmi	—	2	2	1	5	Kurikka	—	1	—	1	2
Idensalmi	10	6	10	9	35	Laihela	1	—	—	—	1
Ilomants	4	—	4	7	15	Lappajärvi	1	—	—	1	2
Joensuu	1	—	10	1	12	Lappjärd	—	—	1	—	1
Juga	2	—	6	2	10	Lappo	1	—	1	—	3
Kaavi	2	—	4	1	7	Laukas	—	1	3	11	15
Karttula	2	2	5	5	14	Lehtimäki	1	—	—	—	2
Keitele	—	—	1	—	1	Lillkyro	4	2	1	—	7
Kesälaks	—	—	—	3	3	Maksmo	1	—	—	1	2
Kides	1	—	5	5	11	Malaks	—	—	—	1	1
Kiihtelysvaara	4	1	9	14	28	Multia	2	—	2	2	6
Kiuruvesi	—	—	1	—	1	Mustasaari	—	1	—	—	1
Kontiolaks	2	—	11	3	16	Nykarleby	1	—	—	—	1
Kuopio	6	3	20	4	33	Peräseinäjoki	—	—	1	1	2
” socken	7	3	5	12	27	Petäjavesi	2	1	—	3	6
Kuusjärvi	—	—	—	3	3	Saarijärvi	4	1	2	2	9
Lapinlaks	4	2	2	5	13	Seinäjoki	—	—	1	—	1
Leppävirta	10	2	22	3	37	Storkyro	1	—	—	—	1
Libelits	3	—	10	7	20	Storå	—	1	1	1	3
Maaninga	1	—	3	3	7	Sumiais	—	—	1	1	2
Nilsjä	3	1	14	5	23	Uurais	1	—	—	2	8
Nurmes	1	—	1	1	3	Wasa	5	4	7	14	30
Pielavesi	2	—	1	3	6	Viitasaari	1	—	—	—	1
Pielisjärvi	3	—	10	1	14	Virdois	—	—	4	7	11
Polvijärvi	2	—	3	1	6	Vörå	1	—	—	1	2
Pälkjärvi	—	—	1	—	1	Ylihärmä	—	—	1	—	1
Rautalampi	1	—	2	2	5	Ylistaro	2	3	1	2	8
Suonnejoki	3	1	6	4	14	Öfvermark	1	—	—	1	2
Tohmajärvi	—	1	3	17	21	Summa	40	24	57	86	207
Tuusniemi	2	—	1	6	9	Uleåborgs län.					
Summa	77	24	176	132	409	Frantsila	—	—	3	3	6
Wasa län.						Haapavesi	1	—	—	1	2
Alajärvi	1	—	—	—	1	Haukipudas	1	—	—	—	3
Alavo	1	1	2	1	5	Kajana	1	—	2	—	3
Bergö	1	—	1	—	2	” landsförs.	2	—	1	—	3
Bötom	—	—	—	2	2	Kemi	1	—	1	6	8
Etseri	—	2	—	2	4	” landsförs.	—	—	—	4	4
Evijärvi	—	1	1	1	3	Kemiträsk	1	—	3	4	8
Gamlakarleby	—	—	2	—	2	Kempele	—	—	1	1	2
Ilmola	—	2	5	2	9	Kuivaniemi	—	—	—	1	1
Jakobstad	1	—	—	1	2	Kuusamo	1	—	—	—	1
Jalasjärvi	1	1	3	—	5	Kärsämäki	—	—	2	—	2
						Limingo	—	—	—	3	3
						Muhos	—	—	1	1	2
						Nivala	—	—	—	1	1
						Oulais	2	—	—	—	2

	Primär.		Sekundär m. fl.		Summa.		Primär.		Sekundär m. fl.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.			M.	Q.	M.	Q.	
Paavola	—	—	—	1	1	Utajärvi	1	—	—	—	1
Paldamo	2	—	—	—	2	Övertorneå	—	—	1	4	5
Pudasjärvi	—	—	1	—	1						
Pyhäjoki	—	—	—	1	1	Summa	17	—	29	45	91
Pyhäjärvi	1	—	—	—	1						
Ristijärvi	—	—	1	1	2						
Rovaniemi	1	—	1	3	5						
Sievi	—	—	—	1	1	Utländet.					
Sotkamo	—	—	1	1	2	Ryssland	3	—	1	—	4
Torneå	—	—	—	2	2	Sverige	2	—	—	—	2
Tyrnävä	—	—	1	—	1						
Uleåborg	1	—	7	6	14	Summa	5	—	1	—	6
„ landsförs.	1	—	2	—	3						

Barnbördsinrättningarna.

I samtliga af staten upprätthållna eller delvis understödda barnbördsinrättningar vårdades under år 1899 inalles 3,043 kvinnor. Af dessa utskrefvos 2,897 såsom förlösta, 117 såsom oförlösta och 29 såsom döda, 15 efter partus och 14 oberoende deraf; 49 kvinnor qvarlågo till följande år. Af de intagna oförlösta kunde hos 49 nedkomsten först efter någon tid förväntas; 45 hade före intagningen aborterat och 23 voro besvarade af särskilda lifmoderåkommor.

De med lif framfödda barnens antal uppgick till 2,799, deraf 2,760 utskrefvos såsom friska och 39 såsom döda. 109 foster hade aflidit före och 55 under eller strax efter förlossningen.

I Barnbördshuset i Helsingfors vårdades 1,328 kvinnor, af hvilka 1,309 — 552 förstföderskor eller nulliparæ samt 757 omföderskor eller multiparæ — intogos under året och 19 qvarlågo från år 1898. Af de under året vårdade utskrefvos: såsom förlösta 1,259, deraf såsom friska 1,240, såsom sjuka 8 och såsom döda 11 — 8 i följd af sjukdom beroende af och 3 oberoende af förlossningen — samt såsom oförlösta och friska 53; till följande år qvarlågo 16. — Antalet lefvande födda barn uppgick till 1,207 och utskrefvos af dessa 1,185 såsom friska samt 22 såsom döda. Före förlossningen afledo 23 och under densamma 22. Abort inträffade 20 gånger; tvillingsförlossningar 13 gånger.

Följande obstetriska operationer hafva under året utförts:

Tångförlossning	63 ggr.
Vändning	15 „
Perforation	5 „
Partus arte præmaturus	6 „
Exstirpation af rupt. uterus	1 „
Extraktion vid nedredelsläge.	13 „
	<hr/>
	Summa 103 ggr.

Vid förlossningställen förekommo följande komplikationer:

Trångt bäcken	17 ggr.
Eklampsi	9 „
Placenta prævia	3 „
Tvårläge	5 „
Prolapsus funiculi umbilicalis	8 „
Ruptura uteri et fornicis vaginalis	1 „
	<hr/>
	Summa 43 ggr.

Dödsorsakerna hos de barn, som afledo efter förlossningen voro:

Allmän svaghet	i 9 fall.
Hyperæmia cerebri	„ 1 „
Icterus	„ 1 „
Asphyxia prolongata	„ 4 „
Bronchopneumonia	„ 3 „
Hæmorrhagia intracranialis	„ 2 „
Sepsis	„ 1 „
Sarcoma nuçhæ	„ 1 „
	<hr/>
Summa	22 fall.

Barnbördshuset i Åbo. Sedan det af anstaltens föreståndare och ägare, Doktor Carl von Heideken år 1890 uppförda barnbördshuset genom eldsvåda den 27 oktober 1898 helt och hållet ödelagts, iordningställdes af honom en provisionell förlossningsanstalt i en uppyrd, för ändamålet lämlig lokal i slutet af December samma år. Under år 1899 vårdades i anstalten 515 kvinnor, af hvilka 2 förlösta qvarlågo från föregående år. Af de intagna kvinnorna förlöster å anstalten 455 — 188 förstföderskor och 267 omföderskor —; för graviditet inkommo 23, hvilka, med undantag af 1, efter 1 o. 2 dygns förlopp åter utskrefvos, emedan förlossningsarbetets inträdande icke i närmaste framtid kunde förväntas; för abort behandlades 25 och för särskilda lifmoderlidanden 12, deraf 1 qvarligger till nästa år. Under året utskrefvos af de förlösta 445 såsom friska, 1 såsom död och qvarlågo 9 till år 1900. Dödsfallet förorsakades af eklampsi, som med 13 skilda anfall hade uppträdt hos barnaföderskan redan förrän hon inkom på anstalten. De födda fostrens antal uppgick till 462, af hvilka 11 dogo före förlossningen och 3 under densamma samt 437 utskrefvos såsom friska och 11 såsom döda. Dödsorsakerna hos de efter förlossningen aflidna var i 6 fall allmän svaghet, i 1 fall asphyxia prolongata, i 1 fall kramper, i 1 fall anencephalus och i 2 fall hydrocephalus. I 9 fall framföddes tvillingar.

De obstetriska operationer, hvilka blifvit utförda, hafva varit:

Inledd förtidsbörd	5 ggr.
Tångextraktion	29 „
Mannel extraktion vid nedredelsläge	4 „
„ „ efter vändning	4 „
Vändning	4 „
Manuel korrektion af läge	1 „
Nedtagning af fot	1 „
Episiotomi	1 „
Credé	23 „
Efterbördlösnig	4 „
	<hr/>
Summa	76-ggr.

Af komplikationer under och strax efter partus, med undantag af regelvidriga lägen, må framhållas:

Nafvelsträngsomslingringar	60 ggr.
Framfallen nafvelsträng	3 „
„ arm	1 „
Större blödningar efter partus	2 „
Eklampsi	6 „
Bäckenförträngning	7 „
Mellangårdsbristningar	79 „
	<hr/>
	Summa 158 ggr.

Anstalten har under året åtnjutit enahanda statsunderstöd som förut och handhafves och ledes fortfarande af Doktor Carl von Heideken.

Förlossningsanstalten i Borgå vidtog med sin verksamhet i medlet af Juni månad år 1899 och är inrättad och underhållen af barnmorskan Alva Forsius, som härföre ur allmänna medel enligt Kejsrerliga Senatens för Finland beslut af den 12 December 1898 beviljats i ett för allt ett bidrag af 1,000 mark för första uppsättningen och för anskaffande af inventarier och persedlar till anstalten samt i årligt underhåll 3,000 mark, att utgå i 3 års tid, räknadt från den 1 Juni, 1899 till samma dag år 1902. Läkarevården vid anstalten har under året handhafs af stadsläkaren Albert Lindh. I anstalten blefvo, under den del af året denna var-i verksamhet, 48 kvinnor, 20 förstföderskor och 28 omföderskor, förlösta. I 2 fall verkställdes tångförlossning, i 2 vändning och i 1 extraktion vid nedredelsläge — alla med godt resultat för såväl moder som barn. Af de intagna kvarligger 1 jemte barnet till följande år. 1 foster dog före förlossningen; af de öfriga framfödda barnen utskrefvos 46 såsom friska.

Förlossningsanstalten i Tammerfors underhölls såsom tillföre af Tammerfors stadskommun och åtnjöt under året statsbidrag till enahanda belopp, som föregående år. I anstalten vårdades 186 kvinnor, deraf 2 voro kvarliggande från år 1898; af de intagna voro 88 förstföderskor och 96 omföderskor. Samtliga i anstalten vårdade kvinnor utskrefvos såsom friska. Af 188 framfödda foster dogo 10 före och 6 under eller strax efter förlossningen samt utskrefvos såsom friska 172. I två fall framföddes tvillingar.

Följande operativa ingrepp gjordes under året:

Tångförlossning	5 ggr.
Dekapitation	2 „
Perforatio capitis	1 „
Incisiones orificii uteri	1 „
Extraktion vid nedredelsläge	7 „
Manuel lösning af placenta	3 „
	<hr/>
	Summa 19 ggr.

Vid förlossningarna förekommo följande komplikationer: eklampsi 1 gång, framfallen nafvelsträng 2 gånger och större blödningar efter partus 4 gånger. Det puerperala förloppet stördes i 1 fall af mastit, i 1 fall af morbilli och i 14 fall af mindre betydande åkommor.

Förlossningsanstalten i Viborg upprätthölls fortfarande af Viborgs stad, hvilken härföre åtnjöt statsunderstöd till samma belopp som under föregående år. Anstaltens föreståndare var jernvägsläkaren N. Sundman. Under året voro i anstalten intagna 202 qvinnor, af hvilka 7 qvarlågo från föregående år och 195 — 102 förstföderskor och 93 omföderskor — inkommo under redogörelse-året. Af de förlösta kvinnorna utskrefvos 197 — 192 såsom friska, 1 såsom sjuk och 4 såsom döda — och qvarlågo 5 till år 1900. De af de utskrifna framfödda fostrens antal utgjorde 204, af hvilka 16 dogo före och 2 under förlossningen; af de öfriga 186 utskrefvos 182 såsom friska och 4 såsom döda. Under året framföddes tvillingar af 7 barnaföderskor.

De obstetriska operationer, som blifvit utförda, hafva varit:

Tångextraktion	20 ggr.
Basiotribsi	2 ”
Vändning på fot	3 ”
” ” ” och extraktion	5 ”
Partus arte præmaturus	1 ”
	<hr/>
	Summa 31 ggr.

Af komplikationer under och efter förlossningen, med undantag af regelvidriga fosterlägen, förekommo:

Eklampsi	2 ggr.
Nafvelsträngsframfall	1 ”
Jemte hufvudet framfödd extremitet	1 ”
Placenta prævia	1 ”
Invaginatio coli	1 ”
Nafvelsträngsomslingringar	8 ”
Större blödningar efter förlossningen	6 ”
Mellangårdsbristningar	26 ”
	<hr/>
	Summa 48 ggr.

Förlossningsanstalten i Kexholm underhölls af Kexsholms stadskommun och åtnjöt stadsunderstöd till enahanda belopp som föregående år. Läkarevården handhades af stadsläkaren. Vid årets början qvarlågo 2 förlösta qvinnor från föregående år; under året intogos 28 barnaföderskor, 11 förstföderskor och 17 omföderskor. Samtliga vårdade qvinnor utskrefvos såsom friska. De födda barnens antal var 30, af hvilka 1 dog före och 2 under förlossningen samt 27 utskrefvos såsom friska. Tångförlossning utfördes 2 gånger.

Förlossningsanstalten i Kuopio upprätthölls och leddes såsom tillförene af stadsläkaren J. V. Johnsson samt åtnjöt fortfarande det densamma beviljade statsunderstödet af 4,500 mark. Å inrättningen vårdades 115 qvinnor, deraf 2 qvarlågo från föregående år och 113 — 38 primiparæ och 75 multiparæ — inkommo under året; af dessa utskrefvos såsom förlösta och friska 111 och qvarlågo 4 förlösta till året 1900. Af de utskrifna kvinnorna framföddes 115 foster, deraf i 2 fall tvillingar. 109 barn utskrefvos såsom friska; 5 foster dogo före och 1 under förlossningen. Följande obstetriska operationer företogs: tångförlossning 2, embryotomi 2, Credé 1 och manuel uttagning af placenta 2 gånger; såsom komplikationer vid förlossningarna omnämnas: prolapsus funiculi umbilicalis 1, tvärläge 1, blödning 2, framfallen arm 1 och placenta prævia lateralis 3 gånger.

Förlossningsanstalten i Nikolaistad upprätthölls fortfarande af andre stadsläkaren A. F. Ehrström, som härföre åtnjöt statsanslag till samma belopp som förut. Från år 1898 qvarlåg i anstalten 1 förlöst barnaföderska; under året inkommo 34 förstföderskor och 48 omföderskor. Af totalantalet vårdade qvinnor utskrefvos 77 såsom friska, 2 såsom sjuka, 1 såsom död och qvarlågo 3 till följande år 1900. Dödsfallet förorsakades af tarmocclusion. De utskrifna kvinnorna framfödde 81 barn, af hvilka 76 utskrefvos såsom friska; 3 foster dogo före förlossningen och 2 under eller strax efter partus. I 2 fall framföddes tvillingar.

Följande operativa ingrepp hafva blifvit gjorda: tångförlossning 2; abortus arte provocatus 1, vändning och extraktion 1, perforation af fosterhufvud jemte thoracotomi 1, manuel extraktion vid fotläge 1, uttagning af efterbörd 2 och Credé 3 ggr.

Bland komplikationer vid förlossningarna under året, nämnas: nafvelsträngsomslingringar 2, större blödning 1, eklampsi 1, bäckenförträngning 2, ruptur i bakre slidvalvet 1 och mellangårdsbristningar 7 gånger.

Förlossningsanstalten i Jyväskylä handhades och sköttes af lasarettsläkaren K. Edgren, hvilken härföre åtnjöt enahanda statsbidrag som förut. Totalantalet vårdade barnaföderskor var 93, deraf 3 qvarlågo från år 1898 och 90 — 41 primiparæ och 49 multiparæ — inkommo under året 1899; af de förlösta utskrefvos 87 såsom friska, 1 såsom konvalescent, 1 såsom sjuk och 1 såsom död. De framfödda fostrens antal utgjorde 92, deraf 2 dogo före och 3 under förlossningen samt 87 utskrefvos såsom friska. 2 barnaföderskor framfödde tvillingar.

Å antalten utfördes under året 1899 följande operativa ingrepp: tångförlossning 4 och manuel extraktion af placenta 4 gånger samt embryotomi 1 gång. Såsom komplikation vid förlossningen anföres tvärläge i 1 fall.

I barnbördsafdelningen vid allmänna sjukhuset i Björneborg och i de öfriga af staten ensam underhållna förlossningsanstalterna (Tavastehus, Sordavala, St Michel, Joensuu, Nurmes, Uleåborg, Kajana, Torneå och Rovaniemi) vårdades under år 1899 inalles 492 kvinnor, af hvilka, inberäknadt de 10, som qvarlågo från det föregående året, 480 blefvo förlösta, 4 oförlösta och 8 kvarlågo till följande år. Af samtliga intagna förlösta utskrefvos 462 såsom friska, 6 såsom konvalescenter, 1 såsom sjuk och 11 såsom döda. Dödsfallen förorsakades i 7 fall af sepsis, i 6 fall ådragen redan förrän kvinnorna intogos i och i 1 fall under vistelsen i anstalten, samt i 3 fall af eklampsi och i 1 fall af hjärtförlamning hos en af hjärtlidande besvärad kvinna. Såsom här ofvan är anfördt utskrefvos 4 kvinnor såsom oförlösta, emedan deras nedkomst icke ännu kunde i närmaste framtid förväntas. Af de vårdade, under året intagna kvinnorna voro 202 förstföderskor och 280 omföderskor. — Antalet lefvande födda barn uppgick till 441, deraf 439 utskrefvos såsom friska och 2 såsom döda. 37 foster hade dött före och 14 under eller strax efter partus. Tvillingar framföddes 8 gånger.

Bland vid anstalterna utförda operationer omnämnas:

Tångförlossning	39 ggr.
Partus arte præmaturus	1 „
Vändning	4 „
Repositio inversionis uteri	1 „
Extraktion vid nedredelsläge	4 „
Incisiones portionis vaginalis	1 „
Credé	5 „
	<hr/>
	Summa 55 ggr.

Följande komplikationer vid och efter förlossningarna anföras:

Eklampsi	3 ggr.
Ryptura fundi uteri et inversio uteri (framkallad af gjorda extraktionsförsök före intagningen å anstalten)	1 „
Placenta prævia	1 „
Carcinoma uteri	1 „
Phlegmasia alba dolens	1 „
Trångt bäcken	4 „
Mellangårdsbristningar	3 „
Större blödningar	8 „
	<hr/>
	Summa 22 ggr.

Sinnessjukhusen.

Sjukplatsernas antal vid samtliga vårdanstalter för sinnessjuka uppgick vid slutet af år 1899 till 737.

Under året vårdades sammanlagdt 1,103 personer, nämligen 596 eller 54,03 % män och 507 eller 45,97 % kvinnor.

Af de under året vårdade qvarlågo från år 1898 393 män och 312 kvinnor eller inalles 705 motsvarande 63,9 % af alla vårdade.

Af de vårdade utskrefvos 210 män och 180 kvinnor altså sammanlagdt 390 personer motsvarande 35,4 % af de vårdade. I anstalterna qvarlågo till år 1900 386 män och 327 kvinnor eller tillsammans 713 personer, utgörande 64,6 % af samtliga vårdade. Tab. 9.

Uppmärksammas bör att tab. 9 lemnar en öfversigt af antalet intagna och utskrifna i hvarje anstalt, hvarför det icke kunnat undvikas, att sådana sjuka, som från en anstalt utskrifvits och afsändts till en annan, komma att upptagas två särskilda gånger, liksom och att en person, som flere gånger under året intagits och utskrifvits, hvarje gång erhållit ny löpande journalnummer och på detta sätt uppförts i denna och följande tabeller.

Förhållandet emellan de intagna och de vårdade eller omsättningens storlek vid de olika sjukvårdsinrättningarna har utgjort: för Lappviks sjukhus 28,2 %, för Fagernäs sjukhus 23,7 %, för Sjählö asyl 1,9 %, för Kexholms asyl 3,9 % och för upptagningsanstalterna 75,9 %. De skilda upptagningsanstalterna visa följande förhållanden: Åbo 78,3 %, Wiborgs 81,4 %, Wasa 75,0 %, Uleåborgs 71,3 % och St Michels 63,0 %.

Af de olika sjukdomsformerna hos de i Lappviks och Fagernäs centralanstalter, i asylerna och i upptagningsanstalterna under året intagna förekom:

<i>Melancholia, Tungsinne</i>	hos 111—52 m. 59 qv.;	motsvarande 29,0 %.
<i>Amentia, Förvirring</i>	” 27—10 ” 17 ”	” 7,1 ”
<i>Mania, Ursinne</i>	” 84—36 ” 48 ”	” 22,0 ”
<i>Insania circularis, Periodisk sin-</i>		
<i>nessjukdom</i>	” 14—5 ” 9 ”	” 3,7 ”
<i>Insania moralis, Moralisk sinnes-</i>		
<i>sjukdom</i>	” 1—1 ” —	” 0,3 ”
<i>Paranoia, Förtryckthet</i>	” 69—38 ” 31 ”	” 18,1 ”
<i>Dementia Svagsinnet</i>	” 45—26 ” 19 ”	” 11,8 ”
<i>Dementia paralytica, Sinnessjukdom</i>		
<i>med förlamning</i>	” 17—15 ” 2 ”	” 4,4 ”

Insania epileptica, Sinnessjukdom med

<i>fallandesot</i>	hos 4—2 m. 2 qv.;	motsvarande 1,0 %.
<i>Idiotia, Fånighet</i>	„ 2—1 „ 1 „	„ 0,5 „
<i>Inbecillitas, Medfödd svagsinhet</i>	„ 8—6 „ 2 „	„ 2,1 „

Enkel sinnessjukdom, Insania simplex, förekom hos 351 nämligen 168 män och 183 kvinnor, motsvarande 91,9 % af alla intagna. Tab. 10.

Åldern hos de under året intagna framgår ur Tab. 11.

Det visar sig härvid att åldersperioden 21—30 år företedde det högsta antalet 134, motsvarande 35,1 %. Åldersperioden 31—40 år kommer dernäst med 106, motsvarande 27,7 %. I åldersperioden 41—50 år befunno sig 52, motsvarande 13,6 %, i åldersperioden under 21 år 48, motsvarande 12,6 % samt i åldersperioden öfver 50 år 41, motsvarande 10,7 %; för 1 person, motsvarande 0,3 % är åldern icke angifven.

Angående sjukdomens bestånd före intagningen lemnas uppgifter från Lappviks och Fagernäs centralanstalter samt Kexholms asyl för 141 under året intagna sjuka. Bland dessa hade sjukdomen hos 47 eller 33,3 % uppträdt inom 3 månader före intagningen, hos 39 eller 27,7 % hade den egt bestånd 3—12 månader, hos 19 eller 13,5 % 1—2 år, hos 10 eller 7,1 % 2—3 år, hos 7 eller 5,0 % 3—4 år, hos 3 eller 2,1 % 4—5 år samt hos 16 eller 11,3 % längre än 5 år före intagningen.

I 141 fall har det kunnat bestämmas huruvida någon sinnessjukdom föregått det sjukdomsfall, för hvilket inträde i anstalten egt rum. Det visar sig härvid att hos 103 motsvarande 73,0 % af de intagna intet föregående anfall hos 22 motsvarande 15,6 % ett, hos 8 motsvarande 5,7 % två, hos 2 motsvarande 1,4 % tre samt hos 6 motsvarande 4,3 % fyra eller flere föregående anfall förekommit. Närmare upplysning lemnar efterföljande öfversigt.

Åldern då sinnessjukdom första gången uppträdde hos de i Lappviks och Fagernäs sjukhus år 1899 intagna framgår ur följande tabell.

Öfversigt öfver åldern då sinnessjukdom första gången uppträdde hos de år 1899 i Lappviks och Fagernäs sjukhus intagna.

Sjukdom.	Under 11 år.	11—15 år.		16—20 år.		21—25 år.		26—30 år.		31—35 år.		36—40 år.		41—45 år.		46—50 år.		51—60 år.		61—70 år.		Okändt.	Summa.	Summa.			
	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.	M. Q.			
Insania simplex . . .	—	—	3	3	10	17	14	8	8	8	5	14	2	5	2	3	2	4	1	2	—	—	1	2	48	66	114
Dementia paralytica . .	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	5	—	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	11	2	13
Insania epileptica . .	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3
Ioiotia . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Imbecillitas . . .	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	6
Summa	6	2	3	3	10	17	14	9	11	9	6	14	7	5	3	4	2	5	2	2	—	—	1	2	65	72	137

Det visar sig härvid, att bland de 134 fall, för hvilka upplysning om åldern, då sinnessjukdom första gången uppträdde, kunnat vinnas, största antalet 27 eller 20,1 % tillhörde åldersperioden 16—20 år, 23 eller 17,2 % perioden 21—25 år, 20 eller 14,9 % 26—30 år, 20 eller 14,9 % 31—35 år, 12 eller 9,0 % 36—40 år, 7 eller 5,2 % 41—45 år, 7 eller 5,2 % 46—50 år, 4 eller 3,0 % 51—60 år, 6 eller 4,5 % 11—15 år samt 8 eller 6,0 % under 10 år, medan ingen af de intagna vid sinnessjukdomens utbrott var öfver 60 år gammal.

Beträffande de i Lappviks och Fagernäs sjukhus samt Kexholms asyl intagnas civilstånd framgår ur efterföljande tabell, att af 143 intagna 42 män och 38 qvinnor eller sammanlagt 80 motsvarande 55,9 % voro ogifta, 23 män och 33 qvinnor eller 56 motsvarande 39,2 % voro gifta samt att 2 voro enklingar och 5 enkor altså tillsammans 4,9 %.

De i Lappviks och Fagernäs sjukhus samt Kexholms asyl år 1899 intagnas civilstånd.

Sjukdom.	Ogifta.		Gifta.		Enklingar.	Enkor.	Frånskilda.		Oangifvet civilstånd.		Summa.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.			M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	
Insania simplex	30	34	18	31	1	5	—	—	—	—	49	70	119
Dementia paralytica	6	—	5	2	—	—	—	—	—	—	11	2	13
Insania epileptica	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3
Idiotia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Imbecillitas	4	2	—	—	1	—	—	—	—	—	5	2	7
Summ	42	38	23	33	2	5	—	—	—	—	67	76	143

Inom de i Lappviks och Fagernäs sjukhus samt Kexholms asyl år 1899 intagnas släkt har sinnessjukdom kunnat spåras hos 82, såsom synes ur nedanstående tabell.

Öfversigt öfver sinnessjukdomar, som förekommit inom de i Lappviks och Fagernäs sjukhus samt Kexholms asyl år 1899 intagnas släkt.

Sjukdom.	Sinnessjukdom hos														Summa.	
	fader.		moder.		båda föräldrarne.		fadrens föräldrar eller syskon.		modrens föräldrar eller syskon.		syskon.		kusiner.			
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.
Insania simplex	2	6	2	7	—	1	13	8	7	7	6	10	1	1	31	40
Dementia paralytica	—	—	—	1	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	3	2
Insania epileptica	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	2
Idiotia	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Imbecillitas	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	1
Summa	2	7	2	8	—	1	16	9	10	8	6	11	1	1	37	45

De orsaker som antagligen framkallat sinnessjukdom hos de år 1899 i Lappviks och Fagernäs sjukhus samt Kexholms asyl intagna framgå ur nedanstående öfversigt.

Öfversigt öfver antagliga orsaker till sinnessjukdomens uppkomst hos de i Lappviks och Fagernäs sjukhus samt Kexholms asyl år 1899 intagna.

Antagliga orsaker.	S j u k d o m.										Summa.		
	Insania simplex.		Dementia paralytica.		Insania epileptica.		Idiotia.		Imbecillitas.		M.	Q.	S:a.
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.			
Abnorma psykiska anlag och utveckling	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	3
Inflammation af hjärnan och dess hinnor	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—	5	1	6
Cirkulationsstöring i hjärnan (ateriosclerosis)	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Hysteria	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Akut kroppslig sjukdom	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3
Barnsäng	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Långvarig digifning	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Menstruationsrubbingar	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Missbruk af spritdrycker	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	5
Kroppslig öfveranstängning. nattvak	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4
Religionsgrubbel	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Samvetsföbräelser	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Kärleksgrubbel.	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3
Missräkningar, motgångar och sorg	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3
Grubbel öfver ådragen sjukdom	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Ekonomiska bekymmer	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Familjesorger	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	4
Olyckligt äktenskap	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Häftig sinnesrörelse, skrämsel.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Fängselif	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Ärftlig disposition	8	13	2	2	1	1	1	—	1	12	17	29	29
Fadern alkoholist	4	2	—	—	—	1	—	—	—	—	4	3	7
Syflis	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4
Ålderdom (klimakterium)	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Rättegångsangelägenheter	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Obekanta orsaker	15	19	2	—	—	—	—	—	4	1	21	20	41
Summa	49	70	11	2	1	2	1	—	5	2	67	76	143

Stånd och yrke.	S j u k d o m.										Summa.		
	Iisania simplex.		Demen- tia para- lytica.		Insania epilep- tica.		Idiotia.		Imbecil- litas.				
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	S:a.
Byggmästare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Jernvägstjenstemän	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3
Senats extra kopist.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Skogsvaktarehustru	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Fattighjon	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Officersdotter	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Bagare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Summa	49	70	11	2	1	2	1	—	5	2	67	76	143

Beträffande de under året i samtliga anstalter för sinnessjukas behandling intagnas *boningsort* framgår ur tab. 12, att af 382 intagna 320 eller 83,8 % varit bosatta på landet och 62 eller 16,2 % i stad.

Af de under året vårdade utskrefvos 379, hvaraf 202 män motsvarande 53,3 % och 177 kvinnor motsvarande 46,7 %. Tab. 13.

Af dessa utskrefvos:

134—57 m. och 77 qv. såsom <i>friska</i> ;	35,4 %.
59—37 " " 22 " " <i>förbättrade</i> ;	15,6 "
143—82 " " 61 " " <i>obotade</i> ;	37,7 "
43—26 " " 17 " " <i>döda</i> ;	11,3 "

De tillfrisknades sjukdomsform, ålder och vistelsetid inom anstalten framgå ur tab. 14. Af samtliga 134 tillfrisknade voro 20 eller 14,9 % under 21 år, 40 eller 29,9 % tillhörde åldern 21—30 år, 38 eller 28,3 % åldern 31—40 år, 25 eller 18,7 % åldern 41—50 år och 11 eller 8,2 % voro öfver 50 år.

Vistelsetiden inom anstalten utgjorde för 64 eller 47,7 % mindre än 3 månader, för 36 eller 26,9 % 3—6 månader, för 30 eller 22,4 % 6—12 månader och för 4 eller 3,0 % 1—3 år.

Hos samtliga såsom friska utskrifna har sjukdomens bestånd från dess uppkomst till utskrifningen kunnat utredas och framgår ur uppgifterna i detta afseende, att sjukdomen hos 27 eller 20,2 % egt bestånd under 3 månader, hos 35 eller 26,1 % 3—6 månader, hos 47 eller 35,1 % 6—12 månader, hos 22 eller 16,4 % 1—2 år samt hos 3 eller 2,2 % 2—3 år.

För de i Lappviks och Fagernäs sjukhus samt Kexholms asyl under året aflidna lemnas följande redogörelse.

Öfversigt öfver i Lappviks och Fagnäs sjukhus samt Kexholms asyl år 1899 affidna.

Sjukdöm.	Ålder.						Vistalsetid inom anstalten.						Sjukdomens bestånd före intagningen.																		
	Under 21 år.		21-30 år.		31-40 år.		41-50 år.		Öfver 50 år.		Summa.		Under 3 månader.		3-12 månader.		1-2 år.		2-3 år.		3-4 år.		4-5 år.		Öfver 5 år.		Okändt.		Summa.		
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	
Melancholia	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
Mania	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	1	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	1		
Paranoïa	-	-	-	-	2	-	-	1	1	1	3	2	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	2		
Dementia	-	-	-	-	2	2	1	-	2	2	6	7	1	-	1	-	1	3	-	-	-	-	-	2	1	1	3	6	7		
Dementia paralytica	-	-	-	-	2	1	4	-	1	-	7	1	-	2	2	1	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	7	1			
Insania epileptica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-			
Summa	-	2	3	7	3	5	4	6	2	20	12	3	1	2	2	11	5	4	4	20	12	1	6	2	5	5	2	2	4	20	12

Öfversigt öfver tillfälliga sjukdomar hos de år 1899 i Lappviks och Fagernäs sjukhus samt Kexholms asyl vårdade.

Sjukdom.	Lappviks sjukhus.		Fagernäs sjukhus.		Kexholms asyl.		Summa.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	
Influenta	2	2	10	7	—	—	12	9	21
Febris remittens	—	2	—	—	—	—	—	2	2
Erysipelas	3	1	2	—	—	—	5	1	6
Tuberculosis pulmonum	1	1	2	3	—	—	3	4	7
Pneumonia	2	1	—	2	—	—	2	3	5
Osteosarcoma	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Carcinoma ventriculi	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Ögonsjukdom	—	3	—	—	—	—	—	3	3
Tårsäckssjukdom	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Öronsjukdom	2	1	—	—	—	—	2	1	3
Angina tonsillaris	1	2	2	1	1	—	4	3	7
Laryngobronchitis	2	2	—	—	3	—	5	2	7
Hjärtasjukdom	2	1	—	—	—	—	2	1	3
Gastritis acuta	—	1	—	—	2	2	2	3	5
Diarrhé	5	8	—	—	—	—	5	8	13
Icterus	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Gallsten	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Hernia non incarcerata	1	1	—	—	—	—	1	1	2
Prolapsus recti	1	1	—	—	—	—	1	1	2
Prolapsus uteri	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Phimosi, balaniti	2	—	—	—	—	—	2	—	2
Ledgångsrheumatism	—	1	—	1	—	—	—	2	2
Kyphosis	—	2	—	—	—	—	—	2	2
Torticollis	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Struma	—	2	—	1	—	—	—	3	3
Atheroma	1	1	—	—	—	—	1	1	2
Hudsjukdom	4	3	—	—	1	1	5	4	9
Abscessus, phlegmone	2	2	—	—	1	—	3	2	5
Panaritium	1	—	—	1	—	—	1	1	2
Sårskador	1	—	4	4	—	—	5	4	9
Scabies	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Typhus abdominalis	—	—	3	—	—	—	3	—	3
Appendicitis	—	—	1	—	—	—	1	—	1
Furunculus, carbunculus	—	—	3	2	—	—	3	2	5
Enteritis chronica	—	—	1	1	—	—	1	1	2
Catarrhus intestinorum	—	—	1	—	—	—	1	—	1
Ulcera, decubitus	—	—	3	1	—	—	3	1	4
Summa	34	45	32	24	8	3	74	72	146

Öfversigt öfver sinnessjukdomens bestånd från dess uppkomst hos de i
Lappviks sjukhus den 31 December 1899 inneliggande.

Sjukdom.	Under 1 år.		1—2 år.		2—3 år.		3—5 år.		5—10 år.		Öfver 10 år.		Summa.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	
Melancholia	—	5	—	5	1	1	—	1	2	—	—	—	3	12	15
Mania	2	2	—	—	1	—	1	—	—	—	2	1	6	3	9
Amentia	2	4	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	5	4	9
Paranoia primaria	—	—	1	1	—	2	2	4	7	4	15	7	25	18	43
Paranoia secundaria	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1	1	2	2	5	7
Dementia secundaria	—	—	—	—	1	2	3	1	3	1	10	10	17	14	31
Paralysis progrediens	—	—	1	—	—	—	1	1	1	—	1	—	4	1	5
Inbecillitas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	3	2	5
Summa	4	11	3	6	4	6	8	8	14	6	32	22	65	59	124

Öfversigt öfver de den 31 December 1899 å Lappviks sjukhus inneliggandes
fördelning med hänsyn till en del symptoms beskaffenhet.

	Lugna.		Oroliga eller opålitliga.		Våldsamma.		Summa.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	
Snygga	18	23	32	24	1	—	51	47	98
Osnygga	3	5	10	6	1	1	14	12	26
Summa	21	28	42	30	2	1	65	59	124

Öfversigt öfver de i Lappviks och Fagernäs sjukhus samt Kexholms asyl år
1899 inneliggandes fördelning med hänsyn till dagafgiften.

Lappviks sjukhus.

	Antal sjukvårdsdagar.
Dagafgift å <i>Fmy</i> : 2: —	9,330
” ” ” 1: —	24,462
” ” ” 0: 75.	1,095
” ” ” 0: 50.	811
Inlösta, kriminalpatienter och gratialister	10,632
Summa	46,330

Fågernäs sjukhus.

	Antal sjukvårdsdagar.
Dagafgift à <i>Fmç</i> 4: —	730
” ” ” 3: —	522
” ” ” 2: —	15,585
” ” ” 1: —	74,087
” ” ” 0: 75	1,931
” ” ” 0: 50	3,132
Friplats	16,583
Summa	112,520

Kexholms asyl.

	Antal sjukvårdsdagar.
Dagafgift à <i>Fmç</i> 2: —	741
” ” ” 1: —	32,699
” ” ” 0: 50	1,095
Inlösta på listtid	891
Gratialister	17,223
Summa	52,649

Dagafgift erlades af:

	Lappviks sjukhus.			Fågernäs sjukhus.			Kexholms asyl.			Summa.
	M.	Q.	S:a	M.	Q.	S:a	M.	Q.	S:a	
De sjuka sjelfva eller deras anförvandter . .	31	32	63	—	—	157	17	5	22	242
Husbönder, bekanta eller sjukkassar	2	2	4	—	—	10	—	—	—	14
Kommuner eller fattigvården	15	15	30	—	—	214	39	39	78	322
Generalguvernörskansliet	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Utan afgift vårdade (på listtid inlösta, kriminalpatienter och gratialister)	17	10	27	—	—	15	43	11	54	96
Summa	65	59	124	—	—	396	99	56	155	675

Af de år 1899 i Lappviks och Fagernäs sjukhus samt Kexholms asyl
vårdade *kriminalpatienter* hafva följande brottsliga handlingar
blifvit begångna:

	Lappviks sjukhus.		Fagernäs sjukhus.		Kexholms asyl.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	
Mord	1	—	—	—	10	1	12
Mordförsök	1	—	—	—	—	—	1
Dråp	1	—	3	1	5	—	10
Barnamord	—	—	—	2	1	3	6
Misshandel	1	—	2	—	2	—	5
Våldtäkt	—	—	1	—	—	—	1
Stöld	—	—	4	2	17	2	25
Mordbrand	—	—	—	—	2	2	4
Sedelförfalskning	—	—	—	—	1	—	1
Summa	4	—	10	5	38	8	65

Tab. 15 är en sammanställning af den 31 December 1899 i landet be-
fintliga sinnessjuka- och är uppgjord med ledning af de förteckningar, som
pastorsembetena på grund af § 53 i Hans Kejsrerliga Majestäts nådiga kun-
görelse af den 28 maj 1889 innefattande närmare föreskrifter beträffande vården
af sinnessjuka, äro skyldiga att årligen tillställa provincialläkarene i öfverens-
stämmelse med det kungörelsen bilagda formuläret. De insända förtecknin-
gerna hafva dock visat sig vara ofullständiga beträffande antalet i sinnessjuk-
hus intagna, hvarför det varit nödvändigt att komplettera dem med ledning
af de till medicinalstyrelsen inkomna årsredogörelserna från sinnessjukhusen,
upptagningsanstalterna och asylerna.

Vid utgången af år 1899 funnos i landet 7,030 sinnessjuka, af hvilka
2,749 insjuknat såsom barn (andesvaga och idioter) samt 4,281 såsom äldre
(sinnessjuka i inskränkt bemärkelse). Då Finlands folkmängd vid utgången
af år 1899 utgjorde 2,673,200 personer belöpte sig på 10,000 innevånare 26,3
sinnessjuka eller om de båda grupperna åtskiljas 10,3 andesvaga och idioter
samt 16,0 sinnessjuka i inskränkt bemärkelse.

IV. Barnmorskeväsendet.

Enligt inkomna uppgifter utgjorde barnmorskornas antal vid 1899 års utgång 648, af hvilka 257 voro bosatta i städerna och 391 i landsbyggden. — Fördelningen med hänsyn till de särskilda provincialläkaredistrikten framgår af följande sammanställning:

Län.	Prov. läk. distrikt.	Stad.	Landsbygd.
Nylands	Helsingfors	70	15
	Lovisa	2	9
	Lojo	—	11
	Ekenäs	8	12
		<hr/>	<hr/>
		80	47
Åbo o. Björneborgs	Åbo	22	13
	Nystads	3	7
	Rimito	—	3
	Godby	2	11
	Björneborgs	11	13
	Ikalis	1	5
	Tyrvis	—	7
	Salo	2	13
	Hvittis	—	10
		<hr/>	<hr/>
		41	82
Tavastehus	Tavastehus	5	11
	Hollola	—	9
	Tammela	—	11
	Tammerfors	26	7
	Jämsä	—	6
	Ruovesi	—	5
		<hr/>	<hr/>
		31	49
Viborgs	Viborgs	18	5
	Fredrikshamns	6	10
	Willmanstrands	1	9
		<hr/>	<hr/>
	Transport	25	24

Län.	Prov. läk. distrikt.	Stad.	Landsbygd.
	Transport	25	24
Viborgs	S:t Andreæ	—	6
	Mohla	—	5
	Kexholms	3	6
	Kronoborgs	—	3
	Sordavala	4	4
	Salmis	—	2
		<u>32</u>	<u>50</u>
S:t Michels	S:t Michels	5	5
	Heinola	1	7
	Jorois	—	6
	Nyslott	2	7
		<u>8</u>	<u>25</u>
Kuopio	Kuopio	11	5
	Rautalampi	—	7
	Idensalmi	2	4
	Pielisjärvi	2	3
	Tohmajärvi	—	8
	Joensuu	5	8
		<u>20</u>	<u>35</u>
Vasa	Nikolaistads	7	8
	Kristinestads	4	10
	Nykarleby	1	7
	Gamlakarleby	8	13
	Kuortane	—	8
	Jyväskylä	2	8
		<u>22</u>	<u>54</u>
Uleåborgs	Uleåborgs	12	7
	Pudasjärvi	—	2
	Brahestads	5	4
	Kalajoki	—	7
	Haapajärvi	—	6
	Kajana	2	5
	Torneå	4	10
	Rovaniemi	—	3
	Kittilä	—	5
		<u>23</u>	<u>49</u>

Från 592 barnmorskor, 217 bosatta i stad och 375 på landet, hafva förteckningar öfver förlossningar, vid hvilka de biträdt, blifvit insända. Af dessa framgår att förlossningshjelp lemnats åt 18,677 barnaföderskor, af hvilka 5,089 uppgifvas hafva varit förstföderskor och 13,588 omföderskor. Beträffande barnaföderskornars boningsort uppgifvas 6,118 såsom bosatta i stad och 12,559 på landet motsvarande resp. 32,8% och 67,2%. Af barnaföderskorna voro 822 eller 4,4% ogifta, 17,789 eller 95,2% gifta och 66 eller 0,4% enkor. — Antalet framfödda barn uppgick till 18,748, af hvilka 18,049 voro lefvande och 699 döda. Af de nyfödda voro 9,897 af manligt och 8,851 af qvinligt kön. — Beträffande fostrens läge uppgifves öfredelsläge för 17,817, nedredelsläge för 667 och tvärläge för 129; för 135 är läget ouppgifvet.

Förhållandet i städerna och på landsbygden framgår ur nedanstående tabellariska sammanställning:

	Totala antalet förlösta.						Fostrets läge.					Antalet nyfödda.			
	Ogifta.	Gifva.	Enkor.	Summa.	Förstföderskor.	Omföderskor.	Öfredels-	Nedredels-	Tvär-	Uppg.	Kön.		Lefvande.	Döda.	Summa.
											Manligt.	Qvinligt.			
I städerna .	203	5,885	30	6,118	1,439	4,679	5,778	227	14	81	3,212	2,888	5,906	194	6,100
På landet .	619	11,904	36	12,559	3,650	8,909	12,039	440	115	54	6,685	5,963	12,143	505	12,648
Summa	822	17,789	66	18,677	5,089	13,588	17,817	667	129	135	9,897	8,851	18,049	699	18,748

Af förteckningarne bifogade anmärkningar framgår att 77 barnaföderskor i stad och 218 på landet framfödde tvillingar samt 1 i stad och 4 på landet trillingar. Missfall inträffade i 234 fall, 97 i stad och 137 på landet; förtidsbörd åter i 171 fall, 68 i stad och 103 på landet. — 755 kvinnor blefvo förlösta med konstens tillhjälp, hvaraf i 114 fall, 30 i stad och 84 på landet, förlossningen afslutades genom manuel extraktion af fostret, i 96 fall, 21 i stad och 75 på landet, genom vändning, i 511 fall, 202 i stad och 309 på landet med tång samt i 34 fall, 5 i stad och 29 på landet, genom anbringande af skarpa instrument. Af de förlösta kvinnorna afledo: efter utförd manuel extraktion 2, bosatta på landet, efter verkställd vändning 3, bosatta på landet, efter applikation af tång 10, 5 i stad och 5 på landet samt efter användning af skarpa instrument 4, bosatta på landet. — Placenta prævia förekom 4 gånger i stad och 22 gånger på landet. Eklampsi uppträdde hos 2 barnaföderskor i stad och 33 på landet. Af tångförlossningarna uppgifvas 188 hafva blifvit verkställda af läkare och 6 af barnmorskor i stad samt 181 af

läkare och 120 af barnmorskor på landet. Skarpa instrument användes af läkare 30 gånger, 5 i stad och 25 på landet, samt 2 gånger af barnmorskor på landet.

Från barnbördshuset i Helsingfors hafva under året 36 elever efter afslutad kurs blifvit såsom barnmorskor utdimiterade; 18 barnmorskor hafva undergått förhör i instrumental förlossningskonst.

Under året hafva 152 ansökningar om barnmorskelevplats blifvit Medicinalstyrelsen inlemnade.

V. Rättsmedicin.

Under år 1899 verkställdes 476 medikolegala liköppningar, af hvilka 381 ägingo fullvuxna eller barn och 95 nyfödda eller foster. Dessutom undersöktes af prov. läkaren i Helsingfors distrikt ett kvinnolik för utrönande af huruvida skändning egt rum; resultatet negativt.

Dödsorsakerna hos fullvuxna och barn.

Län och provincialläkaredistrikt.	Sjelfmord.	Rus.	Mord eller dröp.	Olycks-händelse.	Sjukdom.	Outredd för röta.	Outredd för annan orsak.	Summa.
<i>Nylands.</i>								
Helsingfors	2	1	11	4	3	—	—	21
Lovisa	2	1	1	2	1	—	1	8
Ekenäs	1	—	3	2	—	—	—	6
Lojo	2	—	—	1	—	—	—	3
<i>Åbo och Björneborgs.</i>								
Åbo	3	2	1	5	1	—	—	12
Nystads	—	1	1	3	—	—	—	5
Rimito	—	—	—	1	—	—	—	1
Godby	1	—	—	—	—	—	—	1
Björneborgs	1	3*)	5	5	—	—	—	14
Ikalis	—	2	3	—	1	—	—	6
Tyrvis	—	—	2	—	—	—	—	2
Sälo	3	—	2	2	1	—	—	8
Hvittis	2	—	1	—	—	—	—	3
<i>Tavastehus.</i>								
Tavastehus	4	—	—	4	—	—	1	9
Hollola	3	—	1	1	1	1	—	7
Tammela	4	—	—	1	—	—	—	5
Tammerfors	1	1	3	2	2	1	—	10
Jämsä	1	—	1	—	—	—	—	2
Ruovesi	—	—	2	2	—	—	—	4
<i>Wiborgs.</i>								
Wiborgs	8	—	2	4	1	—	—	15
Fredrikshamns	3	—	2	1	—	—	—	6
Willmanstrands	—	—	1	4	1	—	—	6
S:t André	6	1	3	—	—	—	—	10

*) 1 kvinna.

Län och provincialläkaredistrikt.	Sjelfmord.	Rus.	Mord eller drap.	Olycks- händelse.	Sjukdom.	Outredd för röta.	Outredd för annan orsak.	Summa.
Mohla	2	1	1	2	—	—	—	6
Kexholms	2	2	2	1	—	—	—	7
Kronoborgs	2	—	—	2	1	—	—	5
Sordavala	—	—	—	4	—	—	—	4
Salmis	—	1	2	—	1	—	—	4
<i>S:t Michels.</i>								
S:t Michels	1	—	1	2	2	—	—	6
Heinola	—	—	1	—	—	—	—	1
Jorois	3	—	1	1	—	—	—	5
Nyslotts	—	1	1	—	—	—	—	2
<i>Kuopio.</i>								
Kuopio	3	—	—	4	—	—	—	7
Rautalampi	3	—	3	2	—	1	—	9
Idensalmi	1	—	—	3	—	—	—	4
Pielisjärvi	1	—	3	—	—	—	—	4
Tohmajärvi	2	—	—	1	2	—	—	5
Joensuu	—	—	1	5	—	—	—	6
<i>Wasa.</i>								
Wasa	—	1	7	2	—	1	—	11
Kristinestad	—	2	3	1	3	3	—	12
Nykarleby	—	—	2	—	—	—	—	2
Gamlakarleby	—	1	1	2	—	—	—	4
Kuortane	—	—	—	1	—	—	—	1
Jyväskylä	—	—	1	—	—	—	—	1
<i>Uleåborgs,</i>								
Uleåborgs	—	1	—	—	—	—	—	1
Brahestads	3	—	1	—	—	—	—	4
Kalajoki	—	—	—	2	—	—	—	2
Rovaniemi	2	—	—	1	—	—	—	3
Torneå	2	—	—	2	—	1	—	5
Kittilä	—	—	—	—	—	1	—	1
Summa	74	22	76	82	21	8	2	286
<i>Städerna.</i>								
Helsingfors	11	1	4	13	9	—	—	38
Borgå	—	—	1	1	—	—	—	2
Åbo	4	1	1	4	4	—	—	14
Raumo	—	—	1	—	—	—	—	1
Björneborg	3	2	2	1	1	—	—	9
Tavastehus	1	—	—	—	1	—	—	2
Tammerfors	2	—	—	1	1	—	—	4
Wiborg	5	1	5	4	3	—	—	18
Fredrikshamn	1	—	—	—	—	—	—	1
Nikolaistad	1	—	1	—	—	—	—	2
Kristinestad	—	—	1	—	—	—	—	1
Jakobstad	—	—	—	1	—	—	—	1
Gamlakarleby	—	—	1	—	—	—	—	1
Torneå	—	—	1	—	—	—	—	1
Summa	28	5	18	25	19	—	—	95

Dödsorsakerna hos nyfödda och foster.

Län och provincialläkare distrikt.	Örskning eller strypning.	Annat våld.	Brist på vård.	Olidig förtidsbörd.	Dodfödd fullgångnet.	Outredd för röta.	Svaghets.	Summa.
<i>Nylands.</i>								
Helsingfors	—	—	—	1	—	—	—	1
Lovisa	—	—	1	1	—	—	—	2
Ekenäs	—	—	—	—	1	—	—	1
Lojo	1	—	—	—	—	—	—	1
<i>Åbo och Björneborgs.</i>								
Åbo	1	—	1	—	—	—	—	2
Nystads	1	—	—	—	—	—	—	1
Rimito	—	—	—	—	1	—	—	1
Godby	—	—	—	1	—	—	—	2
Björneborgs	1	1	—	1	1	—	—	3
Ikalis	—	—	1	—	—	—	—	1
Salo	—	—	—	—	—	1	—	1
<i>Tavastehus.</i>								
Tavastehus	1	—	—	—	—	1	—	2
Hollola	—	—	—	—	—	1	—	1
Tammela	—	1	—	—	—	—	—	1
Tammerfors	3	—	—	—	—	1	—	4
Jämsä	1	—	2	1	—	2	—	6
Ruovesi	1	—	—	—	1	—	—	2
<i>Wiborgs.</i>								
Wiborgs	1	1	1	1	—	—	—	4
Fredrikshamns	—	—	—	—	—	1	—	1
Willmanstrands	1	—	—	—	—	—	—	1
S:t André	—	—	—	—	—	2	—	2
Mohla	—	—	—	—	—	1	—	1
Kexholms	—	—	—	—	—	—	1	1
<i>S:t Michels.</i>								
S:t Michels	1	—	—	1	—	1	—	3
Heinola	—	—	—	—	1	—	—	1
Jorois	—	—	—	2	—	1	—	3
Nyslotts	1	—	—	—	—	—	—	1
<i>Kuopio.</i>								
Kuopio	2	—	1	—	1	1	—	5
Rautalampi	1	—	—	1	—	—	—	2
Idensalmi	1	—	—	—	2	—	—	3
Pielisjärvi	—	1	—	—	1	—	—	2

Län och provinciälläkare distrikt.	Övåkning eller strypning.	Annat våld.	Brist på vård.	Ohlig föräldsbörd.	Dödföddt fullgånget.	Outredd för röta.	Svaghet	Summa.
<i>Wasa.</i>								
Kristinestad	1	—	—	—	—	—	—	1
Kuortane	—	—	—	—	—	1	—	1
Jyväskylä	—	1	—	—	3	—	—	4
<i>Uleåborgs.</i>								
Uleåborgs	—	1	—	—	—	—	—	1
Brahestads	—	—	—	1	—	—	—	1
Kalajoki	—	—	1	—	1	—	—	2
Haapajarvi	—	—	—	1	—	—	—	1
Kajana	—	—	—	3	—	—	—	3
Torneå	—	—	1	—	—	—	—	1
Pudasjärvi	—	—	—	—	—	1	—	1
Rovaniemi	—	—	1	—	—	—	—	1
Summa	19	6	10	15	13	15	1	79
<i>Städerna.</i>								
Helsingfors	2	—	—	3	—	—	—	5
Åbo	—	1	—	—	—	—	—	1
Tavastehus	1	—	—	—	—	—	—	1
Tammerfors	1	—	1	—	—	—	—	2
Wiborg	—	—	—	1	—	—	—	1
Fredrikshamn	—	—	—	1	—	—	—	1
Kexholm	1	—	—	—	—	—	—	1
Kuopio	—	—	—	—	—	—	1	1
Gamlakarleby	2	—	—	—	—	—	—	2
Kotka	1	—	—	—	—	—	—	1
Summa	8	1	1	5	—	—	1	16

Sjelfmordssättet.

	Män	Kvinnor
Hängning eller strypning	43	11
Strupens afskärning	4	—
Förgiftning	7	3
Med skjutvapen	13	1
Dränkning	11	7
Knifsår i buken	—	1
Kastat sig ut från ett fönster	—	1
	78	24 — 102

Af gifter användes: karbolsyra i 3, cyankalium i 2, svafvelsyra i 2 och i de öfriga fallen stryknin, chloralhydrat samt arseniksyrad kopparoxid.

Själfmördarens stånd eller yrke.

	Män	Kvinnor
Arbetare	23	6
Allmoge	28	17
Annat stånd eller yrke: Landthandlande 2, handlande 5, farmaceut, f. d. fältskär, litteratör, exekutionsbetjent, hushållerska, bokbindare, handelsbiträde 2, f. d. gen- darmunderofficer, fröken, fabriksuppsyningsman, rysk gymnasist, inspektor, sjöman, maskinist, bleckslagare, uppköpare, fru, folkskolelärarinna, guldsmed, kypare .	24	4
Summa	75	27 — 102

Såsom sinnesrubbade uppgifvas 25 män och 8 kvinnor; 1 man afdagatog sig under feberyrsel. I 5 fall voro själfmördarena berusade.

Själfmorden fördelade på månaderna.

Januari	7	Juli	8
Februari	3	Augusti	11
Mars	13	September	8
April	6	Oktober	7
Maj	13	November	10
Juni	12	December	4
		Summa	102

Mord eller dråp.

	Män	Kvinnor
Föröfvades förmedels trubbigt tillbygge å	30	3
” ” skarpt vapen	40	10
” ” skjutvapen	2	1
” ” gift (s. k. lutsten)	1	—
” ” kväfning eller strypning	3	—
” ” dränkning (barn)	1	2
” ” annan misshandel (barn)	1	—
Summa	78	16 — 94

I sjukdomar afledo:

	Män	Kvinnor
Hjärn- och lungslag	3	1
Hjärnhinneinflammation	1	—
Hjärnsvulst	1	—
Hjärnblödning	2	—
Fetthjärta	2	2

	Män	Kvinnor
Hjärtförlamning	5	3
Atheromatos i kransartererna	1	—
Aorta anevrysm, ruptur	1	—
Valvelfel	1	—
Lunginflammation	2	2
Bukhinneinflammation	1	—
Tarmkatarr (barn)	1	—
Tarminstjelpning	1	—
Förblödning efter förlossning	—	1
Kräfta	1	—
Tuberkulos.	1	—
Tarmtyfus	1	—
Blodförgiftning (septikämi)	2	—
Varförgiftning (pyämi)	1	—
Perniciös anemi.	1	—
Allmän svaghet (barn)	—	2
Summa	29	11 — 40

Olyckshändelser.

	Män	Kvinnor
Drunkning	40 ¹⁾	5 ¹⁾
Kväfning	6 ²⁾	2
Förfrysning	7 ³⁾	2
Förbränning.	3	2
Skott	4	3
Förgiftning	3 ⁴⁾	4 ⁴⁾
Fall eller stöt	5 ⁴⁾	—
Sprängskott.	1	—
Krossning af hufvudet	3	—
Förblödning efter åderlåtning	—	1
Fallande sten	1	—
Öfverkörd af bantåg.	10 ⁵⁾	1
„ „ åkdon	3	—
Kollision under velocipedåkning	1	—
Summa	87	20 — 107

¹⁾ Berusade 8 män, 1 kvinna.

²⁾ „ 3 „ (genom uppräkt föda).

³⁾ „ 2 „

⁴⁾ „ 3 „

⁵⁾ „ 7 „ ⁶⁾ Kolos 2 män, 4 kvinnor; svafvelsyra 1 män.

VI. Apoteksväsendet.

Vid ingången af år 1899 funnos i Finland 151 privilegierade apotek, deraf 34 med reala- och 117 med personela privilegier. Under året utfärdades privilegier för 3 nya apotek, nämligen:

30 Jan. i Nurmijärvi för apotekaren Fredrik Albin Koponen,

” ” i Loppis för provisorern Gunnar Ossian Aspelin och

2 sept. i Tammerfors för provisorern Felix Albin Relander.

Följande 9 äldre apotek hafva under året öfvergått till annan egare, nämligen:

20 Mars	4:e apoteket i Helsingfors	till provisorern	Karl Theodor Sundström,
1 Maj	” i Juga	” ”	Rurik Olsoni,
7 Juni	” i Lampis	” ”	Frans Edvin Bergroth,
21 ” 1:a	” i Tammerfors	” apotekaren	Karl Fredrik Heinonen,
” ”	” i Nådendal	” provisorern	Evald Anshelm Sarlin,
10 Aug.	” i Mustasaari	” ”	Berndt Julius Löwenmark,
” ”	” i Villmanstrand	” ”	Algot Bernhard Schlüter,
8 Sept.	” i Ekenäs	” apotekaren	Anton Gabriel Riedell och
27 Nov.	” i Hvittis	” provisorern	Oskar Benedikt Broms.

Hela antalet apotek i landet uppgick sålunda vid årets utgång till 154, deraf 34 med reala- och 120 med personela privilegier, samt af dessa sistnämnda 119 belagda med årlig skatt till kronan, uppgående sammanlagdt till 33,700 mark.

Privilegierna å ofvannämnda 154 apotek innehades af följande personer, på sätt ur vidfogade tvenne förteckningar framgår:

A. Förteckning å apotek med reala privilegier, eller stamapoteken, vid utgången af år 1899.

Privilegiets datum.			Orten.	Innehafvaren.
<i>Nylands län.</i>				
1884	Mars	26	Helsingfors 1:sta	Maurits Oskar Willhelms enka
1891	Maj	12	” 2:dra	Lars Edvard Stigzelius
1755	Sept.	24	” 3:dje	Kejsarl. Alexanders Universitet
1896	Okt.	26	Borgå	Emil Fredrik Mikander
1888	Sept.	26	Lovisa	Konrad Ferdinand Wahlroos
1899	Sept.	8	Ekenäs	Anton Gabriel Riedell
<i>Åbo och Björneborgs län.</i>				
1895	Aug.	14	Åbo 1:sta	Frans Emil Reims
1885	Jan.	14	” 2:dra	Daniel Lindeberg
1886	Nov.	24	Mariehamn	Clas Axel Furstenborg
1895	Mars	18	Björneborg 1:sta	Gustaf Wilhelm Widbom
1888	Jan.	31	Nystad	Johan Ludvig Malmunds arfv.
1898	Mars	14	Raumo	Wilhelm Palén
<i>Tvåstehus län.</i>				
1885	Jan.	21	Tvåstehus 1:sta	Viktor Pomoell
1899	Juni	21	Tammerfors 1:sta	Karl Fredrik Heinonen
<i>Wiborgs län.</i>				
1891	Maj	12	Wiborgs 1:sta	Karl Verner Relander
1898	Juli	28	Sordavala	Sven Holst
1887	Juni	1	Fredrikshamn	Alfons Nymalm
1877	Dec.	11	Kexholm	Oskar Edvard Thil
1899	Aug.	10	Willmanstrand	Algot Bernhard Schlüter
<i>S:t Michels län.</i>				
1879	Sept.	10	Heinola	Alfred Åkerman
1865	Mars	21	S:t Michel	Karl Gustaf Grenman
1895	Juli	11	Nyslott	Frans Bernhard Knifsund
<i>Kuopio län.</i>				
1872	Aug.	14	Kuopio 1:sta	August Emil Piispanen
1892	Aug.	9	Joensuu	Hugo Ferdinand Olsoni
<i>Wasa län.</i>				
1895	Aug.	14	Kristinestad	Henrik Johannes Sandlund
1895	Mars	11	Jakobstad	Karl Lennart Candolin
1895	Jan.	21	Nykarleby	Ivar Hjalmar Strandell
1853	Jan.	25	Nikolaistad	Herman Johan Lindebäck
1876	Juni	9	Jyväskylä	Frans Kiljander
1890	Apr.	22	Gamlakarleby 1:sta	Evert Wallin
<i>Uleåborgs län.</i>				
1896	Sept.	9	Uleåborgs 1:sta	Hugo Hjalmar Hasselblatt
1881	Juni	7	Brahestad	Karl Arthur Tennander
1878	Dec.	3	Torneå	Fredrik Gustaf Borg
1894	Nov.	27	Kajana	Fredrik William Stenius

B. Förteckning öfver personellt privilegierade apotek i Finland vid utgången af år 1899.

Privilegiets datum.			Orten.	Innehafvaren.
<i>Nylands län.</i>				
1899	Mars	20	Helsingfors 4:de	Karl Theodor Sundström
1896	Mars	16	" 5:te	Emil Julius Lemberg
1897	Maj	17	" 6:te	Emil Sandroos
1889	Mars	19	" 7:de	Hugo Lojanders enka
1898	Dec.	12	" 8:de	Gustaf Theodor Waldemar Kyrklund
1889	Mars	19	" 9:de	Nikolai Artemjeff
1895	Jan.	21	Lojo	Gustaf Magnus Blom
1887	Mars	29	Pojo	Johan Wilhelm Wickroos
1884	Sept.	9	Hangö	Hjalmar Hugo Lindgrén
1888	Jan.	31	Mäntsälä	Karl Emil Nyberg
1893	Febr.	27	Wichtis	Frans Alexander Valdemar Salenius
1897	Juli	21	Ingå	Leonard Forsgård
1899	Jan.	30	Nurmijärvi	Fredrik Albin Koponen
<i>Åbo och Björneborgs län.</i>				
1879	Juni	26	Åbo 3:dje	Berndt Wilhelm Strömberg
1888	Febr.	7	" 4:de	August Kyrklund
1891	Aug.	12	" 5:te	Frans Eskil Ditzler
1899	Juni	21	Nådendal	Evald Anshelm Sarlin
1892	Jan.	26	Salo	Arthur Julius Lindroos
1883	Okt.	23	Ikalis	Sven Evert Strömmer
1888	Sept.	26	Tyrvis	Otfrid Abelard Bäckman
1899	Nov.	27	Hvittis	Oskar Benedikt Broms
1890	Juni	11	Björneborg 2:dra	Karl Johan Juselius
1896	Aug.	5	Sastmola	Axel Dammert
1898	Aug.	17	Kimito	Clas Eugène Classon Linnell
1887	Nov.	22	Eura	Hjalmar Tollet
1890	Juni	5	Loimijoki	Gottfrid Waldemar Norrman
1892	Okt.	17	S:t Märrens	Wilhelm Calamnius
1894	Febr.	5	Kumo	Henrik Alfred Fonselius
1893	Okt.	16	Björneborg 3:dje	Johan Bernhard Sundblom
1896	Okt.	5	Bjerno	Edvard Felix Hellén
1897	Mars	1	Pöytis	Axel Gustafsson
1898	Aug.	24	Tavastkyrö	Viktor Napoleon Törnvall
<i>Tavastehus län.</i>				
1891	Jan.	21	Tavastehus 2:dra	Frithiof Schauman
1893	Okt.	30	Tammerfors 2:dra	Adolf Eredrik Borg
1886	Mars	9	" 3:dje	Amil Adolf Schéele
1892	Sept.	7	" 4:de	Karl Volter Aschan
1899	Sept.	2	" 5:te	Felix Albin Relander
1893	Juni	8	Jämsä	Frans Johan Lorentz Spolander
1896	Mars	10	Tammela	Karl Theofron Hällström
1895	Aug.	28	Lahtis	Aron Valfrid Grönmark
1893	Apr.	17	Ruovesi	Linus Wangel
1886	Juli	7	Sääksmäki	Hjalmar Hällfors
1885	Juni	18	Riihimäki	Knut Viktor Sahlberg
1887	Juli	22	Kuhmois	Johan Gustaf Spolander
1898	Jan.	24	Somero	Ferdinand Liljelund
1898	Maj	23	Orihvesi	Vilhelm Alexander Sjöström
1892	Sept.	13	Akkas	Gustaf Wilhelm Rothberg
1891	Nov.	17	Korpilaks	Karl Wilhelm Backmans enka
1893	Febr.	27	Urdiala	Johan August Nylander
1899	Juni	7	Lampis	Frans Edvin Bergroth
1898	Juni	21	Kangasala	Emil Vilhelm Helenius
1899	Juni	7	Loppis	Gunnar Ossian Aspelin
<i>Wiborgs län.</i>				
1891	Febr.	18	Wiborgs 2:dra	Wilhelm Schwindt
1896	Jan.	27	" 3:dje	Frithiof Alexis Schalien
1897	Juli	14	" 4:de	Yrjö Fredrik Björklund
1896	Febr.	24	Impilaks	Teppo Huttunen
1898	Okt.	17	Imatra	Waldemar August Schéele
1893	Dec.	4	Mohla	Emil Dahl
1893	Okt.	16	Kivinebb	Berndt Johan Bask

Privilegiets datum.			Orten.	Innehafvaren.
1894	Maj	15	Kotka	Magnus Malcolm Björklund
1898	Okt.	16	Kronoborg	Karl Axel Rosenberg
1896	Apr.	20	Nykyrka	Valter Karl Gustaf Gadd
1891	Aug.	12	S:t Andrea	Emil Edvard Wikman
1898	Febr.	14	Kouvola	Lars Adolf Winter
1895	Jan.	28	Säkijärvi	Johannes Leskinens sterbhus
1897	Dec.	6	Jaakimvaara	Emil Dahlin
<i>S:t Michels län.</i>				
1895	Aug.	28	Jokkas	Oskar Johan Allén
1890	Juli	25	Jorois	Karl Amatus Hultman
1886	Dec.	7	Sysmä	Herman Forsman
1872	Jan.	16	Mäntyharju	Adolf Fredrik Domander
1889	Juli	29	Rantasalmi	Gustaf Widing
1889	Sept.	12	Heinävesi	Henrik Gustaf Kinnunen
1898	Maj	10	Pieksämäki	Niilo Alexis Teittinen
1896	Febr.	10	Kristina	Emil Weckman
1895	Apr.	30	Leivonmäki	Eliel Petter Löfberg
1897	Nov.	15	Kangasniemi	Alfred Ekelund
<i>Kuopio län.</i>				
1880	Dec.	20	Kuopio 2:dra	Emil Wilhelm Nevander
1875	Febr.	16	Iidensalmi	Gustaf Fredrik Ignatius
1886	Dec.	15	Leppävirta	Otto Fredrik Randén
1865	Maj	16	Nurmes	Fredrik Willehad Calonius
1868	Juni	16	Rautalampi	Adolf Wilhelm Jäderholm
1866	Mars	7	Tohmajärvi	Karl Johan Nyman
1897	Jan.	18	Pielavesi	Uno Alexander Haglund
1893	Mars	6	Nilsia	Emil Molanders enka
1897	Juli	14	Pielisjärvi	Frans Theodor Åkerman
1892	Febr.	2	Ilomants	Herman Brynolf Strömmer
1899	Maj	1	Juukka	Rurik Olsoni
1898	Febr.	28	Libelits	Uno Vilhelm Lundén
1897	Juli	21	Karttula	Johan Adolf Kolehmaiaen
<i>Wasa län.</i>				
1884	Jan.	16	Nikolaistad 2:dra	Karl Fredrik Mandelin
1860	Apr.	6	Gamlakarleby 2:dra	Frans Löfhjelm
1893	Mars	21	Alavo	Eliel Roos
1897	Apr.	12	Ilmola	Ernst August Grönroos
1893	Dec.	4	Keuru	John Huovinen
1879	Aug.	20	Lappo	Johan Wahander
1899	Aug.	10	Mustasaari	Berndt Julius Löwenmark
1891	Juni	18	Öfvermark	Uno Kalm
1880	Sept.	22	Saarijärvi	Frans Viktor Hjulman
1888	Sept.	26	Karstula	Walfrid Idman
1892	Dec.	5	Wiitasaari	Hjalmar Drake
1880	Febr.	10	Wörå	Joël Salin
1895	Nov.	18	Kaskö	Heurik Johan Richard Lindström
1890	Febr.	11	Wirdois	Uriel August Heikel
1890	Juni	5	Jalasjärvi	Oskar Evert Dahlin
1890	Dec.	16	Storkyrö	Karl Abiel Chydenius
1891	Dec.	8	Pihtipudas	Karl Johan Bastmans enka
1893	Febr.	6	Lappajärvi	Karl Hugo Jung
1895	Apr.	30	Laukas	Karl August Eklund
<i>Uleåborgs län.</i>				
1893	Nov.	6	Uleåborgs 2:dra	Arthur Hasselblatt
1897	Apr.	12	” 3:dje	Karl Gustaf Mikael Toppelius
1898	Okt.	3	Haapavesi	Albert Georg Dyhr
1891	Maj	20	Kalajoki	Ossian Hedman
1895	Nov.	18	Kemi	Fredrik Johan Skippari
1883	Okt.	9	Rovaniemi	Johau Oskar Björnström
1891	Okt.	6	Pudasjärvi	Karl Arrhenius
1898	Aug.	24	Muhos	Johan Kristian Lundén
1891	Aug.	26	Nivala	Oskar Agabus Nordberg
1893	Okt.	16	Pyhäjoki	Herman Albin Silander
1898	Mars	14	Kittilä	Axel Konstantin Castrén
1897	Mars	1	Hyrynsalmi	Carl Robert Strunck

Medels resolution af den 19 Juli har Kejs. Senaten meddelat innehafvaren af apoteket i Raivola by af Kivinebb socken, Berndt Johan Bask, tillstånd at flytta apoteket till Terijoki by inom samma socken.

Apotekarebref äro utfärdade för följande provisorer:

Febr. 10.	Gustaf Theodor Waldemar Kyrklund
Maj 10.	Karl Theodor Sundström
Juli 28.	Ewald Anshelm Sarlin
Aug. 24.	Algot Bernhard Schlüter
Sept. 12.	Berndt Julius Löwenmark
Okt. 10.	Frans Edvin Bergroth
Nov. 24.	Felix Albin Relander
Dec. 21.	Oskar Benedikt Broms.

Offentlig provisorsexamen inför Medicinalstyrelsen aflades under året af följande 25 farmaciestudiosi, hvilka dervid godkändes som provisorer:

April 20.	Arpa Arthur Sörman
„ 27.	Jakob Lesoff
„ „	Anders Richard Lindgrén
„ „	Adolf Fredrik Löthman
„ 29.	Arndt August Huhtinen
Maj 16.	Allan Menotti Malin
„ 25.	Mathias Arthur Valentin Kronqvist
„ 27.	Georg Emil Örnghjelm
„ „	Robert Leonard Bäck
„ „	Georg Jansson
Juni 2.	Anna Eva Emilia Lindholm
„ „	Karl Henrik Holm
Okt. 11.	Ilmari Reinhold Lindqvist
Nov. 3.	Edvard Johannes Forsman
Dec. 22.	Pekka Wille Koponen
„ „	Alexander Edvin Westin
„ „	Matti Calonius
„ „	Arthur Johan Carén
„ „	Anders Adiel Watanen
„ „	Hannes Lackström
„ „	Karl Uno Roos
„ „	Ernst Anders Hallikainen
„ „	Verner Eliel Grenman
„ 30.	Otto Fredrik Fernström
„ „	Oskar Magnus Kræmer.

Inför Medicinalstyrelsen arställdes offentligt förhör med följande 40 apotekselever, hvilka dervid godkändes som farmaciestudiosi:

Maj	31.	Ferdinand Taberman
"	"	Hjalmar Gahmberg
"	"	Toivo Martikainen
"	"	Gustaf Elert Roselius
"	"	Albin Edvard Nylund
"	"	Bertel Adler
"	"	Viktor Ollqvist
"	"	Kurt Magnus Leopold Oppman
"	"	Gösta Sevon
"	"	Karl Oskar Blomqvist
"	"	Hans Börje Calonius
"	"	Alexis Gustaf Emanuel Sandqvist
"	"	Väinö Gabriel Helenius
"	"	Johannes Kockström
"	"	Selma Josefina Strand
"	"	Olof Primus Cajander
"	"	Viktor Rissanen
Nov.	30.	Johan Erland Levàn
"	"	Viktor Lennart Schauman
"	"	Max Runar Sandelin
"	"	Wasili Smirnoff
"	"	Edvin Gustaf v. Schantz
"	"	Otto Korhonen
"	"	Gustaf Valter Lindroos
"	"	Karl Alfred Hallén
"	"	Axel Vilhelm Löthman
"	"	Oiva Maria Kettunen
"	"	Lars Arthur Lundahl
"	"	Viktor Edvard Vilhelm Nyfors
"	"	Axel Alexander Helenius
"	"	Jalo Jaakko Kekoni
"	"	Väinö Edvard Miettinen
"	"	Allan Edvard Grönblom
"	"	Ernst Gunnar Wahlberg
"	"	Sigurd Vilhelm Konrad Möller
"	"	Ellen Jenny Kolis
"	"	Hjalmar Harlin

Nov. 30. Ida Aurora Carelius
 „ „ Karl Leopold Tojkander
 „ „ Fanny Maria Elina Granqvist.

Efter derom af Medicinalstyrelsen utverkadt tillstånd anställdes under året å apoteken i landet 43 manliga och 28 qvinliga farmacie elever.

Under år 1899 funnos under särskilda apotek lydande filialapotek eller apotekslådor inrättade och uppställda till ett antal af:

inom Nylands län	6
„ Abo och Björneborgs län	13
„ Tavastehus län	6
„ Wiborgs län	16
„ St Michels län	4
„ Kuopio län.	10
„ Wasa län	15
„ Uleåborgs län	10

eller till ett sammanlagdt antal af 80 st. Under året meddelades af Medicinalstyrelsen tillstånd till inrättande af följande nya apotekslådor:

Maj 5. I Sagu socken under apoteket i Kimito
 Aug. 17. „ Wirmo „ „ i Nystad
 Nov. 14. „ Parkano „ „ i Ikalis
 Dec. 29. „ Paavola „ „ i Brahestad.

Af förut öppenhållna apotekslådor har den vid Imatra belägna under året indragits, sedan sjelfständigt apotek blifvit å orten inrättadt. Antalet af beviljade, men icke ännu uppställda apotekslådor utgjorde vid årets utgång 3 st.

Den å samtliga apotek och filialer tjenstgörande personalen, apotekens egare icke inberäknade, utgjordes af 347 legitimerade biträden och 193 elever, eller inalles 540 personer, fördelade på följande sätt:

	Provisorer		Farmac. stud.		Elever	
	manl.	qvinl.	manl.	qvinl.	manl.	qvinl.
å apoteken	82	1	156	27	126	66
å filialerna	42	—	33	6	—	1
Summa	124	1	189	33	126	67

Antalet under året till privatpersoner expedierade läkarerecept utgjorde: från apoteken 1,172,328 och från filialerna 92,639, eller tillsammans 1,264,967. Häri äro de till sjukhusen och andra allmänna inrättningar utgifna icke inberäknade

Det farmaceutiska resestipendiet för året har af Kejs. Senaten tilldelats provisoru Edvard Manasse Malmberg.

Under året ha följande apoteks innehafvare aflidit:

Febr. 13. Apot. i Säkkijärvi, Johannes Leskinen

Nov. 24. „ i S:t Mårtens, Wilhelm Viktor Calamnius.

Apoteksvisitationer hafva af vederbörande provincialläkare anställt, och hafva dessa dervid icke haft några svårare anmärkningar att anföra. Några yppade smärre brister ha omedelbart blifvit rättade.

VII. Veterinärväsendet.

Antalet legitimerade veterinärer i Finland utgjorde vid ingången af år 1899 34.

Rättighet att i landet utöfva djurläkareyrket meddelades af Medicinalstyrelsen:

Januari 27 åt djurläkaren Karl Adolf Alfred Nyberg.

Juli 21 åt djurläkaren Otto Henrik von Essen och

September 1 åt djurläkaren Artur Emil Gunnar Hellsberg.

Vid utgången af år 1899 var således, då ingen djurläkare under året afled, veterinärernas i landet antal 37, af hvilka 32 innehade statstjent.

Under året har endast följande utnämning egt rum:

December 15. Djurläkaren Artur Emil Gunnar Hellsberg till länedjurläkare i Kemi distrikt.

Stationsorten för länedjurläkaren på Aland har enligt Kejslerliga Senatens beslut af den 13 April 1899 från Mariehamns stad förflyttats till Godby by uti Finström socken.

Stipendier för veterinärstudier hafva år 1899 tilldelats veterinärstuderandene O. A. Wuorio, J. E. Engdahl, G. G. Bask, G. Ekkvist, V. A. Warttainen, K. I. Gummerus, H. L. Wasz, K. E. F. Albrecht, I. E. Helenius och J. I. Hertzén enhvar 1,200 mark. Dessutom tilldelades af Kejslerliga Statens länedjurläkaren i Kronoborgs distrikt O. V. Löfman ett reseunderstöd om 600 mark för resa till 7:nde internationella veterinärkongressen i Baden—Baden och länedjurläkaren i Helsingfors distrikt G. L. Lundgren 500 mark för genomgående i Stockholm af en kurs i bakteriologi.

Samtliga läneveterinärer och alla öfriga i landet praktiserande veterinärer med undantag af tvänne hafva till Medicinalstyrelsen inlemnad föreskrifven årsberättelse och uppgift öfver iakttagna sjukdomsfall bland husdjuren. Enligt dessa uppgifter hafva under året inalles 27,177 sjuka djur, nämligen 16,276 hästar, 7,693 nötkreatur, 647 får, 836 svin och 1,725 hundar, af ofvannämde veterinärer under året blifvit behandlade. Fördelningen af dessa sjukdomsfall på de skilda länen framgår ur följande tabellariska sammanställning.

L ä n.	S j u k d o m s f a l l b l a n d					Summa.
	Hästar.	Nötkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.	
Nylands	2,667	1,095	9	73	344	4,188
Åbo och Björneborgs . . .	3,405	1,128	28	145	481	5,187
Tavastehus	1,815	1,108	140	173	169	3,405
Wiborgs	3,369	1,746	178	237	419	5,949
S:t Michels	733	542	43	61	20	1,399
Kuopio	1,055	710	2	33	39	1,839
Wasa	2,527	833	247	69	175	3,851
Uleåborgs	705	531	—	45	78	1,359

Af dessa sjukdomsfall hafva blifvit anmälda: af *länedjurläkaren i Helsingfors* 1,420—1,123 hästar, 137 nötkreatur och 160 hundar; af *stads-veterinären i Helsingfors* 944—550 hästar, 261 nötkreatur, 4 får, 19 svin och 110 hundar; af *länedjurläkaren i Lovisa* 1,240—738 hästar, 416 nötkreatur, 5 får, 40 svin och 41 hundar; af *länedjurläkaren i Ekenäs* 584—256 hästar, 281 nötkreatur, 14 svin och 33 hundar; af *länedjurläkaren i Åbo* 1,264—1,017 hästar, 86 nötkreatur, 1 får, 15 svin och 145 hundar; af *veterinär K. A. Nyberg i Åbo* 939—768 hästar, 56 nötkreatur, 2 svin och 113 hundar; af *länedjurläkaren i Björneborg* 1,354—638 hästar, 436 nötkreatur, 22 får, 93 svin och 165 hundar; af *länedjurläkaren i Godby* 281—190 hästar, 70 nötkreatur, 5 får, 8 svin och 8 hundar; af *länedjurläkaren i Salo* 896—452 hästar, 417 nötkreatur, 6 svin och 21 hundar; af *t. f. länedjurläkaren i Ikaalis* 453—340 hästar, 63 nötkreatur, 21 svin och 29 hundar; af *länedjurläkaren i Tavastehus* 1,083 500 hästar, 423 nötkreatur, 19 får, 38 svin och 103 hundar; af *länedjurläkaren i Tammerfors* 1,210—916 hästar, 240 nötkreatur, 15 svin och 39 hundar; af *länedjurläkaren i Kuhmois* 269—128 hästar, 116 nötkreatur, 15 svin och 10 hundar; af *veterinärläraren å Mustiala* 843—271 hästar, 329 nötkreatur, 121 får, 105 svin och 17 hundar; af *länedjurläkaren i Wiborg* 413—153 hästar, 92 nötkreatur, 84 får, 7 svin och 77 hundar; af *veterinär N. Bruun i Wiborg*

1,888—1,182 hästar, 382 nötkreatur, 34 får, 41 svin och 249 hundar; af *länedjurläkaren i Nykyrka* 802—383 hästar, 293 nötkreatur, 14 får, 91 svin och 21 hundar; af *länedjurläkaren i Kronoborg* 1,371—931 hästar, 366 nötkreatur, 37 får, 31 svin och 6 hundar; af *länedjurläkaren i Pitkäranta* 884—207 hästar, 570 nötkreatur, 9 får, 67 svin och 31 hundar; af *regementsveterinären i Willmanstrand* 591—513 hästar, 43 nötkreatur och 35 hundar; af *länedjurläkaren i S:t Michel* 879—454 hästar, 344 nötkreatur, 35 får, 44 svin och 2 hundar; af *länedjurläkaren i Heinola* 520—279 hästar, 198 nötkreatur, 8 får, 17 svin och 18 hundar; af *länedjurläkaren i Kuopio* 1,203—664 hästar, 494 nötkreatur, 2 får, 21 svin och 22 hundar; af *länedjurläkaren i Joensuu* 455—229 hästar, 208 nötkreatur, 12 svin och 6 hundar; af *länedjurläkaren i Idensalmi* 181—162 hästar, 8 nötkreatur och 11 hundar; af *länedjurläkaren i Nikolaistad* 1,114—767 hästar, 228 nötkreatur, 13 svin och 106 hundar; af *länedjurläkaren i Kristinestad* 1,611—523 hästar, 298 nötkreatur, 200 får, 10 svin och 30 hundar; af *länedjurläkaren i Lappo* 1,139—863 hästar, 197 nötkreatur, 34 får, 19 svin och 26 hundar; af *länedjurläkaren i Saarijärvi* 537—374 hästar, 110 nötkreatur, 13 får, 27 svin och 13 hundar; af *länedjurläkaren i Uleåborg* 719—386 hästar, 259 nötkreatur, 10 svin och 64 hundar; af *länedjurläkaren i Haapavesi* 491—200 hästar, 247 nötkreatur, 33 svin och 11 hundar samt af *länedjurläkaren i Kemi* 149—119 hästar, 25 nötkreatur, 2 svin och 3 hundar.

För särskilda ändamål hafva besigtigats: af *länedjurläkaren i Helsingfors* 59, af *länedjurläkaren i Tavastehus* 403, af *länedjurläkaren i Tammerfors* 341, af *länedjurläkaren i Nykyrka* 145, af *länedjurläkaren i Pitkäranta* 603, af *länedjurläkaren i Saarijärvi* 61 och af *länedjurläkaren i Lappo* 67 djur.

Rörande förekomsten af infektionssjukdomar bland husdjuren inhemtas ur veterinärernes årsberättelser i hufvudsak följande.

Aktinomykos iaktogs hos inalles 149 djur, nämligen inom Nylands län 26, inom Åbo län 39, inom Tavastehus län 42, inom Wiborgs län 22, inom S:t Michels län 3, inom Kuopio län 4, inom Wasa län 11 och inom Uleåborgs län 2 fall.

Godartad beskällaresjuka iaktogs hos 1 häst inom Nylands län.

Blodstallning förekom inom alla län. Af denna sjukdom äro under året anmälda 1,047 fall, hvaraf inom Nylands län 162, inom Åbo län 98, inom Tavastehus län 146, inom Wiborgs län 149, inom S:t Michels län 104, inom Kuopio län 310, inom Wasa län 50 och inom Uleåborgs län 28 fall. För behandling af i blodstallning insjuknade kreatur hafva under året af läneveterinärerne 102 tjänsteresor företagits.

Elakartad katarralfeber observerades hos inalles 13 djur, hvaraf 4 inom Nylands län, 2 inom Wiborgs län, 2 inom Wasa län och 5 inom Uleåborgs län. Med anledning af denna sjukdom verkställdes 5 tjänsteresor.

Influenta hos hästar uppträdde i likhet med föregående år i stor utsträckning inom Kristinestads länejurläkaredistrikt, hvarest iakttogos 265 fall. Förutom dessa fall observerades yttermera 7 fall inom Wasa län samt 40 fall inom Åbo län, 9 inom Tavastehus län och 5 inom Wiborgs län eller inalles 326 fall. På grund af denna sjukdom verkställdes under året 7 tjensteresor.

Infektiös kastning var i likhet med tidigare allmänt spridd i Uleåborgs län i synnerhet inom Haapavesi länejurläkaredistrikt, der densamma uppgifves hafva förekommit inom de flesta kommuner. Äfven inom Kiuruvesi socken af Kuopio län skall denna sjukdom fortsättningsvis hafva förekommit. Af veterinärerne anmäldes under året 354 fall af infektiös kastning, deraf inom Tavastehus län 67, inom Wiborgs län 84, inom St: Michels län 5, inom Kuopio län 19, inom Wasa län 44 och inom Uleåborgs län 135 fall. För bekämpande af denna sjukdom företogos under året af läneveterinärerne 12 tjensteresor.

Koppor hos kor äro anmälda inom Nylands län 3, inom Åbo län 21, inom Tavastehus län 25, inom Wiborgs län 11, inom Kuopio län 7, inom Wasa län 3 och inom Uleåborgs län 1 fall eller inalles 71 fall. 2 tjensteresor hafva till följd af denna sjukdom företagits.

Lungröta uppträdde mycket allmänt i Helsingfors och dess omnejd dock af ganska lindrig art. Äfven i trakten af Willmanstrand var denna sjukdom ganska spridd men här uppträdde den dock mildare än senaste år. Af lung-röta iakttogos inalles 638 fall, hvaraf inom Nylands län 484, inom Åbo län 3, inom Tavastehus län 2, inom Wiborgs län 104, inom Kuopio län 13 och inom Wasa län 32 fall. Denna sjukdom har föranledt 2 tjensteresor.

Ulcerös lymfangit hos hästar uppträdde endast inom Salmis länejurläkaredistrikt af Wiborgs län, hvarest 2 fall af länejurläkaren iaktogs. Begge dessa hästar tillfrisknade. För behandling af dessa sjukdomsfall företogos 2 tjensteresor.

Mjeltbrand förekom inom alla län med undantag af St: Michels mestadels dock endast med enstaka fall. Under sommaren uppträdde dock inom Salmis länejurläkaredistrikt af Wiborgs län en mycket svårartad mjeltbrands-epizooti. Smittan hemtades med kringvandrande zigenare från Olonetzska guvernementet i Ryssland, hvarest sjukdomen torde hafva härjat tidigare på sommaren. För att möjliggöra ett verksamt bekämpande af sjukdomen blefvo tvänne extra veterinärer förordnade att biträda länejurläkaren. Dödsfallen inom Salmis distrikt uppgifvas till inalles 196, deraf 48 hästar, 86 nötkreatur, 9 får och 53 svin. Antagligen stupade dock ännu flere djur i synnerhet får i denna sjukdom ehuru alla dödsfall icke kommo till länejurläkarens kännedom. Inalles anmäldes af veterinärerne under året 326 fall af mjeltbrand, nämligen inom Nylands län 5, inom Åbo län 19, inom Tavastehus län 1, inom Wiborgs län 254, inom Kuopio län 21, inom Wasa län 6 och inom Uleåborgs

län 20 fall. På grund af denna sjukdom företogs af länedjurläkarene under året 64 tjänsteresor.

Mjeltbrandsemfysem uppträdde inom Wiborgs och Kuopio län med resp. 1 och 7 fall och föranledde 2 tjänsteresor.

Farsotartad munsjuka uppgifves om våren hafva förekommit allmänt inom Kronoborgs distrikt. Af denna sjukdom observerades inalles 31 fall, deraf inom Åbo län 3 och inom Wiborgs län 28.

Petekialfeber iaktogs hos inalles 25 hästar, deraf inom Nylands län 1, inom Åbo län 4, inom Tavastehus län 5, inom Wiborgs län 9 samt inom ett hvar af St Michels, Kuopio och Wasa län 2.

Pyämi och septikämi förekom hos 30 djur fördelade på följande sätt inom länen: Nylands 1, Åbo 5, Tavastehus 1, Wiborgs 17, Kuopio, Wasa och Uleåborgs ett hvar 2.

Qvarka förekom inom alla län och var isynnerhet mycket allmänt utbredd inom Wiborgs och Saarijärvi länedjurläkaredistrikt. Inalles iaktogs 1,044 fall af denna sjukdom, hvaraf inom Nylands län 66, inom Åbo län 140, inom Tavastehus län 89, inom Wiborgs län 301, inom St Michels län 88, inom Kuopio län 94, inom Wasa län 236 och inom Uleåborgs län 30 fall. På grund af qvarka företogo länedjurläkarene inalles 40 tjänsteresor.

Rabies uppträdde endast inom Wiborgs, Nykyrka och Salmis länedjurläkaredistrikt. Inom dessa distrikt anmäldes af veterinärerne resp. 6, 5 och 18. eller inalles 29 fall. Dessutom blefvo några tiotal hundar, som varit utsatta för smitta dödade före sjukdomens utbrott. Af läneveterinärerne i ofvannämnda distrikt företogs med anledning af rabies 19 tjänsteresor.

Rots förekom hos inalles 11 hästar, nämligen inom Nylands län 6, inom Wiborgs län 3 och inom hvardera af Kuopio och Wasa län 1. Samtliga dessa djur blefvo aflivade sedan diagnosen säkerstälts medels mallein. Denna sjukdom föranledde 13 tjänsteresor.

Rödsjuka hos svin uppträdde inom 6 län dock endast med spridda fall. Inalles anmäldes häraf 93 fall, af hvilka inom Nylands län 7, inom Åbo län 24, inom Tavastehus län 18, inom Wiborgs län 26, inom Kuopio län 8 och inom Wasa län 10 fall. 4 tjänsteresor företogs på grund af denna sjukdom.

Stelkramp har iakttagits i 37 fall, nämligen inom Nylands län 2, inom Åbo län 10, inom Tavastehus län 1, inom Wiborgs län 10, inom Kuopio län 3, inom Wasa län 10 och inom Uleåborgs län 1 fall.

Infektös tarmkatarr hos kalffvar observerades uti 46 fall, hvaraf 24 inom Nylands län, 17 inom Åbo län, 1 inom Wiborgs län och 4 inom Wasa län. Dessutom uppträdde denna sjukdom inom 5 ladugårdar uti Wiborgs länedjurläkaredistrikt.

Valpsjukan förekom inom alla län, hufvudsakligen uti städerna. Inalles iakttogos häraf 321 fall. Af dessa förekommo 58 inom Nylands län, 52 inom Åbo län, 20 inom Tavastehus län, 128 inom Wiborgs län, 5 inom St: Michels län, 3 inom Kuopio län, 51 inom Wasa län och 4 inom Uleåborgs län.

I och för *undersökning med tuberkulin* hafva af länedjurläkarene under året verkstälts 174 tjänsteresor, och för dessa förrättningar har af Medicinalstyrelsen utgifvit 6,091 ccm. tuberkulin medförande en kostnad af 2,241 mark 95 penni. Inalles hafva under året af landets samtliga veterinärer 18,187 djur blifvit undersökta med tuberkulin och af dessa reagerade 2,247, motsvarande 12,35 %.

Närmare öfversigt öfver under året iakttagna sjukdomsfall bland husdjur samt öfver af veterinärerne företagna tjänsteresor och verkställda undersökningar med tuberkulin lemna efterföljande tabeller.

Sammanställning af veterinärernes uppgifter öfver af dem år 1899 iakttagna
sjukdomsfall bland husdjur.

Nylands län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkräuter.	Får.	Svin.	Hundar.
Actinomycosis	—	26	—	—	—
Anthrax	—	4	—	1	—
Coryza maligna bovis	—	4	—	—	—
Erysipelas malignum	—	—	—	7	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	58
Gastroenteritis infectiosa vituli	—	24	—	—	—
Hæmoglobinuria bovis	—	162	—	—	—
Influenza pectoralis	484	—	—	—	—
Malleus humidus vel farciminosus	6	—	—	—	—
Morbus coitus benignus	1	—	—	—	—
Morbus maculosus	1	—	—	—	—
Pyæmia vel Septicæmia	—	1	—	—	—
Rhinitis streptococcica equi	66	—	—	—	—
Tetanus	2	—	—	—	—
Tuberculosis	—	84	—	1	—
Varicellæ	—	3	—	—	—
Eclampsia puerperalis	—	66	—	—	—
Hydrocephalus	3	—	—	—	—
Paraplegia post partum	—	11	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	7	—	2	—	22
Rhinitis catarrhalis	2	—	1	—	—
Laryngitis	117	1	—	—	2
Bronchitis	243	—	—	—	3
Emphysema pulmonum	67	1	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	26	—	—	5	—
Alii organorum respirationis morbi	2	1	—	—	2
Pericarditis	1	1	—	—	—
Lymphangitis	32	—	—	—	1
Alii organorum circulationis morbi	4	—	—	—	—
Vitia dentium	80	3	—	—	2
Pharyngitis	14	—	—	3	—
Corpora extranea oesophagi	—	5	1	—	—
Gastroenteritis	63	102	—	3	43
Dyspepsia	17	51	—	—	1
Enteralgia	108	1	—	—	—

Sjukdomens namn.	Hästar.	Nötkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Tympanitis	—	36	—	—	—
Obstipatio	18	6	1	1	5
Hernia	6	12	—	1	2
Helminthiasis apparatus digestionis	3	—	—	1	16
Icterus	—	8	—	—	—
Distomatosis	—	6	—	—	—
Alii organorum digestionis morbi	2	4	—	—	10
Morbi oculorum	23	9	—	—	29
Morbi aurium	3	3	—	—	33
Castratio	19	9	4	15	10
Prolapsus vaginæ vel uteri	—	24	—	—	—
Metritis	1	13	—	—	1
Retentio secundinarum	—	34	—	—	—
Dystochia	1	25	—	—	—
Mastitis	6	41	—	—	—
Alii organorum urogenitalium morbi	18	15	—	1	1
Rachitis vel Osteomalacia	—	—	—	27	1
Alii morbi constitutionales	3	1	—	1	—
Morbi ossium	35	—	—	—	4
Morbi articulationum	251	32	—	2	6
Tendinitis et Tendovaginitis	181	9	—	—	1
Bursitis	51	13	—	—	—
Morbi unguarum	185	30	—	—	2
Alii organorum locomotionis morbi	7	2	—	—	—
Vulnus	246	24	—	1	43
Abscessus vel Phlegmone	27	15	—	—	5
Tumor benignus	28	3	—	—	8
Tumor malignus	3	1	—	—	—
Eczema	37	31	—	—	11
Dermatitis	76	—	—	—	—
Herpes tonsurans	—	10	—	—	—
Scabies	—	68	—	—	7
Parasiti pellis	12	54	—	—	3
Alii externarum partium morbi	83	6	—	—	11
Intoxicatio	1	—	—	3	1
Summa	2,667	1,095	9	73	344

Åbo och Björneborgs län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Nötkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Actinomycosis	1	33	5	—	—
Anthrax	4	15	—	—	—
Erysipelas malignum	—	—	—	24	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	52
Gastroenteritis infectiosa vituli	—	17	—	—	—
Hæmoglobinuria bovis.	—	98	—	—	—
Influenza erysipelatosä	40	—	—	—	—
Influenza pectoralis	3	—	—	—	—
Morbus maculosus	4	—	—	—	—
Pyæmia vel Septicæmia	4	1	—	—	—
Rhinitis streptococcica equi	140	—	—	—	—
Stomatitis pustulosa contagiosa	3	—	—	—	—
Tetanus	4	5	—	—	1
Tuberculosis	—	271	—	—	—
Variolæ	—	21	—	—	—
Eclampsia puerperalis.	—	53	—	—	—
Hydrocephalus	4	—	—	—	—
Paraplegia post partum	—	17	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	8	1	—	—	12
Rhinitis catarrhalis	30	1	—	—	3
Laryngitis	88	3	—	1	2
Hemiplegia laryngis.	4	—	—	—	—
Bronchitis	60	—	—	—	1
Emphysema pulmonum	54	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	19	5	—	—	3
Alii organorum respirationis morbi.	2	1	—	—	2
Pericarditis	—	7	—	—	3
Thrombosis vel Embolia	—	—	—	—	1
Lymphangitis	33	—	—	—	1
Alii organorum circulationis morbi.	10	1	1	1	5
Vitia dentium	160	8	—	—	3
Pharyngitis	50	—	—	—	1
Corpora extranea oesophagi	—	8	—	—	1
Gastroenteritis	57	21	—	9	16
Dyspepsia	119	60	—	9	15
Enteralgia	137	—	—	—	—
Tympanitis	41	32	—	—	—
Obstipatio	38	20	—	3	8

Sjukdomens namn.	Hästar.	Nötkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Hernia	8	3	—	28	7
Helminthiasis apparatus digestionis	13	—	—	—	17
Icterus	1	—	—	—	1
Distomatosis	—	—	20	—	—
Alii organorum digestionis morbi	70	28	—	1	3
Morbi oculorum	76	13	—	—	28
Morbi aurium	6	1	—	—	38
Castratio	104	18	2	44	15
Prolapsus vaginæ vel uteri	1	13	—	2	—
Metritis	6	13	—	—	2
Retentio secundinarum	2	35	—	—	—
Dystochia	2	15	—	—	—
Mastitis	6	73	—	3	2
Alii organorum urogenitalium morbi	22	14	—	1	11
Rachitis vel Osteomalacia	1	—	—	13	4
Alii morbi constitutionales	—	—	—	2	—
Morbi ossium	48	6	—	—	4
Morbi articulationum	310	12	—	4	7
Tendinitis et Tendovaginitis	216	1	—	—	1
Bursitis	42	4	—	—	—
Morbi unguularum	330	24	—	—	2
Alii organorum locomotionis morbi	317	32	—	—	8
Vulnus	322	24	—	—	19
Abscessus vel Phlegmone	47	6	—	—	10
Tumor benignus	91	11	—	—	9
Tumor malignus	11	1	—	—	7
Eczema	35	4	—	—	38
Dermatitis	121	10	—	—	2
Herpes tonsurans	4	35	—	—	10
Scabies	16	—	—	—	31
Parasiti pellis	17	27	—	—	20
Alii externarum partium morbi	43	5	—	—	4
Intoxicatio	—	1	—	—	56
Summa	3,405	1,128	28	145	481

Tavastehus län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Nötkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Abortus infectiosus	—	67	—	—	—
Actinomycosis	—	42	—	—	—
Anthrax	—	1	—	—	—
Erysipelas malignum	—	—	—	18	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	20
Hæmoglobinuria bovis	—	146	—	—	—
Influenza erysipelatosä	9	—	—	—	—
Influenza pectoralis	2	—	—	—	—
Morbus maculosus	5	—	—	—	—
Pyæmia vel Septicæmia	1	—	—	—	—
Rhinitis streptococcica equi	89	—	—	—	—
Tetanus	1	—	—	—	—
Tuberculosis	—	59	—	4	—
Variolæ	—	25	—	—	—
Eclampsia puerperalis	—	63	—	—	—
Hydrocephalus	2	—	—	—	—
Paraplegia post partum	—	23	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	8	4	—	1	7
Rhinitis catarrhalis	11	—	—	—	—
Laryngitis	8	2	—	—	4
Hemiplegia laryngis	3	—	—	—	—
Bronchitis	98	16	8	—	5
Emphysema pulmonum	18	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	17	1	86	—	—
Alii organorum respirationis morbi	29	6	2	—	3
Pericarditis	—	1	—	—	—
Lymphangitis	9	—	—	—	—
Alii organorum circulationis morbi	3	2	—	—	1
Vitia dentium	53	—	—	—	—
Pharyngitis	24	1	—	4	—
Corpora extranea oesophagi	—	7	—	—	1
Gastroenteritis	32	57	6	—	6
Dyspepsia	120	65	—	7	2
Enteralgia	71	—	—	—	—
Tympanitis	—	13	—	—	—
Obstipatio	4	25	—	7	8
Hernia	4	4	—	6	3
Helminthiasis apparatus digestionis	9	—	—	—	8

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkræatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Icterus	—	—	—	—	1
Distomatosis	—	5	8	—	—
Alii organorum digestionis morbi	12	12	—	—	2
Morbi oculorum	31	17	2	—	11
Morbi aurium	4	4	—	—	8
Castratio	55	4	4	9	3
Prolapsus vaginæ vel uteri	—	10	—	—	—
Metritis	1	6	—	—	1
Retentio secundinarum	—	31	—	—	—
Dystochia	1	25	1	—	2
Mastitis	1	52	—	—	—
Alii organorum urogenitalium morbi	6	2	—	—	2
Cachexia ossifraga	—	—	—	16	—
Alii morbi constitutionales	15	1	—	—	1
Morbi ossium	30	3	—	—	1
Morbi articulationum	95	11	—	—	5
Tendinitis et Tendovaginitis	96	5	—	—	—
Bursitis	44	23	—	—	—
Morbi unguularum	146	14	—	—	—
Alii organorum locomotionis morbi	99	13	—	3	7
Vulnus	193	20	—	—	16
Abscessus vel Phlegmone	62	15	—	—	3
Tumor benignus	30	15	—	—	5
Tumor malignus	7	3	—	—	—
Eczema	11	10	—	—	15
Dermatitis	119	—	—	—	—
Herpes tonsurans	—	7	—	—	—
Scabies	18	38	—	—	9
Parasiti pellis	17	123	23	87	—
Alii externarum partium morbi	84	4	—	—	2
Intoxicatio	8	—	—	11	7
Summa	1,815	1,108	140	173	169

Wiborgs län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Abortus infectiosus	—	84	—	—	—
Actinomycosis	1	21	—	—	—
Anthrax	55	116	12	71	—
Coryza maligna bovis	—	2	—	—	—
Emphysema infectiosum	—	1	—	—	—
Erysipelas malignum	—	—	—	26	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	128
Gastroenteritis infectiosa vituli	—	1	—	—	—
Hæmoglobinuria bovis.	—	149	—	—	—
Influenza erysipelatosæ	5	—	—	—	—
Influenza pectoralis	104	—	—	—	—
Lymphangitis ulcerosa	2	—	—	—	—
Malleus humidus vel farciminosus	3	—	—	—	—
Morbus maculosus	9	—	—	—	—
Pyæmia vel Septicæmia	5	2	8	2	—
Rabies	—	—	—	4	25
Rhinitis streptococcica equi	301	—	—	—	—
Stomatitis pustulosa contagiosa	28	—	—	—	—
Tetanus	10	—	—	—	—
Tuberculosis	—	51	—	—	—
Varicellæ	—	11	—	—	—
Eclampsia puerperalis	—	105	—	—	—
Hydrocephalus	3	—	—	—	—
Paraplegia post partum	—	3	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	12	4	2	2	1
Rhinitis catarrhalis	51	—	—	—	—
Laryngitis	86	—	40	2	—
Hemiplegia laryngis	3	—	—	—	—
Bronchitis	42	16	—	1	13
Emphysema pulmonum	50	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	6	3	—	—	1
Alii organorum respirationis morbi	10	1	—	—	—
Pericarditis	3	9	—	—	5
Lymphangitis	94	1	—	—	2
Alii organorum circulationis morbi.	10	—	2	—	—
Vitia dentium	196	7	—	—	1
Pharyngitis	16	1	—	4	—
Corporea extranea oesophagi	1	5	—	—	1

Sjukdomens namn.	Hästar.	Nonreotur.	Får.	Svin.	Hundar.
Gastroenteritis	316	53	—	12	1
Dyspepsia	130	80	2	—	—
Enteralgia	98	5	—	—	—
Tympanitis	—	30	1	—	—
Obstipatio	23	49	—	15	6
Hernia	18	1	—	—	2
Helminthiasis apparatus digestionis	22	—	—	—	36
Alii organorum digestionis morbi	10	42	7	4	—
Morbi oculorum	56	13	1	—	10
Morbi aurium	5	—	—	—	23
Castratio	160	5	35	46	15
Prolapsus vaginæ vel uteri	1	19	2	4	—
Metritis	—	13	—	1	1
Retentio secundinarum	1	40	—	—	—
Dystochia	2	42	—	1	4
Mastitis	8	104	2	1	2
Alii organorum urogenitalium morbi	31	76	—	—	1
Rachitis vel Osteomalacia	3	5	13	31	6
Cachexia ossifraga	—	1	—	—	—
Alii morbi constitutionales	1	—	48	—	—
Morbi ossium	51	6	—	2	—
Morbi articulationum	227	7	—	—	8
Tendinitis et Tendovaginitis	158	2	—	—	—
Bursitis	14	—	—	—	—
Morbi ungularum	224	25	—	—	2
Alii organorum locomotionis morbi	154	2	—	—	1
Vulnus	208	32	3	3	47
Abscessus vel Phlegmone	60	12	—	—	8
Tumor benignus	34	9	—	—	1
Tumor malignus	7	—	—	—	8
Eczema	73	20	—	1	33
Dermatitis	66	—	—	—	—
Herpes tonsurans	—	331	—	—	—
Scabies	23	91	—	—	12
Parasiti pellis	2	2	—	1	—
Alii externarum partium morbi	77	29	—	—	—
Intoxicatio	—	7	—	3	15
Summa	3,369	1,745	178	237	419

St Michels län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Nötkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Abortus infectiosus	—	5	—	—	—
Actinomycosis	—	3	—	—	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	5.
Hæmoglobinuria bovis.	—	104	—	—	—
Morbus maculosus	2	—	—	—	—
Rhinitis streptococcica equi	88	—	—	—	—
Eclampsia puerperalis	—	5	—	—	—
Paraplegia post partum	—	9	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	1	72	—	3	1
Rhinitis catarrhalis	18	—	—	—	—
Laryngitis	114	—	—	—	—
Hemiplegia laryngis	1	—	—	—	—
Bronchitis	13	—	—	—	—
Emphysema pulmonum	11	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis.	1	—	—	—	2
Alii organorum respirationis morbi	22	5	—	1	1
Pericarditis.	—	1	—	—	—
Lymphangitis	2	—	—	—	—
Alii organorum circulationis morbi	6	—	35	1	—
Vitia dentium	14	—	—	—	—
Pharyngitis	15	—	—	—	—
Corpora extranea oesophagi	1	2	—	—	—
Gastroenteritis	9	73	—	10	—
Dyspepsia	40	19	—	—	—
Enteralgia	31	1	—	—	—
Tympanitis	—	4	—	—	—
Obstipatio	10	7	—	2	—
Hernia	4	3	—	—	—
Helminthiasis apparatus digestionis	8	—	—	—	—
Alii organorum digestionis morbi	7	15	—	3	—
Morbi oculorum.	12	1	—	—	—
Morbi aurium	—	—	—	—	1
Castratio	17	3	8	5	—
Prolapsus vaginæ vel uteri	—	—	—	1	—
Retentio secundinarum	—	7	—	—	—
Dystochia.	—	11	—	1	—
Mastitis	—	4	—	—	—
Alii organorum urogenitalium morbi	5	38	—	—	1

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkastur.	Får.	Svin.	Hundar.
Rachitis vel Osteomalacia	—	—	—	2	—
Alii morbi constitutionales	3	1	—	—	—
Morbi ossium	15	1	—	—	—
Morbi articulationum	19	—	—	—	—
Tendinitis et Tendovaginitis	30	—	—	—	—
Bursitis	21	—	—	—	—
Morbi unguarum	26	11	—	—	—
Alii organorum locomotionis morbi	44	5	—	—	2
Vulnus	38	7	—	—	3
Abscessus vel Phlegmone	17	4	—	—	—
Tumor benignus	19	2	—	—	—
Eczema	8	8	—	32	3
Dermatitis	16	—	—	—	—
Herpes tonsurans	—	71	—	—	—
Scabies	—	1	—	—	—
Parasiti pellis	3	32	—	—	—
Alii externarum partium morbi	21	12	—	—	—
Intoxicatio	1	—	—	—	1
Summa	783	542	48	61	20

Kuopio län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkræatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Abortus infectiosus	—	19	—	—	—
Actinomycosis	4	—	—	—	—
Anthrax	8	15	—	2	1
Emphysema infectiosum	—	7	—	—	—
Erysipelas malignum	—	—	—	8	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	3
Hæmoglobinuria bovis	—	810	—	—	—
Influenza pectoralis	13	—	—	—	—
Malleus humidus vel farciminosus	1	—	—	—	—
Morbus maculosus	2	—	—	—	—
Pyæmia vel Septicæmia	1	1	—	—	—
Rhinitis streptococcica equi	94	—	—	—	—
Tentanus	3	—	—	—	—
Tuberculosis	—	1	—	—	—
Varicellæ	—	7	—	—	—
Eclampsia puerperalis	—	42	—	—	—
Paraplegia post partum	1	2	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	1	2	—	—	—
Rhinitis catarrhalis	145	—	—	—	—
Laryngitis	42	—	—	—	—
Bronchitis	23	4	—	—	—
Emphysema pulmonum	2	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	4	—	—	—	—
Alii organorum respirationis morbi	—	1	—	—	—
Pericarditis	—	1	—	—	—
Lymphangitis	18	—	—	—	—
Alii organorum circulationis morbi	6	1	—	—	—
Vitia dentium	46	3	—	—	—
Pharyngitis	12	—	—	—	—
Corpora extranea oesophagi	—	21	—	—	—
Gastroenteritis	23	35	—	—	—
Dyspepsia	36	24	—	—	—
Enteralgia	45	—	—	—	—
Tympanitis	—	31	—	—	—
Hernia	8	—	—	—	—
Helminthiasis apparatus digestionis	19	—	—	—	6
Distomatosis	—	—	2	—	—
Alii organorum digestionis morbi	—	—	—	3	—

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkræatur.	Får.	Svin.	Hundar
Morbi oculorum	13	3	—	—	6
Morbi aurium.	2	—	—	—	5
Castratio	49	7	—	12	2
Prolapsus vaginæ vel uteri	1	12	—	—	—
Metritis	—	8	—	—	—
Retentio secundinarum	—	19	—	—	—
Mastitis	—	31	—	2	—
Alii organorum urogenitalium morbi	2	5	—	—	—
Rachitis vel Osteomalacia	—	22	—	6	—
Morbi ossium	14	6	—	—	—
Morbi articulationum	29	—	—	—	—
Tendinitis et Tendovaginitis	132	—	—	—	—
Bursitis	33	3	—	—	—
Morbi unguularum	17	—	—	—	—
Alii organorum locomotionis morbi	6	—	—	—	—
Vulnus	91	5	—	—	—
Abscessus vel Phlegmone	58	11	—	—	—
Tumor benignus	12	12	—	—	—
Tumor malignus	1	—	—	—	—
Eczema	17	2	—	—	6
Dermatitis	17	5	—	—	—
Scabies.	9	—	—	—	10
Parasiti pellis.	—	32	—	—	—
Summa	1,055	710	2	33	39

Wasa län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkrætur.	Får.	Svin.	Hundar.
Abortus infectiosus	—	44	—	—	—
Actinomycosis	—	11	—	—	—
Anthrax	1	5	—	—	—
Coryza maligna bovis	—	2	—	—	—
Erysipelas malignum	—	—	—	10	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	51
Gastroenteritis infectiosa vituli	4	—	—	—	—
Hæmoglobinuria bovis	—	50	—	—	—
Influenza erysipelatosæ	272	—	—	—	—
Influenza pectoralis	32	—	—	—	—
Malleus humidus vel farciminosus	1	—	—	—	—
Morbus maculosus	2	—	—	—	—
Pyæmia vel Septicæmia	—	2	—	—	—
Rhinitis streptococcica equi	236	—	—	—	—
Tetanus	10	—	—	—	—
Tuberculosis	—	9	—	—	—
Varicellæ	—	3	—	—	—
Eclampsia puerperalis	—	39	—	—	—
Hydrocephalus	16	7	—	—	3
Paraplegia post partum	2	1	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	8	11	—	—	2
Rhinitis catarrhalis	15	3	—	—	—
Laryngitis	104	4	—	—	—
Hemiplegia laryngis	3	—	—	—	—
Bronchitis	62	5	—	—	—
Emphysema pulmonum	7	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	13	7	—	1	—
Alii organorum respirationis morbi	4	2	—	—	—
Pericarditis	—	1	—	—	—
Lymphangitis	34	1	—	—	—
Alii organorum circulationis morbi	3	2	—	1	—
Vitia dentium	79	—	—	—	—
Pharyngitis	57	3	—	1	1
Corpora extranea oesophagi	1	5	—	—	—
Gastroenteritis	112	14	—	7	5
Dyspepsia	38	23	—	—	—
Enteralgia	90	—	—	—	—
Tympanitis	—	19	—	—	—

Sjukdomens namn.	Haslar.	Nötkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Obstipatio	27	14	—	2	4
Hernia	10	5	—	—	1
Helminthiasis apparatus digestionis	19	—	—	—	11
Icterus	—	—	31	—	—
Distomatosis	—	5	212	—	—
Alii organorum digestionis morbi	115	99	—	4	5
Morbi oculorum	33	11	—	—	7
Morbi aurium	—	—	—	—	23
Castratio	96	—	1	33	1
Prolapsus vaginæ vel uteri	1	12	—	—	—
Metritis	—	42	—	—	—
Retentio secundinarum	1	52	—	—	—
Dystochia	—	13	—	2	—
Mastitis	16	107	—	—	—
Alii organorum urogenitalium morbi	18	21	—	2	6
Rachitis vel Osteomalacia	1	4	—	3	—
Alii morbi constitutionales	3	—	—	—	—
Morbi ossium	20	2	—	—	—
Morbi articulationum	250	8	—	1	—
Tendinitis et Tendovaginitis	59	5	—	—	1
Bursitis	28	1	—	—	—
Morbi unguarum	119	14	—	—	—
Alii organorum locomotionis morbi	71	65	—	—	2
Vulnus	138	13	3	—	9
Abscessus vel Phlegmone	39	10	—	—	11
Tumor benignus	53	9	—	—	6
Tumor malignus	3	—	—	—	—
Eczema	82	12	—	—	16
Dermatitis	82	—	—	—	—
Herpes tonsurans	—	3	—	—	—
Scabies	2	—	—	—	—
Parasiti pellis	8	27	—	—	2
Alii externarum partium morbi	27	6	—	2	7
Intoxicatio	—	—	—	—	1
Summa	2,527	883	247	69	175

Uleåborgs län.

Sjukdomens namn.	Hästar.	Ötkreatur.	Får.	Svin.	Hundar.
Abortus infectiosus	—	135	—	—	—
Actinomycosis	—	2	—	—	—
Anthrax	—	20	—	—	—
Coryza maligna bovis	—	5	—	—	—
Febris catarrhalis epizootica canis	—	—	—	—	4
Hæmoglobinuria bovis	—	28	—	—	—
Pyæmia vel Septicæmia	2	—	—	—	—
Rhinitis streptococcica equi	30	—	—	—	—
Tetanus	1	—	—	—	—
Tuberculosis	—	21	—	—	—
Varicellæ	—	1	—	—	—
Eclampsia puerperalis	—	13	—	—	—
Alii systematis nervosi morbi	5	5	—	—	—
Rhinitis catarrhalis	15	—	—	—	—
Laryngitis	26	—	—	—	—
Hemiplegia laryngis	1	—	—	—	—
Bronchitis	16	1	—	—	1
Emphysema pulmonum	19	—	—	—	—
Pneumonia vel Pleuritis	4	5	—	—	3
Pericarditis	—	3	—	—	—
Lymphangitis	29	—	—	—	—
Alii organorum circulationis morbi	5	—	—	—	—
Vitia dentium	48	2	—	—	1
Pharyngitis	3	—	—	—	—
Corpora extranea oesophagi	—	—	—	1	—
Gastroenteritis	21	26	—	4	2
Dyspepsia	21	17	—	3	—
Enteralgia	39	—	—	—	—
Tympanitis	—	10	—	—	—
Obstipatio	5	7	—	1	3
Hernia	4	—	—	1	2
Helminthiasis apparatus digestionis	9	—	—	—	8
Alii organorum digestionis morbi	17	5	—	2	—
Morbi oculorum	6	—	—	—	9
Morbi aurium	1	—	—	—	5
Castratio	14	—	—	30	1
Prolapsus vaginæ vet uteri	—	1	—	—	—
Metritis	1	5	—	—	—

Sjukdomens namn.	Hästar.	Notkrætur.	Får.	Stån.	Hönder.
Retentio secundinarum	—	30	—	—	—
Dystochia	1	21	—	1	—
Mastitis	4	36	—	1	—
Alii organorum urogenitalium morbi	4	8	—	—	—
Rachitis vel Osteomalacia	1	12	—	1	—
Alii morbi constitutionales	4	—	—	—	—
Morbi ossium	41	3	—	—	2
Morbi articulationum	35	10	—	—	1
Tendinitis et Tendovaginitis	31	3	—	—	—
Bursitis	19	10	—	—	—
Morbi unguarum	44	6	—	—	—
Alii organorum locomotionis morbi	21	9	—	—	3
Vulnus	52	9	—	—	11
Abscessus vel Phlegmone	18	9	—	—	2
Tumor benignus	14	1	—	—	3
Tumor malignus	3	—	—	—	—
Eczema	19	8	—	—	12
Dermatitis	24	1	—	—	—
Scabies	—	21	—	—	1
Parasiti pellis	3	11	—	—	2
Alii externarum partium morbi	25	11	—	—	2
Summa	705	531	—	45	78

Tabell öfver år 1899 iakttagna fall af infektionssjukdomar bland husdjur.

Veterinärdistrikt.	Abortus infectiosus.	Actinomycosis.	Anthrax.	Coryza maligna bovis.	Erysipelas malignum.	Empysemata infectiosum.	Gastroenteritis infectiosa vituli.	Hæmoglobinuria bovis.	Influenza erysipelatosæ.	Influenza pectoralis.	Lymphangitis ulcerosa.	Mallens humilis vel farciminosus.	Morbis coitus benignus.	Morbis maculosus.	Pyæmia et Septicæmia.	Rabies.	Rhinitis streptococcica equi.	Stomatitis pustulosa contagiosa.	Tetanus.	Variole et Varicellæ.	
Helsingfors . . .	—	8	1	—	—	38	10	79	—	480	—	1	—	—	—	—	20	—	—	—	
Lovisa	—	11	4	4	7	9	14	57	—	4	—	—	1	1	1	—	18	—	—	3	
Ekenäs	—	7	—	—	—	11	—	26	—	—	—	5	—	—	—	—	28	—	2	—	
Åbo	—	1	1	—	3	33	—	6	40	3	—	—	—	3	—	—	54	3	6	—	
Björneborgs . . .	—	29	16	—	—	17	17	15	—	—	—	—	—	1	5	—	24	—	3	21	
Mariehamns . . .	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Salo	—	9	2	—	—	2	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	62	—	1	—	
Ikalis	—	—	—	—	21	—	—	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tavastehus . . .	67	30	—	—	8	13	—	97	6	2	—	—	—	4	—	—	29	—	1	—	
Tammerfors . . .	—	1	1	—	—	5	—	7	3	—	—	—	—	—	1	—	52	—	—	25	
Kuhmois	—	11	—	—	10	2	—	42	—	—	—	—	—	1	—	—	8	—	—	—	
Wiborgs	43	18	10	—	13	120	—	44	5	104	—	—	—	4	3	6	217	21	10	11	
Nykyrka	37	4	45	—	13	2	1	8	—	—	—	—	—	—	6	5	42	—	—	—	
Kronborgs	4	—	3	2	1	—	—	22	—	—	—	—	—	5	8	—	16	7	—	—	
Salmis	—	—	196	—	—	6	—	75	—	—	2	2	—	—	—	18	26	—	—	—	
S:t Michels	—	—	—	—	—	—	—	83	—	—	—	—	—	—	—	—	71	—	—	—	
Heinola	5	3	—	—	—	5	—	21	—	—	—	—	—	2	—	—	17	—	—	—	
Kuopio	19	4	8	—	8	—	—	246	—	9	—	1	—	1	1	—	71	—	2	—	
Joensuu	—	—	13	7	—	3	—	64	—	—	—	—	—	1	—	—	6	—	—	7	
Idensalmi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	1	—	—	17	—	1	—	
Nikolaistads . . .	5	1	—	2	—	32	—	5	7	—	—	—	—	—	2	—	4	—	—	3	
Kristinestads . . .	—	3	—	—	10	7	—	—	265	—	—	—	—	—	—	—	24	—	3	—	
Östermyra	89	6	6	—	—	7	—	5	—	32	—	—	—	2	—	—	53	—	4	—	
Saarijärvi	—	1	—	—	—	5	4	40	—	—	—	1	—	—	—	—	155	—	3	—	
Uleåborgs	20	—	11	—	—	3	—	20	—	—	—	—	—	1	—	—	15	—	—	1	
Haapavesi	112	2	9	5	—	1	—	8	—	—	—	—	—	1	—	—	12	—	1	—	
Kemi	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	
Summa	354	149	326	13	8	93	321	46	1,047	326	638	2	11	1	25	30	29	1,044	31	37	71

Tabell öfver af läneveterinärerna år 1899 företagna tjänsteresor.

Veterinärdistrikt.	Tjänsteresor för													Summa resor.				
	Blodställning.	Elakartad katarraleber.	Förgiftning.	Infektös kastning.	Influensa.	Koppor hos kor.	Lungrotta.	Mjölbrand.	Mjölbrands- emfysem.	Rabies.	Rots.	Rödsjuka.	Övarka.		Särskilda miss- tänka sjukdomsfall.	Ulcerös lymfangit.	Besigtning.	Tuberkulin- undersökning.
Helsingfors	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	1	6	14
Lovisa	4	—	1	—	—	—	1	3	—	—	—	—	2	4	—	—	7	22
Ekenäs	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	2	—	—	8	15
Åbo	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	13	16
Björneborgs	1	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	6	—	1	16	34
Mariehamns	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Salo	17	1	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	26	48
Ikalis	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	5
Tavastehus	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1	11	17
Tammerfors	4	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	3	10
Kuhmois	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	5
Wiborgs	4	—	—	—	3	—	—	6	—	3	—	1	4	12	—	1	1	35
Nykyrka	—	—	1	3	—	—	—	7	—	8	—	1	2	11	—	12	1	46
Kronoborgs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	5	—	—	3	9
Salmis	4	—	—	—	—	—	—	15	—	8	8	—	—	—	2	14	9	60
S:t Michels	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	12	—	—	—	21
Heinola	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	—	—	16	27
Nyslotts	3	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	—	—	—	2	9
Knopio	16	2	—	1	—	—	—	2	—	—	—	1	7	11	—	1	9	50
Joensuu	16	—	—	—	—	1	—	5	1	—	—	—	1	6	—	—	2	32
Idensalmi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Nikolaistads	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	4	10
Kristinestads	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	12	19
Östermyra	—	—	—	1	—	—	1	2	—	—	—	—	7	2	—	—	2	15
Saarijärvi	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	7	2	—	—	8	23
Uleåborgs	2	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	3	—	1	4	14
Haapavesi	1	1	—	6	—	—	—	2	—	—	—	—	1	5	—	—	10	26
Kemi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Summa	102	5	3	12	7	2	2	64	2	19	13	4	40	102	2	33	174	586

Tabell öfver år 1899 verkställda undersökningar med tuberkulin.

Orten der undersökningen skett.	Antal undersökta kreatur.	Antal kreatur som reagerat.	Antal verkställda obduktioner.	
			Tuberkulösa.	Icke tuberkulösa.
<i>Nylands län.</i>				
Borgnäs kapell	86	3	—	—
Borgå socken	703	103	3	—
Ekenäs landsförsamling	42	—	—	—
Elimä socken	984	434	—	2
Esbo ”	23	—	—	—
Helsing ”	230	3	3	—
Helsingfors stad	12	—	—	—
Iittis socken	173	2	—	—
Kyrkslätt ”	60	4	—	—
Lapträsk ”	171	—	—	—
Lojo ”	190	58	—	—
Lovisa stad	1	—	—	—
Mäntsälä socken	420	213	—	—
Pernå ”	265	—	—	—
Pojo ”	147	5	—	—
Sibbo ”	28	5	—	—
Snappertuna kapell	53	2	—	—
Strömfors socken	81	10	—	—
Thusby ”	46	—	—	—
Wichtis ”	232	—	—	—
Summa	3,947	842	6	2
<i>Abo och Björneborgs län.</i>				
Alastaro socken	22	—	—	—
S:t Bertils ”	152	74	—	—
Bjernå ”	543	93	—	—
Björneborgs landsförsamling	50	48	—	—
Eura socken	68	3	—	—
Euraåminne ”	442	7	6	—
Finström ”	102	—	—	—
Geta kapell	30	—	—	—
Halikko socken	266	38	—	—
Hvittis ”	88	—	—	—
Karkku ”	101	1	—	—
Karuna kapell	46	1	—	—
Kauvatsa ”	42	—	—	—

Orten der undersökningen skett.	Antal undersökta kreatur.	Antal kreatur som reagerat.	Antal verkställda obduktioner.	
			Tuberkulösa.	Icke tuberkulösa.
Kiikala socken	107	7	—	—
Kiikka kapell	99	—	—	—
Kjulo socken	256	18	2	—
Koskis kapell	132	2	—	—
Lavia socken	31	—	—	—
Loimijoki „	147	—	—	—
Luvia kapell	27	—	—	—
Mietois socken	152	111	—	—
Mouhijärvi „	44	—	—	—
Muurla kapell	32	2	—	—
Nykyrko socken	134	1	1	—
Pargas „	383	75	—	—
Punkalaitio „	68	—	—	—
Pöytis „	108	16	—	—
Raumo landsförsamling	37	—	—	—
Reso socken	107	45	—	—
Rimito „	51	1	—	—
Saltvik „	38	—	—	—
Sund „	18	—	—	—
Tavastkyrö „	30	—	—	—
Tyrvis „	66	—	—	—
Töfsala „	73	—	—	—
Ulfby „	540	177	7	—
Uskela „	280	73	1	—
Vehmo „	175	69	—	—
Virmo „	14	1	—	—
Yläne „	396	30	1	—
Åbo stad	26	7	3	—
Summa	5,223	900	21	—
<i>Tavastehus län.</i>				
Berttula kapell	250	6	—	—
Birrkala socken	5	3	3	—
Hattula „	119	14	—	—
Hausjärvi „	68	2	—	—
Jokkis kapell	206	124	—	—
Kalvola socken	190	16	—	—
Kangasala „	50	1	—	—
Loppis „	232	3	—	3

Orten der undersökningen skett.	Antal undersökta kreatur.	Antal kreatur som reagerat.	Antal verkställda obduktioner.	
			Tuberkulösa.	Icke tuberkulösa.
Nastola socken	690	7	1	2
Padasjoki "	112	—	—	—
Somero "	307	47	—	—
Tammela "	857	28	16	—
Tammerfors stad	4	—	—	—
Tavastehus "	6	—	—	—
Tavastehus landsförsamling	140	1	—	1
Tyrvändö kapell	127	16	—	—
Urdiala socken	212	26	4	—
Vesilaks "	412	2	1	1
Vånå "	43	—	—	—
Ylöjärvi "	300	8	4	1
Summa	4,380	304	29	8
<i>Wiborgs län.</i>				
Hiitola socken	25	—	—	—
Impilaks "	25	—	—	—
Kivinebb "	16	1	—	—
Kronoborg "	247	2	1	—
Kymmene "	50	—	—	—
Nykyrka "	5	—	—	—
Ruskeala "	140	4	4	—
Salmis "	7	—	—	—
Sippola "	304	4	—	1
Soanlaks "	36	—	—	—
Wederlaks "	73	—	—	—
Wiborgs "	658	34	4	—
Summa	1,586	45	9	1
<i>S:t Michels län.</i>				
Gustaf Adolfs socken	245	8	—	—
Heinola "	383	4	—	—
Jockas "	33	—	—	—
Jorois "	85	—	—	—
Sysmä "	115	2	—	—
Summa	861	14	—	—

Orten der undersökningen skett.	Antal undersökta kreatur.	Antal kreatur som reagerat.	Antal verkställda obduktioner.	
			Tuberkulösa.	Icke tuberkulösa.
<i>Kuopio län.</i>				
Idensalmi socken	208	67	7	—
Karttula „	322	2	—	—
Kuopio stad	38	7	7	—
Kuopio socken	141	12	—	—
Leppävirta „	58	—	—	—
Libelits „	111	1	—	—
Tohmajärvi „	18	—	—	—
Tuusniemi „	135	12	—	—
Summa	1,031	101	14	—
<i>Wasalän.</i>				
Jakobstad/	34	1	1	—
Jyväskylä socken	45	—	—	—
Karstula „	55	—	—	—
Kivijärvi „	3	—	—	—
Korsnäs „	17	—	—	—
Kristinestad	29	—	—	—
Lappo socken	33	3	3	—
Laukas „	24	3	1	—
Mustasaari „	107	1	1	—
Närpes „	107	1	—	—
Oravais „	70	1	—	—
Pörtom „	29	—	—	—
Saarijärvi „	106	1	—	—
Toholampi „	2	—	—	—
Wasastad	1	—	—	—
Ylistaro socken	12	—	—	—
Öfvermark „	21	1	1	—
Summa	695	12	7	—
<i>Uleåborgs län.</i>				
Haapavesi socken	140	—	—	—
Limingo „	20	1	1	—
Nivala „	140	—	—	—
Oulais „	54	—	—	—
Paavola „	4	—	—	—

Orten der undersökningen skett.	Antal undersökta kreatur.	Antal kreatur som reagerat.	Antal verkställda operationer.	
			Tuberkulösa.	Icke tuberkulösa.
Pudasjärvi socken	32	—	—	—
Pulkkila kapell	16	—	—	—
Tyrnävä socken	83	28	1	—
Uleåborgs stad	6	—	—	—
Ylivieska socken	19	—	—	—
Summa	514	29	2	—

VIII. Läkarepersonalen.

Utnämningar och förordnanden.

- Jan. 30. Med. lic. Arthur Leonhard Gylling till stadsläkare i Mariehamn.
- April 11. Stadsläkaren i Björneborg, med. lic. Ernst Schildt, till provincialläkare i Björneborgs distrikt.
- Maj 15. Med. lic. Karl August Boucht till stadsläkare i Nykarleby.
- Juni 16. Statsrådet Karl Bruno Standertskjöld till provincialläkare i Kronborgs distrikt.
- „ „ Med. lic. Henrik Edvard Viktor Holmström till stadsläkare i Brahestad.
- „ „ Med. lic. Antero Viktor Manner till stadsläkare i Tavastehus.
- Juli 13. „ „ Onni Oswald Ruuth till provincialläkare i Kittilä.
- „ „ Prov. läk. i Nykarleby distrikt, Med. lic. Karl Anshelm Alarik Åchrén till prov. läk. i Ikalis distrikt.
- Sept. 14. Andre stadsläkaren i Björneborg, Med. lic. Johan Frithiof Liljeblad till förste stadsläkare därstädes.
- „ „ Underläkaren vid Lappviks centralanstalt Dr. Emil Hougberg till öfverläkare vid Pitkäniemi centralanstalt.
- Okt. 3. Med. lic. Albert Björkman till öfverläkare vid Fagernäs centralanstalt.
- „ 30. „ „ Karl Gustaf Winqvist till läkare vid Asylinrättningen invid Kexholm.
- „ 31. Med. lic. Jarl Alarik Hagelstam till underläkare vid Lappviks centralanstalt.
- Nov. 10. Med. lic. Axel Werner Kurtén till bruksläkare vid Dahlsbruk.
- Dec. 20. „ „ Karl Magnus Gadd till stadsläkare i Wiborg.
- „ „ Underläkaren vid allmänna sjukhuset i Åbo, Med. lic. Axel Lennart Strähle till öfverläkare vid samma sjukhus.
- „ „ Prov. läkaren i Pudasjärvi distrikt, Med. lic. Jakob Stenbäck till prov. läk. i Nykarleby distrikt.
- „ 30. Med. lic. Wäinö Inberg, till e. o. läkare vid Medicinalstyrelsen.

Berättelse öfver Hofbeslagsskolans i Helsingfors verksamhet år 1899.

Skolan har under året varit besökt af 33 elever, af hvilka 12 varit från Nylands, 7 från Wasa, 4 från Tavastehus, 3 från Kuopio, 2 från Åbo och Björneborgs, 2 från St Michels, 2 från Uleåborgs och 1 från Wiborgs län.

Af eleverna hafva 22 haft *finska* och 11 *svenska* till modersmål.

Elevernas ålder har varierat mellan 18 och 42 år.

Den teoretiska undervisningen, som meddelats af undertecknad, har omfattat följande läroämnen:

Hästhofvens bygnad och förrättningar, grunderna för normalbeslaget, hofvens afverkning, skons tillpassande och fästande vid hofven, hästens behandling under beslaget, hofvens skötsel, de i hofven allmännast förekommande fel och sjukdomar samt dessas orsaker och behandling medels lämpligt beslag.

Den praktiska undervisningen, omfattande alla nu brukliga beslag, har jemväl meddelats af undertecknad, biträdd af veterinär Oscar Lindström och 7 vid skolan anstälde skicklige hofbeslagssmeder.

Elevernas uppförande och flit har öfverhufvudtaget varit tillfredsställande.

(G. Lundgren).

Förordnade till kommunalläkare.

Febr. 2.	Med. lic.	Edvin Alexander Nylander, Nurmijärvi.
Mars 3.	” ”	Oswald Myreén, Korpilaks.
” 11.	” ”	Thorfin Stolpe, Somero.
” 17.	” ”	Karl Johan Ludvig Wetterstrand, Kumo.
April 25.	” ”	Hampus Otto Akates Granfelt, Wörå, Oravais, Maksmo.
Maj 10.	” ”	Karl Axel Konstantin Tennberg, Kangasniemi.
” ”	” ”	Herman Woldemar Backman, Pedersöre, Larsmo, Purmo.
Juni 3.	” ”	Onni Fredrik Tavaststjerna, Jockas.
” 15.	” ”	Paul Styrbjörn Wirzenius, Ylistaro.
Juli 28.	” ”	Kaarle Mauri Karppi, Orivesi.
Sept. 1.	” ”	Edvård Johan Horelli, Sastmola och Siikais.
” 20.	” ”	Edvin Alexander Nylander, Impilaks och Kitelä.
” ”	” ”	Paavo Antero Koskenhovi, Maaninga.
” 26.	” ”	Arthur Gabriel Dahl, Nagu.
Okt. 31.	” ”	Paavo Antero Koskenhovi, Heinävesi.
” ”	” ”	Wäinö Mikael Garibaldi Dahlberg, St Andreæ.
Nov. 10.	” ”	Otto August Schogster, Pielisjärvi.
Dec. 29.	” ”	Axel Richard Linnell, Kimito.

Legitimerade.

Maj 4.	Med. lic.	Ernst Hjalmar Ehrnrooth.
” ”	” ”	Georg Wilhelm Mellin.
” 18.	” ”	Axel Richard Linnell.
” ”	” ”	Paul Styrbjörn Wirzenius.
” ”	” ”	Ernst Arnold Therman.
” ”	” ”	Edvard Johan Horelli.
Juni 1.	” ”	Väinö Inberg.
” ”	” ”	Arthur Edvard von Bonsdorff.
” ”	” ”	Lars Ivar Ringbom.
” ”	” ”	Onni Fredrik Tavaststjerna.
” ”	” ”	Erik Stenius.
” ”	” ”	Karl Hjalmar Bergholm.
” 2.	” ”	Onni Alfred Jaakko Sjölin.
” ”	” ”	Yrjö Partanen.
Sept. 16.	” ”	Paavo Antero Koskenhovi.
Okt. 5.	” ”	Gustaf Emil Tobias Sandell.

- Okt. 27. Med. lic. Albert Henrik de la Chapelle.
 ” ” ” ” Axel Werner Kurtén.
 Dec. 19. ” ” John Ferdinand Lojander.

Tandläkare.

- Febr. 10. Arvid Harald von Fieandt.
 Maj 20. Karl Axel Aspelund.

Afsked beviljad.

- April 1. Läkaren vid sjukhuset i Torneå, med. lic. Einar August Kalm.
 Juni 21. Extra läkaren vid Medicinalstyrelsen, läkaren Eugène Emile Perret.
 ” 28. Öfverläkaren vid allmänna sjukhuset i Åbo, professor Karl Robert Paqvalin.
 Okt. 3. Prov. läkaren i Kexholms distrikt dr. Alexander Krogerus.
 ” 24. Extra läkaren vid Medicinalstyrelsen. med. lic. Arthur Edvard von Bonsdorff.

Afsidne.

- Mars 9. Läkaren vid Kexholms asylinrättning, med. lic. Otto Reinhold Helin.
 ” 25. Bataljonsläkaren vid finska gardesbataljonen, med. lic. Alexander Eliel Wahlberg.
 April 2. F. d. professorn i botanik, med. d:r William Nylander.
 Maj 13. Professorn i kirurgi, med. d:r friherre Maximus Widekind af Schultén.
 ” 19. Stadsläkaren i Wiborg, med. lic. Theodor Thesleff.
 Juli 27. F. d. prov. läkaren i Björneborgs distrikt, med. d:r Karl Petter Malmgren.

IX. Medicinalstyrelsen.

Medicinalstyrelsen har under år 1899 handlagt ärenden till följande antal:

a) på kansliet.

Bref och remissser från Kejsrerliga Senaten	596
Skrifvelser från särskilda auktoriteter	457
„ „ underlydande tjenstemän	2,023
Suppliker	693
Obduktionsattester	476
Rapporter m. m.	655
Utgångna expeditioner	2,806

b) på kammarkontoret.

Ankomna skrifvelser	1,537
Utgångna expeditioner	1,869

Antalet till Medicinalstyrelsen ankomna skrifvelser uppgår till. . . . 6,437

Tabell-Bilagor.

Tab. 1.

Skyddskoppymningen i Finland år 1899.

Län och provinciällä- karedistrikt.	Antal vaccinationsplig- tige enligt presterska- pets förteckningar.			Antal vaccinerade.				Ympningens resultat.						Antalet frånvarande från granskningen.	Vaccinerade 3 år å rad utan påföljd.		
	Under 2 år.	2-10 år.	Öfver 10 år.	Summa.	Under 2 år.	2-10 år.	Öfver 10 år.	Summa.	Under 2 år.		2-10 år.		Öfv. 10 år.				
									Fullständigt.	Ofullständigt.	Fullständigt.	Ofullständigt.	Fullständigt.			Ofullständigt.	
Nylands län.																	
Helsingfors . . .	2,973	596	2	3,571	1,628	110	1	1,739	1,590	1	106	1	1	—	—	40	—
Lovisa	1,878	146	—	2,024	1,420	69	—	1,489	1,332	9	63	—	—	—	—	85	—
Ekenäs	1,137	121	6	1,264	922	64	2	988	905	4	61	1	2	—	—	15	—
Lojo	1,470	173	18	1,661	1,101	94	8	1,203	1,080	9	91	—	7	—	—	16	—
Summa	7,458	1,036	26	8,520	5,071	337	11	5,419	4,907	23	321	2	10	—	—	156	—
Åbo och Björ- neborgs län.																	
Åbo	2,074	383	8	2,465	1,861	327	1	2,189	1,801	39	315	1	—	—	—	33	19
Nystad	1,242	106	6	1,354	985	56	1	1,042	963	13	55	1	1	—	—	9	1
Rimito	365	59	3	427	313	32	—	345	291	6	27	2	—	—	—	19	—
Godby	630	75	8	713	489	33	—	522	472	14	32	1	—	—	—	3	—
Salo	1,378	145	2	1,525	1,224	76	—	1,390	1,216	6	74	2	—	—	—	2	1
Björneborg . . .	3,257	446	126	3,829	2,227	272	4	2,503	2,076	106	242	23	1	2	—	53	12
Ikalis	1,691	245	—	1,936	1,255	113	—	1,368	1,122	39	98	4	—	—	—	105	1
Tyrvis	1,027	97	10	1,134	835	21	2	858	787	26	20	1	2	—	—	22	1
Hvittis	1,623	112	1	1,736	1,473	88	—	1,561	1,452	20	83	3	—	—	—	3	—
Summa	13,287	1,668	164	15,119	10,662	1,018	8	11,688	10,180	269	946	37	4	2	—	249	35
Tavastehus län.																	
Ruovesi	1,178	60	—	1,238	950	13	—	963	902	29	9	3	—	—	—	20	—
Tammerfors . . .	2,697	228	33	2,958	1,682	114	1	1,797	1,671	9	112	2	1	—	—	2	1
Tammela	1,890	175	39	2,104	1,640	99	4	1,743	1,572	46	98	1	3	—	—	23	—
Tavastehus . . .	1,298	102	6	1,406	1,154	83	3	1,240	1,140	5	80	3	3	—	—	9	1
Jämsä	1,307	51	5	1,363	1,227	20	—	1,247	1,189	11	20	—	—	—	—	27	3
Hollola	1,464	108	26	1,598	1,142	49	10	1,201	1,082	58	48	—	9	—	—	4	—
Summa	9,834	724	109	10,667	7,795	378	18	8,191	7,556	158	367	9	16	—	—	85	5

Län och provinciällä- karedistrikt.	Antal vaccinationsplig- tige enligt presterska- pets förteckningar.				Antal vaccinerade.				Ympningens resultat.						Antalet frånvarande från granskningen.	Vaccinerade 3 år & red utan påföljd.	
	Under 2 år.		Över 10 år.		Under 2 år.		Över 10 år.		Under 2 år.		2-10 år.		Öfv. 10 år.				
	Under 2 år.	2-10 år.	Över 10 år.	Summa.	Under 2 år.	2-10 år.	Över 10 år.	Summa.	Fullständigt.	Ofullständigt.	Fullständigt.	Ofullständigt.	Fullständigt.	Ofullständigt.			
Wiborgs län.																	
Wiborg	2,457	264	47	2,768	2,063	298	12	2,373	2,014	17	284	2	11	1	44	—	
Fredrikshamn .	1,604	133	18	1,755	1,520	76	1	1,597	1,469	28	66	6	—	—	28	1	
Willmanstrand .	1,834	226	25	2,085	1,384	105	4	1,493	1,309	35	99	5	2	1	42	2	
S:t Andreae . .	1,276	107	6	1,389	939	61	1	1,001	906	4	60	—	1	—	30	—	
Mohla	1,472	283	2	1,757	1,236	213	2	1,451	1,096	105	159	50	1	1	89	36	
Kexholm	1,165	155	7	1,327	1,034	110	2	1,146	946	16	102	2	2	—	78	11	
Kronoborg . . .	1,084	267	9	1,360	639	53	1	693	558	11	38	3	1	—	82	—	
Sordavala . . .	1,155	146	6	1,307	868	55	—	923	683	40	49	—	—	—	151	—	
Salmis	1,242	50	—	1,292	983	32	—	1,015	881	30	30	—	—	—	74	1	
Summa	13,289	1,631	120	15,040	10,666	1,003	23	11,692	9,862	286	887	68	18	3	563	51	
S:t Michels län.																	
S:t Michel . . .	1,195	72	—	1,267	962	32	—	994	808	13	18	—	—	—	155	1	
Heinola	1,364	549	15	1,928	1,134	429	5	1,568	1,031	29	369	21	5	—	113	—	
Jorois	1,409	117	7	1,533	1,199	97	5	1,301	1,050	12	75	—	4	—	160	—	
Nyslott	1,396	420	17	1,833	1,030	200	3	1,233	985	11	191	7	2	—	37	—	
Summa	5,364	1,158	39	6,561	4,325	758	13	5,096	3,874	65	653	28	11	—	465	1	
Kuopio län.																	
Kuopio	2,360	205	13	2,578	1,778	160	13	1,951	1,762	86	57	11	11	—	24	—	
Rautalampi . .	1,684	36	—	1,720	1,313	8	—	1,321	1,185	70	7	1	—	—	58	—	
Idensalmi . . .	2,131	88	7	2,226	1,747	71	—	1,818	1,379	326	58	8	—	—	47	—	
Pielisjärvi . .	1,028	5	—	1,033	1,156	52	2	1,210	999	51	33	10	1	1	115	—	
Tohmajärvi . .	1,613	171	1	1,785	1,243	63	—	1,306	1,139	1	55	—	—	—	111	—	
Joensuu	1,576	175	10	1,761	1,470	157	10	1,637	1,340	30	125	8	8	2	124	4	
Summa	10,392	680	31	11,103	8,707	511	25	9,243	7,804	564	335	38	20	3	479	4	
Wasa län.																	
Wasa	2,490	551	22	3,063	1,712	222	4	1,938	1,634	27	206	4	4	—	63	—	
Kristinestad . .	2,903	577	45	3,525	2,143	329	10	2,482	2,086	15	319	7	9	—	46	7	
Nykarleby . . .	1,699	224	17	1,940	1,293	88	6	1,387	1,222	41	73	6	6	—	39	—	
Gamlakarleby .	1,823	208	28	2,059	1,428	122	3	1,553	1,366	17	117	2	3	—	48	1	
Kuortane	2,515	220	14	2,749	2,109	94	6	2,209	1,984	100	93	—	6	—	26	—	
Jyväskylä . . .	2,487	808	16	2,811	1,936	148	—	2,084	1,764	29	119	6	—	—	166	—	
Summa	13,917	2,088	142	16,147	10,621	1,003	29	11,653	10,056	229	927	25	28	—	388	8	

	Qvarliggande från år 1898.	Intagna år 1899.	Summa vårdade.	Utskrifna.					Qvarliggande till år 1900.	Antal sjukvårdsdagar.	Medeltal af sjukvårdsdagar.	Medeltal sjuka för dag.	
				Friska.	Förbättrade.	Obotade.	Döda.	Obehandlade.					
Helsingfors:													
1	122	48	170	20	4	14	8	—	124	46,330	272,5	126,9	1
2	2	101	103	37	25	36	1	—	4	2,028	19,7	5,0	2
3	7	77	84	60	11	4	1	—	8	2,227	26,3	6,1	3
4	87	807	894	350	248	21	166	15	94	30,209	33,8	82,7	4
5	28	608	636	387	43	4	82	69	51	15,510	24,4	42,5	5
6	10	160	170	102	38	7	13	—	10	3,540	20,8	9,7	6
7	38	184	172	29	36	26	47	—	34	13,476	78,3	36,9	7
8	69	43	112	9	7	9	5	—	82	26,016	232,3	71,3	8
9	5	101	106	54	33	11	2	2	4	2,169	20,5	5,9	9
10	74	921	995	340	436	71	48	28	72	29,490	29,6	80,8	10
11	6	102	108	71	19	4	4	4	6	1,787	16,5	4,9	11
12	36	133	169	37	41	42	7	1	41	13,219	78,2	36,2	12
13	36	10	46	—	—	2	5	—	39	13,450	292,4	36,8	13
14	19	252	271	196	40	16	6	—	13	7,274	26,8	19,9	14
15	12	408	420	321	56	12	5	14	12	7,373	17,6	20,2	15
16	5	179	184	171	2	1	3	—	7	3,359	18,2	9,2	16
17	—	20	20	20	—	—	—	—	—	394	19,7	1,1	17
18	3	138	141	104	20	4	9	—	4	2,270	16,1	6,2	18
19	—	48	48	47	—	—	—	—	1	435	9,1	2,2	19
20	13	213	226	100	83	8	14	3	18	5,292	23,4	14,5	20
21	1	10	11	2	4	3	—	—	2	473	43,0	1,3	21
22	2	70	72	47	12	6	5	—	2	822	11,4	2,3	22
23	1	66	67	50	4	3	7	1	2	1,245	18,6	3,4	23
24	11	181	192	107	73	2	6	3	1	3,429	17,9	9,4	24
25	—	20	20	20	—	—	—	—	—	116	5,8	0,3	25
26	5	49	54	41	2	1	4	1	5	868	16,1	2,4	26
27	—	51	51	30	9	6	1	2	3	738	14,5	3,9	27
28	49	701	750	588	23	35	48	20	36	19,584	26,1	53,7	28
29	32	278	310	271	3	3	4	3	26	11,782	38,0	32,3	29
30	15	54	69	14	10	25	1	—	9	6,541	94,8	17,9	30
31	87	634	721	451	52	13	88	9	108	27,045	37,5	74,1	31
32	29	26	55	9	10	3	6	—	27	10,649	193,6	29,2	32
33	2	513	515	505	—	—	1	—	9	3,792	7,4	10,4	33
34	—	10	10	6	—	—	4	—	—	82	8,2	0,2	34
35	6	103	109	59	27	5	10	—	8	3,637	33,4	10,0	35
36	1	79	80	78	2	—	—	—	—	1,265	15,8	3,5	36
37	10	216	226	151	35	11	19	—	10	4,135	18,3	11,3	37
38	35	181	216	182	8	7	3	—	16	6,698	31,0	18,4	38
39	3	109	112	106	—	—	4	—	2	705	6,3	1,9	39
40	9	350	359	242	49	13	31	—	24	6,669	18,6	18,2	40
41	—	58	58	27	21	6	4	—	—	738	12,7	2,0	41
42	—	18	18	7	9	1	1	—	—	180	10,0	4,6	42
43	58	1	54	—	—	—	1	—	53	19,301	357,5	52,9	43
44	3	53	56	35	11	1	7	—	2	1,322	23,6	3,6	44
45	—	2	2	2	—	—	—	—	—	36	18,0	0,1	45
46	2	103	105	62	28	5	5	2	3	1,801	17,2	4,9	46

1) Öppnades den 15 Juni 1899.

2) " " 25 " 1899.

3) " " 23 November 1899.

	Öfverliggande från år 1898.	Inlagga år 1899.	Summa vårdade.	Utskrifna.					Öfverliggande till år 1900.	Antal sjukvårdsdagar.	Medeltal af sjukvårdsdagar.	Medeltal sjukor för dag.	
				Friska.	Förbättrade.	Obotade.	Döda.	Obehandlade.					
Willmanstrand:													
1	22	179	201	183	—	6	1	—	11	3,424	17,0	9,4	1
2	3	49	52	45	2	—	1	—	4	764	14,7	2,1	2
3	3	146	149	127	8	5	5	—	4	3,567	23,9	9,8	3
4	6	168	174	110	26	8	18	—	12	3,436	19,7	9,4	4
5	2	99	101	66	26	3	4	—	2	1,398	13,8	3,8	5
6	4	71	75	51	13	1	4	1	5	2,012	26,8	5,5	6
7	40	364	404	242	70	23	22	10	37	13,302	32,0	36,4	7
8	25	122	147	111	6	—	3	2	25	6,507	44,3	17,8	8
9	10	17	27	12	—	2	1	—	12	3,949	146,3	10,8	9
10	1	53	54	52	—	—	1	1	—	557	10,3	1,5	10
11	—	26	26	20	—	—	—	2	1	292	11,2	0,8	11
12	—	1	1	1	—	—	—	—	—	14	14,0	0,04	12
13	—	63	63	61	—	—	—	—	2	788	12,4	2,1	13
14	20	218	238	119	63	14	18	5	19	6,584	27,7	18,0	14
15	15	124	139	88	22	6	5	4	14	4,885	35,1	13,4	15
16	4	70	74	39	23	8	1	—	3	2,144	28,0	5,9	16
17	—	20	20	10	4	3	—	—	3	272	13,6	5,7	17
18	35	417	452	356	27	10	17	10	32	13,971	30,0	38,3	18
19	34	200	234	195	3	1	4	—	31	10,708	45,8	29,3	19
20	24	120	144	117	2	—	1	—	24	6,931	48,1	19,0	20
21	2	113	115	111	—	—	—	—	4	1,245	10,8	3,4	21
22	—	3	3	1	—	2	—	—	—	104	34,7	0,3	22
23	6	82	88	76	—	—	12	—	—	1,560	17,7	4,3	23
24	5	122	127	115	1	2	3	—	6	1,820	14,3	5,0	24
25	302	94	396	28	15	31	14	—	308	112,523	284,1	308,3	25
26	20	243	263	195	21	9	11	5	22	7,170	27,3	19,6	26
27	19	143	162	136	5	1	2	—	18	5,079	31,4	13,9	27
28	2	62	64	61	—	—	2	—	1	652	10,2	1,8	28
29	17	152	169	125	17	2	9	1	15	5,752	34,0	15,8	29
30	5	79	84	59	11	6	2	3	3	2,557	30,4	7,0	30
31	1	7	8	7	—	—	—	—	1	446	55,8	1,2	31
32	—	32	32	30	—	—	—	1	1	380	11,0	1,0	32
33	—	80	80	36	22	9	4	1	8	1,665	20,8	4,6	33
34	30	273	303	186	38	20	26	2	31	13,159	43,4	36,1	34
35	35	199	234	169	5	2	6	17	35	11,512	49,2	31,5	35
36	18	54	72	18	7	23	1	4	19	6,302	87,5	17,3	36
37	1	82	83	77	2	—	1	—	3	778	9,4	2,1	37
38	4	37	41	12	1	22	—	—	6	1,788	42,4	4,8	38
39	2	210	212	201	—	10	1	—	—	2,106	9,9	5,8	39
40	4	44	48	31	9	2	4	—	2	1,193	24,9	3,3	40
41	3	138	141	94	6	3	28	—	10	3,788	26,9	10,4	41
42	12	135	147	71	42	10	12	1	11	3,566	24,3	9,8	42
43	—	129	129	72	33	9	8	—	7	1,800	14,0	4,9	43
44	23	245	268	165	48	14	10	5	26	9,311	34,7	25,5	44
45	19	135	154	121	6	5	1	1	20	4,468	29,0	12,2	45
46	3	90	98	87	2	—	1	—	3	679	7,3	1,9	46
47	2	65	67	48	12	2	4	—	1	1,340	20,0	3,7	47
48	—	96	96	54	32	3	2	—	5	1,481	15,4	4,1	48
49	5	87	92	52	24	8	4	—	4	2,089	22,7	5,7	49
50	3	77	80	48	9	2	9	2	10	2,134	26,7	5,8	50
51	4	8	12	—	—	4	2	2	4	1,459	121,6	4,0	51

*) Öppnades den 14 November 1899.

VII

	Överliggande från år 1898.	Intagna år 1899.	Summa vårdade.	Utskrifna.						Överliggande till år 1900.	Antal sjukvårdsdagar.	Medeltal af sjukvårdsdagar.	Medeltal sjuka för dag.	
				Friska.	Förbättrade.	Obotade.	Döda.	Obehandlade.						
1	Uleåborg: Läne allm. sjukh. lasar. afd.	40	429	469	312	59	19	18	10	51	17,642	37,6	48,3	1
2	Läne allm. sjukh. syfilit. d:o	15	97	112	80	2	—	1	3	26	5,280	47,1	14,5	2
3	Upptagningsanst. för sinnessjuka	18	45	63	18	15	8	3	1	18	6,797	107,9	18,6	3
4	Förlossningsanstalten	1	28	29	27	—	—	1	—	1	315	10,9	0,9	4
5	Feberlasarettet	4	58	62	27	16	3	11	—	5	1,612	26,0	4,4	5
6	Fattiggårdens afdelning för sinnessjuka	8	12	20	—	5	5	1	—	9	2,962	148,1	8,1	6
7	Kolerasjukhuset (använt som epidemisjukhus)	—	8	8	6	—	—	2	—	—	209	26,1	0,6	7
8	Diakonishemmet	4	51	55	26	13	8	4	—	4	1,902	34,6	5,2	8
9	Länsfängelsets lasarett	—	4	4	3	1	—	—	—	—	60	15,0	0,2	9
10	” ” afd. för sinnessjuka	1	17	18	1	—	14	—	—	3	588	32,7	1,6	10
11	Skarpskyttebat. lasarett.	4	150	154	153	—	—	—	—	1	2,049	13,3	5,6	11
12	Brahestad: Gellmanska sjukhuset.	3	53	56	39	—	1	2	—	14	1,101	19,7	3,0	12
13	Kajana: Allm. sjukh. lasar. afd.	8	95	103	64	25	1	5	—	8	2,657	25,8	7,3	13
14	” ” syfilit. d:o	—	2	2	2	—	—	—	—	—	37	18,5	0,1	14
15	Förlossningsanstalten	—	21	21	20	—	—	1	—	—	164	7,8	0,4	15
16	Häradsfängelsets lasarett ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
17	Torneå: Allm. sjukh. lasar. afd.	11	105	116	54	28	5	13	3	13	3,670	31,6	10,1	17
18	” ” syfilit. d:o	14	90	104	90	—	1	1	—	12	3,633	34,9	10,0	18
19	Förlossningsanstalten	—	51	51	50	1	—	—	—	—	469	9,2	1,3	19
20	Rovaniemi: Allmänna sjukhuset.	20	140	160	93	30	6	12	—	19	5,426	33,9	14,9	20
21	Förlossningsanstalten	2	58	60	58	—	—	—	1	1	568	9,5	1,6	21
Summa		2,972	27,502	30,474	19,282	4,123	1,478	1,759	781	3,101	1,129,640	37,1	3,094,0	

¹⁾ Ingen sjuk vårdad under året.

Tab. 8.

Kostnaden för sinnessjukhusen, allmänna

		Antal vårdade.	Underhållsdagar.	Kostnader för medicamenter och förbandsmaterial.		Utspisningskostnad.	
				För hela sjukhuset.	För hela sjukhuset.	För hela sjukhuset.	För hela sjukhuset.
1	Helsingfors: Allmänna sjukhuset (= g:la och nya klinikum)	2,649	88,784	39,995	50	82,680	22
2	” Kirurgiska sjukhuset	1,454	52,756	44,999	71	56,950	31
3	” Barnbördshuset	1,441	12,502	5,291	08	17,056	87
4	” Barnsjukhuset	174	5,745	3,970	99	10,222	82
5	Lovisa: Allmänna sjukhuset	237	5,765	2,341	96	4,611	35
6	Åbo: Läne allmänna d:o	1,129	37,907	6,858	02	24,335	99
7	Björneborg: Allmänna d:o	554	11,538	3,816	94	10,312	19
8	Åland: d:o d:o	58	1,358	631	30	1,094	40
9	Tavastehus: Läne allmänna d:o	610	19,557	4,906	69	14,269	49
10	Tammerfors: Allmänna ¹⁾ d:o	504	20,352	4,992	62	14,911	66
11	” Extra veneriska d:o	—	—	—	—	—	—
12	Viborg: Läne allmänna d:o	1,687	44,557	8,681	15	35,263	22
13	” Extra veneriska d:o N:o I	80	2,780	669	27	1,795	09
14	” d:o d:o N:o II	18	527	109	94	339	43
15	Sordavala: Allmänna d:o	494	14,434	3,000	01	10,100	—
16	” Extra veneriska d:o	113	4,002	1,416	62	3,113	20
17	S:t Michel: Läne allmänna d:o	578	23,758	3,895	42	15,272	75
18	Nyslott: Allmänna d:o	377	11,469	3,279	81	7,666	96
19	Kuopio: Läne allmänna d:o	686	24,679	8,119	66	19,146	83
20	” Extra veneriska d:o	144	6,981	1,171	76	6,449	91
21	Joensuu: Allmänna d:o	425	12,249	3,061	46	9,408	25
22	Tohmajärvi: Extra veneriska d:o	169	5,752	1,434	90	4,073	81
23	Nurmes: Allmänna d:o	92	3,003	699	37	3,483	23
24	Vasa: Läne allmänna d:o	609	30,973	7,695	92	23,883	09
25	Jyväskylä: Allmänna ²⁾ d:o	422	13,779	4,499	75	15,595	34
26	Uleåborg: Läne allmänna d:o	644	29,719	5,516	68	21,765	09
27	Kajana: Allmänna ³⁾ d:o	105	2,694	646	61	1,875	44
28	Torneå: d:o d:o	220	7,303	1,500	17	6,992	21
29	Rovaniemi d:o d:o	160	5,426	1,469	12	3,967	08
		15,833	500,299	174,679	03	426,636	23
30	Lappviks centralanstalt för sinnessjuka	170	46,330	2,659	54	57,572	79
31	Fagernäs ” ” ” ”	396	112,520	4,302	34	94,881	51
32	Sjahlö asyl ” ” ” ”	54	19,301	90	21	15,061	80
33	Kexholms ” ” ” ”	155	52,649	577	60	33,535	39
		775	230,800	7,629	69	201,051	72
	Summa	16,608	731,099	182,302	72	627,687	72
34	Pitkämäki centralanstalt för sinnessjuka	—	—	—	—	5,647	26

¹⁾ I totalkostnaden ingår beloppet af hyran för lokalen med 12,400 mark. Medräknas

²⁾ I totalkostnaden ingår beloppet af hyran för lokalen med 7,000 mark. Medräknas

³⁾ I totalkostnaden ingår beloppet af hyran för lokalen med 1,000 mark. Medräknas

och extra veneriska sjukhusen år 1899.

Totalkostnaden för egentliga sjukvården.		Kostnaden för hvarje sjuk per dag.				Till ränterierna inlevererade medel.				
Sjukhuset.	För hela	Medikamentskostnad o. förbandsmaterial.	Utsämningskostnad.	Totalkostnad.		Legosängsavgifter.		Öfriga sjukhusen tillfallna medel.		
				Frkf.	nl.	Frkf.	nl.	Frkf.	nl.	
272,943	57	45,0	93,1	3	07,4	44,005	—	7,512	60	1
202,588	38	85,3	108,0	3	84,0	40,347	50	3,007	05	2
66,070	61	42,3	136,4	5	28,5	8,549	—	1,111	55	3
39,166	17	69,0	177,9	6	81,7	1,512	—	565	65	4
14,768	52	40,6	80,0	2	56,2	3,898	20	6	05	5
75,025	30	18,1	64,2	1	97,9	22,388	70	508	43	6
30,017	09	33,1	89,4	2	60,2	3,772	80	—	—	7
5,295	65	46,5	80,6	3	90,0	716	20	—	—	8
41,368	81	25,1	73,0	2	11,5	10,743	90	245	53	9
51,000	92	24,5	73,3	2	50,6	12,079	20	—	—	10
—	—	—	—	—	—	439	80	—	—	11
99,074	96	19,5	79,1	2	22,4	33,831	50	343	18	12
7,416	52	24,1	64,6	2	66,1	680	40	—	—	13
1,489	17	20,9	64,4	2	82,6	93	60	—	—	14
34,588	—	20,8	70,0	2	39,6	5,336	—	—	—	15
12,700	—	35,4	77,8	3	17,3	463	20	—	—	16
44,200	81	16,4	64,3	1	86,5	13,751	40	—	—	17
26,043	37	28,0	66,8	2	27,1	5,442	20	—	—	18
52,759	30	32,9	77,6	2	13,8	9,320	—	—	—	19
15,127	71	16,9	93,1	2	18,3	62	40	—	—	20
28,036	—	25,0	76,8	2	28,0	6,288	20	—	—	21
11,385	56	24,9	70,8	1	97,0	438	90	—	—	22
11,770	40	23,3	116,0	3	92,0	1,468	80	500	—	23
72,153	25	24,8	77,1	2	32,0	7,900	30	—	—	24
47,996	02	32,7	113,2	3	48,4	6,514	20	—	—	25
63,161	14	18,5	73,2	2	12,5	15,169	60	450	32	26
8,228	63	24,0	69,6	3	05,4	2,530	20	—	—	27
18,133	79	20,6	95,7	2	48,3	2,047	40	1	38	28
12,923	38	27,1	73,1	2	38,1	5,581	75	—	—	29
1,365,433	03	34,9	85,3	2	72,9	265,372	35	14,251	74	
121,901	97	5,7	124,3	2	62,7	44,788	25	2,337	—	30
200,698	81	3,8	84,3	1	78,4	117,164	50	878	38	31
34,870	25	0,5	78,0	1	80,7	15,775	50	13,344	11	32
69,882	99	1,1	63,7	1	32,7	48,494	—	52	71	33
427,354	02	3,3	87,1	1	85,2	226,222	25	16,612	20	
1,792,787	05	24,9	85,9	2	45,2	491,594	60	30,863	94	
25,674	05	—	—	—	—	—	—	—	—	34

icke hyran åtgör totalkostnaden 1 mark 90, i penni per dag.

icke hyran åtgör totalkostnaden 2 mark 97,5 penni per dag.

icke hyran åtgör totalkostnaden 2 mark 68,3 penni per dag.

Tab. 4.

I sjukhusens lasarettssafdelningar

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.				Åbo.			Tavastehus.				
	Utskrifna.				Utskrifna.			Utskrifna.				
	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.
Utvärtes åkommor.												
I. Hufvudet och örat.												
Commotio cerebri	6	6	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—
Contusio „	5	4	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1
Vulnera incisa capit.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
„ contusa „	14	14	—	—	11	10	1	—	2	2	—	—
„ „ „ cum cranio denud.	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
„ sclopet. penetr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fractura basis cranii	19	15	—	4	4	4	—	—	4	3	—	1
„ complic. oss. cranii.	12	9	—	2	3	1	—	2	—	—	—	—
Combustio	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Phlegmone	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abscessus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ cerebri	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Meningitis	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Caries	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ proc. mastoid.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Necrosis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Atheroma.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cholesteatoma.	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—
Carcinoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lipoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sarcoma	3	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otitis externa.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ media et interna	59	50	2	3	13	12	—	1	—	—	—	—
Erysipelas	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Encephalocele.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cysta cerebri	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Aneurysma	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eczema capitis	3	2	—	1	3	3	—	—	—	—	—	—
Thrombosis sin. transv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ lateral.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pustula maligna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Excoriationes	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Corpus alien. meat. aud. ext.	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Osteitis specif. nasi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—

Wiborg.			St Michel.			Knuplo.			Wasa.			Uleåborg.			Öfriga allmänna sjukhus.		
Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.	
	Obotade.	Döda.		Obotade.	Döda.		Obotade.	Döda.		Obotade.	Döda.		Obotade.	Döda.		Obotade.	Döda.
2	1	1										2	2		1	1	
															1	1	
															1	1	
															1	1	
3	3					1	1								1	1	
						1	1								5	6	
															1	1	
2	1	1										2	1		1	1	1
															2	1	
															2	2	
2		1				1	1								1	1	
															1	1	
63	59					41	40					32	29		99	91	3
6	5	1				2	2					1	1		19	13	3
						1	1								1	1	
1	1														2	2	
4	2											1	1		2	2	
															2	2	
1						5	5								3	2	1
3	2	1				1	1					1			1		1
															8	2	
															1	1	
															1	1	
															1	1	
															1	1	
6	3					3	1		2	2		3	1		2	3	
															1	1	
1	1					2	2					2	2		5	2	1
1	1					1	1					1	1				

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.					
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.					
	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.
Fractura compl. ulnae et radii	8	2	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—
” ” humeri	4	3	—	1	3	3	—	—	—	—	—	—
” humeri deform. consolid.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dilaceratio	5	5	—	—	11	11	—	—	1	1	—	—
Congelatio	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Combustio	3	8	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—
Phlegmone	11	10	—	—	6	6	—	—	4	4	—	—
Abscessus	1	1	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—
Panaritium	1	1	—	—	3	3	—	—	4	4	—	—
Lymphangitis et lymphadenit.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erysipelas	5	4	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—
Dermatosis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Tendovaginitis acuta	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” chronica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” suppurativa	5	5	—	—	6	5	—	—	—	—	—	—
Ulcera tuberculosa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” syfilitica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bursitis acuta	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” chronica tuberc.	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pseudarthrosis humeri	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
” claviculae	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” radii et ulnae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Synovitis acut. artic. manus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” ” humeroscapul.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” ” cubiti	1	1	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
” chronica art. manus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” ” cubiti	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
” ” ” humeroscapul.	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” ” tuberc. digit.	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
” ” ” cubiti	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—
Osteomyelitis acuta	3	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
” chronica tuberc.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” suppurativa (abscessus ostealis)	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Osteitis (caries)	4	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Necrosis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.		
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.		
	Vårdade.	Friska och förbättrade.	Obotade. Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade. Obotade. Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade. Obotade. Döda.	Vårdade.	Friska och förbättrade. Obotade. Döda.
Luxatio artic. coxae	1	1	—	—	—	—	2	2	—
” ” ” congenit.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
” ” pedis complic.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” genu congen. bilat.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fractura simplex oss. pedis	1	1	—	—	—	—	—	—	—
” ” tibiae	—	—	—	4	3	—	—	—	—
” ” ” malleol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” ” fibulae	1	1	—	2	1	—	—	—	—
” ” ” malleol.	—	—	—	2	2	—	—	—	—
” ” tibiae et fibulae	10	9	1	5	5	—	3	3	—
” ” patellae	3	2	1	2	2	—	—	—	—
” ” femoris	25	24	—	6	6	—	1	1	—
” ” colli femoris	4	3	—	2	2	—	—	—	—
” complic. oss. pedis	3	3	—	3	3	—	—	—	—
” ” tibiae	1	1	—	—	—	—	—	—	—
” ” ” et fibulae	11	10	—	7	5	1	—	—	—
” ” patellae	1	1	—	—	—	—	—	—	—
” ” femoris	—	—	—	3	2	1	1	—	1
” ” fibulae	—	—	—	1	1	—	—	—	—
” femoris deform. consol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dilaceratio	2	2	—	1	—	1	—	—	—
Congelatio	3	3	—	7	7	—	3	3	—
Combustio	6	4	1	1	1	—	2	2	—
Phlegmone	8	5	1	1	1	—	6	5	1
Abscessus	15	12	—	11	9	—	—	—	—
” tuberculos.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eczema	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lymphadenitis et lymphangitis.	4	4	—	2	2	—	3	3	—
Erysipelas	8	6	—	1	1	—	—	—	—
Ulcera	15	12	1	14	13	1	5	5	—
” syphilit.	3	1	—	1	1	—	—	—	—
” tuberculos.	2	2	—	—	—	—	—	—	—
” varicosa	1	—	—	2	1	—	2	2	—
Fistulae	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elephantiasis	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Dermatoses chronic.	1	1	—	4	4	—	—	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.		
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.		
	Vårdade.	Obotade. Friska och förbättrade.	Döda.	Vårdade.	Obotade. Friska och förbättrade.	Döda.	Vårdade.	Obotade. Friska och förbättrade.	Döda.
Myxoedema	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Helminthiasis	9	9	—	—	—	—	2	2	—
Anaemia	15	13	2	3	2	1	—	—	—
„ perniciosa	22	16	1	5	—	—	1	—	1
Chlorosis	15	15	—	—	—	—	—	—	—
Intoxicatio saturnina	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ hydrargyr. et jod. kal.	—	—	—	—	—	—	1	—	1
„ monoxid. carbon.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ acid. carbol.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ kal. bichromat.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Psoriasis	—	—	—	6	6	—	—	—	—
Eczema	—	—	—	—	—	—	2	2	—
Furunculosis	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Pseudoleucaemia	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Marasmus congenit.	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Collapsus	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lokaliserade sjukdomar.									
A. Nervsystemets sjukdomar.									
Psychosis	4	2	2	—	—	—	1	—	1
Idiothia	3	—	1	2	—	—	—	—	—
Hypochondria	4	—	—	4	—	—	1	1	—
Hysteria	30	25	5	1	1	—	1	1	—
Chorea	9	9	—	—	—	—	2	2	—
Epilepsia	22	15	6	3	—	3	3	1	2
Cephalalgia	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Neuralgia ischiadica	7	7	—	3	1	2	2	2	—
„ variae	3	3	—	—	—	—	—	—	—
Neurasthenia	64	55	9	3	2	—	4	4	—
Apoplexia cerebri	18	9	6	3	2	—	3	2	—
Hyperaemia „	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Meningitis	5	1	1	3	—	—	—	—	—
„ et absces. cerebri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Encephalitis	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Poliencephalitis	1	1	—	—	—	—	—	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.		
	Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.		
	Vårdade.	Obotade. Friska och förbättrade.	Döda.	Vårdade.	Obotade. Friska och förbättrade.	Döda.	Vårdade.	Obotade. Friska och förbättrade.	Döda.
Myelitis	10	5	5	—	—	—	—	—	—
Encephalopathia syphilit.	15	14	1	—	—	—	—	—	—
Sclerosis dissemin. multipl.	3	2	1	—	—	—	—	—	—
Myelitis syphilit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tumor cerebri	10	—	6	4	1	—	—	1	—
Paralysiae et paresiae.	15	9	4	2	2	—	1	1	—
Paralysis spinal. spast.	2	—	2	—	—	—	—	—	—
Tabes dorsalis	7	4	3	—	—	—	—	—	—
Atrophia muscul. progress.	4	—	4	—	—	—	—	—	—
Athetosis	2	1	1	—	—	—	—	—	—
Hemiathetosis	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Myoclonia	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Paramyoclonus multipl.	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Neuritis multipl.	7	5	2	—	—	—	—	—	—
Morbus Basedowi	2	—	1	1	—	—	—	—	—
Neurosis traumat.	3	3	—	—	—	—	—	—	—
Paralysis agitans	4	2	2	—	—	—	—	—	—
Atrophiae	3	2	1	—	—	—	—	—	—
Residua post meningit.	2	—	2	—	—	—	—	—	—
Hydrocephalus	3	1	—	2	—	—	—	—	—
Pavor nocturnus	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Tetania	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Polyomyelitis ant. acut.	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Hemianaesthesia p. variol.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Neuromyositis chron.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Paralysis progressiva	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Sclerosis amyotroph. later.	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Neuroma amputation.	—	—	—	—	1	1	—	—	—
Lues cerebri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Respirationsorganerna.									
Rhinitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laryngitis	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ crouposa	2	1	—	1	—	—	—	—	—
Bronchitis acuta	9	7	—	2	5	4	1	—	1

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.					
	Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.				
		Friska och förbättrade.	Obotade.		Döda.	Friska och förbättrade.		Obotade.	Döda.	Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.
Bronchitis chronica	14	14	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—
Bronchiectasia	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pneumonia catarrhal.	6	5	—	1	3	3	—	—	2	2	—	—
„ crouposa	52	42	—	10	4	1	—	3	7	4	—	1
Pleuritis serosa	28	27	1	—	—	—	—	—	3	3	—	—
„ sicca	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Empyema	14	9	—	5	—	—	—	—	2	2	—	—
Haemoptysis	4	4	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Emphysema pulmon.	5	4	1	—	—	—	—	—	3	3	—	—
Sarcoma „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oedema „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gangraena „	5	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Asthma bronchiale	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laryngitis tuberculosa	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Pyopneumothorax	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Epistaxis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
C. Cirkulationsorganerna.												
Pericarditis	5	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Endocarditis	1	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Myocarditis	14	5	5	4	1	1	—	—	—	—	—	—
Vitia valvul. et ostior.	28	13	9	6	2	—	1	—	4	2	1	1
Cor adiposum	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aneurysma aortae	8	—	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—
Phlebitis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arteriosclerosis	25	15	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Endarteriitis obliterans	3	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Palpitatio cordis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paralysis cordis	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Ruptura aortae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Insufficiencia cordis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Digestionsorganerna.												
Angina follicularis	—	—	—	—	3	3	—	—	2	2	—	—
„ phlegmonosa	2	2	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.		
	Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.		Vårdade.	Utskrifna.	
		Friska och förbättrade.	Obotade.		Döda.	Friska och förbättrade.		Obotade.	Döda.
Angina tonsillaris	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hypertrofia tonsillar.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cancer oesophagi	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Cardialgia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyspepsia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ nervosa.	25	21	2	—	1	1	—	—	—
Hypersecretio acida	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Catarrhus ventriculi acut.	3	3	—	—	1	1	—	—	—
„ „ chronic.	20	16	4	—	6	4	2	—	—
Strictura pylori	2	1	1	—	—	—	—	—	—
„ cardiae	2	1	1	—	—	—	—	—	—
Dilatatio ventriculi	13	11	2	—	—	—	—	—	—
Ulcus „	13	10	3	—	4	4	—	4	3
Cancer „	24	—	17	7	7	4	2	1	5
Enteritis acuta	23	16	1	6	3	3	—	—	—
„ „ parasitar.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ chronica	21	14	—	7	—	—	—	4	4
Perityphlitis	14	7	7	—	—	—	—	2	2
Obstructio alvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Occlusio intestin.	8	—	6	2	—	—	—	—	—
Cancer peritonei	6	—	2	3	2	2	—	—	—
Peritonitis	10	5	1	4	—	—	—	7	4
Hepatitis suppurat.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cirrhosis hepatis	6	—	4	2	—	—	—	2	—
Cancer	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Cholelithiasis	4	1	2	1	—	—	—	—	—
Icterus	7	5	1	1	—	—	—	—	—
Degeneratio lienis	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Ascites	2	—	2	—	—	—	—	—	—
Parotitis	1	1	—	—	2	2	—	—	—
Obstipatio	3	3	—	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis hepatis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tumor hepatis	3	2	1	—	—	—	—	—	—
Cholera nostras	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Prolapsus recti	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Appendicitis	—	—	—	—	4	4	—	—	—

Wiborg.			S:t Michel.			Knopio.			Wasa.			Uleåborg.			Öfriga allmänna sjukhus.		
Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.			Utskrifna.		
Vårdade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Obotade.	Döda.	Vårdade.	Obotade.	Döda.
2	1	1	4	2	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	23	20	4
8	3	3	10	4	4	3	3	4	2	1	1	1	1	1	1	1	2
2	2	3	19	1	1	1	1	1	1	1	1	10	8	1	2	2	1
												2	2	1	3	3	1
												1	1	1	3	3	1
												1	1	1	3	3	1
												1	1	1	1	1	1
												1	1	1	4	4	1
												1	1	1	1	1	1

	Allmänna sjukhuset i Helsingfors.			Åbo.			Tavastehus.		
	Vårdade.	Utskrifna		Vårdade.	Utskrifna		Vårdade.	Utskrifna	
		Friska och förbättrade.	Obotade.		Döda.	Friska och förbättrade.		Obotade.	Döda.
Iritis chronica	4	2	2	—	—	—	—	—	—
Synechiae	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Synechia posterior	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ palp. inf. c. bulb.	2	1	1	—	—	—	—	—	—
Iridochoorioiditis.	6	5	1	—	—	—	—	—	—
Iridocyclitis.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Glaucoma.	—	—	—	1	1	—	—	—	—
„ absolutum.	14	12	2	—	—	—	—	—	—
„ inflammat. acut.	2	1	1	—	—	—	—	—	—
„ „ chronic.	2	2	—	—	—	—	—	—	—
„ secundar.	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Neuritis retrobulbaris.	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Ophthalmia sympat.	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Ophthalmoplegia extern. total.	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Retinitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ pigmentosa luetica	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Chorioretinitis	3	2	1	—	—	—	—	—	—
Atrophia nerv. optic.	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Cataracta senilis	31	29	2	1	1	—	—	—	—
„ secundaria	8	7	1	—	—	—	—	—	—
„ mollis.	4	4	—	—	—	—	—	—	—
„ traumatica.	2	2	—	—	—	—	—	—	—
„ congenita	2	1	1	—	—	—	—	—	—
„ centralis	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ accreta	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ membranacea	4	4	—	—	—	—	—	—	—
Phtisis bulbi	7	2	5	—	—	—	1	—	1
„ dolorosa	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Panophthalmitis	4	4	—	—	—	—	1	—	1
Contusio bulbi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Corpus alien. bulbi	4	4	—	—	—	—	1	1	—
Vulnus incis. ocul.	—	—	—	—	—	—	2	2	—
„ contus ocul. c. haemorrh.	—	—	—	1	1	—	—	—	—
„ perforans corneae et sclerae	5	5	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ et iridis	1	1	—	—	—	—	—	—	—
„ contus. reg. supraorbit. et palp. infer.	1	—	1	—	—	—	—	—	—

Tab. 5.

Sammandrag af sjukjournalerna vid syfilitiska

			Antal vårdade patienter.			Syfllis.		Mjuk chancer.	
			Qvarliggande från föregående år.	Intagna under året.	Summa.	Qvarliggande från föregående år.	Intagna under året.	Qvarliggande från föregående år.	Intagna under året.
1	Helsingfors:	Allm. sjukh. syfilit. afdeln.	93	775	868	48	324	6	18
2	Åbo:	" " " "	32	278	310	23	128	1	3
3	Björneborg:	" " " "	35	181	216	28	119	—	—
4	Godby:	" " " "	—	2	2	—	2	—	—
5	Tavastehus:	" " " "	24	161	185	22	94	—	7
6	Tammerfors:	" " " "	9	182	191	4	109	—	2
7	Wiborg:	" " " "	38	439	477	32	201	—	14
8	"	Extra ven. sjukhuset N:o 1.	18	62	80	12	36	2	6
9	"	" " " " N:o 2.	—	18	18	—	9	—	1
10	Sordavala:	Allm. sjukh. syfilit. afdeln.	22	135	157	7	45	1	1
11	"	Extra veneriska sjukhuset	8	105	113	7	57	—	4
12	S:t Michel:	Allm. sjukh. syfilit. afdeln.	25	122	147	18	80	—	1
13	Nyslott:	" " " "	15	124	139	11	50	—	—
14	Kuopio:	" " " "	34	200	234	23	121	—	2
15	"	Extra veneriska sjukhuset	24	120	144	19	84	—	—
16	Joensuu:	Allm. sjukh. syfilit. afdeln.	19	143	162	14	56	—	8
17	Tohmajärvi:	Extra veneriska sjukhuset	17	152	169	12	93	—	—
18	Nurmes:	Allm. sjukh. syfilit. afdeln.	1	7	8	1	4	—	1
19	Wasa:	" " " "	35	199	234	20	101	—	3
20	Jyväskylä:	" " " "	19	135	154	13	71	—	—
21	Uleåborg:	" " " "	15	97	112	13	58	—	4
22	Kajana:	" " " "	—	2	2	—	1	—	—
23	Torneå:	" " " "	14	90	104	10	59	—	2
Summa			497	3,729	4,226	337	1,902	10	77

afdelningarna och extra veneriska sjukhusen år 1899.

Dröppel.		Hudsjukdomar m. fl.		Behandlingens resultat.					Summa sjukvårdsdagar under året.	
Qvarliggande från föregående år.	Intagna under året.	Qvarliggande från föregående år.	Intagna under året.	Friska och förbättrade.	Obotade och obehandlade.	Döda.	Qvarliggande till följande år.	Summa.		
18	211	21	222	687	61	11	109	868	35,509	1
6	107	2	40	274	6	4	26	310	11,782	2
4	33	3	29	190	7	3	16	216	6,698	3
—	—	—	—	2	—	—	—	2	36	4
1	36	1	24	155	6	1	23	185	6,625	5
1	54	4	17	157	6	1	27	191	7,283	6
3	145	3	79	416	15	5	41	477	14,508	7
3	9	1	11	70	—	—	10	80	2,780	8
—	6	—	2	18	—	—	—	18	527	9
2	27	12	62	126	6	6	19	157	7,117	10
1	29	—	15	99	4	1	9	113	4,002	11
7	31	—	10	117	2	3	25	147	6,507	12
3	21	1	53	110	10	5	14	139	4,885	13
11	65	—	12	198	1	4	31	234	10,708	14
4	15	1	21	119	—	1	24	144	6,931	15
2	46	3	33	141	1	2	18	162	5,079	16
3	28	2	31	142	3	9	15	169	5,752	17
—	1	—	1	7	—	—	1	8	446	18
8	61	7	34	174	19	6	35	234	11,512	19
2	32	4	32	127	6	1	20	154	4,468	20
2	26	—	9	82	3	1	26	112	5,280	21
—	—	—	1	2	—	—	—	2	37	22
4	22	—	7	90	1	1	12	104	3,633	23
85	1,005	65	745	3,503	157	65	501	4,226	162,105	

Tab. 6.

I allmänna sjukvårdsinrättningar

		Qvarliggande från föregående år.					I n t a g n a						
		Symptomer.					Under 1/2 år.	1/2-2 år.	2-10 år.	10-15 år.		15-20 år.	
		Primär.	Sekundär.	Tertiär.	Hereditär.	Summa.				Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.
1	Helsingfors: Allm. sjukh. syfilit. afd.	20	10	17	1	48	2	4	8	6	1	25	16
2	Åbo: " " " "	7	15	1	—	23	2	3	5	1	4	2	10
3	Björneborg: " " " "	8	12	7	1	28	1	1	7	1	2	8	9
4	Godby: " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Tavastehus: " " " "	5	14	3	—	22	—	3	5	—	2	4	13
6	Tammerfors: " " " "	1	2	1	—	4	—	8	9	—	—	5	14
7	Wiborg: " " " "	7	16	7	2	32	1	2	10	—	3	10	17
8	" Extra ven. sjukhuset N:o 1.	2	9	1	—	12	—	—	—	—	—	1	—
9	" " " " N:o 2.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Sordavala: Allm. sjukh. syfilit. afd.	—	4	3	—	7	—	1	1	—	2	2	6
11	" Extra veneriska sjukhuset	—	4	3	—	7	—	—	4	—	—	7	—
12	S:t Michel: Allm. sjukh. syfilit. afd.	6	8	4	—	18	3	—	4	—	1	8	4
13	Nyslott: " " " "	3	6	2	—	11	3	—	1	—	—	4	2
14	Kuopio: " " " "	6	12	5	—	23	—	—	4	1	—	9	—
15	" Extra veneriska sjukhuset	5	9	3	2	19	1	4	12	—	3	—	14
16	Joensuu: Allm. sjukh. syfilit. afd.	8	6	—	—	14	1	—	—	—	1	3	5
17	Tohmajärvi: Extra veneriska sjukhuset	—	11	1	—	12	2	—	—	—	1	8	6
18	Nurmes: Allm. sjukh. syfilit. afd.	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
19	Wasa: " " " "	9	7	4	—	20	3	3	2	—	2	7	5
20	Jyväskylä: " " " "	7	4	1	1	13	2	2	2	—	6	3	5
21	Uleåborg: " " " "	1	6	6	—	13	1	1	1	—	—	1	—
22	Kajana: " " " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Torneå: " " " "	2	6	2	—	10	1	1	2	1	1	—	—
	Summa	97	162	71	7	337	23	33	78	10	29	107	126

år 1899 vårdade syfilitiska sjuka.

u n d e r å r e t .																		
20 - 30 år.		30 - 50 år.		Öfver 50 år.		Summa.				Summa vårdade.	Initialsymptomer ådragna genom:			Konsekutiva symptomer.		Hereditär.		
Mån.	Qvinnor.	Mån.	Qvinnor.	Mån.	Qvinnor.	Barn under 10 år.	Mån.	Qvinnor.	Hela antalet intagna.		Samlag.	Digifning.	Annan beröring.	Summa.	Sekundär.		Tertiär.	
114	68	42	29	4	5	14	191	119	324	372	104	—	10	114	101	99	10	1
29	24	15	20	4	9	10	51	67	128	151	21	1	5	27	83	15	3	2
27	24	15	13	4	7	9	55	55	119	147	44	—	18	62	36	20	1	3
1	—	1	—	—	—	—	2	—	2	2	2	—	—	2	—	—	—	4
36	14	6	9	1	1	8	47	39	94	116	12	1	—	13	71	10	—	5
26	30	7	6	2	2	17	40	52	109	113	23	—	2	25	75	9	—	6
67	33	28	20	7	3	13	112	76	201	233	48	1	—	49	117	29	6	7
24	—	11	—	—	—	—	36	—	36	48	11	—	—	11	18	7	—	8
7	—	2	—	—	—	—	9	—	9	9	4	—	—	4	4	1	—	9
1	10	1	15	2	4	2	6	37	45	52	2	—	—	2	27	13	3	10
26	—	11	—	9	—	4	53	—	57	64	12	—	—	12	30	15	—	11
18	17	8	8	4	5	7	38	35	80	98	14	—	—	14	40	23	3	12
10	6	9	9	3	3	4	26	20	50	61	8	—	—	8	25	14	3	13
69	—	29	—	9	—	4	117	—	121	144	40	—	3	43	64	12	2	14
—	25	—	20	—	5	17	—	67	84	103	12	2	11	25	42	9	8	15
19	10	6	7	3	1	1	31	24	56	70	12	—	—	12	29	14	1	16
26	12	13	16	3	6	2	50	41	93	105	8	—	—	8	76	7	2	17
2	—	—	1	—	—	1	2	1	4	5	—	—	—	—	3	1	—	18
20	27	10	17	4	1	8	41	52	101	121	41	—	—	41	32	26	2	19
15	10	7	11	2	6	6	27	38	71	84	15	—	—	15	34	19	3	20
19	9	8	10	3	5	3	31	24	58	71	4	—	—	4	47	6	1	21
1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—	—	1	—	—	—	22
23	10	9	4	4	3	4	37	18	59	69	17	—	—	17	39	2	1	23
580	329	238	215	68	66	134	1,003	765	1,902	2,239	455	5	49	509	993	351	49	

Tab. 7. Behandlingens resultat och medelantalet sjukvårdsdagar för syfilitiska sjuka vårdade i allmänna sjukvårdsinrättningar år 1899.

	Antal vårdade under året.	Utskrifna.				Qvarliggande till följande år.	Antalet sjukvårdsdagar från de sjukas intagning till deras utskrifning.					
		Friska och förbättrade.	Obotade.	Döda.	Summa.		Medeltal.	Medeltal för vårdade med symptom af:				
								Primär syfilis.	Sekundär syfilis.	Tertiär syfilis.	Hereditär syfilis.	
Helsingfors: Allm. sjukh. syfilit. afd.	372	307	6	2	315	57	16,736	53,1	54,0	39,3	64,0	56,0
Åbo: " " " "	151	141	1	2	144	7	5,702	39,6	39,7	39,8	39,0	31,3
Björneborg: " " " "	147	127	5	2	134	13	5,518	41,2	40,0	38,4	48,5	60,5
Godby: " " " "	2	2	—	—	2	—	36	18,0	18,0	—	—	—
Tavastehus: " " " "	116	98	1	1	100	16	5,476	54,8	46,7	49,8	94,1	—
Tammerfors: " " " "	113	94	—	1	95	18	4,459	46,9	48,5	45,1	56,0	—
Wiborg: " " " "	233	204	1	4	209	24	10,101	48,3	48,2	50,8	38,4	55,0
" Extra vener. sjukh. N:o 1	48	44	—	—	44	4	2,412	54,8	50,7	57,9	49,8	—
" " " " N:o 2	9	9	—	—	9	—	318	35,3	36,2	39,0	17,0	—
Sordavala: Allm. sjukh. syfilit. afd.	52	43	—	2	45	7	1,997	44,4	36,0	43,9	43,3	67,0
" Extra veneriska sjukh.	64	56	1	1	58	6	2,655	45,7	42,9	39,8	58,8	—
S:t Michel: Allm. sjukh. syfilit. afd.	98	75	—	3	78	20	4,587	58,8	81,7	52,9	57,5	34,7
Nyslott: " " " "	61	52	—	1	53	8	2,554	48,2	48,6	55,4	35,0	37,0
Kuopio: " " " "	144	121	1	3	125	19	6,680	53,4	53,2	52,5	58,0	—
" Extra veneriska sjukh.	103	84	—	1	85	18	5,353	63,0	88,2	49,5	51,2	72,8
Joensuu: Allm. sjukh. syfilit. afd.	70	64	—	—	64	6	2,772	43,3	43,1	47,3	33,8	43,0
Tohmajärvi: Extra veneriska sjukh.	105	91	—	5	96	9	4,562	47,5	44,0	41,5	51,7	46,0
Nurmes: Allm. sjukh. syfilit. afd.	5	4	—	—	4	1	320	80,0	—	72,7	102,0	—
Wasa: " " " "	121	94	1	6	101	20	6,495	64,3	63,3	49,5	94,4	9,0
Jyväskylä: " " " "	84	70	2	1	73	11	2,584	35,4	32,4	35,4	40,8	27,6
Uleåborg: " " " "	71	52	—	1	53	18	3,012	56,8	63,0	47,1	100,0	51,0
Kajana: " " " "	1	1	—	—	1	—	17	17,0	17,0	—	—	—
Torneå: " " " "	69	61	—	—	61	8	2,647	43,4	46,8	41,8	50,5	34,0
Summa	2,239	1,894	19	36	1,949	290	96,993	49,8	—	—	—	—

Tab. 8. Sammandrag af journalerne ved Barnbørdsinrættningerne år 1899¹⁾.

	Q v i n n o r.										B a r n.									
	Vårdade.					Utskrifna.					Utskrifna.									
	Intagna år 1899.		Omfrøderskor og multiparas.		Summa.	Friska.	Konvalescenter.	Sjuka.	Summa.	Oförlösta.	Döda.	Summa utskrifna.	Förlösta.	Antal sjukvårdsdagar.	Medeltal af sjukvårdsdagar.	Döda före förlossningen.	Döda under eller strax efter förlossningen.	Friska.	Döda.	Summa.
	Qvarliggande från år 1898.	1899.																		
Barnbørds huset i Helsingfors	19	552	757	1,328	1,240	—	8	1,248	53	11	1,312	16	10,216	7,7	23	22	1,185	22	1,207	
D:o i Åbo	2	212	301	515	445	—	—	445	60	1	506	9	3,792	7,4	11	3	437	11	448	
Barnbørdsafdelningen i Bjørneborgs sjukhus ²⁾	3	45	64	112	106	—	—	106	—	4	110	2	705	6,3	13	1	99	—	99	
Förlossningsanstalten i Borgå	—	20	28	48	47	—	—	47	—	—	47	1	436	9,1	—	—	46	—	46	
D:o i Tavastehus	—	20	23	43	37	3	—	40	—	—	41	2	388	9,0	—	—	40	—	41	
D:o i Tammerfors	2	88	96	186	186	—	—	186	—	4	186	—	1,430	7,6	10	6	172	—	172	
D:o i Wilborg	7	102	93	202	192	—	—	193	—	4	197	5	1,856	7,2	16	2	182	—	186	
D:o i Sordavala	1	5	20	26	24	—	—	24	—	1	26	—	180	6,9	—	5	21	—	21	
D:o i Kexholm	2	11	17	30	30	—	—	30	—	1	30	—	230	7,7	1	2	27	—	27	
D:o i St Michel	1	27	26	54	50	2	—	52	—	1	54	—	557	10,3	2	2	49	—	49	
D:o i Kuopio	2	38	75	115	111	—	—	111	—	—	111	—	1,245	10,8	5	1	109	—	109	
D:o i Joensuu	2	30	32	64	61	—	—	61	—	2	63	—	652	10,2	7	—	58	—	58	
D:o i Nurmes	—	7	25	32	29	—	—	30	—	—	31	—	380	11,9	2	2	27	—	27	
D:o i Nikolaistad	—	34	48	83	77	—	—	77	—	1	80	—	778	9,4	3	2	76	—	76	
D:o i Jyväskylä	3	41	49	93	87	—	—	89	—	1	90	—	815	7,3	2	3	87	—	87	
D:o i Uleåborg	1	14	14	29	27	—	—	27	—	1	28	—	315	10,9	1	—	27	—	27	
D:o i Kajana	—	11	10	21	20	—	—	20	—	1	21	—	164	7,8	2	1	19	—	19	
D:o i Torneå	—	22	29	51	50	—	—	51	—	—	51	—	469	9,2	6	1	45	—	45	
D:o i Rovaniemi	2	21	37	60	58	—	—	58	—	—	59	—	568	9,5	3	2	54	—	55	
Summa för hela landet	48	1,300	1,744	3,092	2,877	7	13	2,897	117	29	3,043	49	25,089	8,1	109	35	2,760	39	2,799	
Summa för förloss. anst. i landsorten	29	748	987	1,764	1,637	7	5	1,649	64	18	1,731	33	14,823	8,4	86	38	1,575	17	1,592	

¹⁾ I detta sammandrag ingår icke de vid förlossningsafdelningen i Wichitis sjukstuga och i Fru Bertha Hildens i Helsingfors privata sjukhem förlösta qvinorna.

²⁾ Kostnaderna för barnbørdsafdelningen äro icke särskildt för sig observerade i räkenskaperna utan ingå i allmänna sjukhusets.

Tab. 9. Öfversigt öfver antalet vårdade å samtliga anstalter för sinnessjukas behandling år 1899.

A n s t a l t .	Antalet sjukplatser.		Qvarliggande från år 1898.		Intagna under år 1899.		Summa vårdade år 1899.		Utskrifna år 1899.		Qvarliggande till år 1900.					
	M.	Q.	M.	S.a.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	S.a.				
Leppviks sjukhus	130	67	55	122	19	29	48	86	84	170	21	25	46	65	59	124
Kur- och vårdanstalten å Fågernäs	310	188	114	302	48	46	94	236	160	396	52	36	88	184	124	308
Asylen å Sjöablö	58	—	53	53	—	1	1	—	54	54	—	1	1	—	53	53 ¹⁾
” i Kexholm	152	97	52	149	2	4	6	99	56	155	7	5	12	92	51	143
Upptagningsanstalten i Åbo	20	6	9	15	28	26	54	34	35	69	24	26	50	10	9	19
” i Wiborg	20	10	8	18	45	34	79	55	42	97	46	34	80	9	8	17
” i Wasa	20	9	9	18	29	25	54	38	34	72	27	26	53	11	8	19
” i Uleåborg	20	10	8	18	26	19	45	36	27	63	27	18	45	9	9	18
” i S:t Michel	12	6	4	10	6	11	17	12	15	27	6	9	15	6	6	12
Summa	737	393	312	705	203	195	398	596	507	1,103	210	180	390	386	327	713

¹⁾ Dessutom 8 män utackorderade hos enskilda personer.

Vid de följande tabellerna observeras:

Från *Fågernäs* anstalt uteslutas 2 kvinnor lidande af hysteria samt 2 män och 1 kvinna lidande af neurasthenia.

Från *Åbo* upptagningsanstalt uteslutas 1 kvinna lidande af hysteria och 1 man lidande af neurasthenia.

Från *Wiborgs* upptagningsanstalt uteslutas 3 män intagna för observation.

Från *Wasa* upptagningsanstalt uteslutas 4 män intagna för observation.

Från *Uleåborgs* upptagningsanstalt uteslutas 1 man och 1 kvinna intagna för observation.

Tab. 11.

Översigt öfver de i samtliga anstalter för sinnessjukas behandling år 1899 intagna jämte uppgift å deras ålder.

Sjukdom.	Anstalt.												Ålder vid intagningen.						Summa intagna.																
	Lappviks.		Fagernäs.		Sjahlö.		Kexholms.		Åbo.		Wiborgs.		Wasa.		Uleborgs.		S:t Michels.																		
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.																	
Insania simplex	16	29	32	37	—	1	1	4	26	25	40	33	23	25	24	18	6	11	168	183	351	30	18	62	40	55	19	27	17	20	—	1			
Dementia paralytica	3	—	8	2	—	—	—	1	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	15	2	17	—	—	2	—	7	—	5	—	1	2	—	—		
Insania epileptica	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—		
Idiotia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Imbecillitas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	2	8	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	19	29	46	48	—	1	2	4	27	25	42	34	26	25	25	18	6	11	192	190	382	30	18	69	65	56	25	27	18	23	—	1	—	—	

Tab. 12.

Översigt öfver i samtliga anstalter för sinnessjukas behandling år 1899 intagnas boningsort.

S j u k d o m.	B o n i n g s o r t.																					
	Summa.			L ä n.								Land.		Stad.								
	M.	Q.	S.a.	Nylands.	Åbo och Björneborgs.	Tavastehus.	Wiborgs.	St Michels.	Kuopio.	Wasa.	Uleåborgs.	M.	Q.	M.	Q.							
Insania simplex	168	183	354	11	14	27	27	5	17	35	9	15	13	19	29	35	29	21	149	147	19	36
Dementia paralytica	15	2	17	4	1	3	—	1	—	2	1	—	2	1	2	—	—	—	11	2	4	—
Insania epileptica	2	2	4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	1	2	2	—	—
Idiotia	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Imbecillitas	6	2	8	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	2	—	1	—	4	1	2	1
Summa	192	190	382	15	15	31	27	6	17	48	36	11	16	18	22	33	35	22	167	153	25	37

Tab. 18.

Öfersigt öfver från samtliga anstalter för sinnessjukas behandling år 1899 utskrifna.

S j u k d o m.	Friska.		Förbättrade.		Obotade.		Döda.		Summa.		Summa.
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	
Melancholia	26	36	13	8	17	16	5	2	61	62	123
Amentia	6	6	1	2	—	—	—	1	7	9	16
Mania	25	34	9	7	6	9	3	2	43	52	95
Insania moralis	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1
Paranoia	—	—	9	3	33	25	3	3	45	31	76
Dementia	—	—	2	2	19	9	8	8	29	19	48
Summa	57	76	34	22	76	59	19	16	186	173	359
Dementia paralytica	—	—	1	—	5	—	6	1	12	1	13
Insania epileptica	—	1	1	—	—	—	1	—	2	1	3
Idiotia	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
Imbecillitas	—	—	1	—	1	1	—	—	2	1	3
Summa	57	77	37	22	82	61	26	17	202	177	379

Tab. 14.

Öfversigt öfver i samtliga anstalter för sinnessjukas behandling år 1899 tillfrisknade.

Sjukdom.	Sjukhus.				Summa tillfrisknade.		Ålder.					Vistelseid inom anstalten.				Sjukdomens bestånd från dess uppkomst.																							
	Lappviks.		Fagernäs.		Kexholms.		Upptagningsanstalterna.		Under 21 år.		21-30 år.		31-40 år.		41-50 år.		Öfver 50 år.		Under 3 månader.		3-6 månader.		6-12 månader.		1-2 år.		2-3 år.												
	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.	M.	Q.											
Melancholia	3	9	8	6	1	15	20	26	36	62	3	5	11	8	5	13	5	6	2	4	12	16	10	11	4	8	1	3	4	8	10	9	15	5	6	1	1		
Amentia	3	2	1	2	—	2	2	6	6	12	2	1	4	3	—	1	—	—	—	—	4	—	1	2	1	4	—	—	1	—	3	2	2	4	—	—			
Mania	1	2	4	5	—	20	27	25	34	59	6	3	6	7	6	13	5	8	2	3	16	16	4	8	5	8	—	2	6	13	6	6	9	8	4	6	—	1	
Insania epileptica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	7	13	18	14	—	137	49	57	77	134	11	9	21	19	11	27	10	15	4	7	32	32	15	21	10	20	—	4	10	17	17	18	20	27	9	13	1	2	

Tab. 15.

Summarisk oppgift öfver sinnessjuka i landet den 31 December 1899.

L & n.	Antal sinnessjuka.			Civilstånd.										Insjuknade såsom.						Vårdas inom.													
	Gift.			Ogift.			Enking eller enka.			Frånskild.			Ej angrivet.			Barn.			Äldre.			Sinnessjukhus.			Fattiggård.			Enskildt hus.					
	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.	M.	Q.	S.a.			
Nylands . . .	339	336	675	52	53	105	280	245	525	6	38	44	—	—	—	1	—	1	114	98	212	225	238	463	76	96	172	108	129	237	155	111	266
Åbo	700	647	1,347	87	80	167	537	519	1,116	14	48	62	—	—	—	2	—	2	284	245	539	406	402	808	37	30	67	79	68	147	584	549	1,133
Tavastehus .	442	355	797	68	43	111	363	277	640	10	31	41	1	3	4	1	—	1	188	137	325	254	218	472	35	33	68	71	55	126	336	267	603
Wihorgs . . .	391	298	689	81	68	149	302	184	486	7	44	51	1	1	2	—	—	1	119	91	210	272	207	479	59	40	99	39	47	86	293	211	504
S:t Michels .	320	292	612	33	47	80	281	230	511	6	15	21	—	—	—	—	—	—	128	109	227	192	183	376	25	19	44	43	48	91	252	225	477
Knopio	455	394	849	61	55	116	386	320	706	8	19	27	—	—	—	—	—	—	227	187	414	228	207	435	50	44	94	78	75	153	327	275	602
Wasa	671	597	1,268	122	82	204	520	470	990	29	45	74	—	—	—	—	—	—	239	216	455	432	381	813	64	35	99	32	53	85	575	509	1,084
Uleåborgs . .	452	341	793	53	45	99	386	268	654	12	27	39	1	—	—	—	—	202	155	357	250	186	436	40	30	70	23	25	48	389	286	675	
Summa	3,770	3,260	7,030	657	474	1,031	3,115	2,513	5,628	92	267	359	3	4	7	3	2	5	1,511	1,288	2,749	2,259	2,022	4,281	386	327	713	473	500	973	2,911	2,433	5,344

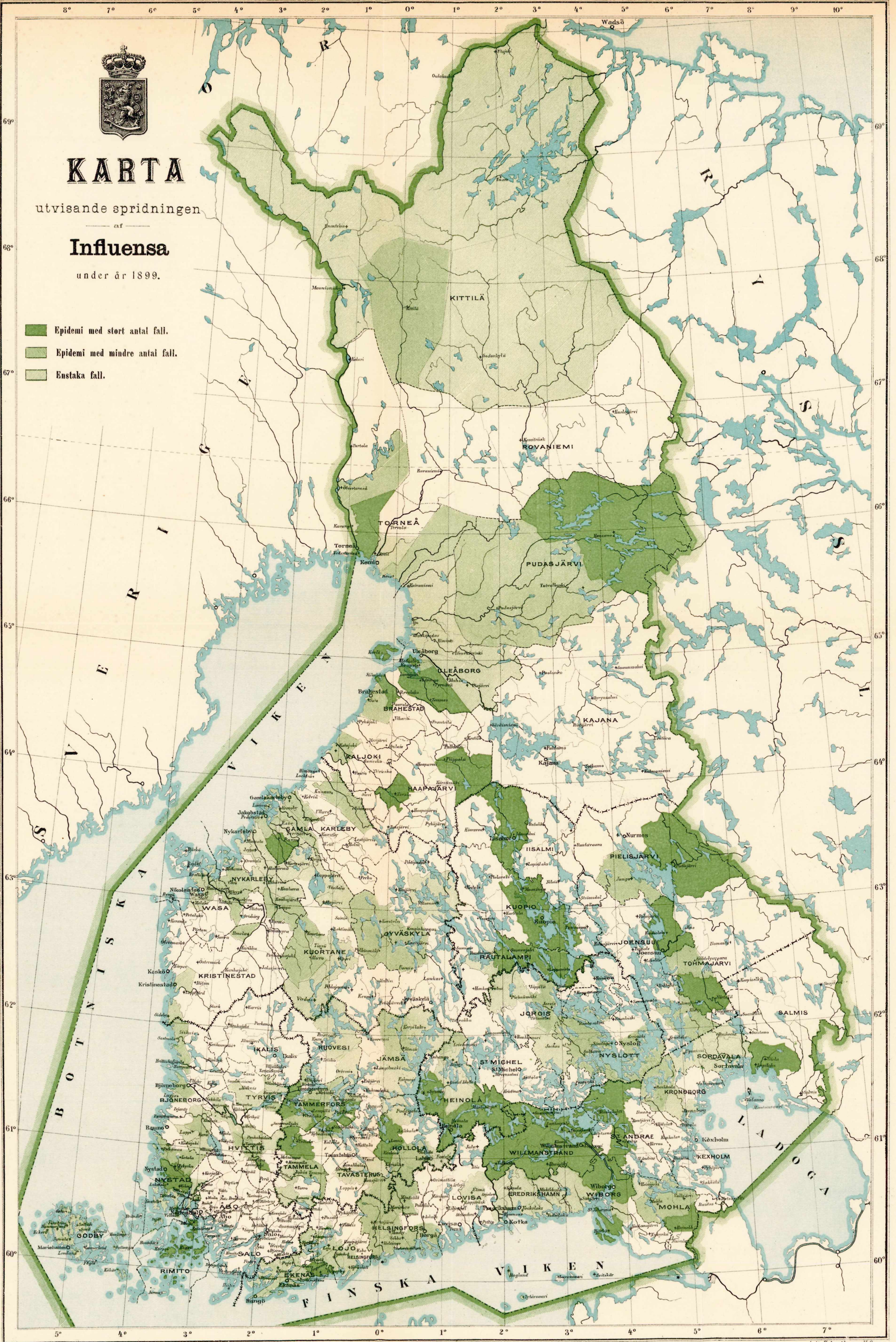
KARTA

utvisande spridningen

Influensa

under år 1899.

- Epidemi med stort antal fall.
- Epidemi med mindre antal fall.
- Enstaka fall.

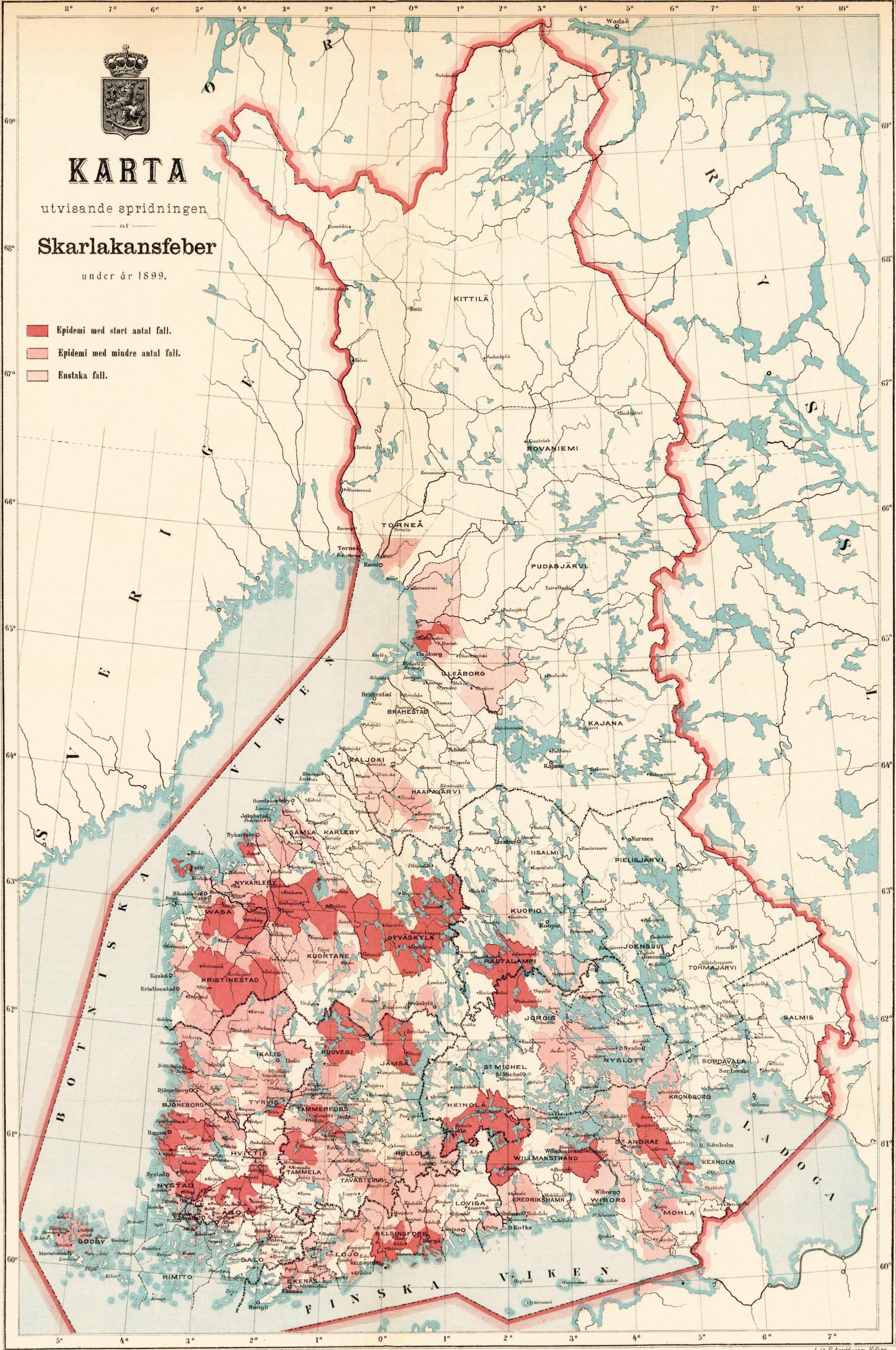
KARTA

utvisande spridningen

Skarlakansfeber

under år 1899.

- Epidemi med stort antal fall.
- Epidemi med mindre antal fall.
- Enstaka fall.

8° 7° 6° 5° 4° 3° 2° 1° 0° 1° 2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10°

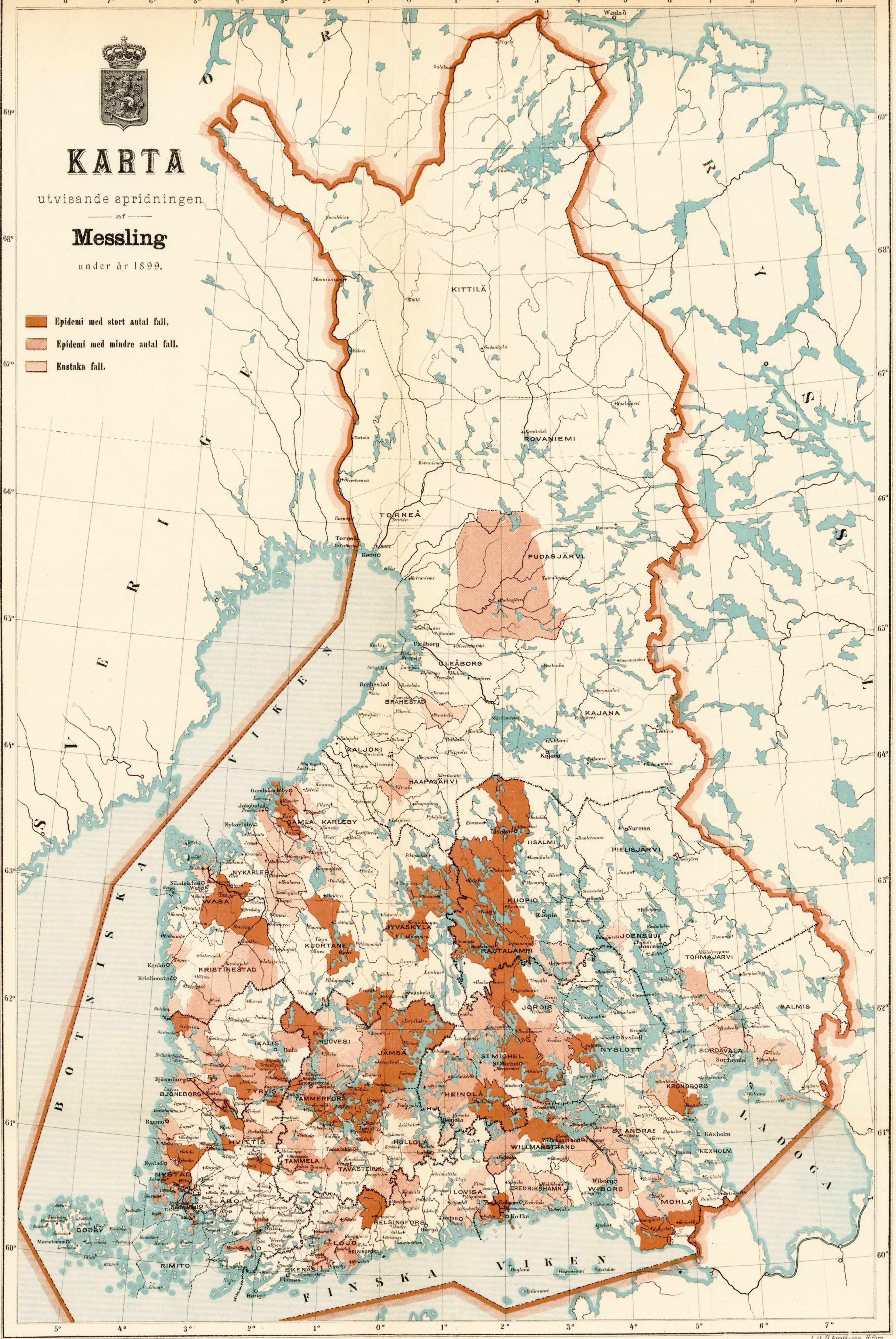
KARTA

utvisande spridningen

Messling

under år 1899.

- Epidemi med stort antal fall,
- Epidemi med mindre antal fall.
- Enstaka fall.

8° 7° 6° 5° 4° 3° 2° 1° 0° 1° 2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10°

KARTA

utvisande spridningen

af

Tarmtyfus

under år 1899.

- Epidemi med stort antal fall.
- Epidemi med mindre antal fall.
- Enstaka fall.

